ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

ΕΤΟΣ Δ'

ΑΡ. 44/164

[illegible]
[illegible]
[illegible]

1929

Η «ΝΙΟΥΛΟΚ»

Φουρκέτα κομμώσεων προνομιοῦχος. Δὲν φθείρεται, δὲν χάνεται. Στὸ χορό, στὸ αὐτοκίνητο, στὴ νοικοκυρά.

Ideal for Bob or Shingle

THE Newlock REGISTERED PIN

Διεθν. Προν. Εὑρεσιτεχνίας 254987
«NEWEY BROS Ltd»
of Birmingham
Πωλεῖται σ' ὅλα τὰ καλὰ κατ)ματα
Γεν. Ἀντιπρόσ. διὰ τὴν Ἑλλάδα
Ἁγίας Εἰρήνης 5
ΓΕΩΡ. Α. ΚΑΡΜΙΡΗΣ
ΑΘΗΝΑΙ (τηλέφ.. 60—51)
ΘΕΣ)ΝΙΚΗ ΑΔΕΛ. Γ. ΚΑΡΜΙΡΗ
Μέγ. Βικτώρια ἀρ. 21.

Γερμανικὸν ραδιόφωνον «CONCERT»

ἀποδίδει εἰς ἀφάνταστον ἔντασιν καὶ διαύγειαν καὶ στοιχίζει λιγώτερα ἀπ' ὅ,τι ἕνας καλὸς φωνογράφος.

Τὸ ραδιόφωνον «CONCERT» εἶνε ὁ ἀπαραίτητος σύντροφος κάθε σπιτιοῦ.

Πωλεῖται: Γραφεῖον Π. ΤΣΑΓΚΑΡΗ. Ἀθῆναι, Λέκκα 21α.

ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ

Ἀσφαλίζει τὰ χρήματά σας — 5% — Ἱκανοποιεῖ τοὺς κόπους σας

ΛΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΑΤΕ ΤΑ ΓΗΡΑΤΕΙΑ ΣΑΣ,
ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΣΑΣ,
ΤΗΝ ΠΡΟΙΚΑ ΤΩΝ ΚΟΡΙΤΣΙΩΝ ΣΑΣ
ΤΟ ΕΘΝΙΚΟΝ ΙΔΡΥΜΑ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ ΡΩΜΗΣ

Σᾶς προσφέρει κάθε εὐκολίαν διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ἀνωτέρου σκοποῦ.

Κεφάλαια ἠσφαλισμένα μέχρι σήμερον. Τεσσαράκοντα δισεκατομμύρια δραχμαί.

Ἀσφαλίσθητε ἠγγυημένα παρὰ τοῦ θησαυροφυλακείου τοῦ Ἰταλικοῦ Κράτους.

ΓΕΝ. ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ: ΓΩΝΙΑ ΣΤΑΔΙΟΥ 47—Γ. ΣΤΑΥΡΟΥ 2 (2ος ΟΡΟΦΟΣ)

Θέλετε νὰ κάμετε οἰκονομίαν;

Νὰ βάψετε μόνη Σας τὰ περσινά Σας φορέματα μὲ Γερμανικὰς βαφὰς μάρκας

ARTI

καὶ θὰ γίνουν ἐντελῶς καινούργια.

Αἱ βαφαὶ ARTI πωλοῦνται εἰς τὰ Φαρμακεῖα καὶ τὰ Ἐμπορικὰ τῆς Συνοικίας σας εἰς 60 μοδέρνους χρωματισμούς.

Γεν. Ἀντιπρ. Π. ΤΣΑΓΚΑΡΗΣ
Ἀθῆναι, Λεκκα 21α.

ΦΟΙΤΗΤΑΙ, ΦΟΙΤΗΤΡΙΑΙ,

καὶ πᾶς ὁ θέλων νὰ μάθῃ σύντομα Βιολὶ — Μανδολῖνο — Κιθάρα μὴ ξεχνᾶτε τὴ Σχολὴ Θ. ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗ Χαριλάου Τρικούπη ἀριθ. 4, ποὺ ἐπανήρχισε τὰς παραδόσεις κατ' οἶκον καὶ παρ' αὐτῷ. Πληροφορίαι, ἐγγραφαὶ ὧραι 1—7.

ΒΕΝΤΟΥΡΙΝΗ

θεραπεύει τὴν
Τριχόπτωσιν, Τριχοφάγον
Πιτυρίασιν
Ζητήσατε παρὰ τῇ ἐφευρέτιδι
ΜΑΡΙΑ Σ. ΒΕΝΤΟΥΡΑ (Ἰατροῦ)
Θεμιστοκλέους 23

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Δ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ
ΙΑΤΡΟΣ - ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ
Ὁδὸς Σῖνα 9—Ἀθῆναι
Ἀριθ. τηλεφ. 9-72 (Ηλεκτρ.)

ΚΑΙ ΕΦΕΤΟΣ

ΥΠΕΡΕΧΟΜΕΝ ΕΙΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑ

Ι. ΑΗΔΟΝΟΠΟΥΛΟΣ & ΥΙΟΙ

ΠΑΡΕΛΗΦΘΗ ΜΕΓΑΛΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΧΕΙΜΕΡΙΝΩΝ, ΝΤΕΜΙ - ΣΑΙΖΟΝ ΩΣ ΚΑΙ ΠΑΛΤΩΝ

ΠΩΛΗΣΙΣ ΧΟΝΔΡΙΚΗ
ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 62

ΠΩΛΗΣΙΣ ΛΙΑΝΙΚΗ
ΑΙΟΛΟΥ 46

ΓΑΛΑΚΤΟΥΧΟΝ ΑΛΕΥΡΟΝ ΝΕΣΤΛΕ
ΠΛΗΡΗΣ ΤΡΟΦΗ ΓΙΑ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΣΑΣ

ΕΤΟΣ Α΄.=ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β΄—ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 44 (164)
ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΑΧΜ. 2.50

Οἰκογένεια

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΔΡΑΧ. 130
» ΕΞΑΜΗΝΟΣ » 70
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΛΙΡΑΙ ΑΓΓΛΙΑΣ 1
ΑΜΕΡΙΚΗΣ . . . . ΔΟΛΛΑΡΙΑ 5
ΑΦΡΙΚΗΣ . . . . ΣΕΛΙΝΙΑ 24
ΒΕΛΓΙΚΟΥ ΚΟΓΚΟ » » 24

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤ. Ι. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΚΥΡΙΑΚΗ 3 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1929

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΛΕΚΑ ΑΡΙΘ. 7
ΤΥΠΟΓΡ.: ΓΕΡΜΑΝΟΥ ΠΑΛ. ΠΑΤΡΩΝ 5
ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΗΛΕΦΩΝΟΥ 52 - 03

ΓΕΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΗΣ «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ»: Ἐν Ἀμερικῇ M. D. STROYMBOS 261 w. 85th Str New-York U.S.A., ἐν Αἰγύπτῳ—Σουδὰν ὁ κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ ΣΑΡΑΦΗΣ 12 Cheikh Soliman Pacha, Alexandrie καὶ ἐν Βελγικῷ Κογκὸ ὁ κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ B. P. 445 ELISABETHVILLE CONGO-BELGE

Γενικοὶ Πράκτορες ἐν Ἀμερικῇ διὰ τὴν κατὰ φύλλον πώλησιν τῆς «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ»
NEW YORK NEWS AGENCY
General P. O. Box 497
NEW YORK, CITY
Ὅπου δέον ν' ἀπευθύνωνται οἱ ἐνδιαφερόμενοι

ΑΠΟ ΟΤΙ ΒΛΕΠΩ ΚΑΙ ΑΚΟΥΩ

ΤΟΠΟΣ ΒΑΡΒΑΡΩΝ

Ἡ βιβλιοθήκη τοῦ ἀειμνήστου Κωνσταντίνου Οἰκονόμου τοῦ ἐξ Οἰκονόμων βρίσκεται παραρριχμένη σὲ κάποιο χωριὸ τῆς Θεσσαλίας! Ἡ βιβλιοθήκη τοῦ Δημ. Βικέλα μένει ἐναποθηκευμένη στὸ Ἡράκλειο τῆς Κρήτης, ὅσο νὰ κτισθῇ γι' αὐτὴ κατάλληλο κτίριο!.. Μὲ τὴ βιβλιοθήκη τέλος τοῦ Νεοφύτου Δούκα συμβαίνει κάτι ἀνάλογο. Χιλιάδες πολυτίμων βιβλίων δηλαδὴ χάνονται, σαπίζουν, καταστρέφονται, γιατὶ ὁ Ἕλλην οὐδέποτε ἀγάπησε τὸ βιβλίο, οὐδέποτε ἀντελήφθη τὴν ἀξία του, τὸ ἐθεώρησε πάντοτε ὡς ἄχρηστον ἔντυπον χάρτην, κατάλληλον γιὰ δίπλωμα τουλουμοτυρίου καὶ σαρδελλῶν!..

Γράφουμε τὶς γραμμὲς αὐτές, ἐπειδὴ πονοῦμε γιὰ τοὺς θησαυροὺς ποὺ ἀναφέραμε. Ἀπευθυνόμεθα δὲ σχετικῶς στοὺς ἁρμοδίους, ἂν καὶ εἴμεθα βέβαιοι ὅτι δὲν θὰ συγκινηθοῦν, δὲν θὰ τοὺς καῇ καρφί, δὲν θὰ ταράξουν τὸν ὕπνο τους γιὰ τέτοιες... ψιλοδουλειές!.. Τί κρῖμα!...

……

Ο ΒΑΡΛΕΝΤΗΣ

Στὸ προπερασμένο φύλλο μας ἀναγγείλαμε μὲ λίγες γραμμὲς τὸ θάνατο τοῦ ποιητοῦ Χρήστου Βαρλέντη. Ὁ μακαρίτης ποιητὴς ἦταν ἕνας ἀπὸ τοὺς παλαιοὺς φιλολογικοὺς τύπους τῶν Ἀθηνῶν, τῶν ὁποίων ἡ ζωὴ ὑπῆρξε ἴσως φιλολογικωτέρα ἀπὸ τὸ ἔργο τους καὶ γιὰ τοὺς ὁποίους θὰ ἔπρεπε ν' ἀσχοληθῇ κανεὶς εὐρύτερα. Φίλος ἀχώριστος τοῦ ἀειμνήστου Μαρτζώκη, ὁ Βαρλέντης ἐγκαινίασε πρῶτος μαζύ του ὡς φιλολογικὸ ἐντευκτήριο τὸ καφενεῖο «Νέον Κέντρον» καὶ κατώρθωσε νὰ συγκεντρώσῃ σ' αὐτὸ ὅλους σχεδὸν τοὺς λογίους καὶ καλλιτέχνας, παλαιοὺς καὶ νέους, ἔτσι ποὺ νὰ μὴν ὑπάρχῃ σήμερα λόγιος, ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς νεωτέρους φυσικά, ὁ ὁποῖος νὰ μὴν ἐφοίτησε στὴν . . . Ἀκαδημία αὐτή, πού, σιγὰ - σιγά, ἔγινε γιὰ τὰς Ἀθήνας κάτι ἀνάλογο μὲ τὸ «Μαῦρο Γάτο» τοῦ Παρισιοῦ... Μὰ οἱ πόλεμοι, ἡ μεγάλες μεταβολὲς ποὺ συνετελέσθησαν κατὰ τὰ τελευταῖα χρόνια, ἔκαναν τοὺς λογίους νὰ ἐγκαταλείψουν τὸ «Νέον Κέντρον». Καὶ ὁ καλὸς Βαρλέντης ἀποτραβήχτηκε ἀπὸ κάθε σχεδὸν φιλολογικὴ κίνησι, ἐξακολουθῶντας νὰ γράφῃ τὰ συμπαθῆ τραγουδάκια του, γιὰ νὰ πεθάνῃ τυφλός, ξεχασμένος ἀπ' ὅλους, πρὸ εἰκοσαημέρου . . .

……

Ο ΤΑΚΗΣ ΤΟΥΣ!

Ὑποθέτομεν ὅτι δὲν εἶνε καθόλου συντελεστικὸς τοῦ γοήτρου τῆς δικαιοσύνης, ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον δικασταὶ καὶ ἔνορκοι ἀπευθύνονται, κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν τελευταίων δικῶν τῶν λῃστάρχων Ρετζαίων καὶ Κουμπαίων, πρὸς αὐτούς. Τὰ «Γειά σου, ρὲ Τάκη», «Πές το, λεβέντη μου» κλπ., ὄχι μόνον δὲν εἶνε φράσεις κατάλληλοι διὰ τὸ στόμα ἑνὸς δικαστοῦ, ὁ ὁποῖος δικάζει ἀνθρωπόμορφα τέρατα, ἀλλὰ καὶ συντείνουν ὥστε τὰ τέρατα αὐτὰ νὰ τὰ θεωρῇ ὁ πολὺς κόσμος ὡς ἥρωας. Ἀποροῦμεν μάλιστα πῶς οἱ δικασταὶ ὁμιλοῦν ἔτσι πρὸς τοὺς κατηγορουμένους λῃστάρχους ὅταν οἱ ἴδιοι αὐτοὶ δικασταί, προκειμένου νὰ δικάσουν ἕνα νεαρὸν λωποδυτάκον, ποὺ ἔκλεψε ἴσως διότι ἡ Πολιτεία δὲν ἐφρόντισε νὰ τὸν περισυλλέξῃ, παρουσιάζονται ἄτεγκτοι, ἀδυσώπητοι καὶ αὐστηροί, ὅπως οἱ τρεῖς κριταὶ τοῦ Ἅδου, καὶ τὸν τρομοκρατοῦν καὶ μὲ τὴν ἐμφάνισίν τους μόνον...

ΜΙΚΡΑ-ΜΙΚΡΑ

— Τὸ γάλα τῆς γκαμήλας εἶνε νοστιμώτατο.

— Τὰ ὄνειρα διαρκοῦν συνήθως πέντε λεπτά.

— Τὰ παλαιὰ δέρματα, ἅμα βράσουν μεταβάλλονται σὲ κόλα.

— Ὁ Βίσμαρκ μονομάχησε ἐπάνω ἀπὸ τριάντα φορὲς στὴ ζωή του.

— Ὁ χυμὸς τῆς πατάτας καθαρίζει καλύτερα ἀπ' τὸ σαποῦνι τὰ λερωμένα ροῦχα.

— Ἡ πρῶτες Ἀγγλικὲς λίρες ἔφεραν τὴν εἰκόνα ἑνὸς ἐλέφαντος.

ΠΕΝΝΙΕΣ

— Ὁ γηραιὸς διηγηματογράφος Ἀλέξανδρος Μωραϊτίδης, ὁ ἀκαδημαϊκὸς ὁ ὁποῖος, ὅπως ἐγράψαμε πρὸ ἑβδομάδων, ἔγινε μοναχός, εὑρίσκεται σὲ πολὺ ἐπικίνδυνη κατάστασι, ὅπως ἀγγέλλεται ἀπὸ τὴ Σκῦρο, ὅπου μονάζει.

— Ὁ ἀκαδημαϊκὸς-μοναχὸς ὑπέφερε ἀπὸ ἐτῶν ἀπὸ κήλην, ἡ ὁποία, τελευταίως ἐπεδεινώθη τόσον, ὥστε ὑπάρχει φόβος ὅταν οἱ ἀναγνῶσται μας θὰ διαβάζουν τὶς γραμμὲς αὐτές, νὰ μὴ ὑπάρχῃ πλέον εἰς τὴν ζωὴν ὁ σεβαστὸς πρεσβύτης.

— Ἂς ἑτοιμασθοῦν καὶ πάλιν αἱ ὡραῖαι μας! Ὁ διαγωνισμὸς διὰ τὴν «Μὶς Ὑφήλιον τοῦ 1930» προεκηρύχθη πρὸ ἡμερῶν καὶ ἀνηγγέλθη ἐπισήμως ἀπὸ μίαν πρωϊνὴν ἐφημερίδα.

— Ἐφέτος ὅμως τὰ πράγματα εἶνε κάπως σοβαρώτερα, διότι ἡ «Μὶς Ὑφήλιος» θὰ πάρῃ ὡς ἔπαθλον καὶ 500,000 φράγκα, ἤγουν 1,500,000 δραχμές, μιὰ πρώτης τάξεως προῖκα δηλαδή!...

— Πατεῖς με πατῶ σε ἔτρεχε ὁ κόσμος κατὰ τὴν περασμένην ἑβδομάδα γιὰ νὰ δῇ ἢ μᾶλλον ν' ἀκούσῃ, τὸν «ὁμιλοῦντα κινηματογράφον». Ἡ ἀλήθεια ὅμως εἶνε ὅτι οἱ περισσότεροι δὲν ἔμειναν καὶ τόσον ἐνθουσιασμένοι ἀπ' αὐτόν.

— Πολλοὶ μάλιστα δὲν ἐδίστασαν νὰ ποῦν ὅτι προτιμοῦν τὸ... γραμμόφωνό τους ἀπὸ τὸν «ὁμιλοῦντα κινηματογράφον» ἢ «σινεμὰ-παρλάν», ὅπως τὸν λὲν οἱ γαλλίζοντες.

— Ἐπίσης ἄπειρος κόσμος παρηκολούθησε τὴ δίκη τῶν Κουμπαίων. Τὸ περίεργο ὅμως σχετικῶς—καὶ εὐχάριστο συγχρόνως—εἶνε ὅτι ἐλάχιστες κυρίες καὶ δεσποινίδες ἐνδιαφέρθησαν νὰ δοῦν τοὺς περιφήμους λῃστάς.

— Νά καὶ κάτι περίεργο: Μεταξὺ τῶν ξεσκούφωτων τῆς Ἀθήνας εἶνε καὶ ὁ κ. Ἀριανοῦτσος, καπελλοποιὸς καὶ καπελλοπώλης!... Καὶ ἔπειτα ἔχει τὴν ἀξίωσιν ἀπὸ τοὺς ἄλλους νὰ φορᾶνε τὰ καπέλλα του!...

— Τὰ πεντάδραχμα, εἰκοσάδραχμα καὶ ἑκατοντάδραχμα χαρτονομίσματα ποὺ ἐτέθησαν τελευταῖα εἰς κυκλοφορίαν εἶνε χονδροειδέστατα καὶ χωρὶς κανένα καλλιτεχνικὸ γοῦστο. Νερουλιασμένοι χρωματισμοί, χωρὶς καμμιὰ γλύκα, στοιχεῖα κοινὰ καὶ δυσανάλογα πρὸς τὸ μέγεθός του καὶ διακόσμησις ἀπαισία.

ΠΡΟΣΕΧΩΣ ΣΤΗΝ «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ»

ΤΑ ΠΑΡΑΔΟΞΟΤΕΡΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΤΗΛΕΠΑΘΕΙΑΣ

Φαντάσματα ζώντων καὶ φαντάσματα νεκρῶν, καταπληκτικὰ γεγονότα, ἀνατριχιαστικὰ περιστατικά.

Ἐπίσης προσεχῶς:

ΤΟ ΣΥΝΑΞΑΡΙ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΕΥΓΕΝΙΑΣ

Ἡ πιὸ συγκινητική, πιὸ τρυφερή, ἡ πιὸ περιπαθὴς ἱστορία τῶν πρώτων αἰώνων τοῦ Χριστιανισμοῦ.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

ΣΚΥΘΙΚΟΙ ΤΑΦΟΙ

Καθὼς ἀνηγγέλθη ἀπὸ τὴν Πετρούπολι, μιὰ εἰδικὴ Ρωσσικὴ ἐπιστημονικὴ ἀποστολὴ ἀνεκάλυψε στὸ ὄρος Ἀλτάϊ τάφους δυὸ χιλιάδων ἑξακοσίων ἐτῶν, τῆς ἐποχῆς τῶν Σκυθῶν, τῶν πρώτων δηλαδὴ κατοίκων τῆς ἀφιλοξένου αὐτῆς περιοχῆς. Ἡ ἀποστολὴ ἐξηρεύνησε ἕνα ἀπὸ τοὺς τάφους αὐτούς, ἐντὸς τοῦ ὁποίου βρῆκε τὰ ὀστᾶ ἑνὸς μεγάλου Σκύθου ἀρχηγοῦ. Τὸ πτῶμα, καὶ τ' ἀντικείμενα ποὺ εἶχαν ταφῆ μαζὺ μ' αὐτό, βρέθηκαν διατηρημένα θαυμάσια, ἐπειδὴ στὴν περιφέρεια αὐτὴ ἐπικρατεῖ πάντοτε τρομερὸ κρύο καὶ ἡ γῆ, ποὺ εἶνε παγωμένη, δὲν ἐπέτρεπε στὸν ἀέρα νὰ εἰσχωρήσῃ ὡς τὸ ἐσωτερικὸ τῶν τάφων.

Ὁ ἐρευνηθεὶς τάφος ἔχει βάθος δυὸ μέτρων καὶ διάμετρον πλέον τῶν τριάντα πέντε. Εἶνε κατασκευασμένος ἀπὸ χονδροὺς πασσάλους- σκεπασμένους μὲ σανίδια, καὶ χωρίζεται σὲ πολλὰ διαμερίσματα. Σ' ἕνα ἀπὸ τὰ διαμερίσματα αὐτά, οἱ Ρῶσσοι ἀρχαιολόγοι βρήκανε τὰ πτώματα δέκα ἀλόγων μὲ τὶς σέλλες των καὶ τ' ἄλλα καλλιτεχνικὰ στολίδια των. Βρῆκαν ἐπίσης καὶ πολλὰ ἔργα τέχνης, ἀπὸ χαλκὸ καὶ ἀσῆμι, ποὺ μαρτυροῦν ὅτι οἱ ἡμιάγριοι Σκύθαι εἶχαν πολὺ ἀνεπτυγμένο τὸ καλλιτεχνικὸ αἴσθημα.

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

Στὸ ξενοδοχεῖο:

— Ἔχετε ζεστὸ καὶ κρῦο νερὸ στὸ ξενοδοχεῖο σας;

— Μάλιστα, κύριε... Ζεστὸ τὸ καλοκαῖρι καὶ κρῦο τὸν χειμῶνα...

ΑΓΡΟΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ **ΤΟΥ LOUIS NARQUET**

ΠΡΩΤΗ ΑΓΑΠΗ

— Ἔ, Μελαχροινή, κάθησε φρόνιμα!...

Καί, πηδῶντας ἀπὸ τοὺς θάμνους, ὅπου ἦταν καθισμένη, ἡ μικρὴ βοσκοπούλα, παρατῶντας τὴ χοντρὴ κάλτσα ποὺ ἔπλεκε, ἔτρεξε πρὸς τὶς δυὸ ἀγελάδες, πού, μὲ τὰ κέρατα προτεταμένα, φιλονεικοῦσαν. Ἡ παρουσία της μονάχα ἔφτασε γιὰ νὰ τὶς χωρίση.

— Τράβα πιὸ μακρυά, Μελαχροινή! φώναξε. Καὶ μὴν ξαναγυρίσης πειὰ ἐδῶ!...

Ἡ ἀγελάδες καὶ τὰ βώδια ὑπακούουν εὔκολα σὲ κείνους ποὺ τὰ φυλᾶνε. Καὶ ἡ Μελαχροινή, τραβῶντας λίγο πιὸ πέρα, ἄρχισε νὰ βόσκη εἰρηνικά, ἐνῶ ἡ βοσκοπούλα ξαναγύριζε στὴ θέσι της.

Ξανθὴ μὲ ὡραῖα μαῦρα μάτια, μὰ χλωμὴ καὶ μὲ ξέθωρα λεπτὰ χείλη, ὅπως ἔχουν ὅλα τὰ παιδιὰ ποὺ ἀρχίζουν πολὺ μικρὰ νὰ δουλεύουν, ἡ Ἰωάννα —ἡ Ζανέττα, ὅπως τὴ φώναζαν— ἦταν ὀρφανή. Τὴν εἶχαν περιμαζέψει ἀπὸ εὐσπλαχνία στὴ μεγάλη ἀγροικία, ἡ ὁποία φαινόταν μὲ τὰ κόκκινα κεραμίδια της ἀπὸ τὸ χωράφι, ὅπου βρισκόταν τώρα ἡ Ζανέττα. Καὶ μόλις μεγάλωσε λίγο, ἄρχισαν νὰ τὴ στέλνουν μὲ τὰ ζῶα στὴ βοσκή.

Τὸ βράδυ, στὰ νυχτέρια, ἡ γυναῖκα τοῦ ἀφέντη της τὴ μάθαινε νὰ κεντάη καὶ κάθε τόσο, ὁ μεγαλείτερος ἀπὸ τοὺς γυιούς του, τῆς ἔδειχνε τὰ γράμματα, καί, ἐπειδὴ ἡ Ζανέττα ἦταν ἔξυπνη, γρήγορα ἔμαθε νὰ διαβάζη...

Τὸ πρωΐ, τὰ χαράμματα, ἡ κυρά της τῆς φώναζε ἀπὸ τὴν αὐλή, γιὰ νὰ τὴν ξυπνήση:

— Ἔ, Ζανέττα!... Ζανέττα!...

Μὰ ἡ Ζανέττα βρισκόταν κιόλας στὸ πόδι. Ἔτρωγε ἕνα πιάτο σοῦπα κ' ἔπειτα ἔβγαζε τὰ ζῶα ἀπὸ τὸ σταῦλο. Καὶ δρόμο γιὰ τὸ χωράφι.

* * *

Ἐκεῖ περνοῦσε ὧρες ὁλόκληρες σχεδὸν ὁλομόναχη μὲ τὸ αἰώνιο κέντημά της στὸ χέρι, σιγοτραγουδῶντας χαριτωμένα, μόνη μαζὺ μὲ τὴ φύσι. Τὸ μεσημέρι ξαναγύριζε στὴν ἀγροικία γιὰ τὸ φαΐ καὶ ἔπειτα πήγαινε πάλι στὰ χωράφια, ὅπου ἔμενε ὥς τὸ βράδυ, ἐκτὸς ἀπὸ τὶς ἡμέρες ποὺ ἔβρεχε. Ἡ Ζανέττα ἔμενε τότε στὸ σπίτι καὶ βοηθοῦσε τὴν κυρά της στὸ νοικοκυριό.

Αὐτὴ ὅμως προτιμοῦσε νὰ βρίσκεται στοὺς κάμπους μαζὺ μὲ τὰ ζῶα της. Στὸ σπίτι, ἔννοιωθε πὼς τῆς ἔλειπε κάτι, πὼς δὲν βρισκόταν ἄνετα... Στοὺς κάμπους, τὴν πλημμύριζε ἡ εἰρηνικὴ γαλήνη τῆς φύσεως καὶ βρισκόταν σ' ἐπικοινωνία μὲ ὅ,τι τὴν περιστοίχιζε γύρω στὸν μεγάλο ὁρίζοντα... Τὰ ἔννοιωθε ὅλ' αὐτὰ δικά της, ἐντελῶς δικά της. Κάπου-κάπου κανένας χωρικὸς περνοῦσε μὲ τὴν ἀξίνα του στὸν ὦμο.

— Καλημέρα, Ζανέττα, τῆς ἔλεγε.

Ἐκείνη τοῦ ἀπαντοῦσε μὲ χάρι, ἀποκαλῶντας τον μὲ τ' ὄνομά του.

Κάποτε πάλι καμμιὰ ἄλλη βοσκοπούλα ἐρχόταν ἀπὸ πέρα κ' ἔπιαναν τότε λίγη κουβέντα.

Μὰ ἡ Ζανέττα ἦταν πρὸ πάντων εὐτυχισμένη ἀπὸ τότε ποὺ ὁ Πέτρος Μπερντού, ἕνας βοσκὸς τῆς ἡλικίας της, ἐρχόταν κ' ἔβοσκε τ' ἀρνιά του στὸ γειτονικὸ χωράφι. Καθὼς βλεπόντουσαν καθημερινά, καθὼς περνοῦσαν ὧρες ὁλόκληρες μαζὺ μέσα στὴ μοναξιὰ τῶν ἀγρῶν, μιὰ ἀλλόκοτη ἐγκαρδιότης, τὴν ὁποία δὲν ἐπιζητοῦσαν νὰ ἐξηγήσουν, εἶχε γεννηθῆ μεταξύ τους. Ἀφίνοντας τὰ ζῶα της νὰ βόσκουν, ἡ Ζανέττα καθόταν στὴ ρίζα ἑνὸς δέντρου, ἀνάμεσα στὰ δυὸ κοπάδια, κι' ὁ Πέτρος ξαπλωνόταν κοντά της. Μὲ τὸ σουγιᾶ του ποὺ τὸν εἶχε ἀγοράσει στὸ παζάρι μὲ τὶς οἰκονομίες του, ἕνα ὡραῖο σουγιᾶ **τῶν δυὸ** φράγκων, ἔκοβε **κλαδιὰ κ'** ἔφτιαχνε σφυρίχτρες. Ἡ Ζανέττα ἔπλεκε καὶ κουβέντιαζε φιλικά.

Ἡ ὧρες περνοῦσαν γλυκά. Κάθε τόσο τὰ δροσερὰ γέλια τους **ἀντηχοῦ**σαν μέσα **στὴ** σιωπή, ξαφνιάζοντας τὰ σπουργίτια, τοὺς κορυδαλλοὺς καὶ τὶς σουσουράδες ποὺ ἦσαν κρυμμένα στὰ δέντρα.

Καθόταν στὴ ρίζα ἑνὸς δέντρου κι' ὁ Πέτρος ξαπλωνόταν κοντά της.

Ὁ ἥλιος ἅπλωνε τὶς ἀχτῖνες του στοὺς κάμπους, καί, κάποτε, ὅταν ἔκανε πολὺ ζέστη, ἡ Ζανέττα παρατοῦσε σιγὰ-σιγὰ τὸ πλέξιμό της, ποὺ ἔπεφτε κάτω, ἔγερνε, χωρὶς νὰ τὸ θέλη, τὸ κεφάλι της στὸν κορμὸ τοῦ δέντρου, ἔκλεινε τὰ μάτια κι' ἀποκοιμόταν. Ὁ Πέτρος τότε, χωρὶς νὰ ξέρη κι' αὐτὸς τὸ γιατί, τὴν κύτταζε μ' ἕνα εἶδος σεβασμοῦ. Ἔπαυε νὰ κόβη κλαδιὰ καὶ νὰ φτιάχνη σφυρῖχτρες καὶ ἦταν εὐτυχισμένος, ἐνῶ στὸ γειτονικὸ σύδεντρο, οἱ γρῦλλοι μὲ τὶς παραπονετικὲς κραυγές τους λίκνιζαν τὸν ὕπνο τῆς φίλης του.

Δυὸ ὁλόκληρα τώρα χρόνια, ἡ Ζανέττα καὶ ὁ Πέτρος βλεπόντουσαν σχεδὸν κάθε μέρα. Ὅταν ὅμως τὸ φθινόπωρο ἔφτανε πρὸς τὸ τέλος του, ἔννοιωθαν κ' οἱ δυὸ μεγάλη θλῖψη, γιατὶ σὲ λίγο θὰ χωριζόντουσαν...

Τὰ φύλλα, κιτρινισμένα καὶ ξερά, στροβιλιζόντουσαν μέσ' στὸν ἄγριο καὶ δυνατὸ ἄνεμο, ἡ γυμνωμένες ἰτιὲς σάλευαν θλιβερὰ κάτ' ἀπ' τὸν χλωμὸ ἥλιο κι' ὁ Πέτρος κ' ἡ Ζανέττα δὲν μποροῦσαν πειὰ νὰ πᾶνε στὰ χωράφια.

Τὸ χειμῶνα βλεπόντουσαν μόνο τὶς Κυριακὲς κ' ἦσαν εὐτυχισμένοι ὅταν ἡ τύχη τοὺς ἔκανε νὰ συναπαντηθοῦν στὸ δρόμο τους. Ἄλλαζαν τότε μερικὰ λόγια, κι' ὅταν ἀποχωρίζονταν, τραβῶντας γιὰ τὰ σπίτια τῶν κυρίων των, ἔρριχναν ὁ ἕνας στὸν ἄλλο βλέμματα τρυφερά.

Μὰ ὅταν ξαναγύριζε ἡ ἄνοιξις, ξαναβρισκόντουσαν πάλι. Ἕνα πρωῒ τοῦ Μαρτίου, ἡ Ζανέττα φτάνοντας στὸ χωράφι, ἔβλεπε ἐκεῖ τὸν Πέτρο μὲ τὰ ζῶα του.

— Ἔ, Πέτρο! τοῦ φώναξε.

— Ἔ!... Καλημέρα, Ζανέττα!...

Καί, σὰν τρελλά, τὰ δυὸ παιδιὰ ἀγκαλιαζόντουσαν καὶ φιλιόντουσαν. Καὶ ἡ ζωὴ ξανάρχιζε, γλυκειά, εὐτυχισμένη, κάτω ἀπὸ τὸν οὐρανὸ ποὺ εἶχε ξαναγίνει γαλάζιος, κοντὰ στὶς ἰτιὲς ποὺ εἶχαν ξανανθίσει μέσ' στοὺς κάμπους, ὅπου ἡ μαργαρῖτες κ' ἡ παπαροῦνες ξανάνθιζαν, σὰν σύμβολα τῆς ἁπλοϊκῆς ἀγάπης των...

* * *

Μιὰ μέρα ὅμως, κάποια ζητιάνα, ἔφερε στὴν ἀγροικία, ὅπου ἔμενε ἡ Ζανέττα, μιὰ θλιβερὴ εἴδησι.

Τὴν προηγουμένη μέρα, ἕνας μανιασμένος ταῦρος εἶχε χτυπήσει μὲ τὰ κέρατά του τὸν Πέτρο στὴν κοιλιὰ καὶ τοῦ τὴν εἶχε ἀνοίξει βαθειά. Ὁ γιατρός, ποὺ τὸν κάλεσαν ἀμέσως, περιποιήθηκε τὸ τραῦμα του, μὰ ὁ πυρετὸς βασάνιζε τὸ φτωχὸ παιδί, δυνατός, τρομερός.

Αὐτὸ δὲν ἐβάσταξε πολὺν καιρό. Τὴν ἄλλη μέρα πέθανε...

Ἡ Ζανέττα ἀκολούθησε τὸ φέρετρο τοῦ φίλου της, κατάχλωμη, ἀνατριχιάζοντας, νοιώθοντας ὅτι μιὰ μεγάλη δυστυχία τὴν εἶχε χτυπήσει. Τὰ πόδια της ἐλύγισαν, ὅταν θέλησε νὰ μπῆ μέσα στὸ κοιμητῆρι.

Καὶ τὴν ἄλλη μέρα, ὅταν ξαναγύρισε στὰ χωράφια, ἀπὸ συνήθεια κύτταξε πρὸς τὸ δρόμο, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ὁ Πέτρος ἐρχόταν κάθε μέρα. Μὰ κανεὶς δὲν ἐρχόταν...

Ὡστόσο τὰ πράγματα δὲν εἶχαν ἀλλάξει καθόλου ὁλόγυρά της. Ἡ ἀγελάδες ἔβοσκαν ὅπως πάντα, ἡ παπαροῦνες κ' ἡ μαργαρῖτες ὄρθωναν τὰ κεφαλάκια τους μὲ στάλες δροσιᾶς στὰ πέταλά τους, σὰν διαμάντια ποὺ ἔλαμπαν στὶς ἀχτῖνες τοῦ ἥλιου ποὺ ἀνέτελλε.

Ἡ Ζανέττα, κύτταξε τὴ θέσι, ὅπου συνήθιζε νὰ κάθεται κοντά της ὁ Πέτρος, καί, ἔξαφνα, λυγμοὶ ἀνέβηκαν στὰ χείλη της, ἐνῶ τὰ μάτια της πλημμύρισαν ἀπὸ δάκρυα...

Εἶχαν τελειώσει πειὰ ὅλα...

Ἡ Ζανέττα ἔκλαιγε, χωρὶς νὰ τὸ ξέρη, τὴν πεθαμένη πρώτη της ἀγάπη...

LOUIS NARQUET

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΒΑΣΙΛΕΩΝ

Ο ΒΙΚΤΩΡ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΚΑΙ Ο ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ

Ὁ Βίκτωρ Ἐμμανουήλ, ὅταν ἦταν νεώτερος, ἔννοιωθε μεγάλη εὐχαρίστησι νὰ γυρίζη ἀγνώριστος στοὺς δρόμους τῆς Ρώμης. Μιὰ μέρα, καθὼς περπατοῦσε μὲ τὸν ὑπασπιστή του σ' ἕναν ἀπόκεντρο δρομάκο, ἀντάμωσε ἕνα μεθυσμένο φαντάρο, ὁ ὁποῖος, γιὰ μιὰ ἀσήμαντη ἀφορμή, ἄρχισε νὰ φιλονεικῆ μαζύ του καί, στὸ τέλος, σηκώνοντας τὸ χέρι τοῦ ἔδωσε ἕνα μπάτσο. Τότε ὁ βασιλεύς, ἀφοῦ προτήτερα ἔγνεψε στὸν ὑπασπιστή του νὰ μὴν ἀνακατευθῆ καθόλου στὸν καυγᾶ, ἄρπαξε τὸ στρατιώτη ἀπ' τὴ μέση, τὸν ἔρριξε ἀμέσως κάτω καὶ τοῦ εἶπε φιλικά:

— Εἶχες τύχη, παλληκάρι μου, ποὺ δὲν εἶσαι τόσο δυνατὸς σὰν καὶ μένα. Ἂν μὲ περνοῦσες στὴ δύναμι, θὰ σ' ἔβαζα δέκα χρόνια φυλακή. Τώρα ὅμως ποὺ σὲ νίκησα, πάρε αὐτὰ τὰ εἴκοσι φράγκα καὶ σύρε νὰ πιῆς στὴν ὑγειά μου. Εἶμαι ὁ βασιληᾶς!...

ΑΓΟΡΑΖΟΥΜΕ εἰς ἀπολύτως ἱκανοποιητικὴν τιμὴν παλαιὰ περιοδικὰ καὶ ἐφημερίδας, πρὸ πεντηκονταετίας. Γράψατέ μας: Περιοδικὸν «Οἰκογένεια», Λέκα 7, Ἀθήνας.

ΙΠΠΟΤΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ **ΤΟΥ ΑΛΕΞ. ΔΟΥΜΑ (ΠΑΤΡΟΣ)**

Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΑΝΤΙΒΑΣΙΛΕΩΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου).

Ἡ φωνὴ ἀπὸ πάνω εἶπε:

— Εὐχαριστῶ, κύριε. Μὰ μὴ χάνετε καιρό. Γιὰ δέστε γιὰ ποιὸν εἶνε τὸ βιβλίον καὶ τὸ βάζο μὲ τὰ γλυκά.

— Τὸ βιβλίο, κύριε, εἶνε ὁ «Βιργίλιος».

— Ὁ «Βιργίλιος»!... Ἄ, Θεέ μου, εἶνε γιὰ μένα. Μοῦ τὸν εἶχε ὑποσχεθῆ καὶ κράτησε τὸ λόγο της. Καὶ τὰ γλυκά;

Ὁ Γάστων διάβασε στὸ χαρτάκι ποὔταν δεμένο στὸ βάζο μὲ τὰ γλυκά, τὰ ἑξῆς:

«Κύριε ἱππότα,

Ἔμαθα ἀπὸ τὸν κύριο Διοικητὴ ὅτι μένετε σ' ἕνα δωμάτιο τοῦ πρώτου πατώματος, ἀκριβῶς κάτω ἀπὸ τὸ δικό μου. Οἱ φυλακισμένοι ἔχουν ὑποχρέωσι νὰ βοηθοῦν καὶ νὰ συντρέχουν ὁ ἕνας τὸν ἄλλο ὅπως μποροῦν. Κρατῆστε γιὰ τὸν ἑαυτό σας τὰ γλυκίσματα τοῦ βάζου καὶ μεταβιβάσατε, διὰ μέσου τοῦ τζακιοῦ, τὸ «Βιργίλιο» ποὺ σᾶς στέλνω, στὸν ἱππότη Δουμενίλ».

— Αὐτὸ τὸ περίμενα, φώναξε μὲ χαρὰ ὁ φυλακισμένος τοῦ ἀπάνω πατώματος, μόλις ἐτελείωσε ὁ Γάστων τὴν ἀνάγνωσι τῆς ἐπιστολῆς. Κατὰ τὸ γεῦμα εἶχα εἰδοποιηθῆ ὅτι θὰ λάβαινα τὸ «Βιργίλιο».

— Εἶστε λοιπὸν ὁ ἱππότης Δουμενίλ; ρώτησε ὁ Γάστων.

— Μάλιστα, κύριε, καὶ σᾶς εὐχαριστῶ γιὰ τὸν κόπο.

— Ἀπεναντίας ἐγὼ πρέπει νὰ σᾶς εὐχαριστήσω γιὰ τὰ γλυκίσματα ποὺ μοῦ στεῖλαν γιὰ τὸ χατῆρι σας.

— Λύστε τώρα τὸ κουδοῦνι ἀπ' τὸ σκοινὶ καὶ στὴ θέσι του κρεμάστε τὸ «Βιργίλιο».

— Ναί, ἀλλὰ πῶς θὰ μπορέσετε νὰ τὸν διαβάσετε χωρὶς φῶς;

— Ὤ! Μὴν ἀνησυχεῖτε γι' αὐτό, ἀπάντησε ὁ φυλακισμένος. Θὰ τὸ κανονίσω καὶ τὸ ζήτημα αὐτό.

Ὁ Γάστων χωρὶς νὰ ρωτήση περισσότερα, ξεκρέμασε τὸ κουδοῦνι κ' ἔδεσε στὸ σκοινὶ τὸ «Βιργίλιο».

— Σᾶς εὐχαριστῶ, κύριε, εἶπε ὁ ἱππότης Δουμενὶλ μόλις ἔφτασε ὥς τὰ χέρια του τὸ πολύτιμο βιβλίο. Τώρα μπορεῖτε ν' ἀπαντήσετε στὸ γειτονά σας τοῦ κάτω πατώματος.

— Εἶμαι ἐλεύθερος λοιπόν;

— Ναί, ἀλλὰ σὲ λίγο θὰ σᾶς απασχολήσω πάλι.

— Προθυμώτατος, κύριε.

— Σᾶς εὐχαριστῶ.

Μόλις ἐτελείωσε τὴ συνομιλία του μὲ τὸ Δουμενὶλ ὁ ἱππότης ἐχτύπησε μιὰ φορὰ τὸ πάτωμα γιὰ νὰ εἰδοποιήση τὸ γειτονά του ὅτι ἦταν ἕτοιμος ν' ἀρχίση τὴ συνεννόησι μαζύ του. Ἐκεῖνος, ποὺ περίμενε, ὡς φαίνεται, μὲ ἀνυπομονησία τὸ σημεῖο αὐτό, ἀπάντησε τὴν ἴδια στιγμὴ μ' ἕναν ἐπίσης χτύπο. Κ' ἔτσι ἐπὶ μισὴ ὥρα, οἱ δυὸ κατάδικοι μπόρεσαν, μὲ ἀνάλογα χτυπήματα στὸ πάτωμα, ν' ἀνταλλάξουν τὶς ἀκόλουθες φράσεις:

— Καλησπέρα σας, κύριε. Πῶς ὀνομάζεσθε; ρώτησε ὁ Γάστων.

— Μαρκήσιος ντὲ Πομπαδούρ, κύριε.

— Κ' ἐγὼ Γάστων ντὲ Σάνλεϋ.

Ἔξαφνα ὁ Γάστων, γυρνῶντας τυχαίως τὰ μάτια του πρὸς τὸ παράθυρο, εἶδε νὰ κινεῖται ἀπέξω μὲ νευρικότητα τὸ σκοινί.

Χτύπησε τότε στὸ πάτωμα τρεῖς φορές, δίδοντας ἔτσι τὸ σύνθημα τῆς ὑπομονῆς, πλησίασε στὸ τζάκι κ' εἶπε στὸ Δουμενίλ:

— Τὸ σκοινὶ τοῦ παραθύρου, κύριε, φαίνεται ἀνυπόμονο σὲ ἀπίστευτο βαθμό.

— Παρακαλέστε νὰ ἡσυχάση καὶ νὰ περιμείνη μερικὰ λεπτὰ ἀκόμα, ἀπάντησε ὁ Δουμενίλ.

Ὕστερα ἀπὸ λίγα λεπτὰ τὸ σκοινὶ τοῦ Δουμενὶλ ἄρχισε νὰ κατεβαίνη ἀπ' τὸ τζάκι μ' ἕνα βιβλίο δεμένο στὴν ἄκρη.

— Κάνετέ μου ἀκόμα μιὰ χάρι, εἶπε ὁ Δουμενὶλ στὸ Γάστωνα. Δέστε καὶ πάλιν, σᾶς παρακαλῶ, τὸ «Βιργίλιο» στὸ ριμένει.

Ὁ Γάστων αἰσθάνθηκε τὴν σκοινὶ ποὺ πεπεριέργεια ν' ἀνοίξη τὸ βιβλίο, ἀλλὰ δὲν εὑρῆκε μέσα κανένα γράμμα ὅπως περίμενε. Καθὼς ἐξεφύλλιζε ὅμως, παρετήρησε ὅτι μερικὲς λέξεις τοῦ κειμένου ἦσαν ὑπογραμμισμένες μὲ μολύβι. Κατάλαβε ἀμέσως τὸ τέχνασμα τῶν δυὸ ἐρωτευμένων. Ὁ ἱππότης Δουμενὶλ καὶ ἡ δεσποινὶς ντὲ Λένεϋ εἶχαν διαλέξει τὸ τέταρτο βιβλίο τῆς «Αἰνειάδος», ὅπου περιγράφονται οἱ ἔρωτες τοῦ Αἰνείου καὶ τῆς Διδοῦς, καὶ ὑπογραμμίζοντας διάφορες λέξεις τοῦ κειμένου, ἐσχημάτιζαν τὴ φράσι ποὺ ἤθελαν.

— Φαίνεται πὼς μὲ μεταχειρίζονται γιὰ γραμματοκομιστή, εἶπε ὁ ἱππότης ἀνοίγοντας τὸ παράθυρο καὶ δένοντας τὸ «Βιργίλιο» στὸ σκοινί.

Ἔπειτα ἀναστέναξε βαθειά, γιατὶ θυμήθηκε ὅτι αὐτὸς δὲν εἶχε καμμιὰ συνεννόησι μὲ τὴν Ἑλένη, ἡ ὁποία θὰ ἀγνοοῦσε τὴν τύχη του. Αὐτὸ τὸν ἔκαμε νὰ συμπαθήση ἀκόμα περισσότερο τοὺς δυὸ ἐρωτευμένους, τοὺς ὁποίους ἀποφάσισε νὰ διευκολύνη μὲ μεγαλείτερη προθυμία.

— Κύριε, εἶπε σὲ λίγο, πλησιάζοντας στὸ τζάκι, ἡ ἐπιστολή σας πῆγε ἐκεῖ ποὺ προωριζόταν.

— Σᾶς εὐχαριστῶ παραπολύ, ἱππότα, ἀπάντησε ὁ Δουμενίλ. Μιὰ λέξι θὰ σᾶς πῶ ἀκόμα καὶ θὰ σᾶς ἀφήσω νὰ κοιμηθῆτε.

— Ἐλεύθερα. Λέγετε ὅ,τι θέλετε.

— Μιλήσατε καθόλου μὲ τὸ φυλακισμένο ποὺ εἶνε ἀποκάτω σας;

— Μάλιστα.

— Ποιὸς εἶνε;

— Εἶνε ὁ μαρκήσιος ντὲ Πομπαδούρ.

— Σᾶς εἶπε τίποτε;

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

Θ. Δοστογιέφσκη

— Μὲ καλησπέρισε καὶ μὲ ρώτησε πῶς ὀνομάζομαι, γιατὶ δὲν μᾶς ἔμεινε καιρὸς νὰ ποῦμε περισσότερα. Ἡ μέθοδος αὐτὴ τῆς συνεννοήσεως μὲ τοὺς χτύπους εἶνε ἔξυπνη βέβαια, ἀλλ' ἀπαιτεῖ πολὺν καιρό.

— Γιὰ νὰ συνεννοῆσθε εὐκολώτερα, πρέπει νὰ τρυπήσετε τὸ πάτωμα.

— Ναί, ἀλλὰ μὲ τί;

— Θὰ σᾶς δανείσω ἐγὼ τὸ μαχαίρι μου. Ἔτσι θὰ περνᾶτε πιὸ εὐχάριστα τὶς ὧρες σας μὲ τὴν κουβέντα.

— Τὸ περιμένο λοιπόν.

— Πάρτε το!

Τὴν ἴδια στιγμὴ ἕνα μαχαίρι ἔπεσε ἀπὸ τὸν σωλῆνα τοῦ τζακιοῦ τοῦ Γάστωνος.

— Μήπως θέλετε νὰ σᾶς ἐπιστρέψω τὸ κουδοῦνι; ρώτησε ὁ ἱππότης.

— Φυσικά, γιατὶ αὔριο τὸ πρωῒ ποὺ θὰ μ' ἐπισκεφθοῦν οἱ δεσμοφύλακες, θ' ἀντιληφθοῦν ἀμέσως τὴν ἔλλειψί του.

— Ἔχετε δίκηο. Περιμένετέ το.

Καὶ τὴν ἴδια στιγμὴ τὸ κουδοῦνι ἀνέβηκε μέσ' ἀπ' τὸ τζάκι κατὰ τὸ γνωστὸ τρόπο.

— Τώρα φαντάζομαι, πὼς ὕστερα ἀπ' τὰ γλυκίσματα ποὺ φάγατε θὰ θέλετε νὰ πιῆτε καὶ κάτι, εἶπε ὁ Δουμενίλ. Σᾶς στέλνω λοιπὸν μιὰ μπουκάλα μὲ σαμπάνια νὰ τὴν πιῆτε στὴν ὑγειά μου.

— Σᾶς εὐχαριστῶ, ἀπάντησε ὁ Γάστων, ἀλλὰ δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ σᾶς ζημιώσω, γιατὶ πολὺ σπάνια πίνω.

— Τότε θὰ μοῦ κάνετε τὴ χάρι, μόλις ἀνοίξετε τρύπα στὸ πάτωμα, νὰ τὴν προσφέρετε στὸ μαρκήσιο ντὲ Πομπαδούρ, ποὺ ἀγαπάει ἐξαιρετικὰ αὐτὸ τὸ ποτό. Καλὴ νύχτα, ἱππότα!...

— Καλὴ νύχτα σας, κύριε!...

Τὸ σκοινὶ κατέβασε τὴ μπουκάλα κι' ὁ Γάστων κάθησε στὸ πάτωμα καὶ συνέχισε τὴ συνομιλία του μὲ τὸν Πομπαδούρ, ἡ ὁποία βάσταξε ὥς τὶς τρεῖς μετὰ τὰ μεσάνυχτα καὶ κατὰ τὴν ὁποία τὸν ἐπληροφόρησε ὅτι ἐσκόπευε νὰ τρυπήση τὸ δάπεδο.

……

Ἡ μέρες ἔφευγαν γρήγορα ἡ μιὰ ὕστερα ἀπ' τὴν ἄλλη. Ὁ καιρὸς περνάει γρήγορα, ἀκόμα καὶ μέσα στὴ Βαστίλλη...

Ἕνα πρωῒ οἱ δεσμοφύλακες ρώτησαν τὸ Γάστωνα ἂν ἤθελε νὰ παρευρεθῆ στὴ λειτουργία. Ὁ Γάστων ἐδέχθηκε μ' εὐχαρίστησι, γιατὶ ἐκτὸς τοῦ ὅτι θὰ τοῦ δινόταν εὐκαιρία νὰ μιλήση μὲ τοὺς συγκρατημένους, ἦταν ὑπερβολικὰ εὐσεβὴς καὶ θρῆσκος. Τὴν ἄλλη μέρα λοιπὸν ὡδηγήθη σ' ἕνα ἐκκλησάκι τῆς Βαστίλλης, ὅπου ἀντὶ στασιδιῶν ὑπῆρχαν μικρὰ χωρίσματα τοποθετημένα σὲ τρόπο ποὺ νὰ μὴ φαίνεται ὁ ἱερουργῶν ἱερεύς.

Ὁ Γάστων ἀντάμωσε ἐκεῖ ἐκτὸς τῶν ἄλλων τὸν κόμητα ντὲ Λαβὰλ καὶ τὸ Ρισελιέ, οἱ ὁποῖοι εἶχαν πάει ἀποκλειστικὰ γιὰ νὰ κουβεντιάσουν. Ὁ ἱππότης διέκρινε ὅτι, ἂν καὶ ἦσαν γονατισμένοι, συνωμιλοῦσαν μὲ σιγανὴ φωνή. Ὁ κόμης, ὁ ὁποῖος φαινόταν ὅτι ἀνεκοίνωνε σπουδαῖες εἰδήσεις στὸ συνομιλητή του, γύριζε καμμιὰ φορὰ τὸ βλέμμα του καὶ πρὸς τὸ Γάστωνα, σὰν νὰ τοῦ ἔλεγε ὅτι τὰ νέα αὐτὰ ἐνδιέφεραν κι' αὐτόν. Ἐν τούτοις, ἐπειδὴ σπάνια ἔστρεφαν πρὸς τὸ μέρος του, ὁ Γάστων ἐπροτίμησε νὰ μὴν τοὺς ἀπευθύνη καμμιὰ ἐρώτησι.

Ὅταν τελείωσε ἡ λειτουργία, οἱ δεσμῶται ὡδηγήθηκαν ξανὰ στὰ δωμάτιά τους. Ἐνῶ περνοῦσε ἀπὸ ἕνα σκοτεινὸ διάδρομο ὁ Γάστων ἀντάμωσε ἕναν ἄγνωστο, ὁ ὁποῖος τοῦ φάνηκε σὰν ὑπάλληλος τῶν φυλακῶν καὶ ὁ ὁποῖος τοῦ ἔβαλε κρυφὰ μέσα στὸ χέρι ἕνα κομμάτι χαρτί.

Ὁ Γάστων τὸ ἔκρυψε ἀδιάφορος σὲ μιὰ τσέπη του κι' ὅταν κλείστηκε μέσα στὸ δωμάτιό του, τὸ ἔβγαλε γιὰ νὰ δῆ τί ἦταν. Ἀπάνω σὲ κοινὸ χαρτὶ ἦσαν γραμμένες μὲ κάρβουνο ἡ ἀκόλουθες λέξεις:

«Προσποιηθῆτε τὸν ἀδιάθετο».

Ὁ γραφικὸς χαρακτῆρας ἦταν τόσο χονδροειδής, ὥστε ὁ Γάστων δὲν μπόρεσε νὰ καταλάβη ἀπὸ ποιὸν προερχόταν τὸ γράμμα καὶ γι' αὐτὸ περίμενε ἀνυπόμονα νὰ βραδυάση.

Μόλις ἐβράδυασε λοιπὸν ἀνεκοίνωσε τὸ περιστατικὸ αὐτὸ στὸν ἱππότη Δουμενὶλ καὶ ζήτησε τὴ γνώμη του, ἐπειδὴ ἐκεῖνος ἦταν πιὸ ἔμπειρος σ' αὐτά.

— Τί νὰ σᾶς πῶ κ' ἐγώ, τοῦ ἀπάντησε ὁ Δουμενίλ. Φρονῶ ὅτι πρέπει ν' ἀκολουθήσετε τὴ συμβουλή. Τὸ μόνο κακὸ ποὺ θὰ πάθετε εἶνε νὰ σᾶς δώσουν λιγώτερο φαγητό...

(Ἀκολουθεῖ).

ΔΡΑΜΑΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ PAUL LARANDE

ΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΙΓΙΔΑ ΤΗΣ ΝΥΧΤΑΣ...

Ἡ ταχεῖα σιδηροδρομικὴ ἁμαξοστοιχία θὰ σταματοῦσε στὸ σταθμὸ μονάχα πέντε λεπτά. Ὁ οὐρανὸς ἦταν κατάμαυρος καὶ τὰ σύννεφα κυλοῦσαν ἀπειλητικὰ στὸ σκοτεινὸ στερέωμα ποὺ τὸ φώτιζαν ξαφνικὲς ἀστραπές. Οἱ ἐπιβάτες, τυλιγμένοι καλὰ στὰ βαρειὰ πανωφόρια τους, μόλις τὸ τραῖνο στάθηκε, κατέβηκαν ἀμέσως ἀπ' τὰ βαγόνια τους καὶ μπῆκαν γρήγορα στὸ μπὰρ τοῦ σταθμοῦ γιὰ νὰ πιοῦν κανένα ποτὸ καὶ νὰ ζεσταθοῦν.

Τὴν ἴδια στιγμὴ ὁ μηχανοδηγός, ἀφοῦ ἔδωσε μερικὲς ὁδηγίες μὲ σιγανὴ φωνὴ στὸ βοηθό του, κατέβηκε κι' αὐτὸς ἀπ' τὴν ἁμαξοστοιχία καὶ τράβηξε μὲ γρήγορο βῆμα στὸ σπίτι του, ποὺ βρισκόταν κοντὰ στὸ σταθμὸ καὶ ὅπου τὸν περίμενε, χωρὶς ἄλλο, ἡ γυναῖκα του, νειόνυφη ἑνὸς χρόνου.

Βρῆκε ὅμως τὴν πόρτα κλεισμένη καὶ χτύπησε φωνάζοντας:

— Ἄνοιξε, Μαργαρίτα. Ἐγὼ εἶμαι!...

Κανένας ὅμως δὲν τοῦ ἀπάντησε ἀπὸ μέσα.

— Μαργαρίτα! ξαναφώναξε κάπως θυμωμένος.

Ἐπειδὴ ὅμως καὶ τὴ φορὰ αὐτὴ κανεὶς δὲν τοῦ ἀπάντησε, ὁ ὁδηγὸς ἄρχισε νὰ χτυπάη δυνατὰ τὴν πόρτα μὲ τὰ χέρια καὶ μὲ τὰ πόδια, χωρὶς ὅμως κανένα ἀποτέλεσμα.

— Μαργαρίτα! οὔρλιαξε. Ἄνοιξε ποὺ νὰ σὲ πάρῃ ὁ διάβολος!..

Τέλος ἐξαγριωμένος ἔσπρωξε τὴν πόρτα μὲ τὶς πλάτες του καί, μόλις τὴν ἄνοιξε, ὥρμησε μέσα στὸ δωμάτιο. Ἀλλὰ τὸ δωμάτιο ἦταν ἀδειανὸ κι' ἡ Μαργαρίτα δὲν φαινόταν πουθενά...

Τὴν ἴδια στιγμὴ ὅμως ἀκούστηκε ἡ καμπάνα τοῦ σταθμοῦ ποὺ εἰδοποιοῦσε γιὰ τὴν ἀναχώρησι τῆς ἁμαξοστοιχίας.

— Παῦλο! Παῦλο! ἀκούστηκε συγχρόνως ἀπέξω ἀπ' τὸ σπίτι ἡ φωνὴ τοῦ θερμαστοῦ, ποὺ εἶχε ἔρθει νὰ τὸν ζητήσῃ.

Ὁ Παῦλος ὅμως στεκόταν ἀκίνητος στὴ μέση τοῦ ἀδειανοῦ σπιτιοῦ του, ἐνῶ ἡ καρδιά του χτυποῦσε δυνατά.

— Παῦλο! ξανακούστηκε ἀπὸ σιμώτερα ἡ φωνὴ τοῦ θερμαστοῦ. Ἡ καμπάνα χτύπησε, τί κάθεσαι ἐδῶ;

— Ποῦ εἶνε ἡ Μαργαρίτα; τὸν ρώτησε τότε ὁ μηχανικὸς μὲ φωνὴ ποὺ πνιγόταν στὸ λαρύγγι του.

— Ἄ, τὴν ἀθλία, τῶσκασε! ἀπάντησε ὁ θερμαστὴς ἀναπηδῶντας.

— Τί εἶπες; Ἔφυγε;... φώναξε ὁ μηχανικὸς ἁρπάζοντάς τον ἄγρια ἀπὸ τὸ λαιμό. Μίλα!.. Μίλα!...

— Ἄσε τα αὐτὰ τώρα... Θὰ σοῦ τὰ πῶ ἀργότερα. Ἔλα, μὴ στέκεις. Σκέψου πὼς ἔχεις κόρη νὰ μεγαλώσῃς... Ἂν ἀργήσῃς περισσότερο, θὰ σ' ἀπολύσουν ἀπ' τὴν ὑπηρεσία....

Καὶ λέγοντας αὐτὰ ὁ θερμαστής, τὸν ἔπιασε ἀπ' τὰ χέρια γερὰ καὶ τὸν ἔφερε ὥς τὸ σταθμό, σὰν μεθυσμένο, ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ πάρῃ τὰ πόδια του.

— Ἐμπρός, γρήγορα! Καθυστεροῦμε τρία λεπτά! φώναξε ὁ σταθμάρχης μόλις τὸν εἶδε, φέρνοντας στὸ στόμα τὴ σάλπιγγα.

Ὁ Παῦλος πήδησε ἀσυναίσθητα στὴν ἀτμομηχανή, ἅρπαξε στὰ χέρια του τὸ τιμόνι καὶ τὴν ἴδια στιγμὴ ἡ ἁμαξοστοιχία ξεκίνησε μὲ τρομερὸ θόρυβο μέσ' στὸ σκοτάδι.

— Πρόσεξε τί κάνεις! τοῦ φώναξε ὁ θερμαστής, βλέποντας ὅτι εἶχε βάλει ὅλη τὴν ταχύτητα στὸ μηχάνημα.

— Πές μου, τ' ἀκοῦς;... Θέλω νὰ τὰ μάθω ὅλα... ἀπάντησε ὁ μηχανοδηγὸς μὲ ἄγρια, ἀγνώριστη φωνή.

Μιὰ ἀστραπὴ ἔλαμψε τότε, φώτισε γιὰ λίγο τὸν ἀπέραντο κάμπο κ' ἔπειτα ἕνας τρομαχτικὸς κεραυνός.

— Πρόσεχε μὴν ἐκτροχιασθοῦμε! ξανάπε τρέμοντας ὁ θερμαστής.

— Ἐμπρός, μίλα! Τί ξέρεις γιὰ τὴ Μαργαρίτα; Ποῦ βρίσκεται, νὰ πάρῃ ὁ διάβολος;...

Κ' ἐνῶ ἔλεγε αὐτά, ἅρπαξε ἀπὸ κάτω ἕνα φτυάρι καὶ σὰν τρελλὸς ἄρχισε νὰ ρίχνῃ κάρβουνα μὲ τὸ σωρὸ στὴν ἀτμομηχανή. Ὁ ἀτμὸς ἔβγαινε τώρα πυκνότερος κι' οἱ τροχοὶ ἔτριζαν πάνω στὶς γραμμές.

— Γιὰ τ' ὄνομα τοῦ Θεοῦ! Τί κάνεις αὐτοῦ; Θὰ σκάσῃ τὸ καζάνι!... Ποῦ θὰ πᾶμε μ' αὐτὴ τὴν ταχύτητα;... φώναξε ὁ θερμαστὴς μὲ ἀπελπισία.

— Στὸ διάβολο, ποῦ ἀλλοῦ θέλεις νὰ πᾶμε; Λέγε λοιπόν, τί ξέρεις;..

Ἐντωμεταξὺ οἱ φύλακες τῆς γραμμῆς τοῦ ὕψωναν διαρκῶς σήματα γιὰ νὰ μετριάσῃ τὴν ταχύτητα τῆς ἁμαξοστοιχίας, ποὺ ἔτρεχε σὰν δαιμονισμένη, κι' ἀπὸ τὰ παραθύρια τῶν βαγονιῶν πρόβαλλαν κάπου-κάπου τρομαγμένες μορφές.

Ἡ κραυγὲς ὅμως τῶν ἐπιβατῶν δὲν ἀκουγόντανε, γιατὶ χάνονταν μέσα στὸ θόρυβο τῆς μηχανῆς καὶ στὶς ἐκρήξεις τῶν κεραυνῶν. Τὸ καζάνι ἔβραζε δυνατὰ κι' ἡ φωτιὰ τοῦ κλιβάνου σκορποῦσε γύρω πύρινες γλῶσσες ποικιλόχρωμες.

— Μά, πές μου... Ἔφυγε!. Μὲ ποιὸν ἔφυγε;.. οὔρλιασε πάλι ὁ μηχανικός, ἀφήνοντας πειὰ τὸ φτυάρι κι' ἁρπάζοντας ἀπ' τὸ λαιμὸ τὸ θερμαστή.

— Μὲ τὸ γυιὸ τοῦ βαρώνου!

— Εἶσαι βέβαιος;

— Ἔτσι μοῦ φαίνεται. Τοὺς εἶδα ποὺ κρυφομιλοῦσαν προχτές, ἐνῶ ἐσὺ καθάριζες τὴ μηχανή...

— Καὶ δὲν μοῦ τὸ φανέρωσες ἀμέσως;

— Φοβούμουν μὴ μὲ σκοτώσῃς ἀπάνω στὸ θυμό σου, παίρνοντάς με γιὰ συκοφάντη τῆς γυναίκας σου, γιατὶ ἤσουν τυφλὸς ἀπ' τὴν ἀγάπη σου.. Ἤξερα ὅμως ὅτι πρὶν τὴν πάρῃς ἐσύ, ἀγαποῦσε ἐκεῖνον. Γιὰ τ' ὄνομα τῆς κόρης σου ὅμως, σταμάτησε, σὲ παρακαλῶ! Τὸ βλέπεις ἐκεῖνο τὸ κόκκινο σημάδι; Ἔ, λοιπόν, κοντεύουμε νὰ φτάσουμε στὸ ποτάμι, τὸ ξέχασες; Δὲν ἀκοῦς πῶς βογγάει;

— Γι' αὐτὸ λοιπὸν ἤθελε νὰ δώσῃ τὴν κόρη μου στὴν παραμάνα.... Δὲν εἶνε δική μου, εἶνε κάποιου ἄλλου! εἶπε ὁ μηχανικὸς μονολογῶντας.

Ἡ ἁμαξοστοιχία πλησίαζε ὁλοένα πρὸς τὸ ποτάμι... Σ' αὐτὸ τὸ μέρος οἱ ὁδηγοὶ ἐμετρίαζαν πάντα τὴν ταχύτητα, γιατὶ τὸ γεφύρι δὲν ἦταν πολὺ στερεὸ καὶ τὰ νερὰ ἔφταναν κάποτε ὥς αὐτό. Φωτεινὲς ἀστραπὲς διέσχιζαν ὁλοένα τὸν ὁρίζοντα, ὁ ὁποῖος βυθιζόταν καὶ ἡ βροχὴ ἔπεφτε ἀδιάκοπα. Ὡστόσο ἡ ἁμαξοστοιχία ἔτρεχε μὲ τὴν ἴδια ταχύτητα καὶ τὰ τρομαγμένα ξεφωνητὰ τῶν ἐπιβατῶν, ποὺ στριμώχνονταν στὰ παράθυρα, ἔσμιγαν μὲ τοὺς ὀλολυγμοὺς τοῦ ἀνέμου καὶ τῆς καταιγίδας.

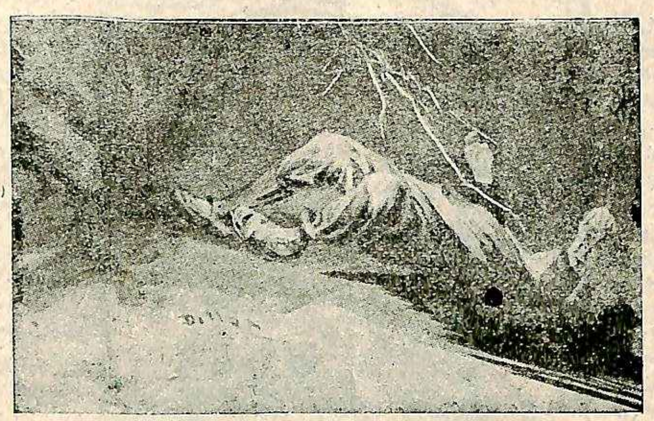

Τὸν ἅρπαξε ἀπὸ τοὺς ὤμους καὶ τὸν πέταξε ἔξω ἀπὸ τὴν ἁμαξοστοιχία!...

Ὁ Παῦλος στεκόταν ὀρθὸς στὴ θέσι του καὶ φαινόταν σὰν νὰ περιφρονοῦσε τὸν ὁρμητικὸ ἀγέρα, ποὺ τοῦ μαστίγωνε τὸ πρόσωπο. Μὲ τὄνα του χέρι κρατοῦσε τὸ τιμόνι κι' ἄφηνε τὴν ἁμαξοστοιχία νὰ προχωρῇ ἀκάθεκτη πρὸς τὸν ὄλεθρο... Τί τὸν ἔνοιαζε αὐτὸν ἂν ἐκινδύνευαν τόσες ἀθῶες ὑπάρξεις;

Μέσα στὸ ἀπέραντο σκοτάδι, ποὺ τὸ διέσχιζαν κατὰ διαλείμματα ἡ ἀστραπές, ἔβλεπε τὴν εἰκόνα τῆς ἄπιστης μέσα στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ βαρώνου. Ἄκουγε τὰ γλυκὰ τους λόγια, ἀντίκρυζε τὰ φλογερά τους βλέμματα, μάντευε κάθε τους χειρονομία. Ἔτσι τὴν ἔσφιγγε καὶ τὴ φιλοῦσε κι' αὐτὸς ἄλλοτε, ὅταν ὕστερα ἀπὸ τριῶν χρόνων ἀρνήσεις, δέχτηκε αὐτὴ ἐπὶ τέλους νὰ γίνῃ γυναῖκα του... Καὶ τώρα, μέσα σ' αὐτὴ τὴ φουρτουνιασμένη νύχτα, ἄλλος χαιρόταν τὴν κλεμμένη του εὐτυχία...

Θυμόταν τὴν ἀπερίγραπτη ἀγαλλίασι ποὺ αἰσθάνθηκε ὅταν γεννήθηκε τὸ κοριτσάκι του, τὶς ἐλπίδες του, τὰ σχέδιά του, τὰ ὄνειρά του. Τὸ πλᾶσμα ἐκεῖνο ἦταν ἡ μόνη χαρὰ γι' αὐτὸν τὸ φτωχὸ ἐργάτη, ποὺ πάλευε νύχτα καὶ μέρα μὲ τὴ φωτιά, μὲ τὴ μπόρα, μὲ τὸν ἴδιο τὸ θάνατο, ἀπὸ τὸν ὁποῖο διαφιλονεικοῦσε ἀτάραχος τὶς ζωὲς τόσων ἀνθρώπων σὲ κάθε ταξεῖδι του... Ἡ καρδιά του τώρα ταραζόταν, περισσότερο κι' ἀπ' τὴ θύελλα, ἀπὸ μιὰ φριχτὴ ἀμφιβολία.... Φοβόταν μήπως τὸ κοριτσάκι του, ποὺ τὸ ἀγαποῦσε τόσο τρυφερὰ καὶ ποὺ τοῦ εἶχε χαρίσει ὅλη του τὴ στοργή, ἦταν παιδὶ ἑνὸς ἄλλου καὶ ὄχι δικό του.... Καί, καθὼς ἔκανε αὐτὴ τὴ σκέψι, μὲς στὴν ψυχή του οὔρλιαζε σὰν ἄγριο θηρίο ἡ ὀργὴ κι' ἡ ἀπελπισία...

Ὡστόσο ἡ ἁμαξοστοιχία προχωροῦσε ἀκράτητη κι' ὁ ἀτμὸς σκόρπιζε στὸ διάβα της κατακόκκινες σπίθες μὲς ἀπ' τὸν πυρωμένο κλίβανο. Ὁ μηχανικὸς φωτιζόταν ἀμυδρὰ ἀπὸ τὴν ἀντανάκλασι τῆς φλόγας τῆς μηχανῆς καὶ ἀναπηδοῦσε ἀπ' τὰ διαδοχικὰ τραντάγματα. Ὁ θερμαστὴς ἐξ ἄλλου εἶχε πιαστεῖ γερὰ ἀπὸ μιὰ χοντρὴ ἁλυσσίδα καί, στὶς κραυγὲς τῶν ἐπιβατῶν, ἀπαντοῦσε μὲ παρακλήσεις καὶ ἱκεσίες θρηνητικές. Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἕνας κεραυνὸς ξέσπασε στὸν ὁρίζοντα, περιέβαλλε μὲ τὴ δυνατή του λάμψι τὴν ἁμαξοστοιχία κ' ἔπεσε ἀπάνω σ' ἕνα δέντρο ποὺ τὸ κατακομμάτιασε. Ἔπειτα ἡ φύσι βυθίστηκε πάλι στὸ σκοτάδι, στὸ ἴδιο τρομερὸ σκοτάδι, ποὺ ἦταν πιὸ μαῦρο κι' ἀπ' τὴν πίσσα. Τώρα ὅμως τὸ ρεῦμα τοῦ ποταμοῦ ἀκουγόταν πλησιέστερα καὶ ἀπειλητικώτερα. Μαῦρα κύματα κυλοῦσαν τὸ ἕνα πίσω ἀπὸ τ' ἄλλο καί, μὲς ἀπ' τὸ σκοτάδι, ὁ ἀπέραντος κάμπος γυαλοκοποῦσε κάποτε ἀπ' τὰ νερά. Ἄξαφνα, ἀπ' τὴ μιὰ μεριὰ τοῦ δρόμου φάνηκε ὑψωμένο ἕνα κόκκινο σημάδι.

— Ἡ γέφυρα ἔπεσε! ἀκούστηκε τότε μιὰ φωνή.

Ὁ θερμαστὴς ἄκουσε αὐτὰ τὰ λόγια, παρ' ὅλο τὸν τρομερὸ θόρυβο ποὺ ἐπικρατοῦσε, κι' ἀμέσως ἀντελήφθη τὸν κίνδυνο. Τότε σηκώθηκε μὲ μιᾶς, ἀποφασισμένος νὰ σώσῃ τὴ ζωὴ καὶ τὴ δική του καὶ τῶν ἄλλων. Δὲν τοῦ ἐπιτρεπόταν νὰ χρονοτριβήσῃ καθόλου, γιατὶ σὲ λίγο θὰ γκρεμιζόντουσαν ὅλοι στὸ ποτάμι, ἂν δὲν σταματοῦσε ἀμέσως τὴν ἁμαξοστοιχία. Γι' αὐτὸ πλησίασε ἀμέσως τὸν Παῦλο ποὺ ἦταν βυθισμένος ἀκόμα στὶς ὀδυνηρὲς ἀναμνήσεις του, καὶ τοῦ εἶπε μὲ τρεμάμενη φωνή:

— Σταμάτα, γιὰ ὄνομα τοῦ Θεοῦ! Τὸ γεφύρι ἔπεσε...

— Ὄχι!... ἀπάντησε ὁ μηχανικός, κρατῶντας πάντα στὰ χέρια του τὸ τιμόνι, μὲ τὰ δόντια σφιγμένα καὶ τὰ μάτια ἐξαγριωμένα.

Τότε ὁ θερμαστὴς μ' ἕνα τρομερὸ πήδημα ρίχτηκε ἀπάνω του, τὸν ἅρπαξε ἀπ' τοὺς ὤμους καὶ μὲ μιὰ ὑπεράνθρωπη προσπάθεια κατώρθωσε νὰ τὸν πετάξῃ ἔξω ἀπ' τὴν ἁμαξοστοιχία, ἀπάνω στὶς γραμμές...

Ἔπειτα ἅρπαξε τὸ τιμόνι καὶ μὲ μιὰ στιβαρὴ κίνησι, χρησιμοποιῶντας ὅλη τὴ δύναμι τοῦ ἀτμοῦ, ἔδωσε κατεύθυνσι πρὸς τὰ πίσω. Ἡ ἁμαξοστοιχία κλονίστηκε λίγο καὶ στὸ τέλος σταμάτησε.

Ἦταν καιρὸς πειά, γιατὶ δὲν ἀπεῖχε παρὰ λίγα μέτρα ἀπ' τὸ φουσκωμένο ποτάμι, ποὺ ἔτρεχε μ' ὁρμή.

Μόλις σταμάτησε ἡ ἁμαξοστοιχία, ἡ πόρτες ἄνοιξαν ἀμέσως κι' οἱ ἐπιβάτες κατέβηκαν πανικόβλητοι. Τὴν ἴδια στιγμὴ ὁ ἐπιθεωρητὴς ἔτρεξε πρὸς τὸ μέρος τῆς ἀτμομηχανῆς φωνάζοντας:

— Παῦλο! Παῦλο! Τί ἔπαθες κι' ἤθελες νὰ μᾶς γκρεμίσῃς;

— Πάει ὁ Παῦλος! Τὸν ἐσκότωσα! ἀπάντησε ὁ θερμαστής, ἀσθμαίνοντας ἀκόμα ἀπ' τὴν ἀγωνία.

— Τί ἔκανες, κακοῦργε;

— Εἶχε τρελλαθῆ κι' ἀναγκάστηκα νὰ τὸν σκοτώσω γιὰ νὰ σώσω τὴν ζωὴ ὅλων μας!... ἀπάντησε ὁ θερμαστής.

Τὸ σῶμα τοῦ Παύλου βρέθηκε σὲ λίγο ἀπάνω στὴ σιδηροδρομικὴ γραμμή, κομμένο σὲ δυό....

ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

ΒΛΕΠΟΥΝ ΤΑ ΖΩΑ ΦΑΝΤΑΣΜΑΤΑ;

Τὰ ζῶα πιὸ «ἐλαφροΐσκιωτα» ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους. Τί γράφει τὸ εἰδικὸ τεῦχος τῆς «Ἑταιρίας Ψυχικῶν Ἐρευνῶν» τοῦ Λονδίνου. Περίεργα καὶ καταπληκτικὰ φαινόμενα. Τὸ ἄλογο ποὺ ἔβλεπε τὸ φάντασμα τοῦ σκοτωμένου. Ἕνα ἀνέκδοτο τοῦ Φλαμαριόν. Ὅπου ἕνας Γερμανὸς Δήμαρχος καὶ τὸ ἄλογό του βλέπουν τὸ φάντασμα ἑνὸς νεκροῦ. Ἡ εὐαισθησία τῶν σκυλλιῶν. Ἐμφανίσεις φαντασμάτων ζώων. Ὁ μυστηριώδης τρόμος μιᾶς γάτας. Τί ἀπεκάλυψε τὸ μέντιουμ κτλ. κτλ.

Βλέπουν τὰ ζῶα φαντάσματα;

Τὰ φαινόμενα τηλεπαθείας ὑποπίπτουν καὶ στὴ δική τους ἀντίληψι;

Διάφοροι ξένοι ἐπιστήμονες, ἀσχοληθέντες μὲ τὸ ζήτημα αὐτό, κατέληξαν στὸ συμπέρασμα ὅτι τὰ ζῶα, ὄχι μόνον μποροῦν νὰ ἀντιληφθοῦν ὑπερφυσικὲς ἐμφανίσεις, ἀλλ' ἀκόμη εἶνε καὶ ἀσυγκρίτως πιὸ «ἐλαφροΐσκιωτα» ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο. Τὰ ζῶα μάλιστα, ποὺ βρίσκονται σὲ ἀνώτερη πνευματικὴ βαθμίδα ἀπὸ τὰ ἄλλα, ὅπως π. χ. οἱ σκῦλλοι, τὰ ἄλογα καὶ οἱ γάτες, εἶνε ὅλα ἀνεξαιρέτως σὲ θέσι νὰ ἀντιληφθοῦν τὰ ὑπερφυσικὰ φαινόμενα, πρᾶγμα ποὺ δὲν συμβαίνει μ' ὅλους τοὺς ἀνθρώπους.

Ἡ περίφημη «Ἑταιρία Ψυχικῶν Ἐρευνῶν» τοῦ Λονδίνου, μέλη τῆς ὁποίας εἶνε διάφοροι Ἄγγλοι φυσικοί, γιατροὶ καὶ χημικοί, γνωστοὶ σ' ὁλόκληρο τὸν κόσμο, κατέβαλε ἰδιαίτερη προσοχὴ στὴν μελέτη τοῦ ζητήματος αὐτοῦ. Τὰ πορίσματα τῶν μελετῶν αὐτῶν τὰ ἐξέδωσε σὲ εἰδικὸ τεῦχος, ἀπὸ τὸ ὁποῖο μεταφράζουμε ἐδῶ τὰ πιὸ ἐνδιαφέροντα σημεῖα.

Ἔτσι ὁ δόκτωρ Χόρστ ἀναφέρει στὸ τεῦχος αὐτὸ ὅτι μιὰ φίλη του κυρία παρατηροῦσε, ὁσάκις πήγαινε ἱππασία, πὼς τὸ ἄλογό της ἀγρίευε ὅταν περνοῦσαν ἀπὸ ἕνα ὡρισμένο σημεῖο τοῦ δρόμου, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ ἐκεῖ οὔτε δέντρο, οὔτε τίποτε ἄλλο ποὺ νὰ μπορεῖ νὰ τοῦ προκαλέσῃ δικαιολογημένο φόβο. Ὁ δρόμος ἦταν ἴσιος καὶ ἡ κυρία αὐτὴ ἔκανε ἐκεῖ τὸν περίπατό της τὸ πρωῒ καὶ μόνον ὅταν ἦταν καλὸς καιρός. Μιὰ μέρα τέλος τὸ ἄλογο στάθηκε στὴ θέσι αὐτὴ καὶ δὲν ἐννοοῦσε μὲ κανέναν τρόπο νὰ προχωρήσῃ. Ὀρθώθηκε στὰ δυὸ πισινά του πόδια, ἄρχισε νὰ ἀφρίζῃ καὶ στὸ τέλος ἔκανε ἕνα πήδημα στὸ πλάϊ κ' ἐξακολούθησε τὸν δρόμο του. Ἡ κυρία κύτταξε γύρω της γιὰ νὰ ἰδῇ τί ἦταν ἐκεῖνο ποὺ εἶχε τρομάξει τόσο τ' ἄλογό της καὶ τότε εἶδε στὴ μέση τοῦ δρόμου νὰ στέκεται ἀκίνητος ἕνας γέρος μὲ ἄσπρα γένεια καὶ ἄσπρο ράσσο. Χωρὶς νὰ θέλῃ ἡ κυρία ἄρχισε νὰ τρέμῃ ὁλόκληρη καὶ γύρισε τὸ πρόσωπό της πρὸς τὴν ἄλλη μεριά. Ὅταν ξανακύτταξε πρὸς τὸ μέρος ποὺ στεκόταν ὁ γέρος, δὲν εἶδε πειὰ κανέναν. Ὁ γέρος εἶχε γίνει ἄφαντος! Ἦταν ἀδύνατον δὲ νὰ εἶχε κρυφτεῖ πουθενά, γιατὶ ὁ δρόμος αὐτὸς περνοῦσε μέσα ἀπὸ ἀπέραντα χωράφια, ὅπου οὔτε δέντρα ὑπῆρχαν, οὔτε σπίτια. Τότε βεβαιώθηκε πὼς ὁ γέρος ἦταν μιὰ ὑπερφυσικὴ ἐμφάνισις, τὴν ὁποίαν τὸ ἄλογο εἶχε ἀντιληφθεῖ πολλὲς ἡμέρες πρὶν ἀπ' αὐτήν.

Μιὰ παρομοία περίπτωσι ἀναφέρει καὶ ὁ δόκτωρ Βολφγκάνγκ Μέντσελ:

«Κατὰ τὶς συχνὲς ἐκδρομὲς ποὺ ἔκανα ὡς φοιτητὴς μὲ τοὺς φίλους μου στὴν περιοχὴ Χ... παρατηρήσαμε ὅτι, σ' ἕνα ὡρισμένο σημεῖο τοῦ δρόμου, τὰ ἄλογα, τὰ ὁποῖα τὴν ἡμέρα περνοῦσαν ἐντελῶς ἥσυχα ἀπ' ἐκεῖ, ὅποτε τύχαινε νὰ περάσουμε νύχτα, ἀγρίευαν ἐξαιρετικά!

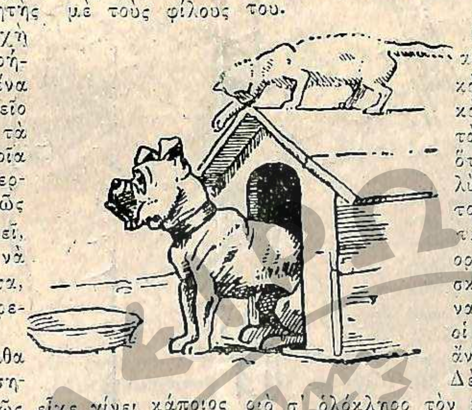

»Καθὼς ἔμαθα ἀργότερα, στὸ σημεῖο αὐτὸ ἀκριβῶς εἶχε γίνει κάποιος φόνος καὶ οἱ χωρικοὶ ἐπίστευαν πὼς τὰ ἄλογα ἔβλεπαν τὸ φάντασμα τοῦ σκοτωμένου!... Κάτι παρόμοιο μοῦ συνέβη καὶ εἴκοσι χρόνια ἀργότερα στὸ Σβάρτσβαλδ. Ὅποτε περνοῦσα ἔφιππος ἀπὸ ἕνα ὡρισμένο σημεῖο τοῦ δάσους, τὸ ἄλογό μου ἀγρίευε σὲ τέτοιο βαθμό, ὥστε ἀναγκαζόμουν νὰ κατεβῶ καὶ νὰ τὸ τραβήξω ἀπὸ τὸ χαλινάρι, ὥσπου νὰ περάσωμε ἀπὸ τὸ μέρος ἐκεῖνο. Καὶ ἐκεῖ, ὅπως μὲ ἐβεβαίωναν οἱ χωρικοί, τὰ ζῶα ἐτρόμαζαν ἀπὸ τὸ φάντασμα ἑνὸς δολοφονημένου, ποὺ τριγύριζε στὸ μέρος ὅπου τὸν εἶχαν σκοτώσει!...»

* * *

Ἐκτὸς ὅμως αὐτῶν, τὰ ἄλογα αἰσθάνονται τὰ φαινόμενα τῆς τηλεπαθείας, ὅπως καὶ οἱ ἄνθρωποι. Ὁ μέγας Γάλλος ἀστρονόμος Φλαμαριόν, ὁ ὁποῖος, κατὰ τὰ τελευταῖα χρόνια τῆς ζωῆς του, εἶχε ἀφοσιωθῆ στὸν πνευματισμό, ἀναφέρει τὸ ἀκόλουθο σχετικὸ φαινόμενο στὸ σύγγραμμά του: «Ἡ ἄγνωστες δυνάμεις τῆς φύσεως»:

Κάποτε ἕνας Γερμανὸς δήμαρχος ἔμαθε πὼς ὁ πατέρας του, ποὺ κατοικοῦσε σὲ μιὰν ἄλλη πόλι, εἶχε ἀρρωστήσει βαρειά. Ἀνέβηκε ἀμέσως στ' ἄλογό του κ' ἔτρεξε πρὸς τὸν ἄρρωστο πατέρα του. Ἔξαφνα, καθὼς ἔτρεχαν, βλέπει τὸν πατέρα του νὰ στέκεται ὁλόρθος καὶ φασματώδης στὴ μέση τοῦ δρόμου!... Τὸ ἄλογο ἐτρόμαξε τόσο πολὺ ἀπ' αὐτὴ τὴν ἐμφάνισι, ὥστε στηλώθηκε ὄρθιο στὰ δυό του πόδια καὶ δὲν ἤθελε μὲ κανέναν τρόπο νὰ προχωρήσῃ, ἕως ὅτου ἡ ὑπερφυσικὴ ἐκείνη μορφὴ ἐξαφανίσθηκε. Καθὼς ἔμαθε ἀργότερα ὁ δήμαρχος, ὁ πατέρας του εἶχε πεθάνει ἀκριβῶς τὴ στιγμὴ ποὺ τὸν εἶχαν δεῖ στὸ δρόμο αὐτὸς καὶ τ' ἄλογό του.

Περισσότερο εὐαίσθητα στὰ ψυχικὰ καὶ ὑπερφυσικὰ φαινόμενα εἶνε τὰ σκυλλιά, ἰδίως ὅταν ἀγαποῦν πολὺ τὸν ἀφεντικό τους. Τὴν ἐξαιρετικὴ ἄλλωστε διορατικότητα τοῦ σκυλλιοῦ τὴν ἀναγνωρίζουν καὶ οἱ πιὸ ἀγράμματοι ἄνθρωποι ἀκόμη. Δὲν ὑπάρχει χωριὸ σ' ὁλόκληρο τὸν κόσμο, τοῦ ὁποίου οἱ κάτοικοι νὰ μὴ πιστεύουν ὅτι τὰ σκυλλιὰ οὐρλιάζουν ὅταν πρόκειται νὰ πεθάνῃ ἢ ν' ἀρρωστήσῃ κανεὶς ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ κυρίου των, ἢ ὅταν πρόκειται νὰ συμβῇ κανένα ἄλλο κακό.

Μὰ καὶ ἡ γάτες βλέπουν ὑπερφυσικὰ φαινόμενα.

Μιὰ Γερμανὶς κυρία εἶχε περισυλλέξει κάποτε ἀπὸ τὸν δρόμο μιὰ χαμένη γάτα, ἡ ὁποία σὲ λίγες μέρες συνήθισε θαυμάσια κοντά της καὶ δὲν ἔδειχνε καμμιὰ διάθεσι νὰ φύγῃ. Γύριζε εὐχαριστημένη μέσα σ' ὁλόκληρο τὸ σπίτι καὶ μόνον σ' ἕνα ὡρισμένο σημεῖο τῆς τραπεζαρίας δὲν ἐννοοῦσε νὰ πλησιάσῃ ποτέ. Μόλις δοκίμαζαν νὰ τὴν πᾶνε στὸ μέρος αὐτό, ἡ γάτα ἔτρεχε καὶ χωνόταν κάτω ἀπ' τὸν σοφᾶ, τρέμοντας ὁλόκληρη!...

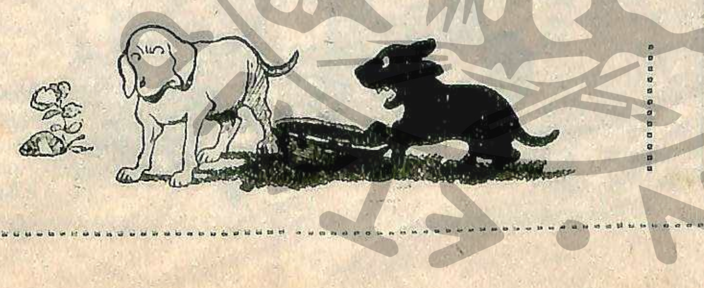

Ὁ φόβος αὐτὸς τῆς γάτας ἦταν τελείως ἀνεξήγητος καὶ μυστηριώδης γιὰ τοὺς κυρίους της.

Ἔπειτ' ἀπὸ λίγον καιρὸ ὅμως τὰ πρῶτα ἀφεντικὰ τῆς γάτας αὐτῆς βρέθηκαν καὶ ἡ καλὴ κυρία, ποὺ τὴν εἶχε περιμαζέψει, τὴν ἔστειλε στὸ πρῶτο της σπίτι καὶ πῆρε γιὰ τὸν ἑαυτό της μιὰν ἄλλη γατούλα. Πόση ὅμως ἦταν ἡ ἔκπληξίς της καὶ ἡ ἔκπληξις τῶν δικῶν της, ὅταν εἶδαν ὅτι καὶ ἡ δεύτερη γάτα ἔδειξε τὰ ἴδια σημεῖα τρόμου ὅταν διηύθυνε γιὰ πρώτη φορὰ τὰ μάτια της πρὸς τὸ μυστηριῶδες ἐκεῖνο σημεῖο τῆς τραπεζαρίας. Ἐνῶ καθόταν ἥσυχη ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὸ τραπέζι καὶ ρογάλιζε, ἀγρίευε ξαφνικά, καμπούριαζε τὴν ράχη της, φούσκωνε τὴν οὐρά της καὶ ὕστερα τὸ ἔβαζε στὰ πόδια!...

Ἡ κυρία, ποὺ καταγινόταν πολὺ μὲ τὸν πνευματισμό, ἐκάλεσε τότε ἕνα «μέντιουμ» γιὰ νὰ λύσῃ τὸ μυστήριο! Τὸ μέντιουμ, μόλις ὑπνωτίσθηκε, ἐβεβαίωσε ὅτι ἔβλεπε στὴ θέση ἐκείνη τῆς τραπεζαρίας τὸ φάντασμα ἑνὸς μεγάλου σκύλλου!

Καθὼς δὲ ἐπληροφορήθηκε ἀργότερα ἡ κυρία, ὁ ἐνοικιαστὴς ποὺ καθόταν πρὶν ἀπ' αὐτὴ στὸ σπίτι αὐτὸ εἶχε πραγματικῶς ἕνα σκύλλο, ὁ ὁποῖος ψόφησε ἀκριβῶς σ' αὐτὴ τὴ θέση τῆς τραπεζαρίας, ὅπου ἡ δυὸ γάτες καὶ τὸ μέντιουμ εἶδαν τὸ φάντασμά του.

Τὸ δελτίον τῆς «Ἑταιρίας Ψυχικῶν Ἐρευνῶν» ἀναφέρει ἄλλα δυὸ παρόμοια φαινόμενα, κατὰ τὰ ὁποῖα τὰ φαντάσματα δυὸ ζώων ἐμφανιζόντουσαν στὰ μέρη ἀκριβῶς ὅπου εἶχαν ψοφήσει. Τὸ πρῶτο ἦταν τὸ φάντασμα ἑνὸς σκυλλιοῦ καὶ τὸ δεύτερο μιᾶς γάτας. Τὸ φάντασμα τῆς γάτας μάλιστα ἐκούτσαινε, ὅπως ἐκούτσαινε καὶ ἡ ἴδια ἡ γάτα ἐνόσω ζοῦσε, γιατὶ τῆς ἔλειπε ἕνα δάχτυλο τοῦ δεξιοῦ ποδιοῦ!....

Ἀπ' ὅλα αὐτὰ τὰ γεγονότα, ποὺ εἶνε ἐπισήμως ἐξακριβωμένα καὶ βεβαιωμένα, μποροῦμε νὰ πεισθοῦμε ὅτι τὰ ζῶα, ὄχι μόνον μποροῦν ν' ἀντιλαμβάνονται τὰ ὑπερφυσικὰ φαινόμενα, ἀλλ' ὅτι ἀκόμη τ' ἀντιλαμβάνονται καλύτερα ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο. Τοὐλάχιστον αὐτὸ ὑποστηρίζουν τόσοι σοφοὶ Ἄγγλοι ἐπιστήμονες καὶ δὲν ὑπάρχει κανεὶς λόγος νὰ μὴν τοὺς πιστέψωμε.

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ ΤΟΥ ΛΑΟΥ

— Ὁ κλέφτης βγάζει τὴ φωνὴ νὰ φύγῃ ὁ νοικοκύρης.

— Ἢ ἐσὺ νὰ σκάσῃς, ἄντρα μου, ἢ ἐγὼ νὰ μείνω χήρα.

— Τὴν πέτρα πῶρριξε ὁ τρελλὸς δὲν βγάζουν χίλιοι φρόνιμοι.

— Τὰ καλὰ τοῦ Γιάννη θέλω καὶ τὸ Γιάννη δὲν τὸν θέλω.

ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΚΑΙ ΦΟΒΕΡΑ ΕΘΙΜΑ

Ο ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ ΛΥΝΤΣ ΚΑΙ ΤΟ ΛΥΝΤΣΑΡΙΣΜΑ

Τί εἶνε τὸ λυντσάρισμα. 'Ο 'Ιρλανδὸς δήμαρχος Φίτσστεφεν Λύντς ποὺ κρέμασε τὸ γυιό του ἀπὸ τὸ παράθυρο τοῦ σπιτιοῦ του. Τζὼν Λύντς, ὁ 'Αμερικανὸς δικαστής. Τὸ λυντσάρισμα στὸ Κολοράδο τῆς Καλιφορνίας. Παράξενες 'Αμερικανικὲς παραδόσεις. Μιὰ πρωτότυπη δίκη. Πῶς λυντσάρονται οἱ Μαῦροι στὸ Τεξάς, κλπ. κλπ.

ΟΙ ἀναγνῶσταί μας θὰ ἔχουν ἀκούσει ἀσφαλῶς πολλὲς φορὲς νὰ γίνεται λόγος γιὰ τὸ «λυντσάρισμα», ἢ, ὅπως λέγεται ἀλλοιῶς, γιὰ τὸ «νόμο τοῦ Λύντς». Λυντσάρισμα εἶνε μὲ λίγα λόγια ἡ καταδίκη ἀπὸ τὸ πλῆθος ἑνὸς ἐνόχου εἰς θάνατο καὶ ἡ ἄμεσος ἐκτέλεσίς της, χωρὶς τὴ μεσολάβησι τοῦ δικαστηρίου καὶ τῆς δικαιοσύνης.

'Η ἱστορία τοῦ περιέργου αὐτοῦ ἐθίμου εἶνε ἀρκετὰ περίεργη καὶ θ' ἀσχοληθοῦμε σήμερα μ' αὐτή.

Δυστυχῶς, δὲν εἶνε γνωστὸ σὲ ποιὰ χώρα ἐφηρμόσθη γιὰ πρώτη φορὰ τὸ λυντσάρισμα καὶ πρῶτα-πρῶτα οἱ 'Ιρλανδοὶ διεκδικοῦν τὴν πατρότητά του. 'Υπάρχει μάλιστα στὴν 'Ιρλανδία καὶ ἡ ἀκόλουθη σχετικὴ παράδοσις:

Στὰ 1493, δήμαρχος μιᾶς μικρῆς 'Ιρλανδικῆς πόλεως ἦταν κάποιος Φίτσστεφεν Λύντς, ἕνας ἀγαθώτατος ἄνθρωπος, ποὺ δὲν ἤθελε κανενὸς τὸ κακό. Δυστυχῶς ὅμως σ' αὐτὸν τὸν καλώτατον ἄνθρωπο ὁ Θεὸς ἢ ὁ Διάβολος ἔδωσε ἕνα γυιό, τοῦ σκοινιοῦ καὶ τοῦ παλουκιοῦ. 'Απὸ μικρὸ παιδί, ὁ γυιός του αὐτὸς ἔδειχνε τί θὰ γινότανε μιὰ μέρα. Πετροβολοῦσε τὰ ἄλλα παιδιά, ἔκλεβε φροῦτα ἀπὸ ξένους κήπους καὶ κόττες ἀπὸ ξένα κοττέτσια. "Ολες ἡ τιμωρίες τοῦ πατέρα του δὲν ἔκαναν τίποτε.

Πέρασαν χρόνια καὶ ὁ γυιὸς τοῦ 'Ιρλανδοῦ Φίτσστεφεν Λύντς μεγάλωσε. Μεγάλωσαν ὅμως μαζὺ καὶ τὰ ἐλαττώματά του, γιατὶ εἶχε γίνει σωστὸς μαχαιροβγάλτης.

"Ενα βράδυ, ὁ γέρος Λύντς περίμενε ἄδικα ὡς τὰ μεσάνυχτα τὸ γυιό του νὰ γυρίσῃ στὸ σπίτι. Αὐτὸ δὲν συνέβαινε σπάνια, μὰ ἐκείνη τὴ νύχτα ὁ φτωχὸς πατέρας ἀνησυχοῦσε πολύ, γιατὶ εἶχε κακὰ προαισθήματα. Τὰ μεσάνυχτα εἶχαν περάσει καὶ ὁ γυιός του δὲν εἶχε φανῆ ἀκόμα. 'Ο δήμαρχος περίμενε λίγο ἀκόμα, μὰ στὸ τέλος ἀπέκαμε καὶ πῆγε νὰ κοιμηθῇ.

Δὲν πέρασε ὅμως πολλὴ ὥρα, ὅταν ξαφνα ἄκουσε κάποιο θόρυβο στὸ διπλανὸ δωμάτιο, τὸ δωμάτιο τοῦ γυιοῦ του. Σηκώθηκε τότε ἀθόρυβος καὶ περπατώντας ξυπόλητος, πλησίασε σιγὰ-σιγὰ καὶ ἄνοιξε τὴν πόρτα. Μὰ τὸ θέαμα ποὺ ἀντίκρυσε, τὸν ἔκανε ν' ἀνατριχιάσῃ: 'Ο γυιός του ἦταν χάμου, πεσμένος στὰ γόνατα. Σκυμμένος, μὲ τὰ μαλλιὰ μπερδεμένα, μὲ μιὰ πληγὴ στὸ πρόσωπο, εἶχε μπροστά του ἀνοιχτὸ ἕνα σακκοῦλι πέτσινο, ἀπ' τὸ ὁποῖο εἶχαν χυθῆ στὸ πάτωμα ἕνα σωρὸ χρυσᾶ νομίσματα. 'Ο γέρος Λύντς πρόσεξε περισσότερο καὶ διέκρινε πῶς τὰ φορέματα τοῦ γυιοῦ του ἦταν ραντισμένα μὲ αἷμα!

Τὸ μυαλό του γύρισε ἀμέσως. "Ωρμησε κατ' ἐπάνω του, φωνάζοντας:

— Κλέφτη!... Φονιᾶ!...

'Ο γυιός του ἀναπήδησε ἀκούγοντας τὴ φωνή του. Εἶχε ἀναγνωρίσει τὸν πατέρα του. Πετάχτηκε ἀμέσως ἐπάνω. Τὰ μάτια του ἦσαν κατακόκκινα.

— Μὴν πλησιάζῃς! φώναξε στὸν πατέρα του. Μὴν πλησιάζῃς! Θὰ σὲ σκοτώσω!

Καὶ συγχρόνως ὥρμησε ἐναντίον του γιὰ νὰ τὸν πνίξῃ. Τότε πατέρας καὶ γυιὸς ἄρχισαν νὰ παλεύουν μὲ λύσσα καὶ ἔγιναν ἕνα κουβάρι. 'Ωστόσο, ὁ γέρος, τοῦ ὁποίου ἡ ὀργὴ δεκαπλασίαζε τὶς δυνάμεις, γρήγορα κατέβαλε τὸ γυιό του. Καὶ ἐνῷ μὲ τὸ γόνατο τοῦ πατοῦσε τὸ στῆθος, ἅρπαξε μὲ τὸ χέρι του τὸ σεντόνι ἀπ' τὸ διπλανὸ κρεββάτι καὶ μέσα σὲ δυὸ λεπτὰ τῆς ὥρας τὸν ἔδεσε... Καὶ τότε;

'Ο 'Ιρλανδὸς πατέρας δὲν πῆγε νὰ φωνάξῃ τὴν ἀστυνομία. Μιὰ ξαφνικὴ ἰδέα τοῦ εἶχε ἔλθει. Κουβάλησε τὸ δεμένο γυιό του ὥς τὸ παράθυρο τοῦ δρόμου. Πῆρε ἕνα σκοινὶ καὶ τοῦ σκοινιοῦ τὸ πέρασε στὸ λαιμό του. "Εδεσε τὴν ἄκρη στὸ σίδερο τοῦ παραθύρου, σήκωσε ἔπειτα τὸ γυιό του, τὸν ἔβγαλε ἔξω καὶ τὸν ἄφησε νὰ πέσῃ...

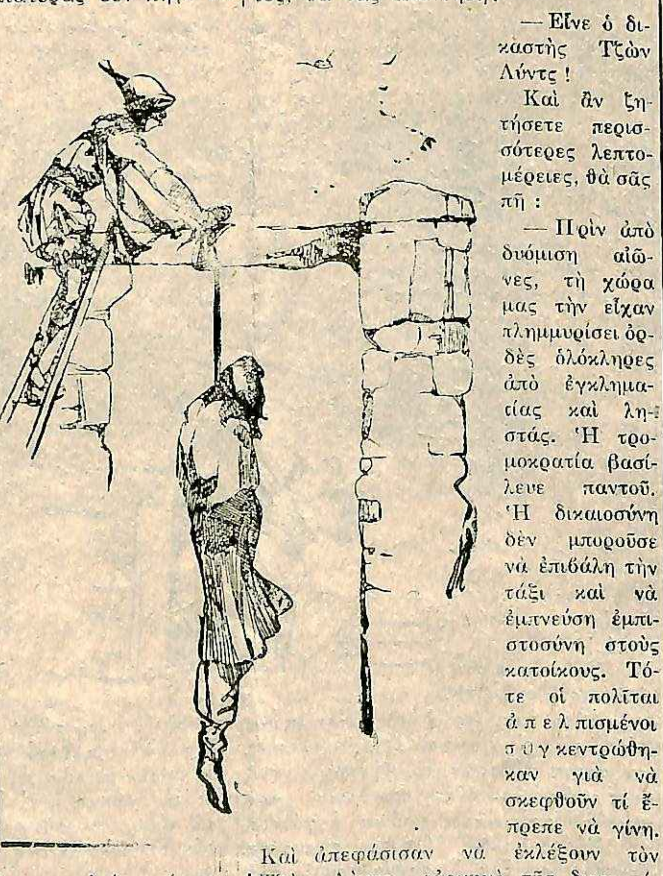

Τὴν ἄλλη μέρα, οἱ πρῶτοι διαβάτες ποὺ πέρασαν ἐμπρὸς ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ δημάρχου, εἶδαν τὸ γυιό του κρεμασμένον ἔξω ἀπὸ τὸ παράθυρο, νεκρόν.

— Γιατί τὸ ἔκανες αὐτό; ρώτησαν τὸ γέρο Λύντς στὴν ἀστυνομία, ὅπου τὸν ὡδήγησαν σὲ λίγο.

— Γιατὶ εἶχε σκοτώσει καὶ εἶχε κλέψει, ἀπάντησε ἐκεῖνος.

— Καὶ γιατί δὲν τὸ παρέδωσες στὴ δικαιοσύνη;

— Γιατὶ ἡ δικαιοσύνη θ' ἀργοῦσε! εἶπε ὁ 'Ιρλανδός.

Αὐτὴ εἶνε ἡ 'Ιρλανδικὴ παράδοσις γιὰ τὴν πρώτη ἐφαρμογὴ τοῦ περιφήμου «νόμου τοῦ Λύντς».

***

Οἱ 'Αμερικανοὶ ὅμως δὲν θέλουν νὰ παραδεχτοῦν ὅτι τὸ «λυντσάρισμα» εἶνε 'Ιρλανδικῆς προελεύσεως. Στὴ Βιργινία, μιὰ ἀπὸ τὶς πολιτεῖες τῶν 'Ηνωμένων Πολιτειῶν, ὑπάρχει μιὰ πόλις ποὺ λέγεται Λύντσμπουργ, περίφημη γιὰ τὰ καπνὰ ποὺ παράγει. Οἱ 'Αμερικανοὶ λοιπὸν ἱστοριογράφοι ἰσχυρίζονται ὅτι ἀπὸ τὴν πόλι αὐτὴ ἕλκει τὴν καταγωγή του ὁ «νόμος τοῦ Λύντς».

Μὰ οὔτε οἱ 'Αμερικανοὶ δὲν συμφωνοῦν μεταξύ τους.

Γιατί, ὅταν διασχίζῃ κανεὶς τὴ Νότιο Καρολίνα, βλέπει σὲ παληοὺς τοίχους μερικὰ ἐντοιχισμένα ἀνάγλυφα, ποὺ παριστοῦν τὸ αὐστηρὸ καὶ ἀγέλαστο πρόσωπο ἑνὸς ἀνθρώπου μὲ τὸ σκοῦφο τῶν δικαστῶν τοῦ 17ου αἰῶνος. "Αν ρωτήσετε κανέναν ἀπὸ τοὺς κατοίκους, ποιὸς εἶνε ὁ ἄνθρωπος αὐτός, θὰ σᾶς ἀπαντήσῃ:

— Εἶνε ὁ δικαστὴς Τζὼν Λύντς!

Καὶ ἂν ζητήσετε περισσότερες λεπτομέρειες, θὰ σᾶς πῇ:

— Πρὶν ἀπὸ δυόμιση αἰῶνες, τὴ χώρα μας τὴν εἶχαν πλημμυρίσει ὀρδὲς ὁλόκληρες ἀπὸ ἐγκληματίας καὶ ληστάς. 'Η τρομοκρατία βασίλευε παντοῦ. 'Η δικαιοσύνη δὲν μποροῦσε νὰ ἐπιβάλῃ τὴν τάξι καὶ νὰ ἐμπνεύσῃ ἐμπιστοσύνη στοὺς κατοίκους. Τότε οἱ πολῖται ἀπελπισμένοι συγκεντρώθηκαν γιὰ νὰ σκεφθοῦν τί ἔπρεπε νὰ γίνῃ. Καὶ ἀπεφάσισαν νὰ ἐκλέξουν τὸν Τζὼν Λύντς «ἀρχηγὸ τῆς δικαιοσύνης», μὲ ἀνώτατα δικαστικὰ δικαιώματα.

»'Ο Τζὼν Λύντς ἐξεπλήρωσε θαυμάσια τὴν ἀποστολὴ ποὺ τοῦ ἀνέθεσαν. Μόλις κανένας κακοποιὸς συλλαμβανότανε, δικαζότανε ἀμέσως. Καὶ μόλις δικαζότανε καὶ καταδικαζότανε —ἡ καταδίκες ἦσαν πάντα σὲ θάνατο—ἡ καταδίκη του ἐξετελεῖτο ἀμέσως καὶ ὁ κακοποιὸς ὡδηγεῖτο στὴν κρεμάλα!»

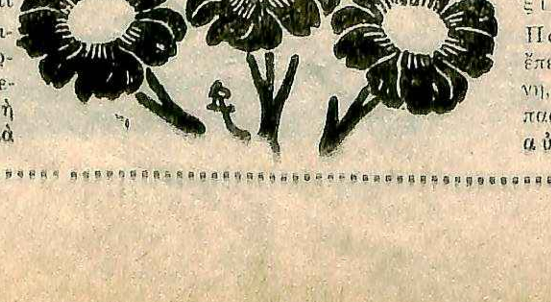

'Ο τρόπος μὲ τὸν ὁποῖο δίκαζε ὁ Τζὼν Λύντς ἦταν ἀξιοθαύμαστος. Ποτέ του δὲν ἔπεσε σὲ πλάνη, μὲ ὅλη τὴν παροιμιώδη του **αὐστηρότητα.** "Αν τὸ πρόσωπο ποὺ τοῦ ἔφερναν γιὰ νὰ δικάσῃ, δὲν ἦταν ὁλοφάνερο πῶς εἶχε διαπράξει τὸ ἀδίκημα γιὰ τὸ ὁποῖο τὸ κατηγοροῦσαν, ὁ δικαστὴς τῆς Καρολίνας τὸ παρέπεμπε στὸ «Σερίφφ»—τὸν ἀστυνόμο—καὶ στὰ τακτικὰ δικαστήρια. Αὐτὸς δίκαζε μονάχα ἐκείνους, τῶν ὁποίων ἡ ἐνοχὴ ἦταν ἀναμφισβήτητη. Καὶ πάντοτε φρόντιζε ἡ καταδίκη νὰ ἐκτελεῖται τὸ ἀργότερο μισὴ ὥρα μετὰ τὴν ἔκδοσι τῆς ἀποφάσεώς του.

Τὸ ἀποτέλεσμα, εἶνε περιττὸ νὰ προσθέσουμε, ὅτι ἦταν καταπληκτικό. Μέσα σὲ τρία χρόνια εἶχε ξεκαθαρίσει τὸν τόπο ἀπὸ κάθε κακοποιό.

***

Αὐτά, ὅσο γιὰ τὴν καταγωγὴ καὶ τὴν προέλευσι τοῦ «νόμου τοῦ Λύντς». Μὰ τὸ ἔθιμο αὐτό, μὲ τὴ μορφὴ ποὺ εἶνε σήμερα γνωστό, ἐφαρμόστηκε γιὰ πρώτη φορὰ στὸ Κολοράδο τῆς Καλιφορνίας.

'Εκεῖ τὰ ἔθιμα ἦσαν πολὺ ἀρχέγονα ἀκόμη καὶ τὰ δικαστήρια βρισκόντουσαν πολὺ μακρυὰ ἀπὸ τοὺς ἀραιοὺς καὶ ἀπομονωμένους συνοικισμούς. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ λαὸς ἀπέδιδε μονάχος του τὴ δικαιοσύνη. Σ' αὐτὲς ὅμως τὶς αὐθαίρετες καταδίκες του ἀκολουθοῦσε ὡρισμένους κανόνες.

Καὶ ἐν πρώτοις, κατ' ἀρχὴν δὲν ἐφήρμοζαν τὸ λυντσάρισμα παρὰ μονάχα γιὰ τοὺς δολοφόνους. 'Ο ἔνοχος ὡδηγεῖτο στὴ δημόσια πλατεία, ὅπου μαζευόταν καὶ τὸ πλῆθος. Οἱ συγκεντρωμένοι ἐξέλεγαν ἕναν πρόεδρο. Καὶ ὁ πρόεδρος αὐτὸς ἔβαζε πρῶτα σὲ ψηφοφορία, ἂν θὰ δίκαζαν ἀμέσως τὸν ἔνοχο ἢ ἐὰν θὰ περίμεναν τοὺς τακτικοὺς δικαστάς. Σὲ περίπτωσι ποὺ τὸ πλῆθος ἀπεφάσιζε νὰ γίνῃ ἀμέσως ἡ δίκη, ὁ πρόεδρος ἄρχιζε ἀμέσως τὴ διαδικασία καὶ καλοῦσε τοὺς μάρτυρας.. Καὶ ἔπειτα ἀπὸ τὴν ἐξέτασι τῶν μαρτύρων, φώναζε:

— Θέλει κανεὶς νὰ ὑπερασπίσῃ τὸν κατηγορούμενο;

"Αν παρουσιαζότανε κανένας δικηγόρος, ἢ καὶ ἁπλὸς πολίτης ποὺ ἤθελε ν' ἀναλάβῃ τὴν ὑπεράσπισι τοῦ κατηγορουμένου, τὸ πλῆθος τὸν ἄκουε μέχρι τέλους μὲ τὴ μεγαλείτερη σιωπή. Καὶ στὸ τέλος, ὁ πρόεδρος ἔθετε σὲ ψηφοφορία τὸ μεγάλο ζήτημα:

— Καταδικάζεται ἢ ἀθωώνεται ὁ κατηγορούμενος;

'Η ψηφοφοράα γινότανε διὰ βοῆς. Δὲν ὑπῆρχε οὔτε διαβάθμισι τῶν ποινῶν, οὔτε ἔφεσι χωροῦσε. "Η θὰ ἐθανατώνετο, ἢ θὰ ἀφινότανε ἐλεύθερος ὁ κατηγορούμενος!... Καὶ ἂν τὸ πλῆθος ἀποφάσιζε τὴν καταδίκη του, ἡ ἐκτέλεσις γινότανε ἀμέσως; "Εστηναν ἐπὶ τόπου τὴν ἀγχόνη καὶ κρεμοῦσαν τὸν ἔνοχο. "Ολα αὐτὰ τελείωναν σὲ μισὴ ὥρα μέσα!...

Σήμερα τὸ «λυντσάρισμα» ἐφαρμόζεται σπανιώτατα μονάχα στὸ Τεξὰς καὶ στὰ βάθη τῆς Βιργινίας. Καὶ ἐκεῖ **μονάχα σὲ ἐξαιρετικὲς περιπτώσεις καὶ χωρὶς τὴν παραπάνω διαδικασία.**

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ **ΤΟΥ ΜΑΞΙΜΙΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΡΕΝ**

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΑΠΗ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

— "Ω! "Οχι! Μὴν τὸ λὲς αὐτό! εἶπα στὴ μητέρα μου μὲ συγκίνησι. 'Ο Θεὸς δὲν εἶνε τόσο κακὸς γιὰ νὰ μοῦ πάρῃ τὴ μητέρα μου, τὴν ἀκριβή μου μητερούλα. Σὲ βεβαιώνω ὅτι θὰ ζήσῃς γιὰ νὰ μὲ προστατεύῃς καὶ ὅτι δὲν θὰ γίνω γυναῖκα τοῦ Μενοῦ.

— Τὰ λόγια σου μὲ κάνουν εὐτυχισμένη καὶ δυστυχισμένη μαζύ. "Α! κακὸ κορίτσι! εἶπε ἡ μητέρα μου μὲ τρυφερὴ ἐπίπληξι, παίρνοντάς με στὴν ἀγκαλιά της καὶ σφίγγοντάς με δυνατά. 'Αλίκη, ἄκουσέ με μιὰ στιγμή. 'Απὸ καιρὸ ἔχω μιὰ τρομερὴ ὑποψία, ποὺ μὲ γεμίζει ἀνησυχία καὶ φόβο. 'Απὸ μερικὰ βλέμματά σου, ἀπὸ τὴ στάσι σου, ἀπὸ τὴν τελευταία ἄρνησί σου κατάλαβα πὼς κάτι σοῦ συμβαίνει.

— Τί λές, μητέρα!

— Μοῦ φαίνεται πὼς δὲν ὁρίζεις πειὰ τὴν καρδιά σου, ὅτι τὴν ἔχεις δώσει κάπου. 'Υποπτεύομαι ὅτι ἀγαπᾷς τὸν Πρεβάλ, τὸ μνηστῆρα τῆς 'Αντωνίνας... 'Απάντησέ μου, 'Αλίκη. Εἶνε ἀλήθεια λοιπὸν αὐτό; Γιατί κοκκινίζεις καὶ χαμηλώνεις τὰ μάτια;... "Ελα, λέγε μου κ' ἐμένα...

Δὲν τολμοῦσα νὰ τῆς ἀποκριθῶ. "Ημουν σκυμμένη κ' ἔκλαιγα.

— 'Απάντησέ μου, λοιπόν, γιὰ τ' ὄνομα τοῦ Θεοῦ!... φώναξε ἡ μητέρα μου.

— Ναί, μητέρα μου, τὸν ἀγαπῶ... τῆς ἀπάντησα τέλος ἀναστενάζοντας.

— Δυστυχισμένη κοπέλλα! Μὰ δὲν ξέρεις ὅτι ὁ Γουσταῦος δὲν σ' ἀγαπᾷ, ὅτι ἀγαπᾷ μιὰ ἄλλη ποὺ σὲ λίγον καιρὸ θὰ γίνῃ γυναῖκα του;...

— 'Αλλὰ μοῦ τὄχει ὁρκιστῆ, μητέρα! Τὴν 'Αντωνίνα τὴν ἀποστρέφεται...

— 'Αλλοίμονο, τί ἀκούω! Ξέρει λοιπὸν ὁ Πρεβὰλ τὸ αἴσθημά σου; Τοῦ ἐξομολογήθηκες τὸ αἴσθημά σου;... Τρελλή!...

— Ναί, μητέρα μου, καὶ θὰ σοῦ ζητήσῃ μάλιστα τὸ χέρι μου...

— Καὶ νομίζεις ὅτι ἐγὼ θὰ φανῶ τόσο ἀχάριστη, ὥστε ν' ἁρπάξω ἀπὸ τοὺς φίλους μου κ' εὐεργέτας μου τὸ γαμπρὸ ποὺ διάλεξαν γιὰ τὴν κόρη τους; Αὐτὸ δὲν θὰ γίνῃ ποτέ... 'Αλίκη, ὡς τὰ σήμερα δὲν ἤθελα νὰ σοῦ βάλω κανέναν περιορισμό. Σήμερα ὅμως σὲ διατάζω νὰ ἑτοιμαστῇς γρήγορα, γιατὶ αὔριο πρόκειται νὰ φύγουμε ὁριστικὰ ἀπ' αὐτὸν τὸν πύργο, ἀφοῦ δὲν ἐσεβάστηκες τὸ αἴσθημα τῆς φιλοξενίας... 'Ακόμα ἔχω νὰ σοῦ πῶ κι' αὐτό: Σὲ δυὸ βδομάδες θὰ παντρευτῇς τὸν Μενοῦ!

— Ποτέ! Καλύτερα νὰ πεθάνω παρὰ νὰ γίνῃ αὐτό!...

— Κ' ἐγὼ ἀπαιτῶ νὰ ὑπακούσῃς, γιατὶ μόνο μ' αὐτὸν τὸν τρόπο θὰ σωθῇς ἀπὸ τὸ αἶσχος καὶ τὴ διαφθορά...

— "Οχι, μητέρα μου. Δὲν μπορῶ πειὰ νὰ γίνω γυναῖκα κανενὸς ἄλλου παρὰ μονάχα τοῦ Πρεβάλ...

— "Αν δὲν ὑπακούσῃς, θὰ σὲ καταραστῶ. Διάλεξε ἕνα ἀπὸ τὰ δυό...

— Νὰ μὲ καταραστῇς; 'Εσύ! "Α! Αὐτὸ εἶνε φρικτό! Μὰ δὲν καταλαβαίνεις, μητέρα μου, ὅτι δὲν μπορῶ νὰ γίνω γυναῖκα ἄλλου παρὰ μόνο τοῦ Πρεβάλ; Μονάχα τοῦ Πρεβὰλ καὶ κανενὸς ἄλλου, τ' ἀκοῦς;...

— Τί ἐννοεῖς, ἀθλία, μ' αὐτό; Μίλα, ἐξηγήσου γρήγορα, γιὰ τὸ Θεό! φώναξε ἡ μητέρα μου ἔξαλλη ἀπ' τὴν ταραχή της, καρφώνοντας ἐπάνω μου τὸ βλέμμα της ἀνήσυχο, γεμᾶτο ἀπὸ τρόμο.

'Αλλοίμονο! Εἶχα προχωρήσει περισσότερο ἀπ' ὅσο ἔπρεπε μέσα στὴν ἀπελπισία μου. Καί, μὴν ξέροντας πῶς νὰ δικαιολογηθῶ, μπρὸς στὸ αὐστηρὸ βλέμμα τῆς μητέρας μου, ἀναγκάστηκα νὰ πέσω μπρός της γονατιστή. Τότε, μὲ τὰ χέρια σηκωμένα καὶ μὲ φωνὴ κομμένη ἀπὸ λυγμούς, τῆς ὡμολόγησα τὸ σφάλμα μου, τῆς φανέρωσα ὅτι ἐπρόκειτο νὰ γίνω μητέρα...

— Κατάρα!... Κατάρα!... Καταραμένη!... φώναξε ἡ μητέρα μου σηκωνομένη μὲ κόπο καὶ προσπαθῶντας ν' ἁπλώσῃ τὰ χέρια της πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι μου. 'Αλλά, τὴν ἴδια στιγμή, ἔχασε τὶς δυνάμεις της καὶ ξανάπεσε βαρειὰ ἐπάνω στὸ προσκέφαλό της...

Βλέποντάς την ἔτσι, ἔβγαλα μιὰ φωνὴ φρίκης... Εἶχε πεθάνει!... Τὴν εἶχα σκοτώσει!... Εἶχα σκοτώσει τὴ μητέρα μου!...

Ρίχτηκα πάνω στὸ ἀναίσθητο σῶμα της, βρέχοντας μὲ τὰ θερμά μου δάκρυα τὸ παγωμένο πρόσωπό της. Τὴν ἐκούνησα ἀπὸ δῶ κι' ἀπὸ κεῖ, τῆς ἐμίλησα μὲ τὰ γλυκύτερα λόγια, τὴν ἐγέμισα μὲ φιλιά, ἀλλὰ στάθηκε ἀδύνατο νὰ συνέλθῃ.

— Θεέ μου! φώναξα ἀπελπισμένη, μὴ μ' ἀφήσῃς ζωντανὴ ἂν ἐσκότωσα τὴ μητέρα μου!... "Ελεος, Θεέ μου! Τί σοῦ ἔφταιξα καὶ μὲ παιδεύεις ἔτσι;

Μ' ἔπαιρνε στὴν ἀγκαλιά της καὶ προσπαθοῦσε νὰ μὲ παρηγορήσῃ...

"Αξαφνα κρύος ἱδρώτας περιέλουσε τὸ σῶμα μου, τὸ κεφάλι μου ζαλίστηκε, τὰ μάτια μου σκοτίστηκαν. "Εχασα μὲ μιᾶς ὅλες μου τὶς αἰσθήσεις κ' ἔπεσα ξερὴ ἀπάνω στὸ σῶμα τῆς πεθαμμένης μητέρας μου...

"Οταν συνῆλθα, ὕστερα ἀπὸ τρεῖς ὧρες, μόλις ἄνοιξα τὰ μάτια μου εἶδα γύρω μου τὴν 'Αντωνίνα, τὴ μητέρα της, δυὸ ὑπηρέτες κ' ἕνα γιατρὸ ποὺ μοῦ κρατοῦσε τὸ χέρι καὶ μετροῦσε τοὺς ἀδύνατους σφυγμούς μου.

— 'Η μητέρα μου τί γίνεται;

— Κοιμᾶται, ἀποκρίθηκε ἡ κυρία Δουκάστελ μὲ συγκινημένη φωνή.

Κι' ἀληθινά, κοιμόταν τὸν αἰώνιο ὕπνο! Τὴν εἶχε σκοτώσει τὴν ἴδια στιγμὴ ἡ ὁμολογία τῆς ἐνοχῆς θυγατέρας της! Εἶχε πεθάνει, ἀφοῦ προτήτερα καταράστηκε τὸ παιδί της! Κ' ἐμένα μὲ εἶχαν μεταφέρει ἀπὸ τὸ κρεββάτι της, ὅπου μὲ βρῆκαν ἀναίσθητη, στὸ δωμάτιο ποὺ ἤμουν.

Τὴν ἄλλη μέρα πλησίασε κοντὰ στὸ προσκέφαλό μου ἡ κυρία Δουκάστελ μὲ δακρυσμένα μάτια καὶ μοῦ εἶπε μὲ τρεμάμενη φωνή:

— Μὴν ἀπελπίζεσαι, ἀγαπητό μου παιδί. 'Ο Θεὸς ποὺ σοῦ πῆρε χθὲς τὴ μητέρα σου, ἄφησε ἄλλη στὴ θέσι της. 'Απὸ δῶ καὶ πέρα εἶσαι κόρη δική μου κι' ἀδερφὴ τῆς 'Αντωνίνας. Θὰ σᾶς ἀγαπῶ τὸ ἴδιο καὶ τὶς δυό... 'Αλίκη, πάψε νὰ κλαῖς, μὴ μοῦ σπαράζῃς τὴν καρδιά. "Ακουσε τὴ δεύτερη μητέρα σου, ἄκουσε ἐκείνη ποὺ σὲ λατρεύει καὶ δὲν θὰ σ' ἀφήσῃ μονάχη ποτέ...

'Ενῷ μοῦ μιλοῦσε ἡ καλόκαρδη αὐτὴ γυναῖκα φιλῶντάς με στὸ πρόσωπο καὶ σφουγγίζοντας τὰ δάκρυά μου, μπῆκε κ' ἡ 'Αντωνίνα γιὰ νὰ κλάψῃ μαζύ μου γιὰ τὸ θάνατο τῆς μητέρας μου. 'Αγνοοῦσε ἡ καϋμένη τὴ θανάσιμη ἁμαρτία μου ποὺ εἶχε προκαλέσει ἐναντίον μου τὴν τρομερὴ κατάρα τῆς μητέρας μου...

Μόλις ὕστερα ἀπὸ ἕνα μῆνα κατώρθωσα νὰ σηκωθῶ καὶ νὰ ἐπισκεφθῶ τὸν τάφο τῆς μητέρας μου, νὰ γονατίσω στὴν ψυχρὴ καὶ νοτισμένη πλάκα ποὺ σκέπαζε τὸ μόνο μου προστάτη στὸν κόσμο. 'Απὸ τότε ἐξακολουθοῦσα νὰ πηγαίνω ἐκεῖ κάθε πρωΐ καὶ νὰ γονατίζω στὸ μνῆμα, ζητῶντας μ' ἀναστεναγμοὺς ἔλεος καὶ συγχώρησι. "Ενοιωθα τὴν τρομερὴ κατάρα νὰ βαραίνῃ ἀπάνω στὸ κεφάλι μου σὰν ταφόπετρα κ' ἡ ἰδέα αὐτὴ μοῦ ἀφαιροῦσε κάθε ἐλπίδα.

'Η κ. Δουκάστελ, βλέποντάς με στὴν κατάστασι αὐτή, μ' ἔπαιρνε πολλὲς φορὲς στὴν ἀγκαλιά της καὶ προσπαθοῦσε νὰ μὲ παρηγορήσῃ.

Μιὰ μέρα, καθὼς ἔβγαινα ἀπὸ τὸ νεκροταφεῖο μονάχη μου, περίλυπη καὶ ταραγμένη, γιατὶ μοῦ φαινόταν πὼς εἶχα ἀκούσει ξανὰ τὴν τρομερὴ μητρικὴ κατάρα, εἶδα στὸ δρόμο ἕναν ἄνθρωπο. "Ηταν ὁ Πρεβάλ, ποὺ δὲν τὸν εἶχα ξαναδῆ ὕστερα ἀπὸ τὸ χαμὸ τῆς μητέρας μου καὶ ποὺ ἐρχόταν πρὸς τὸ μέρος μου κρατῶντας στὰ χέρια του ἕνα μπουκέτο ἀπὸ ἀγριολούλουδα. Μόλις ἔφτασε κοντά μου, μ' ἔπιασε ἀπὸ τὸ χέρι καὶ μὲ φωνὴ γεμάτη παράπονο μοῦ εἶπε:

— 'Αλίκη, πές μου γιατί μὲ ἀποφεύγεις; Γιατί ἀποστρέφεσαι ἐκεῖνον ποὺ σὲ λατρεύει, ἐκεῖνον ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ ζήσῃ χωρὶς ἐσένα, ἐκεῖνον ποὺ θὰ ναι στὸ μέλλον ὁ σύζυγός σου καὶ ὁ προστάτης σου;

— Γιὰ νὰ καθησυχάσῃς τὴ συνείδησί μου, κύριε, τοῦ εἶπα, εἶνε ἀνάγκη νὰ ἐκπληρώσῃς ὅ,τι μοῦ ὑποσχέθηκες. Πρέπει νὰ ξέρῃς, Πρεβάλ, ὅτι ἐσὺ εἶσαι ὁ αἴτιος ὅλων τῶν συμφορῶν μου, ἀκόμα καὶ τοῦ θανάτου τῆς μητέρας μου, τῆς χρυσῆς μου μητερούλας. "Αν δὲν ἐφαινόσουν ἐσὺ μπροστά μου, θὰ ἤμουν εὐτυχισμένη. Χωρὶς ἐσένα, δὲν θὰ θρηνοῦσα σήμερα τὴ μητέρα μου, κι' οὔτε θὰ μὲ παίδευε ἡ κατάρα της...

— Τί εἶνε αὐτὸ ποὺ λές, 'Αλίκη; μοῦ εἶπε ὁ Γουσταῦος. Μπορεῖ ποτὲ μιὰ μητέρα νὰ καταραστῇ τὸ παιδί της;...

— Καὶ ὅμως αὐτὸ ἔγινε μὲ τὴ δική μου... Δὲν τὸ πιστεύεις; τοῦ εἶπα.

— Αὐτὸ εἶνε πλάνη, 'Αλίκη, εἶνε γέννημα τῆς ταραγμένης σου φαντασίας, μπροστὰ στὴν ἀγωνία ἑνὸς ἑτοιμοθανάτου, ἑνὸς ἀγαπημένου σου πλάσματος. Καὶ γιὰ ποιὸ λόγο νὰ σὲ καταραστῇ ἡ μητέρα σου; Σὲ τί τῆς εἶχες φταίξει; 'Επειδὴ μὲ ἀγάπησες κοὶ ἱκανοποίησες τὸν παράφορο πόθο μου πρὶν εὐλογήσῃ ὁ παπᾶς τὰ στέφανά μας;... Μὰ αὐτὸ θὰ γίνῃ πολὺ γρήγορα, μὴν ἀνησυχῇς. Τότε, 'Αλίκη, νᾶσαι βεβαία ὅτι ἡ μητέρα σου θὰ μᾶς συγχωρήσῃ καὶ τοὺς δυό, ψηλὰ ἀπὸ τὸν οὐρανό, ἀνεξίκακη καὶ χαρούμενη...

— Θεέ μου! Εἶνε ἀλήθεια ὅτι δέχεσαι ἐπὶ τέλους ν' ἀποδώσῃς τὴν ἡσυχία, τὴν ὑπόληψι καὶ τὴν τιμὴ σ' ἕνα δυστυχισμένο ἀπροστάτευτο πλάσμα; τὸν ρώτησα.

— Καὶ ἀμφιβάλλεις, 'Αλίκη, γιὰ τὴν εἰλικρίνειά μου;

— 'Αλλοίμονο! Δὲν ξέρεις ὅτι οἱ δυστυχισμένοι εἶνε ἄπιστοι;

— "Αφησε πειὰ τοὺς φόβους σου καὶ δῶσε ἐμπιστοσύνη στὴν ἀγάπη μου. Δέχεσαι νὰ ξαναρχίσουμε τὶς κρυφές μας συναντήσεις, ποὺ μᾶς τὶς ἐσταμάτησαν ἀδικαιολόγητοι φόβοι; Μὰ γιατί κάνεις ἔτσι, 'Αλίκη; Γιατί ἀποφεύγεις τὸν πατέρα τοῦ παιδιοῦ ποὺ ἔχεις μέσα στὰ σπλάχνα σου, γιατί ἀποστρέφεσαι τὸν αὐριανὸ σύζυγό σου ποὺ σ' ἀγαπάει τόσο πολύ;...

— Μὴν ἐλπίζῃς τίποτε ἀπὸ μένα, Γουσταῦε..., τοῦ εἶπα τότε. Τίποτε, πρὶν παντρευτοῦμε!... 'Η συναντήσεις μας θὰ κοποῦν γιὰ πάντα... 'Απὸ σένα ἐξαρτᾶται νὰ κανονίσῃς τὸ ζήτημα καὶ νὰ μοῦ ξαλαφρώσῃς τὴν καρδιά...

— Τί ἄσπλαχνη ποὺ εἶσαι! Καὶ πῶς θὰ μπορέσουμε τότε νὰ ἐπισπεύσουμε τὴν ἕνωσί μας, ἀφοῦ ἐσὺ δὲν θέλεις νὰ μ' ἀκούσῃς; Πρέπει νὰ βλεπόμαστε τὴ νύχτα κρυφά, ὅπως γινόταν καὶ πρίν, ὥσπου νάρθῃ ἡ στιγμὴ ποὺ θὰ σμίξουμε γιὰ πάντα. "Αν δὲν σὲ βλέπω μιὰ φορὰ τὴν ἡμέρα, φοβᾶμαι μὴν τρελλαθῶ ἀπὸ τὴ λύπη μου...

— Τί θὰ πῇ ὅμως ἡ οἰκογένεια Δουκάστελ γιὰ μένα, ὅταν ἐσὺ ἀρνηθῇς νὰ πάρῃς τὴν 'Αντωνίνα; Μὲ τί λόγια θὰ μὲ χαρακτηρίσουν ἐμένα, ὅταν μάθουν ὅτι ἐγώ, ἡ ψυχοκόρη τους, ἡ ὀρφανὴ ποὺ προστατεύουν κι' ἀγαποῦν, ἔγινα αἰτία νὰ ματαιωθῇ ὁ γάμος τῆς θυγατρός των; 'Ασφαλῶς θὰ μὲ περιφρονήσουν γιὰ τὴν ἐχαριστία μου καὶ θὰ μὲ πετάξουν ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι τους. Καὶ νομίζεις πὼς θὰ ἔχουν ἄδικο; "Οχι, γιατὶ στὰ μάτια τους θᾶμαι μιὰ ἄτιμη, μιὰ διεφθαρμένη! Τὸ πάθος σου μὲ κατέστρεψε!...

('Ακολουθεῖ)

ΑΠΟ ΤΗΝ ΧΩΡΑΝ ΤΩΝ ΣΠΟΡ

ΑΣΤΕΙΑ ΑΓΩΝΙΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΓΓΛΩΝ

Ὁ πιὸ φίλαθλος λαὸς τοῦ κόσμου. Ὅπου οἱ λόρδοι παίζουν τέννις μὲ τὰ μαναβόπουλα. Πῶς οἱ πρακτικοὶ Ἄγγλοι συνεδύασαν τὸ τερπνὸν μετὰ τοῦ ὠφελίμου. «Νοῦς ὑγιὴς ἐν σώματι ὑγιεῖ». Ὁ δρόμος μὲ τὸ ἀνακάτεμα τῶν παπουτσιῶν. Χαριτωμένα ἐπεισόδια. Τὸ ἄναμμα τῶν τσιγάρων ἀπὸ τὶς κυρίες. Ὁ δρόμος μὲ τὰ σακκούλια! Δρομεῖς ποὺ τρέχουν, ἔχοντας κουβάδες μὲ νερὸ πάνω στὸ κεφάλι τους. «Ὁ δρόμος μὲ τὴν ψυχρολουσία» κτλ. κτλ.

Εἶνε γνωστὸ ὅτι πιὸ φίλαθλος λαὸς στὸν κόσμο ἀπὸ τοὺς Ἄγγλους δὲν ὑπάρχει. Τὰ «σπὸρ» εἶνε γι' αὐτοὺς τόσο ἀπαραίτητα στὴν καθημερινὴ ζωή τους, ὅσο εἶνε γιὰ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους τὸ φαΐ καὶ ὁ ὕπνος. Ὅλοι οἱ Ἄγγλοι, ἀπὸ τὸν πρῶτο ὥς τὸν τελευταῖο, ἀπὸ τοὺς λόρδους ὥς τοὺς ἐργάτες, ἐπιδίδονται στὸν ἀθλητισμό, μόλις βροῦν μιὰ ὥρα ἐλεύθερη. Ὁ πρωθυπουργὸς παίζει τέννις καὶ ὁ ἀρχιεπίσκοπος γκόλφ, χωρὶς νὰ φοβοῦνται καθόλου πὼς θὰ μειώσουν μ' αὐτὸ τὸ κῦρος τους καὶ τὴν ἀξιοπρέπειά τους.

Ἐπίσης οἱ τόσον συντηρητικοὶ κατὰ τὰ ἄλλα Ἄγγλοι, κατὰ τὴν ὥρα ποὺ ἐπιδίδονται στὸν ἀθλητισμό, καταργοῦν ὅλους τοὺς κοινωνικοὺς φραγμούς. Ἔτσι ὁ λόρδος καὶ ὁ δοὺξ μποροῦν περίφημα νὰ συναγωνισθοῦν μὲ τὸν γυιὸ τοῦ μανάβη τους ἢ τοῦ ψωμᾶ τους, ἀρκεῖ νὰ εἶνε ἀντάξιός τους στὸ παιχνίδι.

Τὸ κυριώτερο στοιχεῖο τῆς ἐκπαιδεύσεως ἑνὸς νεαροῦ Ἄγγλου δὲν εἶνε τὰ λατινικὰ ἢ τὰ μαθηματικά, ἀλλὰ ἡ ἐκγύμνασις τοῦ σώματός του. Οἱ Ἄγγλοι ἐφαρμόζουν περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλο σύγχρονο λαὸ τὸ ἀρχαῖο ρητό: «Νοῦς ὑγιὴς ἐν σώματι ὑγιεῖ». Πολλοὶ μάλιστα ἐπιστήμονες παραδέχονται ὅτι ἡ πασίγνωστη εἰλικρίνεια καὶ ἐντιμότης τῶν Ἄγγλων ὀφείλεται ἀκριβῶς στὴν ἀθλητική τους ἐκπαίδευσι, γιατὶ θεωροῦν πὼς εἶνε ἀδύνατον ἕνας καλὸς ἀθλητὴς νὰ εἶνε κακὸς ἄνθρωπος..

Παρ' ὅλη ὅμως τὴ μεγάλη αὐτὴ σημασία, ποὺ ἔχουν δώσει οἱ Ἄγγλοι στὸν ἀθλητισμό, φρόντισαν ἀπὸ τὴν ἀρχὴ νὰ μὴ τὸν μεταβάλουν σὲ σοβαρὴ καὶ αὐστηρὴ ἐπιστήμη, στὴν ὁποία πρέπει κανεὶς νὰ ἐπιδοθῆ, ὅπως θὰ ἐπεδίδετο στὴ φιλοσοφία! Ἀπεναντίας προσπάθησαν νὰ συνδυάσουν τὸ εὐχάριστο μὲ τὸ ὠφέλιμο καὶ νὰ ἀνοίξουν ἀκόμη περισσότερο τὴν ὄρεξη τῆς νέας γενεᾶς πρὸς τὰ σπόρ, κάνοντάς τα ὅσο τὸ δυνατὸν πιὸ εὔθυμα καὶ διασκεδαστικά.

Ἔτσι οἱ Ἄγγλοι ἐπενόησαν διάφορα ἀστεῖα ἀγωνίσματα, τὰ ὁποῖα ἔγιναν μὲ τέτοιον ἐνθουσιασμὸ δεκτὰ ἀπ' ὅλους, ὥστε νὰ περιλαμβάνονται στὸ πρόγραμμα καὶ τῆς ἐπισημοτέρας στρατιωτικῆς ἐπιδείξεως, ὅπως καὶ στὸ πρόγραμμα τῶν οἰκογενειακῶν συγκεντρώσεων.

Μιὰ ἀπὸ τὶς ἀστειότερες ἀθλητικὲς αὐτὲς παιδιές, εἶνε ἕνα ἀγώνισμα δρόμου, κατὰ τὸ ὁποῖον οἱ δρομεῖς βγάζουν τὰ παπούτσια τους καὶ τὰ ανακατεύουν ὅλα μαζύ. Ἔπειτα ἀρχίζουν νὰ τρέχουν. Στὸ μέσον ὅμως τῆς διαδρομῆς τους πρέπει νὰ σταματήσουν, νὰ ψάξουν τὸν σωρὸ μὲ τὰ παπούτσια, νὰ βρῆ ὁ καθένας τὰ δικά του, νὰ τὰ φορέση καὶ ὕστερα νὰ ἐξακολουθήση τὸν δρόμο του. Ἐκεῖνος ποὺ θὰ φθάση πρῶτος στὸ τέρμα, φορῶντας τὰ δικά του παπούτσια στὸ σωστὸ πόδι τὸ καθένα, εἶνε καὶ ὁ νικητής.

Μπορεῖτε ὅμως εὔκολα νὰ φαντασθῆτε τί γέλια καὶ τί ἐπεισόδια γίνονται ἐντωμεταξὺ μ' αὐτὸ τὸ ἀνακάτωμα τῶν παπουτσιῶν. Ἄλλοι φοροῦν ἄλλο παπούτσι στὸ ἕνα καὶ ἄλλο στὸ ἄλλο πόδι, ἄλλοι φοροῦν τὸ δεξὶ παπούτσι στ' ἀριστερὸ πόδι κι' ἄλλοι πάλι ἀφήνουν τὰ κορδόνια τους λυτὰ καὶ μπερδεύονται στὸ δρόμο καὶ πέφτουν κάτω.

Τὸ φάγωμα τοῦ μήλου μὲ τὰ χέρια πίσω.

Ἐξ ἴσου ἀστεῖο εἶνε ἕνα ἄλλο ἀγώνισμα δρόμου, στὸ ὁποῖον λαμβάνουν μέρος καὶ κυρίες. Στὸ ἀγώνισμα αὐτό, οἱ δρομεῖς, ποὺ ξεκινοῦν ἔχοντας ἕνα τσιγάρο σβυστὸ στὸ στόμα τους, πρέπει νὰ σταματήσουν στὴ μέση τῆς διαδρομῆς καὶ νὰ σταθοῦν μπροστὰ σὲ μερικὲς κυρίες, ποὺ τοὺς περιμένουν ἐκεῖ, κρατῶντας στὸ χέρι τους ἀπὸ ἕνα κουτὶ σπίρτα. Οἱ ἀθληταὶ πρέπει ν' ἀνάψουν τότε τὸ σιγαρέττο τους ἀπ' τὶς κυρίες, χωρὶς ὅμως νὰ τὸ βγάλουν ἀπ' τὸ στόμα τους, νὰ ἐξακολουθήσουν τὸ δρόμο τους κι' ὅποιος φτάσει πρῶτος !..

Ἀστειότερη ἀκόμη εἶνε μιὰ ἄλλη παραλλαγὴ αὐτοῦ τοῦ παιχνιδιοῦ, κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ κύριοι κρατοῦν στὰ χέρια τους τὴν ὥρα ποὺ τρέχουν μιὰ κλωστὴ καὶ ἡ κυρίες τοὺς περιμένουν μὲ τὴ βελόνα στὸ χέρι. Οἱ δρομεῖς λοιπὸν πρέπει νὰ σταματήσουν, νὰ δώσουν τὴν κλωστὴ γιὰ νὰ τοὺς τὴν περάση ἡ κυρία στὴ βελόνα καὶ ὕστερα νὰ ἐξακολουθήσουν τὸν δρόμο τους!...

Ἀστειότατος ἐπίσης εἶνε ὁ δρόμος μὲ τὰ σακκούλια, κατὰ τὸν ὁποῖον οἱ δρομεῖς βάζουν τὰ πόδια τους μέσα σ' ἕνα μεγάλο σακκὶ καὶ ὑποχρεώνονται νὰ τρέξουν ἔτσι.

Ἄλλος ἀστεῖος δρόμος εἶνε ἐκεῖνος, κατὰ τὸν ὁποῖον ὁ δρομεὺς κρατεῖ ἀπάνω στὸ κεφάλι του, ἐνῶ τρέχει, ἕνα κουβᾶ γεμᾶτο νερό!... Νικητὴς θεωρεῖται ἐκεῖνος ποὺ θὰ χύση τὸ λιγώτερο νερό, ἕως ὅτου φθάσει στὸ τέρμα.

Ἀκόμη περισσότερο ἀστεῖος εἶνε ὁ «δρόμος μὲ τὴν ψυχρολουσία», ὅπως τὸν λένε, κατὰ τὸν ὁποῖον οἱ δρομεῖς πηγαίνουν δυὸ-δυό. Ὁ ἕνας σπρώχνει ἕνα χειράμαξο, μέσα στὸ ὁποῖον εἶνε ὁ ἄλλος, καὶ εἶνε ὑποχρεωμένοι νὰ περάσουν κάτω ἀπὸ ἕναν κουβᾶ γεμᾶτο νερό, τοποθετημένο ψηλά, ὁ ὁποῖος ἀδειάζει τὴν ὥρα ποὺ περνοῦν ἀπὸ κάτω του καὶ τοὺς καταβρέχει!

Ἀλλὰ δὲν θὰ τελειώναμε ποτέ, ἂν θέλαμε ν' ἀπαριθμήσωμε ὅλα τ' ἀστεῖα ἀγωνίσματα τῶν Ἄγγλων.. Θὰ σᾶς ἀναφέρωμε ἀκόμη ἕνα ἀστειότατο ἀγώνισμα, κατὰ τὸ ὁποῖον οἱ συναγωνιζόμενοι πρέπει νὰ φᾶνε ἕνα μῆλο ποὺ κρέμεται πάνω ἀπ' τὸ στόμα τους χωρὶς νὰ χρησιμοποιήσουν τὰ χέρια τους.

Ἐπίσης περίεργα εἶνε τὸ ἀγώνισμα τῶν μουσικῶν ποὺ τρέχουν, παίζοντας τὰ μουσικά τους ὄργανα, τὸ ἀγώνισμα τῶν πυροσβεστῶν, ποὺ τρέχουν μ' ἕναν ἄνθρωπο φορτωμένον στὴν ράχι τους, ὁ ἀγὼν δρόμου μὲ μουλάρια, οἱ ἀναβάται τῶν ὁποίων φοροῦν μάσκες, καὶ πολλὰ ἄλλα !...

Ἡ μουλαροκαβαλλαρία μὲ τὶς μάσκες ! . . .

ΤΑ ΑΦΟΣΙΩΜΕΝΑ ΖΩΑ

ΕΝΑΣ ΣΚΥΛΟΣ ΣΩΤΗΡΑΣ

Ἡ «Ἑταιρεία πρὸς προστασίαν τῶν ζώων» τοῦ Παρισιοῦ ἀπένειμε τελευταῖα τὸ χρυσὸ μετάλλιο σ' ἕνα σκύλο ὀνομαζόμενο Τοτό. Ὁ σκύλος αὐτὸς ἀνῆκε σ' ἕναν ἐργάτη τῆς προκυμαίας καὶ πολλὲς φορὲς εἶχε σώσει τὴ ζωὴ διαφόρων ἀνθρώπων. Ἡ πρᾶξις του ὅμως γιὰ τὴν ὁποίαν ἐτιμήθη μὲ τὸ μετάλλιο ἦταν ἡ ἀκόλουθη:

Μιὰ χειμωνιάτικη νύχτα, ὁ κύριός του προσβλήθηκε στὸ δρόμο ἀπὸ συγκοπὴ κ' ἔπεσε κάτω ἀναίσθητος. Ἐπειδὴ τὸ μέρος ἦταν ἀπόκεντρο καὶ δὲν περνοῦσε κανένας διαβάτης νὰ τοῦ προσφέρη βοήθεια, ὁ σκύλος ἔτρεξε γρήγορα στὸ σπίτι του καί, τραβῶντας τὴν κυρά του ἀπ' τὴν ἄκρη τοῦ φουστανιοῦ της μὲ τὰ δόντια, τὴν ὡδήγησε κοντὰ στὸν κατάκειτο σύζυγό της. Ἐκείνη τότε πῆγε ἀμέσως καὶ φώναξε ἕνα γιατρὸ κ' ἔτσι ἔπειτα ἀπὸ μεγάλες περιποιήσεις, γλύτωσε τὴ ζωὴ τοῦ συζύγου της, ὁ ὁποῖος χωρὶς τὴν ἑτοιμότητα τοῦ σκύλου του σίγουρα θὰ πέθαινε.

ΞΕΝΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ HENRY LEOPOLD LEGRAND

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΜΝΗΣΤΗΡΕΣ

I

Κατὰ τὸ γλυκὸ ἐκεῖνο βράδυ τοῦ Σεπτεμβρίου, οἱ ξένοι τῆς κομήσσης Σαὶν-Λεζὲρ εἶχαν μείνει ἀργὰ κάτω στὸ πάρκο. Πολλοὶ ὅμιλοι εἶχαν σχηματισθῆ, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἀντηχοῦσαν κάθε τόσο, τὰ δροσερὰ γέλια τῶν κοριτσιῶν.

Λίγο παράμερα ἀπὸ τοὺς ἄλλους στεκόταν ἡ Κλάρα Κράκς, ἔχοντας ὁλόγυρά της, σὰν τιμητικὴ φρουρά, τοὺς τρεῖς θαυμαστάς της.

Τώρα, οἱ τρεῖς ἐκεῖνοι ἄνδρες, ἐσώπαιναν, ξεχνῶντας τὰ σαρκαστικα λόγια, τὰ ὁποῖα ἡ ἀντιζηλία τους στὴν ἀγάπη τῆς Κλάρας, τοὺς ἔκανε ν' ἀπευθύνουν συχνὰ ὁ ἕνας στὸν ἄλλο. Ἔκαναν τὸν ἀδιάφορο, μά, μέσα στὸ ἡμίφως τῆς σκοτεινῆς νύχτας, καὶ οἱ τρεῖς τους ζητοῦσαν μὲ τὰ μάτια τους τὸ βλέμμα τῆς ὡραίας γυναίκας.

Ἡ Κλάρα, ὡστόσο, κυττοῦσε ἀλλοῦ. Τὰ μικρὰ ἄσπρα σύννεφα ποὺ ἔτρεχαν πίσω ἀπὸ τὸ φεγγάρι, τραβοῦσαν τὴν προσοχή της.

Ἔξαφνα, γυρίζοντας τὸ κεφάλι της πρὸς αὐτοὺς καὶ κυττῶντας τους διαδοχικά, τοὺς εἶπε μὲ σιγανὴ φωνή:

— Ἐρρῖκε ντὲ Μερόλ!... Τζιοβάννι Σπινέλλο!... Ὀκτάβιε Νοάρ!...

Ἀκούγοντας τὰ ὀνόματά τους, ὁ ἀξιωματικός, ὁ ζωγράφος κι' ὁ γιατρὸς ἀνασκίρτησαν.

Τί ἐσήμαινε τάχα ὁ ἐπίσημος αὐτὸς τόνος;... Μήπως τὸ εἴδωλό τους θὰ ἔκανε τὴν ἐκλογή του ἢ μήπως ἤθελε νὰ τοὺς περιπαίξη ἀκόμα;... Καὶ καθένας τους ἀναλογίστηκε μὲ πικρία τὶς τρομερὲς ἰδιοτροπίες τῆς ἀγαπημένης τους...

Ὡστόσο σὲ λίγο ἡ Κλάρα ἐξακολούθησε:

— Εἶμαι ὡραία, δὲν εἶν' ἔτσι; Εἶμαι ἀσύγκριτα ὡραία καὶ αὐτὸς ποὺ ἐγὼ θ' ἀγαπήσω, αὐτὸς ποὺ θὰ κάνω σύζυγό μου, θὰ μπορῆ μὲ τὸ δίκηο του νὰ εἶνε περήφανος ἀνάμεσα στοὺς ἄλλους ἄνδρες...

Καὶ οἱ τρεῖς ἔκλιναν σόβαρὰ τὸ κεφάλι τους, συγκατανεύοντας.

— Ἔ, λοιπόν, ἐξακολούθησε ἡ Κλάρα, γιὰ νὰ μὲ κάνη ἕνας ἄνδρας δική του, πρέπει νὰ κάνη γιὰ μένα περισσότερα ἀπὸ ὅσα θὰ ἔκανε γιὰ μιὰ ἄλλη γυναίκα...

Καί, στρεφομένη πρὸς τὸν Μερόλ, ἐπρόσθεσε:

— Σεῖς, Ἐρρῖκο, εἴσθε ἕνας λαμπρὸς ἀξιωματικός. Αὐτὸ λένε διαρκῶς μέσ' στὰ σαλόνια. Ἔχετε ὡραῖο παράστημα. Μὰ ποιὸς μοῦ ἐγγυᾶται, ὅτι ἡ εὐγένεια τῶν τρόπων σας ἀνταποκρίνεται πρὸς τὴν εὐγένεια τῆς καρδιᾶς σας;... Ἡ φωνή σας, ποὺ ἀντηχεῖ μεγαλοπρεπὴς στὰ γυμνάσια, θὰ ἔχη τάχα τὴ μεγαλοπρέπειά της αὐτή, ὅταν ἡ σφαῖρες σφυρίζουν γύρω σας;... Θὰ μοῦ πῆτε ὅτι ὁ πόλεμος ἐτελείωσε πειὰ πρὸ δέκα χρόνων... Δὲν ἔχετε δίκηο... Ἐκεῖ κάτω, στὸ Μαρόκο καὶ στὸ Ἀλγέριο, οἱ Ἄραβες ἐπαναστατοῦν κάθε τόσο κ' αἱματηρὲς μάχες διεξάγονται... Θὰ ἤθελα λοιπὸν νὰ πᾶτε νὰ πολεμήσετε ἐκεῖ κάτω, νὰ διακριθῆτε καὶ νάρθῆτε κατόπιν ἐδῶ παρασημοφορημένος, μὲ τὸ Σταυρὸ τῆς Ἀνδρείας στὸ στῆθος σας...

Ἔπειτα, ἀπευθυνομένη στὸ νεαρὸ ζωγράφο, ἐξακολούθησε:

— Σεῖς, Τζιοβάννι, εἴσθε ἕνας λεπτὸς καλλιτέχνης. Ζωντανεύετε στὰ ἔργα σας τὰ ὄνειρά σας καὶ ὅλοι συμφωνοῦν, λέγοντας ὅτι ἔχετε λαμπρὸ μέλλον... Ἡ πατρίδα σας εἶνε ἡ Φλωρεντία, ἡ ὑπέροχη αὐτὴ πολιτεία ποὺ γέννησε τοὺς μεγαλειτέρους ζωγράφους τοῦ κόσμου... Ὑπάρχει τάχα καὶ σὲ σᾶς ἡ μεγαλοφυΐα τους; Θὰ τὸ ἤθελα πολὺ αὐτό, ὅπως ἐπίσης θὰ ἤθελα νὰ συνεχίσετε ἐπαξίως τὴ ζωγραφικὴ παράδοσι τῆς πατρίδας σας... Μά, γιὰ νὰ βεβαιωθῶ γι' αὐτό, θὰ ἤθελα νὰ δῶ τὰ ἔργα σας νὰ βραβεύωνται ἀπὸ τοὺς σημερινοὺς μεγάλους ζωγράφους τῆς Γαλλίας... Περιμένω λοιπὸν νὰ βραβευθῆτε στὶς ἐκθέσεις καὶ νὰ σᾶς ἀπονείμη ἡ Ἀκαδημία τὸ Μετάλλιο τῆς Τέχνης...

Τέλος, στρεφομένη πρὸς τὸν Ὀκτάβιο Νοάρ, ἐπρόσθεσε:

— Ἡ δική σας ἐργασία ἔχει ἀλήθεια πολὺ γόητρο στὰ μάτια τῶν γυναικῶν. Ἐγώ, ὡστόσο, τὴν θεωρῶ ἴσως πιὸ εὐγενῆ ἀπὸ τὴν ἐργασία τῶν ἀντιζήλων σας. Γι' αὐτὸ θὰ ἤθελα μιὰ μέρα νὰ σᾶς ἰδῶ ἕναν ἀπὸ τοὺς γενναίους ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι περιφρονοῦν τὸ θάνατο καὶ μπρὸς στοὺς ὁποίους ἡ ἀνθρωπότης ὑποκλίνεται μ' εὐγνωμοσύνη... Θὰ ἤθελα πολὺ νὰ ἰδῶ τ' ὄνομά σας ν' ἀναγράφεται πλάϊ στὸ ὄνομα τοῦ Παστέρ...

Ἡ ὡραία γυναῖκα στάθηκε μιὰ στιγμὴ κ' ἔπειτα, ἀπευθυνομένη καὶ πρὸς τοὺς τρεῖς, εἶπε:

— Καὶ τώρα, κύριοι, σᾶς ἐχάραξα τὸ δρόμο σας. Σᾶς δίνω λοιπὸν ραντεβοῦ ἐδῶ, σ' αὐτὸ τὸ μέρος, ὕστερα ἀπὸ τρία χρόνια ἀκριβῶς. Θὰ δώσω τὸ χέρι μου σ' ὅποιον ἀπὸ σᾶς θὰ ἔχη ὥς τότε ἀνταποκριθῆ πληρέστερα πρὸς τὶς προσδοκίες μου. Ἀπὸ σήμερα δέ, ὥς τὴν ἡμέρα ἐκείνη, ἡ Κλάρα Κράκς θ' ἀποτραβηχτῆ ἀπὸ τὸν κόσμο, γιὰ νὰ παρακολουθήση καλύτερα τοὺς τρεῖς ἥρωές της στὴ δράσι τους. Ὠρεβουὰρ σὲ τρία χρόνια, κύριοι!...

II

Χήρα τοῦ Τζέϊμς Κράκς, τοῦ δισεκατομμυριούχου βιομηχάνου τοῦ Σικάγου, εἶχε πάει στὸ Παρίσι μὲ τὴν ἀπόφασι νὰ βρῆ ἕνα νέον σύζυγο τῆς ἀπολύτου ἀρεσκείας της. Τὸ ἔκανε αὐτὸ γιατὶ εἶχε ὑποφέρει πολὺ στὸν πρῶτο της γάμο. Ὁ μακαρίτης σύζυγός της, κατὰ τὴν τριετῆ συμβίωσί τους, ἦταν γι' αὐτὴν ἕνας τύραννος. Φαίνεται ὅμως ὅτι τὶς τελευταῖες του στιγμὲς μετάνοιωσε γιὰ τὴ συμπεριφορά του αὐτὴ κι' ἄφησε, διὰ τῆς διαθήκης του, ὅλη του τὴν ἀπέραντη περιουσία στὴν Κλάρα.

Γοητευτικὰ ὡραία μὲ τὰ ὑπέροχα μάτια της καὶ μὲ τὸ θεῖο μέτωπό της, ποὺ τὸ ἐπλαισίωνε ἡ χρυσῆ της κόμη, λεπτὴ καὶ κομψή, ἡ Κλάρα ἀπὸ τὴν πρώτη μέρα κιόλας ποὺ ἔκανε τὴν ἐμφάνισί της στὸ Παρίσι, ἔγινε τὸ εἴδωλο τῶν σαλονιῶν. Ὅλοι τὴν ἐλάτρευαν κι' ὅλοι τὴν περιστοίχιζαν, προσφέροντάς της τὶς ὑπηρεσίες των.

Τόσο τὰ πλούτη της, ὅσο καὶ ἡ ὠμορφιά της, τραβοῦσαν γύρω της, σὰν μαγνῆτες ἀναριθμήτους θαυμαστάς, οἱ ὁποῖοι καθημερινῶς πολλαπλασιαζόντουσαν.

Ἐκείνη, ἀφοῦ ἀπομάκρυνε διαδοχικὰ ἀπὸ κοντά της ὅλους ἐκείνους ποὺ ἤθελαν περισσότερο τὴν περιουσία της ἀπ' αὐτὴ τὴν ἴδια, καθὼς καὶ ἐκείνους ποὺ δὲν τῆς ἄρεσαν, κράτησε μόνο τοὺς τρεῖς μνηστῆρας ποὺ εἴδαμε παραπάνω, πρὸς τοὺς ὁποίους ἔνοιωθε κάποια κλίσι, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ μπορῆ νὰ δώση τὴν προτίμησί της σ' ἕναν ἀπ' αὐτούς.

Ἐξ ἴσου τῆς ἄρεσε ἡ ὁρμητικότης καὶ ἡ κομψότης τοῦ ὡραίου ἀξιωματικοῦ, ἡ χάρις τοῦ Ἰταλοῦ ζωγράφου καὶ ἡ εὐγενεῖς ἰδέες τοῦ δόκτορος Ὀκταβίου Νοάρ.

Εἶχε φερθῆ πρὸς τοὺς τρεῖς μὲ τὴν ἴδια καλοσύνη, μὰ καὶ οἱ τρεῖς τους τὴν ἀγαποῦσαν μὲ τὴν ἴδια λατρεία...

Ὅλοι τὴν ἐλάτρευαν κι' ὅλοι τὴν ἐπεριστοίχιζαν, προσφέροντάς της τὶς ὑπηρεσίες των.

Τότε, γιὰ νὰ διαλέξη ἐπὶ τέλους ἕναν ἀπὸ τοὺς τρεῖς, ἔκανε τὸ σχέδιο, τὸ ὁποῖο ἀνεκοίνωσε στοὺς τρεῖς ἐρωτευμένους, μὲ τὴ μουσικὴ κ' ἐπιβλητικὴ φωνή της, τὸ βράδυ ἐκεῖνο τοῦ Σεπτεμβρίου.

Ἔτσι, ὕστερ' ἀπὸ λίγες ἡμέρες, ὁ Ἐρρῖκος ντὲ Μερὸλ ἔφευγε γιὰ τὸ Μαρόκο, ὅπου εἶχε φροντίσει νὰ τοποθετηθῆ, καὶ ὁ Ὀκτάβιος γιὰ τὴ Βομβάη τῶν Ἰνδιῶν, ὅπου ἡ πανώλης ἔκανε θραύσι. Ὅσο γιὰ τὸν Τζιοβάννι Σπινέλλο, αὐτὸς ξαναγύρισε στὴ Φλωρεντία, τὴν πατρίδα του.

III

Ἕνα ἀπόγευμα τοῦ Μαΐου τοῦ 192.., ἡ Κλάρα Κράκς, καθὼς ἄνοιξε τὴν ἐφημερίδα της, διάβασε τὴν ἀκόλουθη εἴδησι:

«...Ἠγγέλθη χθὲς ἐξ Ἰνδιῶν ὁ θάνατος τοῦ δόκτορος Ὀκταβίου Νοάρ. Ἡ Γαλλικὴ ἐπιστήμη θρηνεῖ τὴν ἀπώλειάν του. Ὁ διακεκριμένος αὐτὸς σοφὸς εὑρίσκετο εἰς τὴν Βομβάην, ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους, διὰ νὰ μελετήση ἐπιτοπίως τὰ μικρόβια τῆς βουβωνικῆς πανώλους. Ἔπεσε θῦμα τῆς αὐταπαρνήσεώς του, καθ' ἣν στιγμὴν ἀκριβῶς αἱ ἀναζητήσεις του ἐτερματίζοντο. Κλίνομεν τὸ γόνυ μετὰ σεβασμοῦ καὶ ὀδύνης ἐνώπιον τοῦ τάφου του, τοῦ τόσον προώρως ἀνοιχθέντος».

Ἡ Κλάρα δὲν μπόρεσε νὰ διαβάση περισσότερα. Τὰ μάτια της θόλωσαν ἀπὸ τὰ δάκρυα καὶ ἡ θλίψις της ἦταν τόση, ὥστε οἱ φίλοι της, βλέποντάς την, ἐτρόμαξαν.

Ὕστερ' ἀπὸ λίγες ἑβδομάδες, ἕνα τηλεγράφημα ἀπὸ τὸ Μαρόκο στὸ ὑπουργεῖο τῶν Ἀποικιῶν, ἀνήγγελλε ὅτι ὁ ταγματάρχης Ἐρρῖκος ντὲ Μερὸλ εἶχε φονευθῆ σὲ μιὰ ἐνέδρα τῶν ἰθαγενῶν.

Ξετρελλαμένη τότε ἡ Κλάρα ἔγραψε στὸ Τζιοβάννι. Νόμιζε πὼς κι' αὐτὸν τὸν ἀπειλοῦσε ὁ θάνατος καὶ τὸν προσκαλοῦσε νὰ τρέξη γρήγορα κοντά της.

Ὡστόσο περίμενε ἐπὶ πολὺν καιρὸ τὴν ἀπάντησί του. Ὁ Τζιοβάννι εἶχε γίνει πειὰ ἔνδοξος κ' ἔκανε ἐκείνη τὴν ἐποχὴ τὴν εἰκόνα μιᾶς Οὐγγαρίδος πριγκηπίσσης.

Ἡ ἀπάντησις, τὴν ὁποία αὐτὸς ἔστειλε τέλος στὴν πρόσκλησι τῆς ὡραίας Ἀμερικανίδος, ἔκανε σ' αὐτὴν πιὸ σκληρὴ καὶ πιὸ ὀδυνηρὴ ἐντύπωσι ἀπ' ὅση τῆς εἶχε κάνει ὁ θάνατος τῶν δυὸ ἀντιζήλων του. Ἰδοὺ τί τῆς ἔγραφε:

«Κυρία,

Ἡ τέχνη, πρὸς τὴν ὁποία σεῖς ἡ ἴδια μ' ἐσπρώξατε γιὰ τὴ δόξα τὴ δική σας, ὀρθώνει τώρα μεταξύ μας ἕναν ἀνυπέρβλητο φραγμό...

Ἀγάπησα πολὺ τὶς Παναγίες τοῦ Ραφαὴλ καὶ τὶς Παρθένες τοῦ Μποτιτσέλλι, ἀγαπῶ πολὺ τὴ θεία ὠμορφιὰ τῆς τέχνης, ὥστε δὲν μπορῶ πειὰ νὰ γίνω σκλάβος μιᾶς γυναίκας... Ζῶ πειὰ μέσα σ' ἕναν κόσμο ἀπολύτου ἁγνότητος καὶ δὲν θέλω πειὰ ν' ἀνοίξω τὴν καρδιά μου στὶς ἀμφιβολίες καὶ στὶς ὀδύνες τοῦ ἔρωτος.

Θὰ θεωρήσετε ἴσως ὑπερβολικὴ τὴν ὑπερηφάνειά μου καὶ τὴν τρέλλα μου ἀξιολύπητη, μὰ ἡ ὑπερηφάνεια εἶνε τὸ στήριγμά μου καὶ ἡ τρέλλα μου μοῦ εἶνε ἀγαπητή.

Συγχωρῆστε με ποὺ ἐκφράζω τόσο ἄσχημα τὰ αἰσθήματα ποὺ νοιώθω βαθειά. Μὰ οἱ Γάλλοι μόνο ἔχουν τὸ προνόμιο νὰ ξέρουν νὰ λὲν ὅλα τὰ πράγματα μὲ χάρι.

Τζιοβάννι Σπινέλλο».

Ἐκείνη τὴν ἡμέρα ἡ Κλάρα Κράκς ὑπέφερε πραγματικά, γιατὶ ὁ ἐγωϊσμός της εἶχε δεχθῆ ἕνα πλῆγμα τρομερό.

IV

Ἀηδιασμένη ἀπὸ τὴ δόξα, ἡ χήρα τοῦ Τζέϊμς Κράκς ἀπὸ τὸ Σικάγο, παντρεύτηκε τελευταῖα τὸν κ. Σαμουὴλ Νόρτσον.

Αὐτὸς δὲν εἶνε οὔτε λαμπρὸς ἀξιωματικός, οὔτε μεγάλος σοφός, οὔτε ἐκλεκτὸς καλλιτέχνης. Εἶνε ἁπλούστατα ὁ γυιὸς τοῦ μεγαλειτέρου ἐμπόρου γουναρικῶν τοῦ κόσμου.

Κ' οἱ δυό τους μαζύ, ἡ Κλάρα κι' ὁ σύζυγός της, ἔχουν περιουσία ὀκτακοσίων πενῆντα ἑκατομμυρίων δολλαρίων.

HENRY-LEOPOLD LEGRAND

ΠΑΛΗΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΠΡΩΤΗ ΑΓΑΠΗ

Μικρὸς μικρὴ ἀγάπησα
μὲ τρυφερὸ τὸ στῆθος,
πέρασαν χρόνια πλῆθος
Κι' ἀκόμα σ' ἀγαπῶ.

Ἂν καὶ ψυχρὸς κατάντησα,
εἰς τὴ χαρά, στὴ λύπη,
τὸ πρῶτο καρδιοχτύπι
ποτὲ δὲν λησμονῶ.

Πῆγε ὁ καιρός, ἀγάπη μου,
καὶ πλειὸ δὲν θὰ βρεθοῦμε,
ὅμως γλυκὰ θυμοῦμαι
ποὺ στέναξα γιὰ σέ.

Ἄ! Τότε ποὺ μᾶς ἄναβε
ἡ σπίθα ἐκείνη ἡ πρώτη,
ἐλέγαμε ποὺ ἡ νειότη
δὲν θἄφευγε ποτέ...

Γ. ΜΑΡΤΙΝΕΛΗΣ

Η ΜΕΓΑΛΕΙΤΕΡΕΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ

Ο ΤΡΟΜΕΡΟΣ ΣΕΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΛΙΣΣΑΒΩΝΟΣ

Τὰ περίεργα προμηνύματα. Ὁλόκληρη ἡ γῆ ἀνάστατη! Σεισμοὶ καὶ ἐκρήξεις ἡφαιστείων. Βροχὴ αἵματος πέφτει ἀπὸ τὸν οὐρανό! Ἑρπετα, ζῶα καὶ ἄνθρωποι φεύγουν προαισθανόμενα τὴν καταστροφή... Λισσαβών, ἡ πόλις τοῦ πλούτου καὶ τῆς πολυτελείας. Ἡ τρεῖς τρομερὲς σεισμικὲς δονήσεις τῆς 1ης Νοεμβρίου. Ὁ φλοιὸς τῆς γῆς ἀνασηκώνεται καὶ ἡ πόλις καταρρέει! Σεισμός, πλημμύρα καὶ πυρκαϊά!... Ἕνα πελώριο χάσμα βαραθρώνει 4000 σπίτια μὲ τοὺς ἐνοίκους των. Ἡ θάλασσα καταπίνει τὴν προκυμαία καὶ τὰ πλοῖα!... Τὸ τρομερὸ κῦμα!... 70.000 νεκροί! Ὁ ἀντίχτυπος τοῦ σεισμοῦ, κλπ.

Ὁ μεγαλείτερος καὶ τρομερώτερος σεισμὸς ποὺ ἔγινε στὴν Εὐρώπη, ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων, ἦταν ὁ σεισμὸς ποὺ κατέστρεψε τὴν πρωτεύουσα τῆς Πορτογαλλίας Λισσαβῶνα, κατὰ τὶς πρῶτες ἡμέρες τοῦ Νοεμβρίου τοῦ 1755.

Τοῦ τρομεροῦ αὐτοῦ σεισμοῦ προηγήθησαν ἕνα σωρὸ φυσικὰ φαινόμενα. Καθ' ὅλο τὸ ἔτος 1755 τὰ ἡφαίστεια ὅλης σχεδὸν τῆς γῆς εἶχαν διπλασιάσει τὴ δρᾶσι τους καὶ πολυάριθμες περίεργες ἐνδείξεις προανήγγελλαν κάποια μεγάλη καταστροφὴ ποὺ ἔμελλε νὰ συντελεσθῆ σὲ λίγο. Κατὰ τὸν Ἰούνιο καὶ τὸν Σεπτέμβριο, σεισμοὶ μετρίας ἐντάσεως ἔγιναν στὴν Περσία καὶ τὴν Ἰταλία, στὶς 11 Σεπτεμβρίου τὸ ἡφαίστειο Ἔκλα τῆς Ἰσλανδίας ἐξερράγη ἄγριο καὶ ὁ ἀντίκτυπος τῆς ἐκρήξεώς του ἔφτασε ὥς τὰ παράλια τῆς Γροιλανδίας, συγκλονίζοντάς τα ἐκ θεμελίων. Τὸν Ὀκτώβριο πάλι ἔπεσε στὴ δυτικὴ Γαλλία καὶ στὴν Ἑλβετία ἡ λεγομένη «βροχὴ αἵματος» — ἄρχισε δηλαδὴ νὰ πέφτη ἀπὸ τὸν οὐρανὸ ψιλὴ κόκκινη σκόνη — καὶ οἱ δεισιδαίμονες ἄνθρωποι τὴ θεώρησαν ὡς προάγγελο κάποιας συμφορᾶς. Συγχρόνως στὸ Λοκάρνο, στὶς 14 Ὀκτωβρίου, χωρὶς καμμιὰ προφανῆ αἰτία, θερμοὶ ὑδρατμοὶ ἄρχισαν νὰ ὑψώνωνται πρὸς τὸν οὐρανό, οἱ ὁποῖοι σχημάτισαν ἕνα μεγάλο κόκκινο σύννεφο! Τὸ σύννεφο αὐτὸ διελύθη σὲ λίγο, πέφτοντας σὲ βροχή, βροχὴ κόκκινη σὰν τὸ αἷμα, καὶ βάφοντας κατακόκκινα τὰ χιονισμένα βουνὰ τῶν περιχώρων! Τέλος, κατακλυσμιαῖες βροχὲς σημειώθηκαν στὴν Ἑλβετία καὶ τὴν Ἰταλία, ἡ ὁποῖες προκάλεσαν μεγάλες πλημμύρες.

Ὁ Ἐμμανουὴλ Κάντ, ὁ ὁποῖος σ' ἕνα ἀπὸ τὰ βιβλία του περιγράφει «τὴν ἱστορία τῶν πλέον ἀξιοσημειώτων φαινομένων τὰ ὁποῖα προηγήθησαν τοῦ σεισμοῦ τοῦ συγκλονίσαντος ἕνα μεγάλο τμῆμα τῆς γῆς, κατὰ τὸ τέλος τοῦ 1755», ἀναφέρει ὅτι, ὀχτὼ μέρες πρὸ τοῦ σεισμοῦ, ὁλόκληρο σχεδὸν τὸ ἔδαφος τῆς Πορτογαλλίας καὶ τῆς Ἱσπανίας σκεπάστηκε ἀπὸ περίεργα ἔντομα, τὰ ὁποῖα ποτὲ ὥς τότε δὲν εἶχε ἀντικρύσει μάτι ἀνθρώπου. Ἀπὸ τὶς πηγὲς τοῦ Λεμπρίζα ἔβγαιναν ἑρπετά, στὴν Καρμόνα πελώριοι ἀρουραῖοι καὶ ποντικοὶ ἔτρεχαν πρὸς ὅλες τὶς διευθύνσεις σὰν ξετρελλαμένοι, στὸ δὲ Κάδιξ καὶ στὸ Γιβραλτὰρ μιὰ κατάθλιψις κ' ἕνα περίεργο ἄσθμα βασάνιζε τοὺς κατοίκους! Ὅλα αὐτὰ δείχνουν ὅτι, τόσο οἱ ἄνθρωποι, ὅσο καὶ τὰ ζῶα, προαισθανόντουσαν ὅτι ἡ φύσις προετοίμαζε ἕνα γεγονὸς μὲ ἀνυπολόγιστες σὲ τραγικότητα συνέπειες...

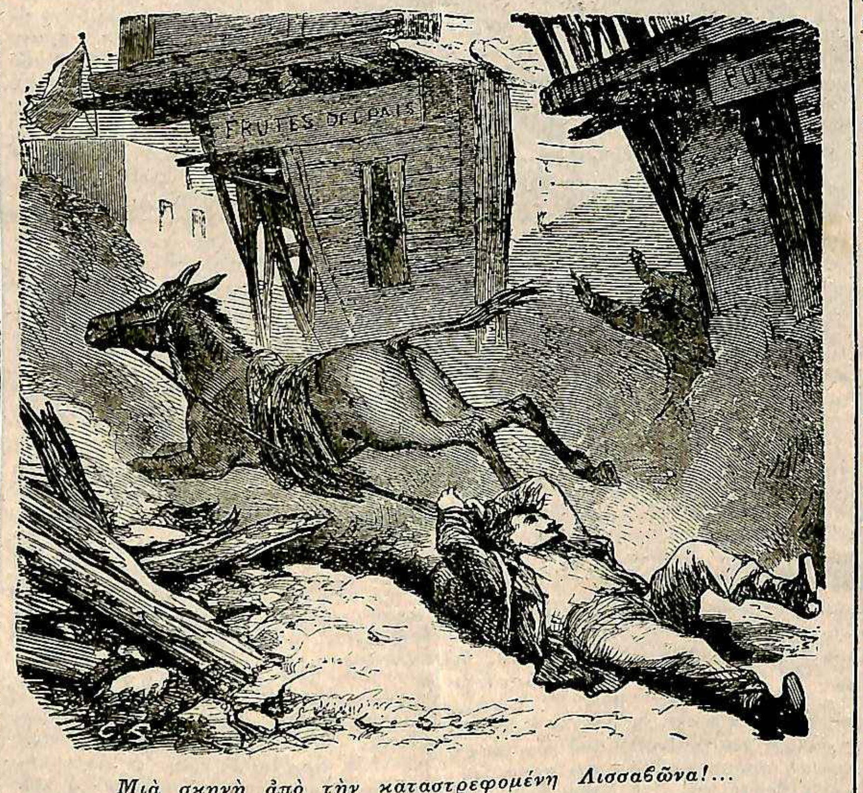

Μιὰ σκηνὴ ἀπὸ τὴν καταστρεφομένη Λισσαβῶνα!...

Ἡ Λισσαβὼν ἦταν τότε μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ εὐημεροῦσες, μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ μεγάλες πρωτεύουσες τῆς γῆς. Ὡς κέντρο τοῦ διεθνοῦς ἐμπορίου, κατεῖχε μιὰ μοναδικὴ θέσι στὸν κόσμο, τὴν ὁποία ποτὲ πειὰ ἀπὸ τότε δὲν ἀπέκτησε. Ἦταν ἡ πόλις τοῦ πλούτου καὶ τῆς πολυτελείας. Ὅλο τὸ ἐμπόριο τῆς Βραζιλίας καὶ τῶν ἄλλων κρατῶν τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς περνοῦσε ἀπὸ τὸ λιμάνι της. Πελώρια καὶ μεγαλοπρεπῆ δημόσια κτίρια καὶ ἰδιωτικὰ μέγαρα ὑψωνόντουσαν ἄφθονα στοὺς δρόμους της. Τόση δὲ ἦταν ἡ ἔκλυσις — φυσικὴ συνέπεια τοῦ πλούτου — ποὺ ἐπικρατοῦσε σ' αὐτή, ὥστε ἡ Ἐκκλησία προσπαθοῦσε μὲ κάθε τρόπο νὰ χαλιναγωγῆ τοὺς παρασυρομένους ἀπὸ τὶς ἡδονὲς τῆς ζωῆς κατοίκους της...

Μιὰ μέρα ὅμως ἔφτασε γιὰ νὰ καταστραφοῦν ὅλα αὐτὰ καὶ ἡ ὡραία αὐτὴ πόλις μὲ τὴν εὔθυμη ζωὴ νὰ μεταβληθῆ σὲ μιὰ κόλασι τρόμου καὶ φρίκης!...

* *

Τὸ πρωῒ τῆς 1ης Νοεμβρίου, στὶς ἐννιὰ καὶ μισή, τρεῖς πρωτοφανοῦς ἐντάσεως σεισμικὲς δονήσεις ἐκλόνισαν ἐκ θεμελίων τὴν Λισσαβῶνα. Ἡ πρώτη ἀπ' αὐτὲς διήρκεσε δέκα ὁλόκληρα λεπτά! Τέτοια ἦταν ἡ δύναμίς της, ὥστε ὁ φλοιὸς τῆς γῆς φάνηκε σὰν ν' ἀνασηκώθηκε ἀπὸ τεράστια κύματα ποὺ ἔτρεχαν μέσα σ' ὅλη τὴν πόλι. Ἡ δεύτερη καὶ ἡ τρίτη, ποὺ ἦσαν μικρότερης διαρκείας, βάσταξαν ἀπὸ δυὸ λεπτὰ ἡ καθεμιά, μὰ τὰ ἀποτελέσματά τους ἦσαν πολὺ πιὸ τρομερά, γιατὶ τὰ κτίρια ποὺ εἶχαν ἤδη κλονισθῆ ἀπὸ τὴν πρώτη δόνησι, δὲν μπόρεσαν ν' ἀντισταθοῦν πειὰ καὶ κατέρρευσαν!...

Μετὰ τὴν τρίτη δόνησι, ὁλόκληρη ἡ Λισσαβών, ἡ πλουσία πόλις, δὲν ἦταν πειὰ παρὰ ἕνας ἀπέραντος σωρὸς ἐρειπίων...

Μὰ ἡ καταστροφὴ δὲν εἶχε συντελεσθῆ ἀκόμη ὁλόκληρη. Δυὸ νέα στοιχεῖα τῆς φύσεως, μαινόμενα καὶ ἄγρια, ξέσπασαν, μετὰ τὸ σεισμό, ἐναντίον τῆς δυστυχισμένης πόλεως... Ἡ φωτιὰ καὶ τὸ νερό!... Τὸ ποτάμι τοῦ Τάγου πλημμύρισε καὶ κατέστρεψε ὅ,τι εἶχε μισογλυτώσει ἀπὸ τὸ σεισμό, κοντὰ στὸ λιμάνι, ἐνῶ συγχρόνως μιὰ τεραστία πυρκαϊὰ ἐξερράγη μέσα ἀπὸ τὰ ἐρείπια, μεταβάλλοντάς τα σὲ στάχτη!

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωῒ ἡ πόλις τῆς Λισσαβῶνος δὲν ὑπῆρχε πειά!...

Ὅπως ἀναφέρει ὁ Σέϋχαρτ, μετὰ τὴν πρώτη δόνησι, ἕνα πελώριο βάραθρο ἄνοιξε στὴ Λισσαβῶνα, ποὺ κατάπιε μέσα στὴν ἄβυσσό του 4,000 σπίτια μαζὺ μὲ τοὺς ἐνοίκους των! Ἡ προκυμαία τοῦ λιμανιοῦ, ἡ ὁποία ἦταν νεοχτισμένη, καὶ στὴν ὁποία, κατὰ τὴ στιγμὴ τῆς καταστροφῆς βρισκόντουσαν ὀχτακόσιοι ναῦτες καὶ ψαράδες, χάθηκε μαζὺ μ' αὐτοὺς μέσα στὴ θάλασσα καὶ μιὰ τεραστία δίνη ποὺ σχηματίστηκε τὴν ὥρα ἐκείνη μέσα στὸ λιμάνι, παρέσυρε μέσα στὴν ἄβυσσο τοῦ βυθοῦ καμμιὰ εἰκοσαριὰ πλοῖα καὶ ἀμέτρητες βάρκες!...

Μιὰ ὥρα μετὰ τὸ σεισμό, ἕνα γιγαντιαῖο κῦμα ὕψους σαράντα ποδῶν ἐξόρμησε ἀπὸ τὴ θάλασσα, ξεχύθηκε μέσα στὴν κατεστραμμένη πολιτεία κ' ἔπειτα ξαναγύρισε στὴ θάλασσα. Τρεῖς φορὲς τὸ κῦμα αὐτὸ ἐξόρμησε καί, μέσα στὴν ἀκατανίκητη ὁρμή του ποὺ συνέτριβε τὰ πάντα, παρέσυρε μαζὺ ὅλα τὰ ζωντανὰ πλάσματα ποὺ συναντοῦσε στὸ δρόμο του!... Ὅταν τὸ κῦμα αὐτὸ ἀποτραβήχτηκε ὁριστικά, ἡ κοίτη τοῦ Τάγου παρουσιάστηκε ἄξαφνα ξερή: ἡ δύναμίς του ἦταν τόση, ὥστε εἶχε παρασύρει μαζύ του ὅλο τὸ νερὸ τοῦ ποταμοῦ!...

Φαντάζεσθε τώρα ποιὸς ἦταν ὁ πανικὸς ποὺ κατέλαβε ὅσους ἐπέζησαν ἀπὸ τὴν καταστροφή. Κανεὶς δὲν σκεφτότανε νὰ βοηθήση τὶς χιλιάδες τῶν πληγωμένων, ποὺ τὰ οὐρλιαχτά τους ἔβγαιναν μέσ' ἀπὸ τὰ ἐρείπια... Ὅλοι ἔφευγαν πρὸς ὅλες τὶς κατευθύνσεις, νομίζοντας πὼς εἶχε φτάσει ἡ συντέλεια τοῦ κόσμου... Καὶ μόνο σπεῖρες κακούργων, οἱ ὁποῖοι εἶχαν ἀποδράσει ἀπὸ τὶς φυλακές, περιέτρεχαν τοὺς δρόμους, γυμνώνοντας τὰ γκρεμισμένα σπίτια καὶ ληστεύοντας τοὺς νεκρούς.

Ἡ πιὸ ὡραῖες ἐκκλησίες τῆς πόλεως καὶ τὰ πιὸ λαμπρά της παλάτια εἶχαν μεταβληθῆ πειὰ σὲ ἐρείπια, ὅπως ἐπίσης ἐρείπια εἶχαν γίνει 25.000 σπίτια! Ὅσο γιὰ τὸν ἀριθμὸ τῶν νεκρῶν δὲν ὑπάρχει καμμιὰ ἀκριβὴς πληροφορία. Ἄλλοι τὸν ἀνεβάζουν σὲ 150.000 καὶ ἄλλοι τὸν κατεβάζουν σὲ 25.000. Φαίνεται ὅμως ὅτι ἡ ἀλήθεια βρίσκεται στὴ μέση τῶν δύο αὐτῶν ἀριθμῶν καὶ ὅτι τὰ θύματα ἦσαν 70.000 περίπου...

* *

Μὰ ὁ σεισμὸς αὐτὸς δὲν κατέστρεψε μόνο τὴ Λισσαβῶνα. Ἡ ἀτυχὴς πρωτεύουσα τῆς Πορτογαλλίας δὲν ἦταν παρὰ τὸ κέντρον αὐτοῦ τοῦ σεισμοῦ, ὁ ὁποῖος ἐκλόνισε μιὰ περιφέρεια δυόμισυ ἑκατομμυρίων χιλιομέτρων, ξεπερνῶντας ἔτσι σὲ ἔκτασι ὅλους τοὺς μέχρι σήμερα μεγάλους σεισμούς. Δονήσεις μεγάλης δυνάμεως ἔγιναν αἰσθητὲς ὥς τὶς ἀκτὲς τοῦ Μαρόκου, ὥς τὴν Ἀνδαλουσία, ὥς τὴ Γαλλία... Ἡ Ἱσπανικὲς πόλεις Κάδιξ, Ξερὲς καὶ Ἀλγκέστρας κατεστράφησαν σχεδὸν ἐντελῶς, τὸ δὲ Γιβραλτὰρ καὶ ἡ Μαλάγα ἔπαθαν μεγάλες ζημιές. Στὴ Μαλάγα, τὴν ὥρα τοῦ σεισμοῦ, ἡ καμπάνες ἄρχισαν νὰ σαλεύουν, ὅπως τὰ καλάμια στὸν ἄνεμο, καθὼς βεβαιώνει ἕνας αὐτόπτης μάρτυς. Στὴ Μαδρίτη πάλι, τὴν ἴδια ὥρα, μέσα σὲ μιὰ ἐκκλησία ἕνας μεγάλος σταυρὸς ἔπεσε καὶ σκότωσε δυὸ παιδιά. Τὸ Ἐσκουριάλ, τὸ περίφημο ἀνάκτορο τῶν βασιλέων τῆς Ἱσπανίας, κλονίστηκε τόσο, ὥστε ὁλόκληρη ἡ βασιλικὴ οἰκογένεια τὸ ἐγκατέλειψε ἐσπευσμένως καὶ κατέφυγε ἐπὶ πολλὲς ἡμέρες σὲ σκηνές, ποὺ ἔστησαν εἰδικῶς στὴν πεδιάδα. Στὸ Μογκαντὸρ καὶ στὸ Φέζ, πολλὰ σπίτια καὶ τζαμιὰ κατέρρευσαν καί, ὥς τὰ παράλια τοῦ Ἀλγερίου ἀκόμα, ὁ σεισμὸς ἔγινε αἰσθητός. Τὸ κῦμα τῆς θαλάσσης ποὺ εἶχε καταστρέψει τὴ Λισσαβῶνα, σκορπίστηκε κατόπιν σ' ὅλη τὴν ἀκτὴ τοῦ Ἀτλαντικοῦ. Στὸ λιμάνι τοῦ Γκάγια ἐπέπεσε ἐναντίον δύο Βραζιλιανῶν πλοίων ποὺ ἔβγαιναν τὴν ὥρα ἐκείνη ἀπὸ τὸ λιμάνι, καὶ τὰ ἔρριξε πάλι στὴν προκυμαία, συγχρόνως δέ, ἁρπάζοντας μιὰ σκοῦνα μὲ βαρὺ φορτίο, τὴν τίναξε σὲ ὕψος εἰκοσιτεσσάρων ποδῶν πάνω ἀπὸ τὸ χεῖλος τοῦ λιμανιοῦ καὶ τὴν ἔρριξε μέσα στὴν πόλι!...

Πολλὰ μικρὰ λιμάνια τὰ κατέστρεψε ὁλόκληρα καὶ στὸ Κάδιξ ἅρπαξε ἀπὸ τὴν παραλία 500 ἀνθρώπους!... Κατόπιν τὸ θανατηφόρο αὐτὸ κῦμα ξέσπασε κατὰ τῶν Ἀφρικανικῶν ἀκτῶν, παρασύροντας στὴ θάλασσα καραβάνια ὁλόκληρα καὶ γεμίζοντας τοὺς δρόμους τῶν πόλεων καὶ τὴν ἔρημο ἀπὸ ἑκατομμύρια ψόφια ψάρια τὰ ὁποῖα ἔβγαζε ἡ θάλασσα.

Καὶ στὸ Ἀμβοῦργο τῆς Γερμανίας ἀκόμη ἔγινε αἰσθητὸς ὁ τρομερὸς αὐτὸς σεισμός. Μέσα στὶς ἐκκλησίες του οἱ πολυέλαιοι ἄρχισαν νὰ κουνιοῦνται κ' ἡ καμπάνες νὰ χτυποῦν μόνες τους. Ἐπίσης στὴ Λυβέκκη, στὸ Τραβεμούντ καὶ στὸ Ρεντσμποὺρ τῆς Γερμανίας ἔγιναν αἰσθητὲς ἡ δονήσεις, στὴ δὲ Βαυαρία ἦσαν ἐντονώτατες. Ἔγιναν αἰσθητὲς ἀκόμη στὴν Ἑλβετία, στὸ Μιλάνο, στὰ Πυρηναῖα, στὸ Παρίσι, στὸ Ροττερντάμ, στὸ Σπᾶ, στὴ Χάγη καὶ στὴ Λιέγη. Στὸ Τέμπλιτζ τῆς Γερμανίας μιὰ πηγὴ ἄρχισε νὰ πετάη θολὸ καὶ κιτρινωπὸ νερὸ μὲ τόση δύναμι, ὥστε πολλοὶ λουόμενοι πνίγηκαν... Τέλος καὶ σ' αὐτὲς τὶς ἀκτὲς τῆς Ἀμερικῆς ἔγιναν αἰσθητὰ τὰ ἀποτελέσματα τοῦ τρομεροῦ αὐτοῦ σεισμοῦ.

Ἡ δονήσεις τῆς γῆς βάσταξαν, μετὰ τοὺς τρεῖς πρώτους μεγάλους σεισμούς, πέντε ὁλόκληρους μῆνες. Μόλις τὸν Μάρτιο τοῦ 1756 ἔπαψαν. Ἡ γῆ τότε ἡσύχασε καὶ οἱ φτωχοὶ κάτοικοι τῆς Λισσαβῶνος ξανάρχισαν νὰ χτίζουν τὴν πόλι τους.

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

— Ἕνας σκύλλος... μουσικομανὴς

Κατὰ τὶς ἀρχὲς τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως ζοῦσε στὸ Παρίσι κάποιος σκύλλος, ὁ ὁποῖος ἀκολουθοῦσε κάθε μέρα τὴ στρατιωτικὴ μουσικὴ ποὺ πήγαινε κ' ἔπαιζε μπρὸς ἀπὸ τὰ ἀνάκτορα τοῦ Κεραμεικοῦ. Ἐβάδιζε πάντα μαζὺ μὲ τοὺς μουσικούς, σταματοῦσε στὸ ἴδιο μέρος μ' αὐτούς, κι' ὅταν τελείωνε ἡ μουσικὴ ἐξαφανιζόταν γιὰ νὰ ξαναπαρουσιαστῆ τὴν ἄλλη μέρα, στὴν ἴδια ὥρα. Ὁ σκύλλος αὐτός, ὁ ὁποῖος ἔδειχνε ὁλοφάνερη εὐχαρίστησι ἀκούγοντας τὴ μουσική, εἶχε γίνει τὸ ἀγαπητὸ ζῶο τῶν μουσικῶν, οἱ ὁποῖοι τὸν προσκαλοῦσαν συχνὰ στὸ στρατῶνα τους καὶ τὸν ἐταΐζαν. Ὅταν ὅμως πλησίαζε ἡ ὥρα τοῦ ἀνοίγματος τῶν θεάτρων, αὐτὸς ἔφευγε τρέχοντας καὶ διευθυνόταν πρὸς τὸ Μελόδραμα. Ἐκεῖ ἔμπαινε ἐλεύθερα μέσα στὴν αἴθουσα, ἔπιανε θέσι σὲ μιὰ γωνιά, πλάϊ στὴν ὀρχήστρα, καὶ μόνο ὅταν τελείωνε ἡ παράστασις, ἔφευγε. Κάθε φορὰ ποὺ ἀνεβαζόταν νέο ἔργο, ὁ μουσικομανὴς σκύλλος τὸ ἄκουγε μ' ἐξαιρετικὴ προσοχή, κι' ἂν περιεῖχε πολλὲς καὶ πρωτότυπες μελωδίες, χτυποῦσε ἐπιδοκιμαστικὰ τὸ πόδι του! Ἂν ὅμως τὸ ἔργο ἦταν μέτριο, ὁ ἀδυσώπητος... κριτικὸς χασμουριόταν, γύριζε τὰ νῶτα του πρὸς τὴ σκηνή, κύτταζε διαδοχικὰ τὰ θεωρεῖα κ' ἐπὶ τέλους ἔφευγε γεμᾶτος ἀθυμία. Ὅταν δὲ παιζόταν ἔργο μεγάλου μουσουργοῦ, τὴ στιγμὴ ποὺ ὁ πρωταγωνιστὴς τραγουδοῦσε, ὁ σκύλλος προσπαθοῦσε νὰ ἐπιβάλη σιωπὴ στοὺς θεατάς, κουνῶντας τὸ κεφάλι του, τ' αὐτιά του καὶ τὰ πόδια του καὶ ρίχνοντάς τους ἄγρια βλέμματα...

— Ὁ πονηρὸς τοκογλύφος

Κάποιος τοκογλύφος παρακάλεσε μιὰ μέρα τὸν ἱεροκήρυκα νὰ ὁμιλήση τὴν Κυριακὴ στὴν ἐκκλησία κατὰ τῆς τοκογλυφίας.

— Μὰ μοῦ ἔχουν πῆ πὼς κ' ἐσεῖς εἶσθε τοκογλύφος, τοῦ εἶπε τότε ὁ ἱεροκῆρυξ.

— Τὴν ἀλήθεια σᾶς εἶπαν, πάτερ μου.

— Ἀπεφασίσατε λοιπὸν νὰ τ' ἀφήσετε πειὰ αὐτὸ τὸ ἐπάγγελμα;

— Κάθε ἄλλο. Θέλω μονάχα νὰ τὸ παρατήσουν οἱ ἄλλοι τοκογλύφοι ποὺ μὲ ζημιώνουν...

— Ὁ Δουμᾶς καὶ οἱ ἥρωές του

Μιὰ μέρα ὁ Ἀλέξανδρος Δουμᾶς, υἱός, βλέποντας τὸν πατέρα του πολὺ σκεπτικὸ καὶ στενοχωρημένο, τὸν ρώτησε τί εἶχε.

— Ἄφησέ με, παιδί μου, τοῦ ἀπάντησε ὁ Δουμᾶς. Σήμερα αἰσθάνομαι μιὰ ἀπερίγραπτη θλίψι, γιατὶ σκότωσα τὸν ἀγαπημένο μου Πόρθο στοὺς «Τρεῖς Σωματοφύλακάς» μου!... Ἔπρεπε νὰ τελειώση ὁπωσδήποτε τὸ μυθιστόρημα καὶ δὲν ὑπῆρχε κανένας ἄλλος τρόπος! Ἄ, τὸν καϋμένο μου τὸν Πόρθο! Τὴ στιγμὴ ποὺ τὸν εἶδα νὰ καταπλακώνεται ἀπὸ τὰ χαλάσματα, σοῦ ὁρκίζομαι ὅτι ἔκλαψα!...

— Ὁ Δουμᾶς κι' ὁ πυροσβέστης

Ἀπὸ τὰ ἔργα τοῦ Ἀλεξάνδρου Δουμᾶ, πατρός, ἐκεῖνο ποὺ διαβάστηκε κι' ἀγαπήθηκε περισσότερο ἀπ' τὸν κόσμο ἦταν οἱ «Τρεῖς Σωματοφύλακες». Γι' αὐτὸ ὁ συγγραφεύς, μετὰ τὴν τεραστία ἐπιτυχία τους, ἀπεφάσισε νὰ τοὺς δραματοποιήση. Ἐνῶ γινόντουσαν λοιπὸν ἡ πρῶτες δοκιμές, μεταξὺ τῶν ἄλλων τὶς παρακολουθοῦσε προσεκτικά, πίσω ἀπὸ τὰ παρασκήνια, καὶ ὁ πυροσβέστης τοῦ θεάτρου. Στὴ μέση ὅμως τῆς ἑβδόμης σκηνῆς τῆς τελευταίας πράξεως, ὁ πυροσβέστης ἀπομακρύνθηκε ἄξαφνα ἀπὸ τὴ θέσι του, πρᾶγμα ποὺ δὲν διέφυγε τὴν προσοχὴ τοῦ Δουμᾶ.

— Μήπως τὸν βλέπεις πουθενὰ τὸν πυροσβέστη; ρώτησε σὲ μιὰ στιγμὴ τὸ γυιό του.

— Ὄχι. Ἔφυγε, φαίνεται.

Ὅταν τελείωσε ἡ ἑβδόμη σκηνή, ὁ Δουμᾶς κατώρθωσε νὰ βρῆ τὸν πυροσβέστη καὶ τὸν ρώτησε γιατὶ δὲν εἶχε καθήσει νὰ ἰδῆ τὴ συνέχεια.

— Γιατὶ ἡ σκηνὴ αὐτὴ δὲν μοῦ ἄρεσε σὰν τὶς ἄλλες, ἀπάντησε ἐκεῖνος μὲ ἀφέλεια, χωρὶς νὰ ξέρη σὲ ποιὸν μιλοῦσε.

Μόλις τ' ἄκουσε αὐτὸ ὁ Δουμᾶς, διευθύνθηκε ἀμέσως στὸ γραφεῖο τοῦ διευθυντοῦ τοῦ θεάτρου, ἔβγαλε τὸ σακκάκι του καὶ τὸ λαιμοδέτη, ἄνοιξε τὸ γιακᾶ τοῦ πουκαμίσου του καὶ ζήτησε τὸ χειρόγραφο τῆς ἑβδόμης σκηνῆς. Ὅταν τοῦ τὸ ἔφεραν, τὸ ἔσχισε καὶ τὸ πέταξε στὴ φωτιά.

— Τί κάνεις αὐτοῦ; τὸν ρώτησε κατάπληκτος ὁ θεατρώνης.

— Ἀφοῦ δὲν ἄρεσε στὸν πυροσβέστη, τὴν καταστρέφω. Πρέπει νὰ τὴν ἀντικαταστήσω μὲ ἄλλη καλύτερη.

Καὶ ξανάγραψε, τροποποιημένη, τὴν ἑβδόμη σκηνή.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

ΜΙΑ ΚΩΜΙΚΟΤΡΑΓΙΚΗ ΠΑΡΕΞΗΓΗΣΙΣ

Γιὰ τὸν περίφημο Γάλλο συγγραφέα καὶ διευθυντὴ τῆς «Γαλλικῆς Κωμωδίας» Ἰούλιο Κλαρετί, τοῦ ὁποίου ἀρκετὰ διηγήματα ἔχουν μεταφρασθῆ καὶ στὴ γλῶσσα μας, διηγοῦνται τὸ ἀκόλουθο ἀνέκδοτο:

Μιὰ μέρα, κάποιος ἄγνωστος προχωρημένης ἡλικίας, κρατῶντας ἀπ' τὸ χέρι του μιὰ νέα κοπέλλα, μπῆκε στὸ θέατρο τῆς «Γαλλικῆς Κωμωδίας» καὶ ζήτησε τὸ διευθυντή της. Οἱ ὑπάλληλοι στὴν ἀρχὴ ἀρνήθηκαν νὰ τὸν παρουσιάσουν, ἀλλὰ ὁ ἄγνωστος ἐδημιούργησε θόρυβο, ἐπιμένοντας νὰ δῆ τὸν ἴδιο τὸν Κλαρετί, στὸν ὁποῖο ἰσχυριζόταν ὅτι εἶχε νὰ κάμη μιὰ σπουδαία ἀνακοίνωσι προσωπικῆς φύσεως. Τέλος, κάποιος ὑπάλληλος τοῦ θεάτρου εἰδοποίησε σχετικὰ τὸν Κλαρετί, ὁ ὁποῖος ἔδωσε ἐντολὴ νὰ ὁδηγήσουν τὸν ἄγνωστο στὸ γραφεῖο του. Μόλις ὅμως αὐτὸς μπῆκε μέσα, ἀμέσως πῆρε ἄγριο ὕφος καὶ τοῦ φώναξε σὲ τόνο μελοδραματικό:

— Ἄθλιε! Πρέπει νὰ στεφανωθῆς τὴν κόρη μου!...

— Γιατί; ἀπάντησε κατάπληκτος ὁ Κλαρετί. Ἐγὼ εἶμαι ἄλλωστε παντρεμμένος...

— Κακοῦργε! Ζητᾶς κ' ἐξηγήσεις, βλέπω. Σὲ λίγον καιρὸ πρόκειται νὰ γίνη μητέρα καὶ γι' αὐτὸ σοῦ ζητῶ νὰ ἐπανορθώσης τὸ ἔγκλημά σου...

Σ' αὐτὸ τὸ διάστημα ἡ νέα εἶχε τὸ πρόσωπο κρυμμένο μέσα στὰ χέρια της κ' ἔκλαιγε μ' ἀναφυλλητά.

Ὁ Κλαρετὶ ἔρριξε ἀπάνω της μιὰ ματιὰ κι' ἀποκρίθηκε ἀτάραχος στὸν ἐξαγριωμένο πατέρα:

— Δὲν τὴ γνωρίζω, κύριε, τὴ νέα...

— Τολμᾶς νὰ τὸ ἀρνηθῆς κιόλας, ἄτιμε; φώναξε μὲ περισσότερη ἀγανάκτησι τώρα ὁ ἄγνωστος. Ἐσὺ δὲν εἶσαι ὁ Ἰούλιος Κλαρετί;

— Μάλιστα.

— Ἡ κόρη μου εἶνε πλύστρα καὶ ὀνομάζεται Μαρία. Πῶς δὲν τὴν ξέρεις, λοιπόν;

Καί, συγχρόνως, μὲ μιὰ ἀπότομη χειρονομία, ἀπέσυρε τὰ χέρια τῆς κόρης του ἀπὸ τὸ πρόσωπό της. Ἐκείνη ὅμως, μόλις εἶδε μπροστά της τὸν Κλαρετί, τὸν ὁποῖον δὲν εἶχε κυττάξει καθόλου ὥς τότε ἀπ' τὴν ντροπή της, φώναξε:

— Ὄχι, πατέρα. Δὲν εἶνε αὐτός...

Καί, βγάζοντας ἀπὸ τὴν τσέπη της μιὰ φωτογραφία, ἔδειξε ἕναν ἰσχνὸ ἄνδρα μὲ πελώριο ἀνάστημα καὶ γενειάδα, ὁ ὁποῖος δὲν εἶχε καμμιὰ ὁμοιότητα μὲ τὸν διευθυντὴ τῆς «Κομεντὶ Φρανσαίζ».

Καταλαβαίνετε τώρα τί εἶχε συμβῆ; Ὁ φίλος τῆς κόρης, γιὰ νὰ κατακτήση εὐκολώτερα τὴν καρδιά της, ἐθεώρησε καλὸ νὰ τῆς παρουσιασθῆ μὲ τὸ ὄνομα τοῦ Κλαρετὶ καὶ ὡς μέλος τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας.

Ὕστερ' ἀπὸ τὴν ὀδυνηρὴ ἀποκάλυψι, ὁ ἄτυχος πατέρας ἐζήτησε συγγνώμη καὶ ἀπογοητευμένος σηκώθηκε νὰ φύγη. Ὁ Κλαρετὶ ὅμως συγκινήθηκε ἀπ' αὐτὴ τὴν ἱστορία καὶ βρῆκε ἐργασία καὶ γιὰ τὴν κόρη καὶ γιὰ τὸν πατέρα μέσα στὸ θέατρο ποὺ διηύθυνε.

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΕΡΩΤΕΣ

Η ΚΟΜΗΣΣΑ ΝΤΕ ΣΑΤΩΜΠΡΙΑΝ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ.— Ὁ κόμης Ζὰν Λαβάλ, ἄρχων τοῦ Σατωμπριάν, παντρεύτηκε σὲ ἡλικία 22 χρόνων, τὴν ἀσύγκριτη σὲ ὠμορφιά, στὸ πνεῦμα καὶ στὴ μόρφωσι Φραγκίσκη ντὲ Φουᾶ. Εὐθὺς μετὰ τὸ γάμο τους, οἱ νεόνυμφοι, ποὺ ἦσαν τρελλὰ ἐρωτευμένοι, ἀποτραβήχτηκαν στὸν προγονικὸ πύργο τοῦ Ζάν, στὴ Βρετάννη, ὅπου ἔμειναν ὀχτὼ ὁλόκληρα χρόνια, χρόνια ἐρωτικῆς εὐτυχίας καὶ μέθης. Ἐντωμεταξὺ ὅμως στὸ θρόνο τῆς Γαλλίας ἀνέβηκε ὁ Φραγκῖσκος ὁ 1ος, ὁ περίφημος γιὰ τοὺς ἔρωτάς του καὶ τὰ γλέντια του. Ὁ Φραγκῖσκος, ἀκούγοντας νὰ τοῦ ἐκθειάζουν τὴν ὠμορφιὰ τῆς κομήσσης, ἀπεφάσισε νὰ τὴν κατακτήση, καὶ γι' αὐτὸ προσκάλεσε στὸ παλάτι τὸ σύζυγό της, ἐλπίζοντας ὅτι θὰ ἔφερνε μαζύ του καὶ τὴ σύζυγό του. Μὰ ὁ Ζὰν Λαβάλ, ζηλότυπος γιὰ τὴ γυναίκα του, πῆγε μόνος του στὸ παλάτι, ἀφίνοντας τὴ γυναίκα του στὸν πύργο της. Πρὶν φύγη μάλιστα, συνεννοήθηκε μαζύ της, σὲ περίπτωσι ποὺ θὰ τὴν προσκαλοῦσε, ἐξαναγκαζόμενος ἀπὸ τὸν βασιλέα, νὰ πάη κι' αὐτὴ στὸ Παρίσι, νὰ μὴν ὑπακούση στὴν πρόσκλησί του, ἂν δὲν τῆς ἔστελνε τὸ δαχτυλίδι του. Ἔτσι ὁ κόμης τοῦ Σατωμπριὰν παρουσιάστηκε στὸ βασιλέα, ὁ ὁποῖος, ἀφοῦ τὸν ἐπέπληξε φιλικῶς ἐπειδὴ δὲν εἶχε πάρει μαζύ του καὶ τὴ γυναίκα του, τοῦ εἶπε νὰ τῆς γράψη μιὰ ἐπιστολὴ καὶ νὰ τὴν προσκαλέση κι' αὐτὴν κοντά του. Μὰ ἡ κόμησσα, μὴ βρίσκοντας τὸ δαχτυλίδι στὸ γράμμα τοῦ συζύγου της, βρῆκε μιὰ πρόφασι κι' ἀρνήθηκε νὰ πάη στὸ Παρίσι. Τὸ ἴδιο ἐπαναλήφθη καὶ τὶς ἄλλες δυὸ φορὲς ποὺ ὁ βασιλεὺς ἔβαλε τὸν Σατωμπριὰν νὰ προσκαλέση τὴ γυναίκα του κοντά του, ὡς ὅτου μιὰ μέρα ἔμαθε τὸ μυστικὸ του ἀπὸ ἕναν ἔμπιστο ἀκόλουθό του. Τότε ἐκάλεσε πάλι τὸν Σατωμπριὰν καὶ τὸν παρακάλεσε νὰ γράψη γιὰ τελευταία φορὰ στὴ σύζυγό του.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

— Μὴ φοβᾶστε, κύριε κόμη.

Ὁ βασιλεὺς ἔκανε σὰ νὰ μὴν τὸν ἄκουσε κ' ἐξακολούθησε:

— Ἐξ ἄλλου εἶνε ἡ τελευταία φορά, ἀγαπητέ μου κόμη, ποὺ τῆς γράφουμε. Ἂν καὶ τὴ φορὰ αὐτὴ ἡ ἐπιστολή μας ἔχει τὴν τύχη τῶν προηγουμένων, ἔ, τότε πειὰ θ' ἀφήσουμε ἥσυχη τὴν κυρία κόμησσα καὶ σεῖς, ἂν θέλετε, θὰ μπορέσετε νὰ ξαναγυρίσετε στὸ ἐρημητήριό σας, κοντά της . . . Ἀργότερα πάλι, βλέπουμε...

Ὁ κόμης λίγο ἔλειψε νὰ λιποθυμήση ἀπὸ τὴ χαρά του μόλις ἄκουσε τὸν βασιλέα νὰ τοῦ μιλάη ἔτσι... Ὥστε θὰ μποροῦσε νὰ ξαναγυρίση κοντὰ στὴν πολυαγαπημένη του Φραγκίσκη, ἂν αὐτὴ δὲν δεχόταν καὶ τὴν τελευταία πρόσκλησι τοῦ βασιλέως;... Βέβαιος δὲ ὅτι καὶ αὐτὴ τὴ φορά, ὅπως καὶ τὶς προηγούμενες, ἡ Φραγκίσκη θὰ εὕρισκε μιὰ πρόφασι ν' ἀρνηθῆ, ὑπελόγιζε κι' αὐτός, σὲ δεκαπέντε μέρες τὸ πολύ, νὰ βρίσκεται πάλι στὴ Βρετάννη...

Ὁ Ζὰν ντὲ Λαβὰλ λοιπόν, ἐντελῶς ἥσυχος, κάθησε κ' ἔγραψε στὴ γυναίκα του τὴν ἀκόλουθη ἐπιστολή:

Παρίσι, Πέμπτη 6 Ἀπριλίου 1518

Λατρευτὴ καὶ πολυαγαπημένη μου γυναίκα,

Ὁ ἐνδοξότατος βασιλεύς μας μὲ διέταξε ἐπανειλημμένως νὰ σὲ παρακαλέσω νὰ ἔλθης νὰ μὲ συναντήσης ἐδῶ, στὸ μέγαρο τοῦ Σαὶν Πόλ, ὅπου ἡ Μεγαλειότης του εὐδόκησε μὲ τόση καλοσύνη νὰ μ' ἐγκαταστήση. Ἂν δὲν ὑπάρχουν σοβαρὰ ἐμπόδια — κ' εὔχομαι εἰλικρινῶς νὰ μὴν ὑπάρχη κανένα — μόλις λάβης τὴν ἐπιστολὴ αὐτή, φρόντισε ν' ἀναχωρήσης ἀμέσως. Ὁ κομιστής, κύριος βαρῶνος ντὲ λὰ Ρός, ὁ ὁποῖος εἶνε ἕνας ἀπὸ τοὺς πιὸ ἀφοσιωμένους θεράποντες τοῦ βασιλέως καὶ ἐπίσης ἕνας ἀπὸ τοὺς καλυτέρους μου φίλους, θὰ σοῦ χρησιμεύση ὡς προστάτης καὶ ὡς ὁδηγός, κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ ταξειδιοῦ. Ἔλα λοιπόν, καλὴ καὶ ἀγαπημένη μου σύζυγος. Μιὰ νέα ἄρνησις ἐκ μέρους σου θὰ δυσαρεστοῦσε τὸν βασιλέα καὶ θὰ μ' ἔθλιβε κ' ἐμένα.

Σὲ φιλῶ μ' ἐξαιρετικὴ ἀγάπη,

Ὁ σύζυγός σου

Ζὰν ντὲ Λαβάλ

Κόμης τοῦ Πορὰν, ἄρχων τοῦ Σατωμπριὰν

— Εἶνε πολὺ καλή! εἶπε ὁ Φραγκῖσκος 1ος, ἀφοῦ ἔρριξε μιὰ ματιὰ στὴν ἐπιστολή!

— Ἡ Μεγαλειότης σας εἶνε λοιπὸν εὐχαριστημένη; ρώτησε ὁ κόμης.

— Πολὺ εὐχαριστημένη! Ἂν ἡ κόμησσα ντὲ Σατωμπριὰν δὲν δεχθῆ νὰ ἔρθη στὸ παλάτι κι' αὐτὴ τὴ φορά, μὰ τὴν πίστι μου, ὡς εὐγενοῦς, δὲν θὰ ἐπιμείνω πειά!...

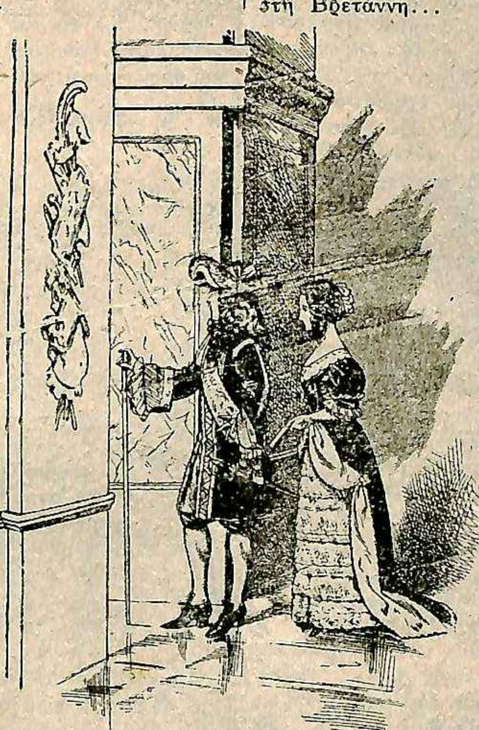

Ὁ βαρῶνος ντὲ λὰ Ρὸς τὴν εἶχε ὁδηγήσει ὡς τὴν πόρτα.

— Ὢ! εἶπε ὁ κόμης. Ἐλπίζω ὅτι αὐτὴ τὴ φορὰ θὰ ἔλθη, Μεγαλειότατε.

— Κ' ἐγὼ τὸ ἐλπίζω, ὅπως κ' ἐσεῖς, κύριε κόμη.

Μὲ δυσκολία ὁ Ζὰν ντὲ Λαβάλ συγκράτησε ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἕνα χαμόγελο... Τόσο ἡ ἐλπίδες τοῦ βασιλέως τὸν διεσκέδασαν.

Ἔδωσε λοιπὸν τὸ γράμμα στὸν ἐπίσημο ἀγγελιοφόρο τοῦ βασιλέως, τὸν βαρῶνο ντὲ λὰ Ρός, «τὸν καλό του φίλο», ὅπως ἔγραφε μέσα σ' αὐτό, καὶ τοῦ ἔσφιξε τὸ χέρι...

Ἀλλοίμονο ὅμως! Ὁ ντὲ λὰ Ρὸς ἦταν περισσότερο φίλος τοῦ Μποννιβὲ καί, πρὸ πάντων, τοῦ βασιλέως.

— Φέρτε μας λοιπὸν ἐπὶ τέλους τὴν κόμησσα, ἀγαπητὲ βαρῶνε! τοῦ εἶπε.

— Θὰ κάνω ὅ,τι μπορῶ γιὰ νὰ τὸ πετύχω αὐτό, ἀγαπητὲ κόμη! ἀπάντησε ἐκεῖνος.

* * *

Εἶχαν περάσει δεκατέσσερες ἡμέρες, ἀφ' ὅτου ὁ βαρῶνος ντὲ λὰ Ρὸς εἶχε φύγει ἀπὸ τὸ Παρίσι γιὰ τὸ Σατωμπριάν.

Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, τὴν ἄλλη μέρα, θὰ γύριζε τέλος καὶ θὰ ἔφερνε στὸ Ζὰν ντὲ Λαβὰλ τὴν ἀπάντησι τῆς Φραγκίσκης.

Ὢ! τὴν ἤξερε πολὺ καλὰ αὐτὴ τὴν ἀπάντησι ὁ κόμης! Γι' αὐτὸ δὲν τὴν συλλογιζόταν σχεδὸν καθόλου καὶ σκεφτόταν μὲ χαρά του τὶς εὐχάριστες συνέπειες καὶ τῆς τελευταίας αὐτῆς ἀρνήσεως τῆς συζύγου του νὰ πάη στὸ Παρίσι.

Ὁ βασιλεὺς τοῦ τὸ εἶχε ὑποσχεθῆ, ἄλλωστε, ὅτι, ἂν ἡ κόμησσα ἐπέμενε νὰ μὴν ἐγκαταλείψη τὸν πύργο της, θὰ ἐπέτρεπε καὶ σ' αὐτὸν νὰ πάη νὰ τὴν συναντήση...

Ὢ! τί εὐτυχία!... Σὲ λίγες μέρες θὰ βρισκόταν κοντὰ στὴ Φραγκίσκη του, στὴ λατρευτή του, τὴν ἀγαπημένη του σύζυγο!...

Καθὼς ἔκανε τὶς σκέψεις αὐτὲς ὁ ἄρχων τοῦ Σατωμπριάν, ἡ ὥρα σήμανε ἐννέα στὸ μέγαρο τοῦ Σαὶν Πόλ, στὸ ὁποῖο κατοικοῦσε.

Ἐκεῖνο τὸ βράδυ, ὁ κόμης εἶχε φάει στὸ τραπέζι τοῦ βασιλέως μαζὺ μὲ πολλοὺς ἄλλους ἄρχοντας, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἦταν καὶ ὁ Μποννιβέ.

Μετὰ τὸ δεῖπνο εἶχε ἀποσυρθῆ στὸ διαμέρισμά του κ' εἶχε στείλει ἕναν ὑπηρέτη του νὰ τοῦ φέρη τὸν ἔμπιστό του Γκασπὰρ ντὲ Μπρεΐγ, τὸν ὁποῖον εἶχε νὰ δῆ ἀπὸ τὸ πρωῒ καὶ μὲ τὸν ὁποῖον ἐπιθυμοῦσε νὰ κουβεντιάση γιὰ τὸ εὐχάριστο ζήτημα ποὺ τὸν ἀπασχολοῦσε, γιὰ τὴν προσεχῆ ἐπάνοδό τους στὴ Βρετάννη...

Μὰ ὁ ὑπηρέτης σὲ λίγο ξαναγύρισε καὶ ἀνήγγειλε στὸν κύριό του ὅτι ὁ Γκασπὰρ δὲν βρισκόταν στὸ διαμέρισμά του. Εἶχε φύγει τὸ μεσημέρι ἀπὸ τὸ μέγαρο κι' ἀπὸ τότε δὲν εἶχε ξαναφανῆ.

Αὐτὸ ἀνησύχησε καὶ ἔθλιψε μάλιστα τὸν κόμητα. Ἦταν ἡ πρώτη φορὰ ποὺ ὁ πιστός του ἀκόλουθος, ὁ ὁποῖος ἐκτελοῦσε πάντα μὲ τόση εὐσυνειδησία τὰ καθήκοντά του, ἀπουσίαζε, χωρὶς τὴν ἄδειά του.

Ὡστόσο, δὲν ἤξερε ἀκόμη τίποτε. Ὁ Γκασπὰρ ντὲ Μπρεΐγ, κυριευμένος ἀπὸ τρόμο, κατεχόμενος ἀπὸ τύψεις γιατὶ εἶχε προδώσει τόσο ἄτιμα τὸ μυστικὸ τοῦ κυρίου του, εἶχε φύγει ἀπὸ τὸ Παρίσι, παίρνοντας τὸ δρόμο τῆς πατρίδας του, τῆς Νορμανδίας...

Ὁ κόμης κάθησε σκεφτικὸς κοντὰ στὸ κρεββάτι του... Σὲ λίγο ὅμως εἶχε ξεχάσει τὸ ἐπεισόδιο ποὺ τὸν εἶχε μελαγχολήσει, καὶ ἡ σκέψις του πήγαινε σὲ ἄλλα πράγματα....

Ἀ! τὸ εἶχε σκεφθῆ πολὺ καλὰ νὰ χρησιμοποιήση τὸ δαχτυλίδι... Ἔτσι κορόιδευε τὸν βασιλέα, ὅπως θὰ κορόιδευε καὶ τὸν χειρότερο ἀστό!...

Μερικὲς ἡμέρες — ὧρες ἴσως — ὑπομονῆς ἀκόμη καὶ ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης δὲν θὰ εἶχε πειὰ κανένα λόγο νὰ τὸν κρατὰν στὸ Παρίσι...

Γιατὶ — τὸ ἤξερε καλὰ τώρα — ὁ βασιλεὺς τὸν εἶχε προσκαλέσει στὸ Παρίσι, ὄχι γιὰ τὸν ἑαυτό του, ἀλλὰ γιὰ τὴ Φραγκίσκη, τὴν ἀγαπημένη του Φραγκίσκη... Χωρὶς τὴ Φραγκίσκη, τί τὸν ἤθελε αὐτόν;...

Ὢ! θὰ ἔφευγε ἀμέσως, τὴν ἴδια στιγμὴ ποὺ ὁ βασιλεὺς θὰ τοῦ ἔλεγε: «Εἶσθε ἐλεύθερος, κύριε».

Εἶχε καλὰ ἄλογα... μ' αὐτά, μόλις ὀχτὼ μέρες θὰ ἔκανε γιὰ νὰ φθάση στὸ Σατωμπριάν. Ἴσως, ἂν ἐπετάχυνε τὸ δρόμο του, θὰ ἔκανε ἐφτά, ἴσως καὶ ἕξη... Θὰ ἔβλεπε ἐπὶ τέλους τὴν ἀγαπητή του Φραγκίσκη... Σίγουρα αὐτή, κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἀπουσίας του, θὰ εἶχε γίνει ἀκόμα ὠραιότερη... Θὰ ἔβλεπε καὶ τὸ παιδί τους, τὴν κόρη τους..., ποὺ εἶχε τόσον καιρὸ νὰ τὴν σφίξη στὴν ἀγκαλιά του... Ὤ, τί φιλήματα θὰ ἔδινε σ' αὐτὰ τὰ δυό, τ' ἀγαπημένα του πλάσματα...

Καί, κάνοντας τὶς σκέψεις αὐτές, ψιθύριζε:

— Φραγκίσκη, ὡραία μου, πιστή μου Φραγκίσκη...

Καί, σὲ λίγο, ξανάπε πάλι:

— Ἀγαπημένη μου Φραγκίσκη . . . ποῦ εἶσαι;... Πότε θὰ σὲ ξαναϊδῶ;

Μά, τὴν ἴδια στιγμή, μιὰ φωνὴ γνώριμη κι' ἀγαπημένη τοῦ ἀπάντησε τρυφερά!

— Μὲ ζήτησες;... Ἰδοὺ μὲ, φίλε μου!...

Παντοδύναμε Θεέ!...

Ἡ πόρτα τῆς κρεββατοκάμαρας τοῦ Ζὰν ντὲ Λαβὰλ εἶχε ἀνοίξει ἐκείνη τὴ στιγμὴ καὶ ἡ κόμησσα μπῆκε μέσα... Ναί, ἦταν ἡ κόμησσα, ἡ σύζυγός του, αὐτὴ ποὺ τοῦ εἶχε ἀπαντήσει στὰ τρυφερά του λόγια... Ὁ βαρῶνος ντὲ λὰ Ρὸς τὴν εἶχε ὁδηγήσει ὡς τὴν πόρτα του...

Ναί, ἦταν ἡ κόμησσα, ἡ ὁποία τώρα ἔτρεχε πρὸς αὐτὸν μὲ τὴν ἀγκαλιὰ ἀνοιγμένη, μὲ τὴ χαρὰ ζωγραφισμένη στὰ μάτια της, στὰ χείλη της, στὸ μέτωπό της, σὲ ὅλο της τὸ εἶναι!

Μὰ ἀμέσως ἡ χαρὰ αὐτὴ τῆς ἔκοψε. Τὴν ἔκανε νὰ σταθῆ παγωμένη, μιὰ μανιώδης κραυγὴ τὴν ὁποίαν ἔβγαλε ὁ κόμης, μιὰ κραυγὴ ἄγρια, τρομερή!

Ὄχι μόνο στάθηκε ἡ κόμησσα, ἀλλὰ καὶ τραβήχτηκε πίσω περίτρομη.

Βλέποντας τὴ σύζυγό του ὁ κόμης νόμισε πὼς βλέπει ἕνα νεκρό, ὁ ὁποῖος τοῦ παρουσιάζεται φορῶντας τὸ σάβανό του!...

Ἕνα λεπτὸ σιωπῆς ἐπακολούθησε. Καὶ οἱ δύο εἶχαν κλείσει τὰ μάτια.

Αὐτός, γιὰ νὰ σκεφθῆ καλύτερα τί ἦταν αὐτὸ ποὺ ἔβλεπε, κι' αὐτὴ γιατὶ φοβόταν.

Μὰ ὄχι! Δὲν ἦταν ὄνειρο...

Τότε λοιπὸν ἐπρόκειτο περὶ προδοσίας...

Καί, μὲ τὴ σκέψι αὐτὴ ριζωμένη μέσα στὸ μυαλό του, ὁ κόμης ὥρμησε ἐπάνω της, οὐρλιάζοντας:

— Δυστυχισμένη, γιατὶ ἐγκατέλειψες τὸν πύργο;

— Γιατὶ μὲ διατάξατε!... ἐτραύλισε ἡ φτωχὴ Φραγκίσκη.

— Σὲ διέταξα;... Σὲ διέταξα ἐγώ;

— Σεῖς! ἀπάντησε σταθερὰ ἡ κόμησσα.

Ὁ κόμης, ἀκούγοντάς την νὰ τοῦ ἀπαντάη ἔτσι, ἄρχισε νὰ τραβάη τὰ μαλλιά του καὶ νὰ γδέρνη τὸ πρόσωπό του μὲ τὰ νύχια του.

— Λὲς ψέμματα!... οὔρλιαζε. Λὲς ψέμματα!... Ἀκοῦς;... Λὲς ψέμματα!... Δὲν σὲ διέταξα ἐγώ!... Τὸ ξέρεις καλὰ αὐτό!... Γιατί λοιπὸν ἦρθες;...

— Σᾶς τὸ ξαναλέω ἀκόμα μιὰ φορά: γιατὶ μοῦ γράψατε νὰ ἔρθω... Ὁρίστε τὸ γράμμα σας...

— Τί σημασία ἔχει τὸ γράμμα μου; Καὶ δέκα χιλιάδες γράμματα νὰ σοῦ ἔστελνα, ἐσὺ ἔπρεπε νὰ μὴν ἔλθης... Δὲν εἴχαμε ἄλλωστε συμφωνήσει...

Ἡ κόμησσα, χωρὶς νὰ τὸν ἀφήση νὰ τελειώση, συμπλήρωσε:

— Ὅτι δὲν θὰ ὑπάκουα παρὰ μόνο στὴν πρόσκλησί σας ἐκείνη, μέσα στὴν ὁποία θὰ εἴχατε ἕνα δαχτυλίδι ὅμοιο μ' αὐτὸ ἐδῶ...

(Ἀκολουθεῖ)

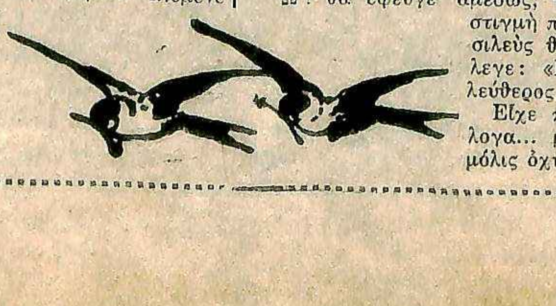

ΦΡΙΚΙΑΣΤΙΚΕΣ ΤΡΑΓΩΔΙΕΣ

ΘΑΜΜΕΝΟΙ ΖΩΝΤΑΝΟΙ!...

Ὁ Ρῶσσος γεωλόγος καθηγητὴς Ροῦντεφ καὶ ἡ συνοδεία του. Αἰχμάλωτοι Τουρκομάνων ληστῶν. Ὁ ἀδυσώπητος ἀρχηγὸς τῆς φυλῆς. Στὸ δρόμο τοῦ μαρτυρίου. Τὰ ἀποσκελετωμένα κεφάλια! Ὁ ἐνταφιασμὸς τῶν αἰχμαλώτων στὴν ἄμμο. Σκηνὲς ἀπερίγραπτης φρίκης. Ἡ ὕαινες πλησιάζουν. Πῶς τρελλάθηκε ὁ Σόσνωβ. Ἡ ὑπερτάτη στιγμή... Ἀνάμεσα στὰ πεινασμένα θηρία. Ἡ ἀνέλπιστη σωτηρία, κλπ.

ΑΠΕΙΡΟΙ ἄνθρωποι ἔχουν πάθει ὡς σήμερα τὴν τρομερὴ συμφορὰ νὰ ταφοῦν ζωντανοί, εἴτε ἐπειδὴ ἔπαθαν νεκροφάνεια, εἴτε ἐπειδὴ κατεπλακώθησαν ἀπὸ ἐρείπια κατὰ τὴ διάρκεια μεγάλου σεισμοῦ, εἴτε, τέλος, ἐπειδὴ βρισκόντουσαν μέσα σὲ γαιανθρακωρυχεῖο κατὰ τὴν ὥρα ἐκρήξεως. Ἀσφαλῶς ὅμως σὲ κανένα δὲν συνέβη ἡ τραγωδία αὐτή, ὑπὸ τὶς φρικιαστικὲς συνθῆκες ποὺ συνέβη στὸ Ρῶσσο γεωλόγο καθηγητὴ Ροῦντεφ καὶ στὴ συνοδεία του. Ἂς ἀκούσωμε ὅμως τὸν ἴδιο τὸν καθηγητὴ πῶς περιγράφει μόνος του τὴν ἀνατριχιαστική του περιπέτεια, ἡ ὁποία τοῦ συνέβη κατὰ τὴν διάρκεια μιᾶς γεωλογικῆς ἐξερευνήσεως στὴν ἔρημο Νταρβὰς τοῦ Τουρκεστάν.

«...Βρισκόμαστε πειὰ σ' ἐλάχιστη ἀπόστασι ἀπὸ τὸ τέρμα τῆς ὁδοιπορίας μας, ὅταν ξαφνα ἀκούσαμε πίσω ἀπὸ τοὺς μικροὺς θάμνους, ποὺ ἔφραζαν δεξιὰ κι' ἀριστερὰ τὸν δρόμο, ἕναν ἐλαφρὸ θόρυβο καὶ συγχρόνως εἴδαμε νὰ ξεπροβάλλουν ἀπ' αὐτοὺς μερικὲς λευκὲς μορφές.

— Ἄλτ! μᾶς φώναξε ἄγρια ἕνας ἄντρας σὲ τουρκεστανικὴ διάλεκτο, καί, τὴν ἴδια στιγμὴ βρεθήκαμε περικυκλωμένοι ἀπὸ μιὰ ὀρδὴ πανόπλων Τεκίνων (φυλῆς Τουρκομάνων ποὺ ζῆ μὲ ἁρπαγὲς καὶ μὲ ληστεῖες). Κανένας ἀπὸ μᾶς δὲν ἐπεχείρησε νὰ ἀμυνθῆ. Ὅλοι - ὅλοι εἴμαστε ἕξ καὶ οἱ λησταὶ ἦσαν ἀμέτρητοι. Μὲ κλωτσιὲς καὶ μὲ σπρωξιὲς οἱ Τεκῖνοι μᾶς ἔδεσαν τὰ χέρια πίσω στὶς πλάτες, τόσο σφιχτά, ὥστε κόντεψαν νὰ μᾶς σπάσουν τὰ κόκκαλά μας. Χτυπῶντας μας μὲ τὰ μαστίγιά τους, μᾶς ἐβίαζαν νὰ προχωροῦμε μὲ γοργὸ βῆμα πρὸς ἕνα ἀνηφορικὸ μονοπάτι. Ἔπειτα ἀπὸ εἴκοσι λεπτῶν πορεία εἴδαμε ἀπέναντί μας μερικὲς σκηνές, ποὺ γύρω τους ἔκαιγαν μεγάλες φωτιές.

Μπροστὰ στὴ μεγαλείτερη καὶ ὡραιότερη σκηνὴ καθόταν ὁ φύλαρχος τῶν Τεκίνων, ἕνας ἡλικιωμένος μᾶλλον ἄνδρας μὲ μακρυὰ μαύρη γενειάδα καὶ βλογιοκομμένο πρόσωπο. Οἱ φύλακές μας μᾶς ἔσπρωξαν στὰ πόδια του καὶ ὕστερα αὐτοὶ τραβήχτηκαν μὲ σεβασμὸ μερικὰ βήματα πιὸ πίσω. Ὁ ἀρχηγὸς μᾶς κύτταξε ἐπὶ ἀρκετὴ ὥρα σιωπηλὸς κ' ὕστερα μᾶς εἶπε σὲ ἐλεεινὴ Ρωσσικὴ διάλεκτο:

— Ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους μου μαθαίνω κάθε μέρα νέα σας. Ξέρω πὼς ἔρχεσθε ἀπὸ τὴ χώρα τοῦ ἄστρου μὲ τὶς πέντε γωνίες καὶ πὼς γυρεύετε χρυσάφι στὰ βουνά μας. Τὸ σκοπό σας ὅμως αὐτὸν δὲ θὰ τὸν ἐπιτύχετε, γιατὶ ἐμεῖς ἔχουμε ἤδη ἀποφασίσει γιὰ τὴν τύχη σας.

Κι' ἀφοῦ εἶπε αὐτά, ἔκανε ἕνα σημεῖο στοὺς ἀνθρώπους του κ' ἐξαφανίστηκε στὸ ἐσωτερικὸ τῆς σκηνῆς του. Ἀμέσως μᾶς πλησίασαν ὀχτὼ μεγαλόσωμοι λησταὶ καὶ μᾶς ὡδήγησαν πάλι ἀπ' τὸν ἴδιο δρόμο ἀπὸ τὸν ὁποῖο μᾶς εἶχαν φέρει. Μὰ δὲν εἴχαμε προχωρήσει πάνω ἀπὸ ἑκατὸ μέτρα καί, παίρνοντας ἕνα ἄλλο μονοπάτι, μᾶς κατέβασαν στὴν πεδιάδα.

Κάτω ἀπὸ τὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ, ἡ ἀμμώδης ἔρημος ἔφεγγε, σὰν ἕνα **λευκὸ πανὶ — ἄσπρη καὶ κρύα... Μερικοὶ** ἀπ' τοὺς Τεκίνους ποὺ κρατοῦσαν φτυάρια στὰ χέρια τους, προχώρησαν μερικὰ βήματα. Σὲ λίγο στάθηκαν κι' ἄρχισαν νὰ σκάβουν ἕξ λάκκους. Τρεῖς ἀπὸ τὴ μιὰ μεριὰ καὶ τρεῖς ἀπὸ τὴν ἄλλη. Τότε μόλις ἀρχίσαμε ν' ἀντιλαμβανώμεθα τί διαβολικοὺς σκοποὺς εἶχαν γιὰ μᾶς οἱ κακοῦργοι! Κ' ἐνῶ αὐτοὶ ἔσκαβαν, ἐμεῖς βλέπαμε μερικὲς μαῦρες πέτρες ποὺ τὶς σκορποῦσε ἡ ἀξίνα τους ἐδῶ κ' ἐκεῖ μέσα ἀπὸ τὴν ἄμμο.. Ἦταν τ' ἀποσκελετωμένα κεφάλια τῶν δυστυχισμένων ἀνθρώπων, ποὺ εἶχαν ταφῆ ἐκεῖ ζωντανοὶ πρὶν ἀπὸ μᾶς!...

Οἱ λησταὶ ἔσκαβαν χωρὶς καμμιὰ βία. Τέλος, ὕστερ' ἀπὸ μιὰ ὁλόκληρη ὥρα μαρτυρικῆς ἀναμονῆς, ἅρπαξαν τέσσερες ἀπὸ τοὺς συντρόφους μου, ποὺ ἦσαν ἀπὸ τὴ Βουχάρα καὶ τοὺς ἔθαψαν στὴν ἄμμο ὡς τὸ λαιμό. Ὕστερα ἦρθε ἡ δική μας ἡ σειρά. Ὅταν ὁ φίλος μου Σοσνὼβ εἶδε τοὺς Τεκίνους νὰ τὸν πλησιάζουν, ἄρχισε νὰ φωνάζη μὲ ἀπόγνωσι καὶ νὰ τινάζεται, μάταια προσπαθῶντας ν' ἀπαλλαγῆ ἀπὸ τὰ δεσμά του. Ἐγὼ πάλι στεκόμουν σὰν ἀπολιθωμένος κοντά του, ἀπολύτως ἀνίκανος νὰ μιλήσω!... Ὁ φόβος τοῦ θανάτου μοῦ εἶχε παραλύσει ὅλα τὰ μέλη μου. Ὕστερ' ἀπὸ λίγα λεπτὰ μᾶς εἶχαν χώσει κ' ἐμᾶς μέσα στὴ γῆ, καὶ ἡ βαρειὰ ὑγρὴ ἄμμος ἐπίεζε τὰ μέλη μας. Συγχρόνως ἕνας Τεκῖνος μοῦ **ἔχωσε** ἕνα κομμάτι ξύλο στὸ στόμα καί, ἐπειδὴ τὸ ἔφτυσα, μὲ χτύπησαν τόσο δυνατὰ στὸν κρόταφο, ὥστε ἔχασα τὶς αἰσθήσεις μου!...

Ἡ ἀναισθησία μου δὲν κράτησε πολλὴ ὥρα καὶ τὸ βάρος τῆς ἄμμου ποὺ πίεζε ὅλο μου τὸ σῶμα μ' ἔκαμε σὲ λίγο νὰ συνέλθω. Ὅταν ἄνοιξα τὰ μάτια μου, εἶδα πὼς οἱ Τεκῖνοι εἶχαν φύγει καὶ εἴμαστε μόνοι μας. Ἐπάνω στὸ βουνὸ διακρίνονταν σὰν σπίθες ἡ φωτιὲς τοῦ στρατοπέδου των καί, ὑπὸ τὶς κοντινὲς σπηλιὲς ἀκούγονταν τὰ οὐρλιάσματα καὶ τὰ κλάματα τῶν τσακαλιῶν.

Τὰ φοβερὰ κεφάλια τῶν καταδίκων ποὺ εἶχαν ταφῆ πρὶν ἀπὸ μᾶς, ξεπρόβαιναν γύρω μας μέσ' ἀπὸ τὴν ἄμμο σὰν ἄδεια καὶ τρύπια τσουκάλια! Σὲ μερικὰ ἀπ' αὐτὰ μποροῦσε κανεὶς νὰ διακρίνη, ἐδῶ κ' ἐκεῖ, κομμάτια ἀπὸ σάρκες, τὰ περισσότερα ὅμως ἦσαν τελείως ἀποσκελετωμένα.

Πλάϊ μου, ὁ Σοσνώβ, τέντωνε διαρκῶς τοὺς μυῶνας του καὶ κατέβαλλε ὅλες του τὶς δυνάμεις γιὰ νὰ βγῆ ἀπὸ τὴν τρύπα του. Κουνοῦσε τοὺς ὤμους του, πίεζε τὴν ἄμμο, ἀλλὰ σὲ λίγο τὸν ἐγκατέλειπαν ἡ δυνάμεις του κι' ἀναγκαζόταν ν' ἀναγνωρίση πώς, χωρὶς ξένη βοήθεια, θὰ ἦταν ἀδύνατο νὰ ἐλευθερωθοῦμε. Ἕνας Βουχάριος πάλι, ποὺ ἦταν δίπλα του, εἶχε κλείσει τὰ μάτια του καὶ φαινόταν σὰν νὰ κοιμᾶται! Ἐπίσης κ' οἱ ἄλλοι τρεῖς συμπατριῶτες τοῦ ἑκαναν τὸ ἴδιο. Ἐγὼ μόλις τολμοῦσα νὰ κυττάξω μπρός μου. Μαῦρες σκέψεις γέμιζαν τὸ κεφάλι μου. Συλλογιζόμουν τὴ γυναίκα μου, τὰ μικρά μου παιδάκια καὶ μιὰ σφοδρὴ ἐπιθυμία νὰ ζήσω πλημμύριζε τὴν καρδιά μου...

Ἔξαφνα, κοντά μας, ἀκούστηκε τὸ οὔρλιασμα μιᾶς ὕαινας, ἐνῶ τὰ οὐρλιάσματα τῶν τσακαλιῶν ἄρχισαν νὰ γίνωνται δυνατώτερα καὶ ἀγριώτερα. Στὸ μέτωπο τοῦ Σοσνὼβ ἔλαμπαν ἡ σταγόνες τοῦ κρύου ἱδρῶτα ποὺ τὸν ἔλουζε. Τὰ μαλλιά του ἀνεμιζόντουσαν στὸ φύσημα τοῦ ἀέρα. Μὲ τὰ μάτια ὀρθάνοιχτα, φώναζε ἄγρια: «Τὰ θηρία!... Τὰ θηρία!... Θὰ μοῦ φᾶν τὸ κρέας ἀπὸ τὸ κεφάλι μου!...»

Ὁ Μαεδίν, ἕνας Βουχάριος, τὸν κύτταξε τότε καὶ τοῦ εἶπε σιγὰ καὶ ἤρεμα:

— Ναί, ἔτσι θὰ πεθάνουμε ὅλοι μας!...

Ἡ ὕαινες ἐντωμεταξὺ δὲν ἔπαυαν νὰ οὐρλιάζουν καὶ διαρκῶς τὰ οὐρλιάσματά τους ἀκούγονταν πλησιέστερα. Ἐπάνω στοὺς βράχους, σὲ λίγων μέτρων ἀπόστασι ἀπὸ μᾶς, ξεπρόβαλλαν σὲ μιὰ στιγμὴ δυὸ σκοτεινὲς μορφές. Ὕστερα ὅμως πάλι ἐξαφανίστηκαν. Κατόπιν εἴδαμε πάλι τὶς σκιές τους. Ἦσαν ὕαινες!... Αὐτὴ τὴ φορὰ ὅμως ἦσαν περισσότερες. Μὲ ἑλιγμούς, πότε σέρνοντας καὶ πότε πηδῶντας, πλησίαζαν πρὸς ἐμᾶς!...

— Ὁ θάνατος... φώναξε τότε ὁ Σοσνώβ, κ' ἔβγαλε μιὰ ἄγρια κραυγή, ποὺ δὲν εἶχε τίποτε τὸ ἀνθρώπινο.

Συγχρόνως μιὰ ὕαινα, ποὺ μᾶς εἶχε πλησιάσει περισσότερο ἀπὸ τὶς ἄλλες, χτύπησε τὰ σαγόνια της!...

— Σώπα! ψιθύρισε μὲ φωνὴ ποὺ ἔτρεμε ὁ Μαεδίν. Ἡ σιωπὴ εἶνε τὸ μόνο μας ὅπλο...

Τὰ θηρία, ποὺ εἶχαν μυριστῆ θήραμα, μᾶς περιτριγύριζαν ὁλοένα καὶ πλησιέστερα. Μιὰ ὕαινα πλησίασε ἕνα ἀπὸ τὰ νεκρὰ κεφάλια δίπλα μας καὶ τὸ δάγκασε μὲ τὰ μυτερά της δόντια... Τότε ἀκούσαμε κ' ἐμεῖς τὰ κόκκαλα ποὺ ἔσπαζαν! Κ' ἔξαφνα, ἕνα μυτερὸ ρύγχος πλησίασε, ἀπὸ πίσω, στὸν ἀριστερὸ κρόταφο τοῦ Σοσνώβ!

Ὁ δυστυχισμένος ἔβγαλε μιὰ ἄγρια κραυγή. Ἡ ὕαινα, σὰν νὰ φοβήθηκε, πήδησε πίσω καὶ μαζεύτηκε! Ὕστερα ὅμως σύρθηκε πάλι κοντά του, τρίζοντας τὰ δόντια της!... Ὁ Σοσνὼβ φώναξε ἀπελπισμένα!... Ὁ Μαεδὶν θέλησε νὰ τὸν βοηθήση καὶ προσπάθησε νὰ προσελκύση τὸ ζῶον, βήχοντας καὶ σφυρίζοντας. Ἀλλὰ δὲν τὸ κατώρθωσε!... Τὸ πεινασμένο θηρίο δὲν εἶχε σκοπὸ νὰ ἐγκαταλείψη τὴ λεία του.

Τὸ πρόσωπο τοῦ Σοσνὼβ εἶχε γίνει μελανό, τὰ μάτια του εἶχαν πεταχθῆ ἔξω ἀπὸ τὶς κόγχες τους, τὰ χείλη του ἔτρεμαν, τὸ σάλιο ἄρχισε νὰ τρέχη ἀπὸ τὸ στόμα του! Ἄναρθρες κραυγὲς καὶ ἀσυνάρτητες λέξεις ἔβγαιναν μπερδεμένες ἀπὸ τὸ στόμα του... Κι' ὅμως τότε συνέβη κάτι ποὺ δὲν τὸ περιμέναμε. Μέσα στὴ νυκτερινὴ γαλήνη, ἀκούστηκε μιὰ τουφεκιά! Στὴν ἀρχὴ μία μόνον, ὕστερα ὅμως περισσότερες καὶ στὸ τέλος ὁλόκληρη ὁμοβροντία. Τὰ θηρία τρόμαξαν κ' ἐξαφανίστηκαν ἀμέσως πίσω ἀπὸ τὸ βράχο. Ἀριστερά μας, ἔσχιζαν τὸν ἀέρα ἡ πύρινες γλῶσσες τῶν πυροβολισμῶν. Τότε κατάλαβα πὼς ὁ φίλος μου Κράσιν, μὲ τὸν ὁποῖον εἴχαμε χωρίστη τὴν προηγουμένη ἡμέρα κι' ὁ ὁποῖος, ἐπὶ κεφαλῆς πολυάριθμης συνοδείας ἔκανε ἐπίσης μελέτες στὰ μέρη ἐκεῖνα, ἐρχόταν νὰ μᾶς βοηθήση.

— Ὁ Κράσιν ἔρχεται μὲ τὴ συνοδεία του! φώναξα στὸν Σοσνώβ.

Αὐτὸς ὅμως μὲ κύτταξε χωρὶς νὰ δείχνη πὼς καταλαβαίνει...

Καὶ μόνον ὅταν φάνηκαν πέρα οἱ σωτῆρες μας, μόλις τότε συνῆλθε ὁ ἄμοιρος καὶ βασανισμένος Σοσνὼβ κι' ἄρχισε νὰ φωνάζη σπαραξικάρδια: «Κράσιν, Κράσιν!...»

Τέλος ἔφτασε, τρέχοντας, μὲ τὸ τουφέκι του στὸ χέρι ὁ καθηγητής. Ἐμεῖς κλαίγαμε, γελούσαμε καὶ φωνάζαμε σὰν τρελλοὶ ἀπὸ τὴ χαρά μας:

— Σωθήκαμε!... Σωθήκαμε!...

ΞΕΝΕΣ ΠΟΙΗΤΡΙΕΣ

ΤΟ ΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ

(Τῆς **MARCELINE VALMORE**)

Γράμμα πολύτιμο γιὰ μέ, κρύψου! Νὰ
(σὲ διαβάσω
δὲν θὰ τολμήσω. Τὴ χαρὰ μοῦ φέρνεις
(τὴ χαμένη,
τὸν Ἔρωτα, μ' ἀτέλειωτη ζωὴ εὐτυ-
(χισμένη
ἢ τὴν Ἐλπίδα τὴ γλυκειά, γιὰ πάντα
(θὲ νὰ χάσω;
Ὤ, ἂς βαστάξη ἡ θλιβερὴ αὐτὴ ἀνη-
(συχία..
Φοβᾶμαι τὴν ἀλήθεια ποὺ τόσο ἐπιθυ-
(μῶ,
γιατὶ ἡ ἀβεβαιότητα ἂν φέρνη ἀγωνία,
στὸ βέβαιο, ὁ θάνατος δίνει τὸ λυτρω-
(μό.
Νὰ πάρης ἀπ' τὸ πρόσωπο ποὔχεις
(τρελλὰ ἀγαπήσει
λίγα του λόγια στοργικά, εἶνε σὰν νὰ
(τὸ δῆς
καὶ σφίγγοντάς τα τρυφερά, στὰ χέ-
(ρια σου, θαρρεῖς
πὼς σφίγγεις τῆς ἀγάπης σου τὸ χέ-
(ρι. Κι' ἂν ἀφήση
νὰ ξεχυθῆ ἡ μετάνοια σὲ λόγια πονε-
(μένα,
διαβάζοντάς τα θὲ νὰ μπῆς στὰ βάθη
(τῆς ψυχῆς του
θ' ἀκούσης ὅρκους ποὔκανε τόσες φο-
(ρὲς σ' ἐσένα
καὶ θὰ γνωρίσης ὡς κι' αὐτὸν τὸν ἦ-
(χο τῆς φωνῆς του.
Μέσα στὸν φάκελλο αὐτόν, τὸ ξέρω,
(ἔχει κλείσει
ὁ Ἔρωτας τὴν τύχη μου. Ποιὸς ξέ-
(ρει, γέλιο ἢ πόνο;...
Τὸ θάρρος εἶνε δύσκολο ὅταν μιὰ λέ-
(ξι μόνο
στὸ θάνατο ἢ στὴ ζωὴ μπορεῖ νὰ σ' ὁ-
(δηγήση.
Γι' αὐτό, ἂν κάθε Ἐλπίδα μου, γλυ-
(κειά, νὰ διώξω πρέπει
ἂν σὲ συντρίμματα θὰ δῶ κάθ' ὄνει-
(ρο μεγάλο,
ρίξε στὰ μάτια μου, Ἔρωτα, τὴν πιὸ
(πυκνή σου σκέπη
καὶ ἄφησε λίγες στιγμὲς ἀκόμα ν' ἀμ-
(φιβάλλω!...

Μεταφρ. Δος ΜΑΡΙΑΣ ΟΙΚ...

ΞΕΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ LOUIS FARAN

ΓΙΑ ΜΙ' ΑΧΤΙΝΑ ΗΛΙΟΥ!..

ΑΠΟ βδομάδες ὁλόκληρες ὁ χειμῶνας εἶχε ἐνσκήψει ἄγριος, ἀδυσώπητος... Ἐκείνη τὴν ἡμέρα τὸ κρύο ἦτανε τόσο, ὥστε ἡ Νίνα ἐδίσταζε νὰ βγῆ ἔξω γιὰ νὰ πάη νὰ παραδώση στὸ ἐργοστάσιο τὰ ραψίματα ποὺ τῆς εἶχαν ἀναθέσει. Καθόταν μέσ' στὴ φτωχικὴ καμαροῦλα της, πολεμῶντας νὰ ζεστάνη τὰ κάτασπρα κι' ἀναιμικὰ χέρια της στὴ λιγοστὴ φωτιὰ τοῦ τζακιοῦ. Τὰ λίγα κάρβουνα ποὺ τῆς εἶχε ἀφήσει ἡ μητέρα της, σὲ λίγο θὰ ἔσβυναν κ' ἡ Νίνα κυττοῦσε θλιβερὰ τὶς τελευταῖες ἀναλαμπές των.

Ἦταν ἐξαιρετικὰ ὡραία μέσα στὴν ἀσθενικὴ χλωμάδα της, μὲ τὰ χρυσᾶ μαλλιά της ποὺ ἔπεφταν σὲ σγουρὲς μποῦκλες, μὲ τὰ μεγάλα γκρίζα καὶ βαθειὰ μάτια της, μὲ τὸ γεμᾶτο γλύκα χαμόγελό της... Ἦτανε μόλις δεκαοχτὼ χρονῶν, πολὺ λεπτή, κομψὴ καὶ μικρή, μὲ μιὰ ἁρμονία, μιὰ χάρι ὑπέροχη στὰ χαρακτηριστικά της, μὲ μιὰ ἁγνότητα ζωγραφισμένη σ' αὐτά, ποὺ σ' ἔκανε νὰ συλλογίζεσαι τὴ λευκότητα τῶν κρίνων.

Ἔξω ὁ ἄνεμος φυσοῦσε μανιασμένος καὶ παγωμένος.

Κάτω ἀπὸ τὸν μπαμπακερὸ μποξᾶ της, ἡ Νίνα ἀνατριχιάζει σύγκορμη κ' ἕνας δυνατὸς βῆχας τῆς ξεσχίζει τὸ στῆθος... Κρύωνε, κρύωνε ὥς τὰ κόκκαλα καὶ δὲν ἤξερε τί νὰ κάνη... Μέρες πολλὲς τώρα δὲν εἶχε κατορθώσει νὰ ζεσταθῆ οὔτε μιὰ στιγμή.

Ἀπάνω στὰ γόνατά της βρισκόταν ἀνοιχτὸ τὸ τελευταῖο γράμμα τοῦ Σιλβέστρου.

Ὁ Σιλβέστρος, ὁ παιδικός της φίλος, ὁ ἀρραβωνιαστικός της, ὁ ὁποῖος ἔκανε τώρα τὴ στρατιωτική του θητεία, τῆς ἔγραφε πράγματα πολὺ τρυφερὰ καὶ πολὺ παθητικά. Τῆς ἔγραφε ἀκόμα ὅτι στὸ τέλος τοῦ μηνὸς θὰ τοῦ ἔδιναν ἄδεια κ' ἔτσι θὰ μποροῦσε νἄρθη καὶ νὰ τὴν φιλήση πάλι, ὕστερ' ἀπὸ τόσον καιρό. Αὐτὸ ἔκανε τὴ Νίνα εὐτυχισμένη... Μά, χωρὶς νὰ τὸ θέλη, ἄφησε στὴ μέση τὸ διάβασμα τῆς ἐπιστολῆς, γιὰ νὰ πῆ δυνατά:

— Ὦ! πόσο κρυώνω!...

Μπροστὰ σ' αὐτὸ τὸ μαρτύριο, μπροστὰ στὴν τυραννία τοῦ κρύου, ὅλα τ' ἄλλα ἔσβυναν, ἔμπαιναν κατὰ μέρος, κι' αὐτὴ ἀκόμη ἡ ἀγάπη τοῦ Σιλβέστρου.

— Κρυώνω!...

Αὐτὸ ἦταν τὸ ἀπελπισμένο παράπονο ποὺ κάθε τόσο τῆς ἐρχόταν στὰ χείλη, σὰν μιὰ μονότονη καὶ θλιβερὴ ἀντιστροφή...

Ντρεπόταν, ὡστόσο, ἡ φτωχὴ γιατὶ ἔτρεμε ἔτσι τὸ κρύο, καὶ προσπαθοῦσε ν' ἀντιδράση στὴν παγωνιά, φέρνοντας τὸ μυαλό της σὲ ἄλλα πράγματα καὶ ξαναδιαβάζοντας τὸ γράμμα τοῦ ξενητεμμένου ἀρραβωνιαστικοῦ της.

Θὰ ξαναγύριζε στὸ τέλος τοῦ μηνός! Μ' αὐτὴ τὴ σκέψι ἕνα χλωμὸ χαμόγελο ζωγραφίστηκε στὰ χείλη της...

Μά, ἄξαφνα, τὸ χαμόγελο ἔσβυσε, τὰ γκρίζα μάτια της βαθούλωσαν ἀλλόκοτα καὶ μιὰ ρυτίδα αὐλάκωσε τὸ μέτωπό της...

Στὸ τέλος τοῦ μηνός!... Μὰ θὰ ζοῦσε αὐτὴ ὥς τότε;...

* *

Αὐτή, αὐτὴ ἦταν ἡ ἔμμονη ἰδέα της, ὁ τρόμος της... Ὅτι θὰ πέθαινε, ὅτι θὰ πέθαινε ἀπ' τὸ κρύο!...

Τὴν τελευταία φορὰ ποὺ ἡ μητέρα της τὴν ἐπῆγε στὸ γιατρό, ἐκεῖνος τοὺς εἶπε σὲ τόνο σοβαρό:

— Τὸ μόνο ποὺ θὰ ἔκανε καλὰ αὐτὸ τὸ παιδί, θὰ ἦταν ἕνα ταξεῖδι στὴ Μεσημβρία... στὰ θερμὰ κλίματα... στὸν ἥλιο...

Ἡ μεσημβρία!... Τὰ θερμὰ κλίματα! Ὁ ἥλιος!... Λόγια... λόγια... Πῶς μποροῦσαν, ἀφοῦ ἦσαν φτωχοί, νὰ πᾶνε ἐκεῖ κάτω γιὰ νὰ βρῆ ἡ Νίνα τὴν ὑγεία της;... Γι' αὐτὸ ἡ μητέρα της, μόλις ἄκουσε τὴ συμβουλὴ αὐτὴ τοῦ γιατροῦ, ἀνασήκωσε τοὺς ὤμους της.

Ἡ Νίνα ὅμως εἶχε πειὰ τὴν πεποίθησι ὅτι ποτὲ δὲν θὰ γινόταν καλά, μένοντας στὸ Παρίσι, μέσα στὸ τρομερὸ ἐκεῖνο κρύο ποὺ τὴν τρυποῦσε ὥς τὴν καρδιά... Ὤ, ὄχι... Δὲν θὰ γινόταν καλὰ καὶ θὰ πέθαινε γρήγορα...

Ἄχ! ἂν μποροῦσε νὰ φύγη... Νὰ φύγη, νὰ πάη μακρυά, μακρυά, ἐκεῖ ὅπου ὁ ἀέρας εἶνε θερμός, ἐκεῖ ὅπου κάνει ζέστη... ἐκεῖ ὅπου ζοῦν οἱ ἄνθρωποι...

Τὴν εἶχε ἀγκαλιάσει, καὶ τὴν ἔσφιγγε κοντά του γιὰ νὰ ζεσταθῆ

Καὶ ἡ Νίνα, μὲ τὶς σκέψεις αὐτές, κύτταξε μελαγχολικὰ τὴ φωτιά, ὅπου ἔσβυναν τὰ τελευταῖα κάρβουνα... Ὤ, τί καλὰ ποὺ θὰ ἦταν νὰ μὴ τὴν χρειαζόταν καθόλου!...

Μὲ τὰ μάτια τεντωμένα κ' ἐκστατικά, συλλογιζόταν τὶς παραμυθένιες ἐκεῖνες χῶρες τῆς μεσημβρίας, στὶς ὁποῖες ἡ ἄνοιξι βαστάει καὶ τὸν χειμῶνα καὶ στὶς ὁποῖες ὁ ἥλιος εἶνε πάντοτε λαμπρὸς καὶ ζεστός...

Μὰ ἔξω, τώρα, τὸ κρύο δυνάμωνε ὁλοένα... Καὶ ἡ Νίνα, ἀνασκιρτῶντας, θυμήθηκε τὴ σκληρὴ πραγματικότητα... Πῶς τὸ εἶχε ξεχάσει ὅτι ἔπρεπε νὰ πάη στὸ ἐργοστάσιο γιὰ νὰ παραδώση τὰ ραψίματά της;... Μόλις ἐπρόφταινε νὰ πάη τώρα, ἂν ἤθελε νὰ ξαναγυρίση τὴν ὥρα τοῦ δείπνου καὶ νὰ μὴν ἀνησυχήση τὴ μητέρα της...

Τότε, ρίχνοντας ἐπάνω της μιὰ σκοῦρα μαντήλια, ποὺ τὴν ἔκανε νὰ φαίνεται ἀκόμα πιὸ χαριτωμένη καὶ πιὸ λευκή, ἀπεφάσισε τέλος νὰ βγῆ ἔξω...

* *

Τὸ σκοτάδι εἶχε ἁπλωθῆ πειὰ ἔξω... Ἡ Νίνα εἶχε παραδώσει τὴ δουλειά της στὸ ἐργοστάσιο, καί, ταχύνοντας τὸ βῆμα της, βιαζόταν καὶ δὲν ἔβλεπε τὴν ὥρα νὰ γυρίση στὴν καμαροῦλα της.

Μὰ τοῦ κάκου ἔτρεχε ὅσο μποροῦσε... Κρύωνε, κρύωνε ὅσο ποτὲ καὶ χτυποῦσε τὰ δόντια της ἡ φτωχὴ μικροῦλα

Ἐκτὸς ὅμως ἀπὸ τὸ κρύο, τὴ βασάνιζε τώρα κι' ὁ τρόμος, γιατὶ μέσα στὸ σκοτεινὸ κ' ἔρημο δρόμο ποὺ εἶχε πάρει, καταλάβαινε ὅτι κάποιος περπατοῦσε πολὺ κοντὰ πίσω της.

Σὲ μιὰ στιγμὴ στράφηκε καὶ κύτταξε φοβισμένη.

Εἶδε τότε ἕνα κύριο μεσόκοπο, τυλιγμένο σ' ἕνα βαρὺ καὶ πλούσιο ἐπανωφόρι μὲ γοῦνες.

Ἡ Νίνα τὸν ἀνεγνώρισε αὐτὸν τὸν κύριο, γιατὶ δὲν ἦταν ἡ πρώτη φορὰ ποὺ τὴν παρακολουθοῦσε ἔτσι καὶ ποὺ τῆς μιλοῦσε.

Τοῦ κάκου ἡ μικροῦλα θέλησε νὰ τοῦ ξεφύγη. Αὐτὸς τὴν ἔπιασε ἀπὸ τὸ χέρι.

Ὁ δρόμος ἦταν ἔρημος καὶ ἦσαν μόνοι...

— Ἔλα, μικροῦλα μου, τῆς εἶπε, ἄκουσέ με...

Μιὰ λάμψις, γεμάτη ὀργή, πέρασε ἀπὸ τὰ μάτια τῆς κόρης, ἡ ὁποία τοῦ ἀπάντησε:

— Ἀφῆστε με!...

— Ἔλα, μὴ θυμώνης, τῆς ξαναεῖπε ἐκεῖνος. Θὰ σοῦ κάνω ἕνα πλούσιο δῶρο...

— Ἀφῆστε με, σᾶς εἶπα!... Ἀφῆστε με!...

— Ναί, θὰ σ' ἀφήσω... Μὰ πές μου πρῶτα τί θέλεις νὰ σοῦ χαρίσω...

— Ἀφῆστε με!...

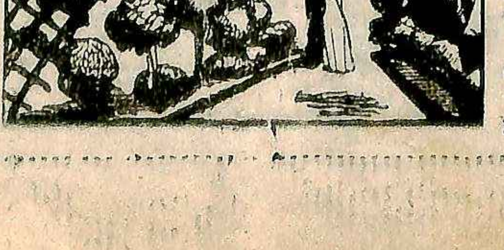

— Θέλεις ἕνα φόρεμα;... Ἔ;... Ἕνα ὡραῖο φόρεμα μεταξωτό... μὲ δαντέλλες;

— Θέλω νὰ μ' ἀφήσετε...

Μὰ αὐτός, χωρὶς ν' ἀκούη τὰ λόγια της, ἐξακολουθοῦσε νὰ τὴν κρατᾶ καὶ τῆς εἶπε:

— Λοιπόν, σύμφωνοι;... Θὰ σοῦ πάρω ἕνα μεταξωτὸ φόρεμα... Κ' ἔπειτα ἕνα ὡραῖο καπέλλο... Ἔλα, ἔλα... πᾶμε νὰ τ' ἀγοράσουμε ὅλ' αὐτά... Θὰ σοῦ πάρω ἀκόμα καὶ κοσμήματα, βραχιόλια μὲ μεγάλα λαμπρὰ διαμάντια... Θὰ σὲ κάνω κυρία, μεγάλη καὶ πλούσια κυρία...

Ἡ Νίνα ὅμως κουνοῦσε ἀρνητικὰ τὸ κεφάλι της, προσπαθῶντας πάντα ν' ἀπαλλαγῆ ἀπὸ τὸ χέρι του... Δὲν τὴν ἔβαζαν καθόλου σὲ πειρασμὸ ὅλα τὰ δῶρα ποὺ αὐτὸς τῆς ἀπαριθμοῦσε, γιατὶ ἤξερε μὲ τί θὰ τὰ πλήρωνε... Καὶ ἡ Νίνα ἦταν τίμιο κορίτσι κι' ἀγαποῦσε τὸν ἀρραβωνιαστικό της.

Ἐκεῖνος ὅμως δὲν ἀπογοητευόταν εὔκολα.

— Ἔλα, σκέψου λοιπόν, τῆς ἔλεγε. Θὰ γίνης πλούσια... Θὰ σοῦ πάρω μέγαρο, αὐτοκίνητο... Θὰ πηγαίνουμε στὸ θέατρο, στοὺς χορούς... Θὰ κάνουμε ταξεῖδια... Τὸ καλοκαῖρι θὰ μένουμε στὴν ἐξοχή, τὸ χειμῶνα στὴ Μεσημβρία...

Ἀκούγοντας τὴν τελευταία του λέξι, ἡ Νίνα ἀνασκίρτησε...

Στὴ Μεσημβρία!...

Ἀμέσως ξαναθυμήθηκε τὰ λόγια τοῦ γιατροῦ.

Ὁ ἄγνωστος, σὰν νὰ μάντευε τὶς σκέψεις της, ἐξακολούθησε:

— Ἄχ! ἂν ἤξερες, μικροῦλα μου, τί ὡραῖα ποὺ εἶνε στὴ Μεσημβρία!...

Ἐκείνη ὅμως δὲν τοῦ ἀπάντησε τίποτε. Εἶχε γίνει ἔξαφνα ἀνήσυχη καὶ σκεφτόταν...

— Ὑπάρχουν ἐκεῖ, ἐξακολούθησε ὁ ἄγνωστος, σπάνια λουλούδια καὶ ὁ οὐρανὸς εἶνε καταγάλανος...

— Καὶ ὁ ἥλιος; ρώτησε τότε δειλὰ ἡ Νίνα.

Τὸ φτωχὸ κορίτσι, χωρὶς νὰ θέλη, εἶχε κυριευθῆ πάλι ἀπὸ τὴ λαχτάρα τοῦ ἥλιου.

— Ἀ! τῆς ἀπάντησε ὁ ἄγνωστος, παίρνοντας καινούργιο θάρρος ἀπ' τὴν ἐρώτησί της, ὁ ἥλιος ἐκεῖ εἶνε ὑπέροχος... Σκορπίζει παντοῦ τὴ χαρὰ καὶ ζεσταίνει τὶς καρδιές...

Ὁ ἄνεμος σηκώθηκε ἐκείνη τὴ στιγμή, ἄγριος καὶ παγωμένος, μαστιγώνοντάς την ἀλύπητα.

Ἡ Νίνα τρεμούλιασε σύγκορμη κάτω ἀπὸ τὰ λεπτὰ ροῦχα της. Ἕνας βῆχας δυνατὸς τῆς ἔκοψε τὴν ἀναπνοή... Ὤ, ποτέ, ποτὲ δὲν εἶχε ὑποφέρει ἔτσι... Ὁ φόβος τοῦ θανάτου τὴν εἶχε κυριεύσει ἀκόμη μιὰ φορά...

Στὸ αὐτί της, ὁ πλούσιος κύριος ἐξακολουθοῦσε νὰ τῆς λέη:

— Εἶνε καλὰ νὰ ζῆ κανεὶς ἐκεῖ κάτω...

— Εἶνε λοιπὸν ἀλήθεια πὼς καὶ τὸν χειμῶνα ὑπάρχει ἐκεῖ ἥλιος;

— Ἀλήθεια... Ἀλήθεια!...

— Ὁ ἥλιος!... ξανάπε ἡ Νίνα πολὺ σιγά.

Καὶ ἡ Νίνα ἐξακολούθησε νὰ βαδίζη στὸ πλευρὸ τοῦ ἀγνώστου, ἀργὰ τώρα, συλλογισμένη, μὲ τὴ σκέψι της πολὺ μακρυά...

Ὁ δρόμος ἦταν κατασκότεινος καὶ ἦσαν μόνοι...

Ὁ πλούσιος κύριος εἶχε περάσει τὸ χέρι του κάτω ἀπὸ τὸ μπράτσο τῆς Νίνας καὶ τὴν ὁδηγοῦσε τώρα ἐκεῖνος... Περνῶντας ἀπὸ ἕνα πάρκο, κάθησαν σ' ἕνα μπάγκο. Ἡ Νίνα ἦταν βυθισμένη σὲ σκέψεις. Ὁ ἄγνωστος κύριος τὴν εἶχε ἀγκαλιάσει καὶ τὴν ἔσφιγγε κοντά του γιὰ νὰ ζεσταθῆ, μιλῶντας της πάντα γιὰ τὴ χώρα τοῦ ἥλιου... Ἡ φτωχὴ κόρη εἶχε ἀφεθῆ στὴ διάθεσί του, μαγεμένη ἀπὸ τ' ὄνειρο τοῦ ἥλιου τῆς Μεσημβρίας...

* *

Ὅταν ὁ Σιλβέστρος, παίρνοντας ἐπὶ τέλους τὴν ἄδειά του, γύρισε στὸ Παρίσι κ' ἔτρεξε στὸ σπίτι τῆς Νίνας γιὰ νὰ τὴν φιλήση, βρῆκε τὴ φτωχὴ μητέρα της νὰ κλαίη τὴ χαμένη κόρη της...

Ἡ Νίνα εἶχε ἀκολουθήσει τὸν πλούσιο μεσόκοπο κύριο γιὰ νὰ χαρῆ μιὰ **ἀχτίνα τοῦ ἥλιου...**

LOUIS FARAN

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΑΛΦΟΝΣΟΥ ΝΤΩΝΤΕ

ΤΑ ΤΡΙΑ ΚΟΡΑΚΙΑ

ΕΙΧΕ πειὰ τελειώσει ἡ μάχη. Τὸ βράδυ ἁπλωνόταν σιγὰ-σιγά. Ἡ φύσις ὁλόγυρα ἦταν ἀκόμα ταραγμένη ἀπὸ τὴν ἄγρια σύγκρουσι τῶν δύο στρατῶν. Ἡ φλογισμένη ἀνάσα τῶν κανονιῶν ἐξακολουθοῦσε νὰ κυματίζη πάνω ἀπὸ τὴν ἀπέραντη πεδιάδα σὲ βαρειοὺς κοκκινωποὺς καπνούς. Ὁ ἀέρας λὲς κι' ἀντηχοῦσε ἀκόμα ἀπὸ τοὺς τρομαχτικοὺς ἤχους τῆς ἡμέρας, κ' ἡ γῆ, ἡ σκεπασμένη ἀπὸ τὰ χιόνια, ταραγμένη στὴ χειμωνιάτικη γαλήνη της, ἦταν παντοῦ χαραγμένη ἀπὸ τὰ σημάδια τῶν τροχῶν καὶ πατημένη ἀπὸ τὰ ξεφρενιασμένα ἄλογα καὶ τοὺς πολεμιστές.

Θλιβερὸ θέαμα! Τ' αὐλάκια ποὺ περνοῦσαν ἀνάμεσα ἀπὸ τὸ χιόνι, ἦσαν γεμᾶτα νεκρούς, σωριασμένους σὲ στάσεις ἀγωνίας κι' ἀπελπισίας. Μέσ' ἀπὸ τοὺς ξέχειλους ἀπὸ πτώματα τάφρους ξεχώριζαν χέρια ὑψωμένα σὰν σὲ ἱκεσία, ἐνῶ τὰ πόδια, τεντωμένα καὶ ξερά, ἔσπρωχναν τὸ χῶμα μπροστά τους...

* *

Μὲ τὸ πρόσωπο ξεσκέπαστο, χλωμὸς κάτω ἀπὸ τὸ μολυβένιο οὐρανό, ἕνας νεαρὸς στρατιώτης ἦταν πεσμένος, μαζὺ μὲ τοὺς νεκρούς, καταγῆς. Εἶχε τὰ χέρια του κατάμαυρα ἀπὸ τὴ μπαρούτη καὶ τὸ μανδύα του τρυπημένο ἀπὸ τὶς σφαῖρες. Εἶχε τραυματισθῆ στὴν κρισιμώτερη ὥρα τῆς μάχης καὶ οἱ σύντροφοί του, βλέποντάς τον νὰ πέφτη κάτω, τὸν νόμισαν γιὰ νεκρό. Ὁ φτωχὸς ὅμως στρατιώτης ζοῦσε καὶ φώναζε, ζητῶντας βοήθεια, μὲ ὅση δύναμι τοῦ ἀπόμενε ἀκόμα... Μὰ κανεὶς δὲν τοῦ ἀπαντοῦσε, ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς ρόγχους καὶ τὶς οἰμωγὲς τῶν ἑτοιμοθανάτων...

Στὸ τέλος, μουδιασμένος ἀπὸ τὸ κρύο κι' ἀπ' τοὺς πόνους, κουρασμένος καθὼς ἦταν ἀπὸ τὸ σφύριγμα τῶν ὀβίδων, ἀπὸ τὶς ἀστραπὲς τῶν κανονιῶν καὶ ἀπ' ὅλους τοὺς ἄλλους θορύβους τῆς αἱματηρῆς μάχης, ἦταν ἕτοιμος νὰ παραδοθῆ στὸν ὕπνο ἢ στὸ θάνατο...

Μά, νά, ἐκείνη τὴ στιγμή, πέρα, στὸν ἀπέραντο ὁρίζοντα, ποὺ ἁπλωνόταν γύρω ἀπὸ τὰ μισάνοιχτα μάτια του, τρία μαῦρα σημάδια φάνηκαν πρὸς τὸ μέρος τοῦ Βορηᾶ, πού, ὅσο πλησίαζαν πρὸς τὸ πεδίο τῆς μάχης, μεγάλωναν ὁλοένα...

Ἦσαν τρία πουλιά, τρία πουλιὰ ποὺ τὰ μαῦρα φτερά τους χτυποῦσαν δυνατά...

Σὲ λίγο ἔφτασαν καὶ στάθηκαν πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι του, καὶ τότε ὁ πληγωμένος ξεχώρισε πὼς ἦσαν τρία κοράκια...

Στάθηκαν ἐκεῖ ἀσάλευτα, μετέωρα στὸ λευκὸ ἀέρα, ἔχοντας ἀνοιχτὰ τὰ φτερά τους, καὶ γαλήνια, ὅπως εἶνε ὅλα τὰ ἁρπαχτικὰ πουλιά, ὅταν τὸ μάτι τους παραμονεύει τὴ λεία τους.

Μέσ' στὴν ἀτμόσφαιρα, ποὺ ἦταν ἀκόμα θολὴ κι' ἀντηχοῦσε ἀπὸ τοὺς θορύβους τῆς μάχης, τὰ τρία κοράκια μὲ τ' ἀνοιχτὰ μεγάλα φτερά τους, ἔμοιαζαν μὲ τρία μαῦρα λάβαρα.

— Μήπως ἦρθαν γιὰ μένα; ἀναλογίστηκε περίτρομος ὁ πληγωμένος.

Κι' ἀνατρίχιασε σύγκορμος, βλέποντας τὰ τρία κοράκια νὰ κατεβαίνουν ἀπὸ τὸν ἀέρα καὶ νὰ κάθουνται σ' ἕνα μικρὸ ὑψωματάκι, σὲ λίγων βημάτων ἀπόστασι ἀπ' αὐτόν...

* *

Ἦταν τρία μεγάλα κοράκια, μὰ τὴν πίστι μου! παχειά, γυαλιστερά, καλοθρεμμένα... Οὔτε ἕνα πούπουλο δὲν ἔλειπε ἀπὸ τὸ φτέρωμά τους. Μὴν ξεχνᾶτε ὅμως ὅτι τὰ πουλιὰ αὐτὰ βρισκόντουσαν στὸ πεδίο τῆς μάχης κι' ὅτι μονάχα ἀπ' αὐτὴν ἐζοῦσαν.. Μά, ὅσο ἡ μάχη βρισκόταν στὴ βράσι της, αὐτὰ τὴν παρακολουθοῦσαν ἀπὸ πολὺ μακρυά, ἀπὸ πολὺ ψηλά. Μονάχα ὅταν τὰ συντάγματα ἔστρωσαν τὴ γῆ μὲ τοὺς στρατιῶτες των καὶ πληγωμένοι καὶ νεκροὶ ἔγιναν ἕνα ἐπάνω στὸ χῶμα, τότε ἐπὶ τέλους αὐτὰ ἀποφάσισαν νὰ ζυγώσουν...

Στ' ἀλήθεια, ὅμως ἦσαν σπουδαῖα κοράκια! Χαιρετήθηκαν μὲ τὰ ράμφη τους καὶ παρατάχθηκαν τὸ ἕνα κοντὰ στὸ ἄλλο, χώνοντας τὰ μυτερὰ νύχια τους μέσα στὸ κατακόκκινο χιόνι. Ἔπειτα ἄρχισαν νὰ κρώζουν σιγά, πολὺ σιγά, χωρὶς ν' ἀφίνουν ἀπὸ τὰ μάτια τους οὔτε στιγμὴ τὸν πληγωμένο...

— Ξαδέρφια μου, εἶπε σὲ λίγο τὸ ἕνα ἀπὸ τὰ μαῦρα πουλιά, σᾶς ἔφερα ἐδῶ γι' αὐτὸν τὸ μικρὸ στρατιώτη τῆς Γαλλίας, ποὺ εἶνε σωριασμένος μπροστά σας... Ἦταν ἕνας περήφανος στρατιωτάκος, ἐμψυχωμένος μὲ θάρρος ἀσύγκριτο, μὰ πολὺ ἀπερίσκεπτος καὶ ἄμυαλος. Δέστε τὸν κατατρυπημένο μανδύα του καὶ μετρῆστε πόσες σφαῖρες χρειάστηκαν γιὰ νὰ τὸν ρίξουν κάτω... Ξαδέρφια, εἶνε μιὰ πρώτης τάξεως λεία, καί, ἂν θέλετε, νὰ τὸν μοιραστοῦμε... Μὰ πρέπει νὰ περιμένουμε πρῶτα λίγο πρὶν τὸν ζυγώσουμε... Γιατί, κ' ἔτσι ποὺ εἶνε μὲ τὰ ὅπλα του συντριμμένα, ξεσκούφωτος, μὲ τὰ χέρια του ξερά, θὰ ἦταν πολὺ ἐπικίνδυνος ἂν συνερχόταν ἔστω καὶ γιὰ μιὰ στιγμή...

Τὸ κοράκι ποὺ εἶχε μιλήσει ἦταν τὸ πιὸ παχὺ ἀπ' ὅλα... Τὰ δυὸ ἄλλα, καθὼς τὸ ἄκουγαν, στεκόντουσαν μακρυὰ ἀπὸ τ' ἄγριο κι' ἀγκυλωτὸ ράμφος του.

Σὲ λίγο τὸ μεγάλο κοράκι ἐξακολούθησε:

— Οὔρρα!... Οὔρρα!... Θὰ τὸν μοιραστοῦμε!... Ἐγὼ θὰ φάω τὴν καρδιά του... Εἶνε μιὰ θερμὴ καὶ γενναία καρδιά, ποὺ θὰ ξανανειώση τὴ δική μου...

Ἀκοῦς, λοιπόν, τί λένε, μικρὲ στρατιώτη;...

Εἶνε ἀλήθεια πὼς ἡ γενναία σου καρδιὰ δὲν χτυπάει πειά;

Τὸ δεύτερο κοράκι πῆρε σὲ λίγο κι' αὐτὸ τὸ λόγο καὶ εἶπε:

— Ἐγὼ θὰ τοῦ φάω τὰ μάτια... Τὰ μάτια τῶν Γάλλων εἶνε μεγάλα, φωτεινὰ καὶ ἀχτινοβολοῦν ἀπὸ ζωή!...

Γρήγορα, ἄνοιξε τὰ μάτια σου, μικρὲ στρατιώτη, γρήγορα ἄνοιξέ τα ἂν βλέπουν ἀκόμη...

Καὶ τὸ τελευταῖο κοράκι εἶπε κι' αὐτὸ σὲ λίγο:

— Κ' ἐγὼ θὰ φάω τὰ χείλη του, ποὺ εἶνε ὁ καλύτερος μεζές...

Μὰ μίλησε, μίλησε λοιπόν, μικρὲ στρατιώτη, καὶ φώναξε στὰ κοράκια δυνατά, ὅτι, παρ' ὅλο τὸ αἷμα ποὺ ἔχυσες, ἔχει μείνει κι' ἄλλο ἀκόμα μέσα στὶς φλέβες σου!...

* *

Βλέποντας τώρα κανεὶς τὸ μικρὸ πληγωμένο, θὰ ἔλεγε στ' ἀλήθεια πὼς ἦταν νεκρός. Καί, ὅταν τὰ τρία κοράκια, μόλις τελείωσε ἡ κουβέντα τους, μὲ τὰ μάτια γυαλιστερά, μὲ τὸ ράμφος ἀδηφάγο, μὲ τὰ φτερὰ πεσμένα κάτω, τὸν ἐπλησίασαν, τὸ πτῶμα του δὲν ἐσάλεψε καθόλου...

Φτωχὲ μικρὲ στρατιώτη τῆς πατρίδας!... Ἦρθαν νὰ σὲ κομματιάσουν ὁλόκληρο καὶ νὰ καταβροχθίσουν τὶς σάρκες σου... Θὰ σοῦ πάρουν ἀκόμα καὶ τὰ κουμπιὰ τοῦ μανδύα σου, γιατὶ τὰ πουλιὰ ἁρπάζουν ὅ,τι λάμπει.

Σιγὰ-σιγὰ τὰ τρία κοράκια πλησίασαν τὸ μικρὸ στρατιώτη καὶ τὸ πιὸ θαρραλέο ἀπ' αὐτὰ ἐτόλμησε νὰ τὸν τσιμπήση στὸ δάχτυλο...

Μὰ αὐτὴ τὴ φορὰ ὁ μικρὸς στρατιώτης ξύπνησε κι' ἀνασκίρτησε ὁλόκληρος.

— Δὲν πέθανε!... Δὲν πέθανε!... ἔκρωξαν τὰ τρία κοράκια φοβισμένα, καὶ ξαναγύρισαν πηδῶντας στὸ μικρὸ ὕψωμα, ὅπου βρισκόντουσαν προτήτερα.

Ὤ! ὄχι!... Ὁ μικρὸς στρατιώτης τῆς πατρίδας δὲν ἦταν πεθαμμένος!

Δέστε τον τώρα ποὺ ἀνασήκωσε τὸ κεφάλι του, στὸ ὁποῖο ἡ ἀγανάκτησις ξανάφερε λίγη ζωή... Τὰ βλέμματά του ζωήρεψαν, τὰ ρουθούνια του φούσκωσαν... Τοῦ φαινόταν πὼς ὁ ἀέρας ἦταν λιγώτερο βαρὺς καὶ πὼς ἀνάσαινε καλύτερα ἀπὸ πρίν...

Μιὰ ἀχτίδα τοῦ χειμωνιάτικου ἥλιου, τριανταφυλλένια καὶ χλωμή, ἔφτασε λοξὰ τὴ στιγμὴ ἐκείνη ὥς αὐτόν... Κ' ἐνῶ ἐθαύμαζε τὸ θλιβερὸ βασίλεμμα τοῦ ἥλιου ποὺ ἔπαιρνε γι' αὐτὸν χρώματα αὐγῆς, ἄξαφνα, κάτω ἀπὸ τὸ τεντωμένο χέρι του, τὸ χιόνι, λυώνοντας, ἄφησε νὰ τὸ τρυπήση ἕνα μυτερὸ χόρτο, ἕνα πράσινο στάχυ...

Ὤ, θαῦμα τῆς ζωῆς!... Ὁ πληγωμένος ἔννοιωσε τὸν ἑαυτό του νὰ ξαναγεννιέται... Στηριγμένος μὲ τὰ δυό του χέρια στὸ χῶμα τῆς πατρίδας του, προσπαθοῦσε ν' ἀνορθωθῆ...

Ἀπὸ μακρυά, τὰ τρία κοράκια τὸν παραμόνευαν πάντα, ἕτοιμα ὅμως τώρα νὰ πετάξουν...

Καὶ ὅταν, στὸ τέλος, τὸν εἶδαν ὄρθιο, νὰ ψάχνη νὰ βρῆ ὁλόγυρά του, μὲ κινήσεις ποὺ ἔτρεμαν ἀκόμα, τὰ παρατημένα ὅπλα του, πέταξαν μαζὺ καὶ ξαναγύρισαν πρὸς τὸν βορηᾶ ποὺ τὸν εἶχε σκεπάσει πειὰ ἡ νύχτα...

Καθὼς πετοῦσαν μέσ' στὸν οὐρανό, χτυποῦσαν ἄγρια τὰ φτερά τους κ' ἐκροτάλλιζαν τὰ ράμφη τους... Πετοῦσαν βιαστικά, φοβισμένα καὶ ὀργισμένα... Βλέποντάς τα, θὰ τὰ ἔπαιρνε κανεὶς γιὰ ληστὰς ποὺ εἶχαν ἀποτύχει στὸ κόλπο τους καὶ ποὺ χτυπιόντουσαν μεταξύ τους καθὼς ἔφευγαν πανικόβλητοι...

ΑΛΦΟΝΣΟΣ ΝΤΩΝΤΕ

ΛΑΪΚΗ ΣΟΦΙΑ

Πρῶτα παίρνει ὁ Θεὸς τὴ γνῶσι κ' ὕστερα τὸ βιός.

— Τὰ πολλὰ χέρια βλογημένα, τὰ πολλὰ στόματα καταραμένα.

— Πέρυσι ψόφησε ὁ λαγὸς καὶ φέτος ἦρθε ἡ βρῶμα.

— Στῶν ἁμαρτωλῶν τὴ χώρα ἄδικος κριτὴς καθίζει.

— Δούλευέ με, κακομοίρη, νὰ μὴ γίνω σὰν καὶ σένα.

— **Ἡ κυρὰ ἔχει τὸν ἄντρα κ' ἡ κοπέλλα τὸ σεντοῦκι.**

ΜΙΚΡΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΖΩΡΖ ΜΑΡΕΝ

Ο... ΚΛΕΦΤΗΣ

'Ο Οὔγγρος κόμης Γοὺδ ἐπῆγε νὰ περάση μὲ τὴν κόρη του 'Ελένη τὴν καλοκαιρινὴ σαιζὸν σὲ μιὰ λουτρόπολι στὴ Γερμανία. 'Η νεαρώτατη καὶ χαριτωμένη κόμησσα 'Ελένη, ποὺ μέσα στὰ πολλὰ χαρίσματά της εἶχε κληρονομήσει ἀπὸ τὴ μητέρα της καὶ σημαντικὴ περιουσία, μόλις ἔφτασε στὴ λουτρόπολι, ἐπολιορκήθη ἀπὸ πλῆθος θαυμαστῶν. 'Απὸ ὅλους ὅμως ποὺ τὴν τριγύριζαν, ἡ 'Ελένη συμπάθησε ἀπ' τὴν πρώτη στιγμὴ τὸν 'Αλφρέδο Φὸν Βέντζελ. 'Ο 'Αλφρέδος ἦταν φοβερὸς χαρτοπαίκτης καὶ σπάταλος. Μὰ ἡ νεαρὴ κόμησσα ἦταν ξετρελλαμένη μαζύ του. Γιατὶ ὁ 'Αλφρέδος ἔλαμπε ἀπὸ ὠμορφιά, ἤξερε νὰ ντύνεται καὶ νὰ φέρεται σὰν ἱππότης. Μάταια τὴν συμβούλευε ὁ πατέρας της καὶ προσπαθοῦσε νὰ τῆς ἀνοίξη τὰ μάτια. 'Η 'Ελένη ἦταν τυφλή, τυφλὴ ἀπὸ ἔρωτα, ἔρωτα παράφορο. Κατόπιν αὐτοῦ ὁ κόμης Γοὺδ ἄρχισε νὰ σκέφτεται τί μέσον ἔπρεπε νὰ μεταχειριστῆ γιὰ νὰ συγκρατήση τὴν κόρη του ἀπ' τὸ βάραθρο, στὸ ὁποῖο κινδύνευε νὰ πέση.

'Εντωμεταξὺ ὅμως κι' ὁ 'Αλφρέδος δὲν ἔχανε τὸν καιρό του. Φρόντιζε νὰ μπλέξη ὅσο καλύτερα μποροῦσε τὴν πλουσία νέα. Τῆς ἔλεγε γλυκόλογα, τῆς ἔκανε τρομεροὺς ὅρκους γιὰ τὴν ἀγάπη του, τὴν εἶχε καταγοητεύσει. Ἕνα ἀπόγευμα, τέλος, τῆς ἔστειλε ἕνα γράμμα καὶ τῆς ὥριζε γιὰ τὸ βράδυ συνέντευξι. 'Εσκόπευε νὰ τὴν πείση τὸ βράδυ αὐτὸ νὰ τελέσουν τοὺς γάμους τους, κρυφὰ ἀπ' ὅλους, σ' ἕνα μακρυνό, ρωμαντικὸ μέρος.

Τὸ γραμματάκι αὐτὸ ἔπεσε ἀνέλπιστα στὰ χέρια τοῦ κόμητος Γούδ, ὁ ὁποῖος μόλις τὸ διάβασε ἔγινε ἔξω φρενῶν. Συγκράτησε μολαταῦτα τὴν ὀργή του κ' ἔτρεξε νὰ συναντήση κάποια γνωστή του, τὴν ὁποία παρακάλεσε νὰ τοῦ γράψη μιὰ ἀπάντησι στὸ γράμμα τοῦ 'Αλφρέδου, ἐξηγῶντας της τί τοῦ συνέβαινε. 'Η κυρία ἐδέχθη πρόθυμα νὰ τὸν διευκολύνη καὶ σὲ λίγο ὁ κόμης Γοὺδ ἔστελνε στὸν 'Αλφρέδο τὴν κάτωθι ἐπιστολή:

Λατρευτέ μου,
Σὲ περιμένω ἀπόψε στὸ κιόσκι τοῦ κήπου τῆς ἐπαύλεως ὅπου κατοικοῦμε.

'Ελένη.

Μόλις ὁ 'Αλφρέδος ἔλαβε τὴν ἐπιστολὴ αὐτή, πῆγε νὰ πετάξη ἀπ' τὴ χαρά του. Οὔτε συλλογίστηκε καθόλου τὴν ἀπάτη.

Τὴν ὡρισμένη λοιπὸν ὥρα πήδησε στὸν κῆπο τῆς ἐπαύλεως, τράβηξε πρὸς τὸ κιόσκι καὶ μπῆκε ἀπὸ ἕνα ἀνοιχτὸ παράθυρο σὲ μιὰ σκοτεινὴ αἴθουσα. Γύρω του ἦταν βαθὺ σκοτάδι.

— 'Ελένη... ψιθύρισε. 'Αγάπη μου!...

Ἔξαφνα ἄναψαν τὰ ἠλεκτρικὰ καὶ εἶδε νὰ στέκη μπρός του ὁ κόμης Γοὺδ μ' ἕνα πιστόλι στὸ χέρι...

— Κύριε, μπήκατε σὰν κλέφτης στὸ σπίτι μου καὶ θὰ μποροῦσα νὰ σᾶς μεταχειριστῶ σὰν κακοῦργο! τοῦ εἶπε ὁ κόμης. Τί γυρεύετε ἐδῶ;...

— Κύριε κόμη, τραύλισε ὁ 'Αλφρέδος, χλωμὸς ἀπ' τὸ φόβο του, δὲν εἶμαι κλέφτης... Αὐτὸ τὸ ξέρετε καλά.

— Δὲν εἶστε κλέφτης! φώναξε ὁ κόμης. **Τότε τί γυρεύετε ἐδῶ; Θέλατε νὰ κλέψετε τὴν κόρη μου, ὄχι γιατὶ τὴν ἀγαπᾶτε, ἀλλὰ γιὰ τὴν προῖκα της. 'Ακοῦστε λοιπὸν τί θὰ σᾶς πῶ. Θὰ εἶμαι σκληρὸς μαζύ σας, ἂν δὲν** κάνετε ἐκεῖνο ποὺ θέλω. Θὰ σᾶς σκοτώσω ἂν δὲν μὲ ὑπακούσετε...

'Η γιγαντιαία καμπάνα τῆς ἐκκλησίας τῆς 'Αγίας Καρδίας στὴ Μονμάρτρη, μέσα στὴν ὁποία θὰ χωροῦσε ἀνέτως ὁλόκληρη οἰκογένεια.

— Τί θέλετε λοιπὸν ἀπὸ μένα; ψιθύρισε ὁ κακότυχος προικοθήρας.

— Θέλω νὰ φύγετε ἀμέσως ἀπὸ τὴ λουτρόπολι αὐτή. Γιὰ ἔξοδα τοῦ ταξειδιοῦ σας καὶ τὴν.... ψυχική σας ὀδύνη θὰ σᾶς δώσω 100,000 φράγκα!

'Ο 'Αλφρέδος θέλησε νὰ μιλήση.

— Οὔτε λέξι! τοῦ εἶπε ἀπειλητικὰ ὁ κόμης. Πρέπει νὰ κάνετε ἐκεῖνο ποὺ θέλω! 'Εκεῖ στὸ τραπέζι εἶνε τὰ χρήματα, πάρτε τα.

— 'Επιτρέψατέ με ν' ἀρνηθῶ τὴν πρότασί σας! φώναξε μὲ πεῖσμα ὁ 'Αλφρέδος.

'Ο κόμης ἀκούμπησε τὴν κάννη τοῦ πιστολιοῦ του στὸ μέτωπό του.

— **'Εμπρός!... Πάρτε τὰ λεφτὰ καὶ δρόμο...** τοῦ εἶπε.

— 'Αλλὰ τὸ τραπέζι εἶνε κλειστό, μουρμούρισε ὁ 'Αλφρέδος.

— Σπάστε το, ἀποκρίθηκε ὁ κόμης μὲ φωνὴ ἀπειλητικὴ πάντα. Σπάστε το, ἀλλοιῶς θὰ σᾶς πετάξω τὰ μυαλὰ στὸν ἀέρα!...

'Ο 'Αλφρέδος ὑπάκουσε. Ἔσπασε τὸ συρτάρι καὶ πῆρε τὰ χρήματα.

— Θαυμάσια!... εἶπε ὁ κόμης. Καὶ συνέχισε: Ρίξτε ἀμέσως κάτω τὸ ἄδειο πορτοφόλι σας.

— Μὰ γιατί αὐτό;

— Γιὰ νὰ ἀποδειχθῆ ὅτι τὴν κλοπὴ τῶν χρημάτων ἀπ' τὸ συρτάρι τὴν ἔκαμες ἐσύ. Γιὰ νὰ μὴ τολμήσης νὰ ξαναπαρουσιαστῆς μπρὸς στὴν κόρη μου. Διάλεξε λοιπόν... Ἢ κλέφτης ἢ νεκρός!... 'Αλλὰ βλέπω πὼς ἐκάνατε πειὰ τὴν ἐκλογή σας: Προτιμᾶτε τὶς 100 χιλιάδες. Λοιπόν, φροντίστε νὰ διαβῆτε τὸ ταχύτερο ἀπὸ τὰ σύνορα. Μόνον αὔριο τὸ πρωῒ θὰ εἰδοποιήσω τὴν ἀστυνομία. Πηγαίνετε!

'Ο 'Αλφρέδος ἔσκυψε τὸ κεφάλι του κ' ἔφυγε. Νικημένος, ἐξευτελισμένος, καταντροπιασμένος!...

Τὴν ἄλλη μέρα, ὅταν ἐγνώσθη... ἡ κλοπή, ἡ κόμησσα 'Ελένη γιατρεύτηκε ἀμέσως ἀπὸ τὸ πάθος της...

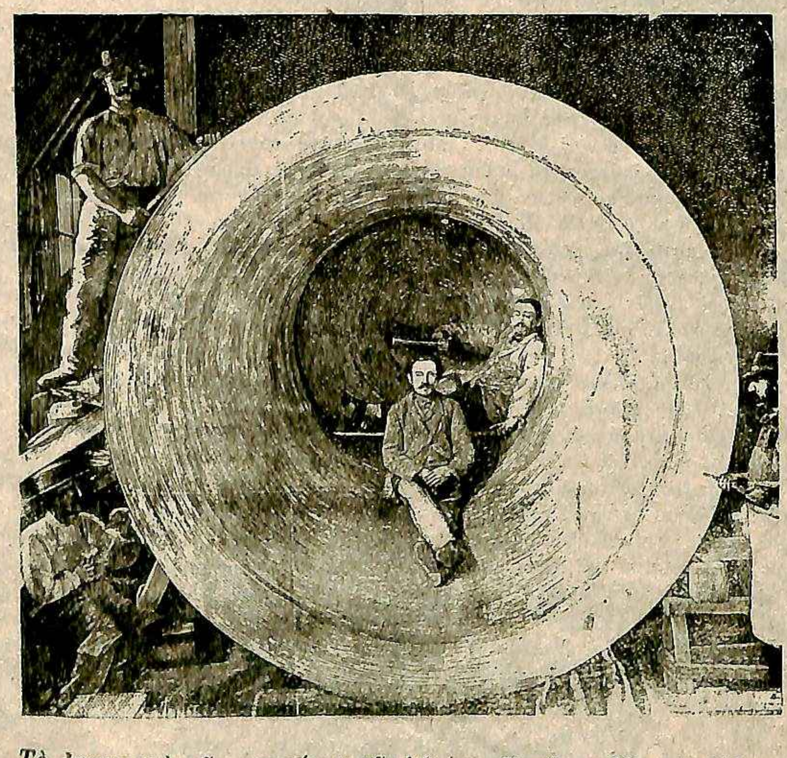

Τὸ ἐσωτερικὸ τῆς καμπάνας τῆς 'Αγίας Καρδίας. Εἰς τὸ βάθος της οἱ κατασκευασταί της.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ ΚΑΙ ΥΣΤΑΤΟΝ ΣΦΑΛΜΑ

'Ο σατυρικὸς Σαφίρ, ἔγραψε κάποτε καὶ μιὰ κωμωδία, τῆς ὁποίας κατέστρεψε κατόπιν μόνος του τὸ χειρόγραφο.

'Η αἰτία τῆς καταστροφῆς αὐτῆς εἶνε πολὺ περίεργη. Κατὰ τὴν πρώτη παράστασι τῆς κωμωδίας, ὁ Σαφὶρ βρισκόταν στὴν πλατεία καὶ περίμενε τρέμοντας τὴν κρίσι τοῦ Κοινοῦ. Τὸ Κοινὸ ὅμως, ἀντὶ νὰ χειροκροτήση, ἐσφύριξε τὴν κωμωδία τοῦ Σαφὶρ καὶ ὁ συγγραφεὺς καταλυπημένος σηκώθηκε νὰ φύγη. Μέσα ὅμως στὸν δαιμονιώδη θόρυβο τῶν σφυριγμάτων, ἔννοιωσε ἔξαφνα κάποιον νὰ τὸν σκουντάη στὸν ὦμο καί, γυρίζοντας, εἶδε μιὰ κυρία ποὺ καθόταν ἀπὸ πίσω του...

— Μὲ συγχωρεῖτε, κύριε Σαφίρ, ἂν σᾶς ἐνοχλῶ, εἶπε ἡ κυρία, ἀλλ' ἐγνώριζα ὅτι εἶσθε ὁ συγγραφεὺς τοῦ ἔργου καὶ κατὰ τὴν ἀρχὴ τῆς παραστάσεως ἔκοψα, χωρὶς νὰ τὸ ἀντιληφθῆτε, μιὰ μπουκλίτσα ἀπὸ τὰ μαλλιά σας... Τώρα ὅμως ποὺ τὸ ἔργο σας ἀπέτυχε, δὲν τὴν χρειάζομαι πειὰ καὶ σᾶς παρακαλῶ νὰ τὴν πάρετε πίσω.

'Ο Σαφὶρ εὐχαρίστησε τὴν κυρία μὲ μεγάλη εὐγένεια καὶ τῆς ἀπάντησε:

— 'Η ἀποτυχία μου δὲν μοῦ εἶχε κάνει τόσο μεγάλη ἐντύπωσι, ἀλλὰ τὸ ὅτι μοῦ δίνετε πίσω τὰ μαλλιά μου, αὐτὸ μὲ πληγώνει κατάκαρδα. Σᾶς ὑπόσχομαι λοιπὸν ὅτι τὸ ἔργο αὐτὸ ποὺ ἦταν τὸ πρῶτο μου, θὰ εἶνε καὶ τὸ τελευταῖο μου. Ἂν ξαναγράψω ἄλλο, τότε νὰ μοῦ κόψετε ὅλα μου τὰ μαλλιὰ καὶ μάλιστα νὰ τά.... κρατήσετε!

Καί... πράγματι, ὁ Σαφὶρ δὲν ξανάγραψε ἄλλο ἔργο γιὰ τὸ θέατρο.

ΑΠΟ ΤΑ ΠΕΡΑΣΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΕΡΓΕΣ ΜΟΔΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΗΘΕΙΕΣ

— 'Ο κορσὲς καὶ οἱ ἐπικριταί του.

'Ο κορσὲς εἶχε γίνει ἄλλοτε τόσο τῆς μόδας, ὥστε δὲν ὑπῆρχε γυναῖκα ποὺ νὰ μὴν τὸν φοράη, ἀδιαφορῶντας ἂν παρεμόρφωνε τὸ σῶμα της. 'Η μόδα αὐτὴ ὅμως ἦταν τόσο ἀκαλαίσθητη, ὥστε ὁ κορσὲς βρῆκε πολλοὺς ἐπικριτάς, οἱ ὁποῖοι κατὰ διαφόρους καιρούς, κατεφέρθησαν ἀγρίως ἐναντίον του.

'Ο Μέγας Ναπολέων συνήθιζε νὰ λέγη συχνά:

— 'Ο κορσὲς καταστρέφει τὴ γυναίκα, προδίδει δὲ ἐλαχίστη καλαισθησία καὶ σύντομη παρακμή.

'Επίσης ὁ βασιλεὺς τῆς Γαλλίας Λουδοβῖκος ὁ ΙΕ΄ ἔλεγε κάποτε σὲ μιὰ αὐλική του:

— Ἂν ἀφίνατε αὐτὸν τὸν ἀπαίσιο κορσέ, σᾶς βεβαιώνω ὅτι θὰ ἤσαστε ἡ ὡραιότερη γυναῖκα τοῦ Κράτους μου.

Μὰ καὶ ὁ βασιλεὺς Κάρολος ὁ Ι΄ δὲν ἐξεφράζετο γιὰ τὸν κορσὲ μὲ λιγώτερη ἀποστροφή.

— Ἄλλοτε, ἔλεγε, ἡ Γαλλία ἐκατοικεῖτο ἀπὸ 'Αρτέμιδες, 'Αφροδίτες καὶ Νιόβες. Σήμερα ἔχουν γίνει ὅλες σὰν σφῆκες ἐξ αἰτίας τοῦ κορσέ!...

'Ωραιότατο ὡσαύτως εἶνε καὶ τὸ ἀκόλουθο ἀνέκδοτο τοῦ περίφημου Γάλλου φυσιοδίφη Κουβιέ. 'Ο Κουβιὲ εἶχε πάει μιὰ μέρα νὰ ἐπισκεφθῆ κάποια γνωστή του δεσποινίδα, ἡ ὁποία, ἐνῶ πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ἦταν ζωηροτάτη καὶ ἀνθηροτάτη, εἶχε καταντήσει χλωμὴ καὶ μαραζωμένη ἐξ αἰτίας τοῦ κορσέ.

'Ο φυσιοδίφης, ὁ ὁποῖος ἀντελήφθη ἀμέσως τὴν αἰτία τῆς ἐξασθενήσεώς της, ἀφοῦ κουβέντιασε λίγο μαζύ της, ἐπλησίασε ἕνα ἀνθοδοχεῖο, πῆρε ἀπὸ ἐκεῖ ἕνα δροσερώτατο λουλοῦδι καὶ ρώτησε τὴ νέα:

— Πόσες ἡμέρες νομίζετε ὅτι μπορεῖ νὰ διατηρήση τὸ λουλοῦδι αὐτὸ τὴ φρεσκάδα του;

— Τὸ λιγώτερο ἔξη μέρες, ἀπάντησε ἐκείνη.

— Συμφωνῶ κ' ἐγὼ μὲ τὴ γνώμη σας, εἶπε ὁ Κουβιέ, ἀλλὰ θὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ μοῦ δώσετε μιὰ κλωστή.

'Η νέα, περίεργη νὰ ἰδῆ τί θὰ ἔκανε, τοῦ ἔδωσε τὴν κλωστὴ ποὺ τῆς ἐζήτησε. Τότε ὁ Κουβιὲ ἔδεσε μ' αὐτὴ τὸ κοτσάνι τοῦ λουλουδιοῦ καί, ἀφοῦ τὸ ἔβαλε πάλι μέσα στὸ ἀνθοδοχεῖο, παρεκάλεσε τὴ νέα νὰ τ' ἀφήση στὴ θέσι του χωρὶς νὰ λύση τὴν κλωστὴ καὶ νὰ τοῦ ἐπιτρέψη νὰ τὴν ἐπισκεφθῆ καὶ τὴν ἑπομένη. 'Η νέα, τῆς ὁποίας εἶχε κινηθῆ ἀρκετὰ ἡ περιέργεια, ἐδέχθηκε πρόθυμα τὴν πρότασί του.

Τὴν ἄλλη μέρα ὁ φυσιοδίφης, πιστὸς στὴν ὑπόσχεσί του, ξαναπῆγε στὸ σπίτι τῆς νέας καὶ μόλις ἐμπῆκε, ἔτρεξε ἀμέσως στ' ἀνθοδοχεῖο. 'Επῆρε ἀπ' ἐκεῖ τὸ λουλοῦδι, τὸ ἔδειξε στὴν κόρη καὶ τῆς εἶπε:

— Τὸ βλέπετε, δεσποινίς; Χτὲς μοῦ εἴχατε πῆ ὅτι θὰ διατηροῦσε τὴ φρεσκάδα του ἔξη μέρες τὸ λιγώτερο. Καὶ ὅμως...

— Περίεργο πρᾶγμα, ἀλήθεια! εἶπε κ' ἐκείνη. Μαράθηκε μέσα σὲ μιὰ μέρα...

— Λοιπόν, δεσποινίς, αὐτὸ τὸ λουλοῦδι εἶνε ἡ ζωή σας, εἶπε θριαμβευτικὰ ὁ φυσιοδίφης. Τὸ χθεσινὸ λουλοῦδι εἴσαστε σεῖς πρὶν φορέσετε κορσέ, τὸ σημερινὸ ἐσεῖς ἡ ἴδια πάλι, ἀλλὰ μετὰ τὴ χρῆσι τοῦ καταραμένου αὐτοῦ κορσέ!..

ΑΠΟ ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΗΣ ΚΙΝΑΣ: Κινέζικο δικαστήριο κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως

— 'Οδηγὸς συμπεριφορᾶς γιὰ τὶς κυρίες.

Κατὰ τὸν 14ον αἰῶνα, ἡ κυρίες τῆς Γαλλικῆς ἀριστοκρατίας εἶχαν τόσο πρόστυχες συνήθειες, ὥστε ὁ περίφημος συγγραφεὺς τῆς ἐποχῆς ἐκείνης Ροβέρτος ντὲ Μπλουὰ ἔγραψε πρὸς χάριν των ἰδιαίτερο βιβλίο μὲ ὁδηγίες συμπεριφορᾶς.

'Ιδοὺ μερικὲς ἀπὸ τὶς ὁδηγίες αὐτές, στὶς ὁποῖες καθρεφτίζονται πιστότατα τὰ ἤθη τῆς μακρυνῆς αὐτῆς ἐποχῆς:

— 'Η κυρίες ὀφείλουν ν' ἀποφεύγουν νὰ κυττάζουν τοὺς ἄνδρες ἐπίμονα. 'Επίσης δὲν πρέπει νὰ ξεσκεπάζουν τὸ στῆθος τους, τὰ πόδια τους καί.... τὸ πλευρό τους! ('Η τελευταία αὐτὴ ὁδηγία ἀφοροῦσε τὴν ἀνοιχτὴ στὰ πλάγια μπλοῦζα ποὺ ἦταν τῆς μόδας τότε).

— 'Επίσης δὲν πρέπει νὰ πιάνονται μεταξύ τους καὶ νὰ φωνάζουν δυνατά.

— 'Η καθαριότης εἶνε ἀπαραίτητη στὶς κυρίες. Πρέπει νὰ θεωροῦν ὡς ὑποχρέωσί τους νὰ κόβουν τὰ νύχια τους!

— Τὴν ὥρα τοῦ φαγητοῦ, ἡ κυρίες δὲν πρέπει οὔτε νὰ πολυμιλοῦν, οὔτε νὰ πολυγελοῦν. Μιὰ εὐγενικιὰ κυρία δὲν πρέπει ν' ἁρπάζη τὸ καλύτερο κομμάτι ἀπὸ τὴν πιατέλα, ἀλλὰ πρέπει νὰ τὸ ἀφήση γιὰ τοὺς γείτονάς της...

— Ὅταν μιὰ κυρία πιῆ κρασί, πρέπει ἀμέσως κατόπιν νὰ σκουπίση τὸ στόμα της. 'Οφείλει ὅμως νὰ προσέξη νὰ μὴ σκουπίση τὴ μύτη της ἢ τὰ μάτια της μὲ τὸ τραπεζομάντηλο.

— Κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ φαγητοῦ δὲν πρέπει νὰ λιγδώση πολὺ τὰ δάκτυλά της!

— 'Επίσης πρέπει ν' ἀποφεύγη νά... κλέψη ἔστω καὶ τὸ παραμικρὸ ἀντικείμενο ἀπὸ τὸ τραπέζι.

Φαντασθῆτε λοιπὸν τί ἤθη ἐπικρατοῦσαν τὴν ἐποχὴ ἐκείνη καὶ πῶς συνήθιζαν νὰ συμπεριφέρωνται ἡ «κυρίες τῆς ἀριστοκρατίας», γιὰ ν' ἀναγκασθῆ ὁ ἀγαθὸς ντὲ Μπλουᾶ νὰ τοὺς δώση τέτοιες ὁδηγίες...

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΣΤΑΤΩΜΕΝΗ ΚΙΝΑ: Θανατικὴ ἐκτέλεσις στὸ Τοὺνγκ Τσάο, κοντὰ στὸ Πεκῖνο.

ΜΙΚΡΑ - ΜΙΚΡΑ

Πρὸ ἡμερῶν ἄρχισε νὰ χτίζεται στὴ Δανία μιὰ ἐκκλησία ὕψους 150 μέτρων, τῆς ὁποίας ἡ πρόσοψις θὰ ἔχη τὸ σχῆμα... ἐκκλησιαστικοῦ ἁρμονίου!

— Στὴ Νέα 'Υόρκη ἱδρύθη τελευταῖα σύλλογος ἀποτελούμενος ἀπὸ γυναῖκες, μὲ σκοπὸ τὴν κατάργησι τοῦ ἀπαγορευτικοῦ νόμου περὶ οἰνοπνευμάτων.

— 'Η Γαλλικὴ ἐφημερίδα «Κοτιντιέν», ἡ ὁποία λέγεται ὅτι ἔχει τὴν μικροτέρα κυκλοφορία ἀπ' ὅλα τὰ Παρισινὰ φύλλα, κυκλοφορεῖ καθημερινῶς σὲ 300,000 μονάχα ἀντίτυπα...

— Τὸ συνοικέσιο τοῦ περιφήμου πρωταγωνιστοῦ τοῦ κινηματογράφου Τζὼν Τζίλμπερτ μὲ τὴν περίφημη ἐπίσης Γκρέτα Γκάρμπο, τὴν «θεία γυναίκα», ἐναυάγησε ὁριστικῶς.

— Στὶς 'Αμερικανικὲς φυλακὲς τοῦ Σὶγκ-Σὶγκ ἐγκατέστησαν τελευταίως καί... ραδιόφωνο, γιὰ νὰ διασκεδάζουν οἱ φυλακισμένοι.

— Στὴ Γερμανία ἄρχισε νὰ ἐφαρμόζεται ἡ νέα μόδα... τῶν μακρυῶν μαλλιῶν καὶ φουστανιῶν.

— 'Η 'Ολλανδικὴ Κυβέρνησις κατήργησε τὴν ποινὴ τοῦ θανάτου.

— Στὴν 'Αμερικὴ ὑπολογίζεται ὅτι ἐκδίδονται περὶ τὰ 200 βιβλία ἡμερησίως!

ΚΡΗΤΙΚΕΣ ΜΑΝΤΙΝΑΔΕΣ

Τὸ ξέρω εἶμαι ἄτυχη, σὲ σένα δὲν
(ἐλπίζω,
ὅσο νὰ ζῶ, θὰ σ' ἀγαπῶ, αὐτὸ μονά-
(χα ὁρίζω.

Στρογγυλομηλοπρόσωπη, μὲ τὴν ἐληὰ
(στὴ μούρη,
ζωὴ 'νε τούτη ποὺ μοῦ τρῶς, δὲν εἶνε
(καναβοῦρι.

Σπίρτο καὶ τσιγαρόχαρτο, μ' ἔκαμεν ὁ
(σεβντᾶς σου,
καὶ δὲν μπορῶ νὰ λείψω μπλειό, μιὰ
(ὥρ' ἀπὸ κοντά σου.

ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΜΠΙΑΓΚΑ ΚΑΠΕΛΛΟ

Συνέχεια τῆς ἱστορίας τῆς περίφημης κόρης τῆς Βενετίας. Φίλη τοῦ δουκὸς τῆς Τοσκάνης. Μιὰ μαρτυρικὴ ἡγεμονίδα, ἡ Ἰωάννα τῆς Αὐστρίας. Ἡ ἀλχημιστικὲς ἀσχολίες τοῦ δουκός. Τὸ «ἀσημένιο νερό»... Ἡ φιλόδοξη καὶ ἀρχομανὴς Μπιάγκα ποὺ δὲν ὑποχωροῦσε οὔτε μπρὸς στὸ ἔγκλημα. Τὸ δηλητηριασμένο γλύκισμα. Τὸ τραγικό της τέλος, κλπ.

Β΄.

ΔΙΗΓΗΘΗΚΑΜΕ στὸ προηγούμενο φύλλο τὴν πρώτη περίοδο τῆς ζωῆς τῆς ὡραίας **Μπιάγκας Καπέλλο ὥς** τὴ στιγμὴ **ποὺ ἡ** πονηρὴ **κόμησσα** Μοντραγκόνε **τὴν** παρέσυρε **στὸ μέ**γαρό της **γιὰ νὰ** τὴν **παραδώση στὰ** χέρια **τοῦ δουκὸς** τῆς Τοσκάνης Φραντσέσκο **τῶν** Μεδίκων. **Σήμερα** συνεχίζουμε.

Ἡ Μπιάγκα, ἀντικρύζοντας ἔξαφνα μπροστά της τὸν δοῦκα, βρέθηκε σὲ πολὺ δύσκολη θέσι. Ἂν ὀπισθοχωροῦσε, αὐτὸ θὰ ἐσήμαινε ὅτι φοβόταν, κι' ὅταν μιὰ γυναῖκα δείχνει πὼς φοβᾶται, εἶνε τὸ ἴδιο σὰν νὰ ὁμολογῇ ὅτι θὰ μποροῦσε νὰ ὑποκύψῃ. Ἔπειτα, ἡ εὐκαιρία ποὺ ἐπὶ καιρὸ τώρα ὀνειρευόταν ἡ Μπιάγκα, γιὰ νὰ ξαναδώσῃ τὴν ἐλευθερία στὸν ἄνδρα της, τῆς παρουσιαζόταν ἀναπάντεχη. Θὰ ἦταν κατώτερη τοῦ ἑαυτοῦ της, ἂν δὲν προσπαθοῦσε νὰ τὴν ἐπωφεληθῇ.

Ἐξ ἄλλου καὶ ὁ δοὺξ τῆς φέρθηκε μὲ πολὺ ἱπποτισμό. Ἄρχισαν λοιπὸν νὰ συνομιλοῦν καὶ ἡ Μπιάγκα τοῦ διηγήθηκε ὅλη της τὴ ζωή, μὲ ὅλες τὶς λεπτομέρειες. Ὁ δοὺξ τότε τῆς ὑποσχέθηκε πὼς ὅλα θὰ διορθωνόντουσαν γρήγορα. Ἦταν ὅμως ἀρκετὰ ἔξυπνος, ὥστε δὲν ἐπροχώρησε κατὰ τὴν πρώτη τους ἐκείνη συνάντησι σὲ ἐρωτικὲς ἐκδηλώσεις καὶ τὴν ἀποχαιρέτησε σὲ λίγο κ' ἔφυγε, ἀφοῦ προηγουμένως τῆς ὑπεσχέθη νὰ ἐκδόσῃ μιὰ διαταγή, διὰ τῆς ὁποίας ν' ἀπαγορεύῃ κάθε καταδίωξι ἐναντίον τοῦ συζύγου της.

Ἐπὶ δυὸ μέρες ἡ Μπιάγκα περίμενε ἀνυπόμονα νὰ ξανασυναντηθῇ μὲ τὸν δοῦκα, γιὰ νὰ πάρῃ τὴ διαταγὴ ποὺ τῆς εἶχε ὑποσχεθῇ γιὰ τὸν Πέτρο της. Ἀλλοίμονο ὅμως! Τὴ διαταγὴ αὐτὴ ὁ Πέτρος τὴν ἤθελε μόνο καὶ μόνο γιὰ ν' ἀφοσιωθῇ ὁλόκληρος στὴ μελαχροινὴ χήρα ποὺ τὸν εἶχε γοητεύσει. Καί, πράγματι, αὐτὸ συνέβη ὅταν τοῦ ἐδόθη ἡ ἄδεια νὰ κυκλοφορήσῃ ἔξω ἐλεύθερα. Ἔτρεξε ἀμέσως στὴν ἀγαπημένη του.

Τότε καὶ ἡ Μπιάγκα, γιὰ νὰ τὸν ἐκδικηθῇ, ἔγινε φίλη τοῦ δουκὸς Φραντσέσκο.

Ἐπειδὴ ὅμως ἐκείνη τὴν ἐποχή, Κόσμος ὁ Μέγας, ἡγεμὼν τῆς Φλωρεντίας καὶ τῆς Τοσκάνης καὶ πατέρας τοῦ δουκὸς Φραντσέσκο, διαπραγματευόταν τὸ γάμο τοῦ γυιοῦ του μὲ τὴν ἀρχιδούκισσα Ἰωάννα τῆς Αὐστρίας, οἱ δυὸ ἐρωτευμένοι ἀπεφάσισαν νὰ κρατήσουν μυστικὲς τὶς σχέσεις των. Ὅταν δὲ ὁ δοὺξ παντρεύτηκε τέλος τὴν Αὐστριακὴ πριγκήπισσα, ἀγόρασε γιὰ τὴ Μπιάγκα ἕνα **ὡραῖο μέγαρο,** στὴ *Βία Μάγκιο,* **ὅπου πήγαινε καὶ** τὴν ἔβλεπε τακτικά.

Τὰ χρόνια περνοῦσαν κ' ἡ Μπιάγκα μὲ τὰ θέλγητρά της εἶχε κάνει πειὰ σκλάβο της τὸ Φραντσέσκο, ὁ ὁποῖος τὴν ἀγαποῦσε τόσο, ὥστε, γιὰ νὰ μὴν ὑπάρχῃ πειὰ στὴ μέση ὁ σύζυγός της, ἔβαλε μιὰ μέρα καὶ τὸν ἐδολοφόνησαν τῇ συγκαταθέσει της. Ἡ ἴδια μάλιστα ἡ Μπιάγκα ἔδωσε στὸν ἀρχηγὸ τῶν δολοφόνων τὸ ξίφος μὲ τὸ ὁποῖο τὸν σκότωσαν!...

Ὁ δοὺξ Φραντσέσκο ἦταν ἀλλόκοτος ἄνθρωπος. Μολονότι ἦταν πολὺ μορφωμένος καὶ εἶχε καὶ κάποιο καλλιτεχνικὸ ταλέντο, ἐν τούτοις καταγινόταν μὲ ἰδιόρρυθμες ἀσχολίες. Μέρες ὁλόκληρες κλεινόταν σ' ἕνα ἰδιαίτερο διαμέρισμα τοῦ ἀνακτόρου του κ' ἐκεῖ καταγινόταν μὲ τὴν ἀλχημεία. Ἔλεγε πὼς εἶχε ἐφεύρει τὸ «λάδι τοῦ βιτριολιοῦ», κατεσκεύαζε ψεύτικη Ἰνδικὴ πορσελάνη καὶ διάφορα ἐλιξήρια καὶ σιρόπια ποὺ εἶχαν τρομερὴ δύναμι. Ὅσο δὲ περνοῦσαν τὰ χρόνια, τόσο περισσότερο τὸν κυρίευε αὐτὴ ἡ μανία του. Γιὰ νὰ διατηρήσῃ, ὅπως ἔλεγε, σὲ καλὴ κατάστασι τὴν ὑγεία του, ἔπινε ἕνα «ἀσημένιο νερό», ποὺ τὸ κατασκεύαζε ὁ ἴδιος ἀπὸ μυαλὰ φειδιῶν! Ὅλα ὅμως αὐτὰ τὰ ἀλλόκοτα φάρμακα ποὺ μεταχειριζόταν, τοῦ ἔφερναν τρομεροὺς πόνους στὸ στομάχι, πυρετὸ καὶ παροξυσμούς, κατὰ τὴ διάρκεια τῶν ὁποίων νόμιζε πὼς τὸ παλάτι του καιγότανε!...

Ἡ ἴδια ἡ Μπιάγκα ἔδωσε τὸ ξίφος στὸν ἀρχηγὸ τῶν δολοφόνων !...

Ὅσο γιὰ τὴν ἄμοιρη Ἰωάννα τῆς Αὐστρίας, αὐτὴ ἦταν ἄσχημη, λιγνή, ἥσυχη, εὐλαβητικὴ καὶ ἐνάρετη, καὶ ὁ μόνος προορισμός της στὴ ζωὴ ἦταν νὰ δώσῃ στὸ θρόνο τῆς Τοσκάνης ἕνα διάδοχο. Γιατί, ἔπειτα ἀπὸ τὸ θάνατο τοῦ Κόσμου τοῦ Μεγάλου, βασιλεὺς τῆς Τοσκάνης εἶχε γίνει ὁ δοὺξ Φραντσέσκο τῶν Μεδίκων. Δυστυχῶς ὅμως, καὶ τὰ ἐφτὰ παιδιὰ ποὺ εἶχε κάνει ἡ Ἰωάννα ἐβγῆκαν ὅλα κορίτσια, καὶ τὸ γεγονὸς αὐτὸ ἐγέμιζε τὴν ψυχή της ἀπὸ ἀπελπισία.

Ἡ Ἰωάννα ἦταν τόσο ἀθῴα καὶ τόσο ἀγαθή, ὥστε δὲν μποροῦσε νὰ φαντασθῇ ὅτι ὁ ἄνδρας της ἦταν δυνατὸν νὰ τὴν ἀπατᾷ. Ἔτσι ἡ Μπιάγκα εἶχε γίνει ἡ πιὸ στενή της φίλη καὶ ἡ ἄτυχη ἡγεμονίδα τὴν περιέβαλλε μὲ ἀπεριόριστη ἐμπιστοσύνη καὶ στοργή, χωρὶς νὰ ὑποπτεύεται τίποτε.

Σ' αὐτὸ τὸ μεταξὺ ἡ Μπιάγκα εἶχε γίνῃ πανίσχυρη στὴ Φλωρεντία. Ὅσοι ἤθελαν καμμιὰ χάρι, καμμιὰ θέσι, κανένα ἀξίωμα, ἔτρεχαν στὴν ὥμορφη Βενετσιάνα. Καὶ μόνο οἱ φτωχοὶ ἔτρεχαν στὴν Ἰωάννα, γιὰ νὰ ζητήσουν τὴν ἐλεημοσύνη της. Στὸ τέλος, ἡ ἄμοιρη Αὐστριακὴ πριγκήπισσα ἔκλεισε γιὰ πάντα τὰ μάτια της καὶ τελείωσε τὴ μελαγχολικὴ καὶ πονεμένη ζωή της.

Ἐπὶ τέσσερες μῆνες μετὰ τὸ θάνατο τῆς Ἰωάννας, ὁ Φραντσέσκο δὲν ἐπλησίασε τὴ Μπιάγκα. Στὸ τέλος ὅμως ἐκείνη τὸν ἐτράβηξε καὶ πάλι κοντά της καὶ τὸν ἐγοήτευσε περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά.

Βλέποντάς το αὐτό, ὅλοι οἱ αὐλοκόλακες εἶχαν συγκεντρωθῇ γύρω στὴν ὡραία Βενετσιάνα καὶ τὸ Συμβούλιο τῶν Δέκα, στὴ Βενετία, τὴν ἀνεκήρυξε, μὲ ἀπόφασί του, «Κόρη τῆς Δημοκρατίας». Τότε καὶ ὁ δοὺξ **Φραντσέσκο ἀπεφάσισε πειὰ** νὰ τὴν **κάνῃ ἐ**πίσημη γυναῖκα του.

Ἡ φιλόδοξη γυναῖκα εἶδε ἔτσι νὰ πραγματοποιοῦνται τὰ μεγάλα ὄνειρά της. Δὲν τῆς ἔμενε πειὰ παρὰ ἕνα πρᾶγμα ἀκόμη, γιὰ νὰ στερεωθῇ στὸ θρόνο τῆς Τοσκάνης : νὰ τοῦ δώσῃ ἕνα διάδοχο ὁ ὁποῖος τοῦ ἔλειπε.

Γιὰ νὰ τὸ ἐπιτύχῃ αὐτό, κατέφυγε στὴ μαγεία, στὶς μαγγανεῖες καὶ στὶς ἐπικλήσεις τῶν πνευμάτων. Μάζεψε γύρω της ἕνα ὁλόκληρο μπουλοῦκι ἀπὸ τσιγγάνους, μάγισσες, θαυματοποιοὺς καὶ κομπογιαννῖτες. Ὁ Μέγας Δοὺξ ἔτρεφε κι' αὐτὸς τὸν ἴδιο πόθο μαζύ της. Ἄρχισε λοιπὸν νὰ τὴν ἐφοδιάζῃ κι' αὐτὸς μὲ διάφορα φίλτρα καὶ ἄλλες διαβολικὲς συσκευασίες, σὲ τρόπο πού, μιὰ ὡραία ἡμέρα, ἡ Μπιάγκα τοῦ ἀνεκοίνωσε γεμάτη χαρὰ ὅτι σὲ λίγο θὰ γινόταν μητέρα.

Ἦταν βεβαία γι' αὐτό, γιατὶ τὸ παιδὶ ποὺ θὰ γεννιότανε, βρισκόταν κιόλας μέσα στὸ παλάτι, κρυμμένο κάπου κ' ἕτοιμο νὰ κάνῃ τὴν ἐμφάνισί του. Ἡ Μπιάγκα ἦταν ἀποφασιστικὴ γυναῖκα καί, μιὰ ποὺ τὰ μαγικὰ δὲν ἔφερναν ἀποτέλεσμα, κατέφυγε σὲ ἄλλον, πρακτικώτερο τρόπο. Βρῆκε δηλαδὴ ἕνα ξένο παιδί, τὸ ὁποῖο θὰ παρουσίαζε ὡς δικό της. Ἔπαιξε θαυμάσια τὴν κωμῳδία καί, ὅταν παρουσίασε στὸν δοῦκα τὸ παιδί, ἐκεῖνος, βλέποντάς το τόσο γερὸ καὶ τόσο δυναμωμένο, ἀπέδωσε τὸ θαῦμα στὰ φίλτρα του καὶ στὸ «ἀσημένιο νερό» του. Ἡ μαμὴ ὅμως, ἡ συνένοχος τῆς Μπιάγκας, ἐξαφανίστηκε τότε, καὶ μόνο ἀργότερα ἀπεκάλυψε τὸ σκάνδαλο.

Ὁλόκληρη ἡ ζωὴ τῆς γυναίκας αὐτῆς ὑπῆρξε ἕνα φρικιαστικὸ δρᾶμα. Ἡ καταπληκτικὴ ὡμορφιά της ἔκρυβε μέσα ἕνα ἀληθινὸ τέρας : δὲν εἶχε οὔτε καρδιά, οὔτε τρυφερότητα, οὔτε καμμιὰ μεγαλοψυχία. Τίποτε ἄλλο δὲν εἶχε ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἀπεριόριστη φιλοδοξία της. Ὅσο γιὰ τὸν πρίγκηπα, αὐτός, παρ' ὅλο τὸ παρουσιαστικὸ ταύρου ποὺ εἶχε, ἦταν ἕνας ἐξαιρετικὰ ἀδύνατος χαρακτὴρ καὶ εἶχε γίνει ἀληθινὸ παιχνιδάκι στὰ χέρια της. Καὶ οἱ δυὸ μαζὺ ἀποτελοῦσαν ἕνα ζεῦγος σκοτεινὸ καὶ τραγικό, τὸ ὁποῖο εἶχε ἀποτελέσει τὸν ἐφιάλτη τῆς μαγικῆς Φλωρεντίας.

Ὅταν στὸ παλάτι τοῦ Μεγάλου Δουκὸς ἐδίδοντο οἰκογενειακὰ γεύματα ἔβλεπε κανεὶς σ' αὐτὰ συγκεντρωμένους, σ' ἕναν στενὸ οἰκογενειακὸ κύκλο, τὸν δοῦκα Φραντσέσκο μὲ τὴν Μπιάγκα, τὴν ἀδελφὴ τοῦ δουκὸς Ἰσαβέλλα καὶ τοὺς δυὸ ἀδελφούς του, τὸν Φερδινάνδο καὶ τὸν Πέτρο τῶν Μεδίκων, ἀνθρώπους δηλαδὴ ποὺ ὅλων τὰ ὀνόματα μὲ φρίκη τὰ ἀναφέρει σήμερα ἡ ἱστορία. Ὁ Πέτρος ἐσκότωσε ἀργότερα τὴ γυναῖκα του καὶ ἡ Ἰσαβέλλα στραγγαλίσθηκε ἀπὸ τὸν ἄνδρα της... Ὅλοι αὐτοὶ μισοῦσαν καὶ φοβόντουσαν τὴν Μπιάγκα, στὸ τραπέζι δὲ φαινόντουσαν πολὺ προφυλακτικοὶ κ' ἔτρωγαν μὲ δισταγμὸ τὰ φαγητὰ ποὺ τοὺς προσέφεραν.

Σ' αὐτὸ τὸ μεταξύ, τὸ παιδὶ ποὺ ἡ Μπιάγκα εἶχε παρουσιάσει γιὰ δικό της, πέθανε. Ἡ μαμὴ ἀπεκάλυψε τότε σ' ἕνα μοναχὸ τὸ μυστικὸ στὸ ὁποῖο ὑπῆρξε συνένοχος. Δὲν ἐπρόφτασε ὅμως νὰ τὸ πῇ καὶ σὲ τρίτο, γιατὶ πέθανε ἀμέσως κατὰ μυστηριώδη τρόπο. Τώρα ὅμως τὰ πράγματα εἶχαν ἀλλάξει γιὰ τὴν Μπιάγκα. Ἂν ὁ δοὺξ πέθαινε, τὸ θρόνο τῆς Τοσκάνης θὰ τὸν κατελάμβανε ὁ ἀδελφός του Φερδινάνδος. Καὶ τὰ μάτια τῆς ὡραίας Βενετσιάνας ἔλαμπαν ὅταν τὸ συλλογιζότανε αὐτό.

Σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο ἦσαν τὰ πράγματα, ὅταν ἡ Μπιάγκα ἔπεισε τὸν ἄνδρα της νὰ προσκαλέσῃ σ' ἕνα ἐξοχικὸ κτῆμα τους τὸν Φερδινάνδο. Ὁ Φερδινάνδος πῆγε, γιατὶ τρελλαινότανε γιὰ τὸ κυνῆγι, καὶ ἡ Μπιάγκα, ξέροντας πὼς τοῦ Φερδινάνδου τοῦ ἄρεσαν τὰ γλυκά, κάθησε καὶ τοῦ ἔφτιαξε ἕνα ὡραῖο γλύκισμα.

Ὁ Φερδινάνδος εἶχε κάθε λόγο νὰ ὑποψιάζεται τὴ νύφη του καί, πρὶν φάῃ τὸ γλύκισμα, τὸ ἄγγιξε μὲ μιὰ μαγικὴ πέτρα ποὺ εἶχε στὸ δαχτυλίδι του καὶ ἡ ὁποία εἶχε τὴν ἰδιότητα ν' ἀλλάζῃ χρῶμα μόλις ἄγγιζε δηλητηριασμένο πρᾶγμα. Ἡ πέτρα λοιπὸν ἄλλαξε ἀμέσως χρῶμα καὶ τότε ὁ ἀδελφὸς τοῦ δουκὸς ἐδήλωσε πὼς δὲν εἶχε ὄρεξι καὶ δὲν θἄτρωγε. Ὁ Φραντσέσκο ὡστόσο τὸν βίαζε νὰ φάγῃ ἀπὸ τὸ ἀριστούργημα τῆς Μπιάγκας. Ἐκεῖνος ὅμως ἔμενε ἀνένδοτος.

— Πολὺ καλά, εἶπε τότε ὁ δούξ. Ἀφοῦ ὁ ἀδελφός μου δὲν θέλει νὰ τιμήσῃ τὸ πιάτο ποὺ τοῦ πρόσφερες, θὰ τὸ κάνω ἐγὼ γιὰ λογαριασμό του.

Καὶ πῆρε ἕνα κομμάτι ἀπὸ τὸ πιάτο τοῦ Φερδινάνδου. Ἡ Μπιάγκα ἔκανε μιὰ κίνησι γιὰ νὰ τὸν συγκρατήσῃ, ἀλλὰ σταμάτησε ἀμέσως. Φοβήθηκε μήπως ἄθελά της προδοθῇ. Ἔρριξε ἕνα γρήγορο βλέμμα στὸ παρελθόν της καὶ πῆρε ἀμέσως τὴν ἀπόφασί της, ὅπως τὴν εἶχε πάρει καὶ ἄλλοτε, ὅταν ἔφευγε μαζὺ μὲ τὸν Πέτρο Μποναβαντοῦρι ἀπὸ τὴ Βενετία. Ἀποφάσισε μ' ἄλλους λόγους ν' αὐτοκτονήσῃ.

Ἔκοψε ἄφοβα ἕνα κομμάτι ἀπὸ τὸ ἴδιο πιάτο καὶ τὸ ἔφαγε, ἐνῷ ἔτρωγε καὶ ὁ Μέγας Δούξ, ὁ ἄνδρας της.

Ὁ Φερδινάνδος τότε, βέβαιος ὅτι τὸ δαχτυλίδι του δὲν τὸν εἶχε γελάσει, ἀπαγόρευσε σὲ ὅλους τὴν εἴσοδο στὴν αἴθουσα αὐτή, ὅπου ἄρχισαν σὲ λίγο νὰ παραδέρνουν ἀπὸ τοὺς πόνους ὁ ἀδελφός του καὶ ἡ Μπιάγκα. Τὴν ἐπομένη καὶ οἱ δυό τους ἦσαν νεκροί. Ἕνας γιατρὸς τοὺς ἐξήτασε, κατὰ διαταγὴ τοῦ Φερδινάνδου, καὶ ἐδήλωσε ὅτι εἶχαν πεθάνει ἀπὸ κακοήθη πυρετό.

Ἔπειτα ἀπὸ τρεῖς μέρες ὁ Φερδινάνδος κατέλαβε τὸ θρόνο τῆς Τοσκάνης. Διέταξε κ' ἔκαναν μιὰ μεγαλοπρεπῆ κηδεία στὸν ἀδελφό του. Ὅσο γιὰ τὴν Μπιάγκα, πέταξαν, χωρὶς καμμιὰ ἱεροτελεστία, καμμιὰ πομπή, τὸ πτῶμα της σ' ἕναν τάφο ποὺ ἄνοιξαν στὸ μοναστῆρι τοῦ Ἁγίου Λαυρεντίου, ἔξω ἀπὸ τὰ μουράγια τῆς Φλωρεντίας...

ΤΡΑΓΟΥΔΑΚΙΑ

ΕΙΔΥΛΛΙΟ

Βοσκοπούλα λυγερὴ
βόσκει πρόσχαρη τ' ἀρνιά της·
μὲ λαχτάρα τὴ θωρεῖ
ἕνας ὥμορφος διαβάτης.

— Μαυρομάτα κοπελλιά,
ἔχεις χείλη σὰν κοράλλι
καὶ τετράξανθα μαλλιὰ
καὶ ροδοπλασμένα κάλλη.

Εἶμαι πλούσιος πολὺ
κι' ὅλο μου τὸ βιὸς τὸ βάζω,
πούλησέ μου ἕνα φιλὶ
κι' ὅσο θέλεις τ' ἀγοράζω.

— Μὴ μὲ κάνῃς νὰ γελῶ,
λέει ἡ νειὰ μὲ περηφάνεια.
τὰ φιλιά μου τὰ πουλῶ
μὲ τοῦ γάμου τὰ στεφάνια.

Κι' ἂν τὸ θέλῃς κι' ἀγαπᾷς
νὰ φιλήσῃς τέτοια κάλλη,
πρῶτα θἄρθῃ ἕνας παπᾶς
τὰ στεφάνια νὰ μᾶς βάλῃ.

† ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΛΕΜΗΣ

ΑΓΟΡΑΖΟΥΜΕ εἰς ἀπολύτως ἱκανοποιητικὴν τιμὴν παλαιὰ περιοδικὰ καὶ ἐφημερίδας, πρὸ πεντηκονταετίας. **Γράψατέ μας : Περιοδικὸν «Οἰκογένεια», Λέκα 7, Ἀθήνας.**

ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΜΑΣ

ΤΟΥ ΜΑΞΙΜ ΩΝΤΟΥΕΝ

ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΟΡΑΜΑ...

ΡΗΜΑΓΜΕΝΗ ἀπὸ τὰ χρόνια καὶ τὴν ὀδύνη, ἰσχνὴ καὶ σκελετωμένη πειά, βρῆκα κ' ἐκεῖνο τὸ βράδυ τὴν κυρὰ Σουζὸν κοντὰ στὸ τζάκι της, τυλιγμένη μ' ἕναν παληὸ μανδύα, νὰ κυττάζῃ, μελαγχολικὴ ὅπως πάντα, τὶς τελευταῖες ἀναλαμπὲς τῆς φωτιᾶς ποὺ ἔσβυνε..

Ὅταν μὲ ἄκουσε ν' ἀνασηκώνω τὸ μάνταλο τῆς πόρτας, γύρισε τὸ κεφάλι της πρὸς ἐμένα, καί, τὴ στιγμὴ ἐκείνη, μέσα στὰ μάτια της, τὰ σβυσμένα ἀπὸ τὰ δάκρυα, ξεχώρισα τὴ φευγαλέα, τὴν αἰώνια ἀπάτη της.

Ὄχι, δὲν ἤμουν ἐγώ, βέβαια, αὐτὸς ποὺ ἡ κυρὰ Σουζὸν περίμενε κι' αὐτὸ τὸ βράδυ, ὅπως πάντα, μὰ ἐκεῖνος, πάντοτε ἐκεῖνος, τὸ παλληκάρι της, ὁ Πέτρος, ὁ μοναχογυιός της, ποὺ ἐδῶ κ' εἰκοσιπέντε χρόνια εἶχε φύγει μ' ἕνα καράβι καὶ δὲν εἶχε ξαναγυρίσει πειά... Εἶχε πνιγῆ, ὅπως μάθαμε, σ' ἕνα ναυάγιο, μαζὺ μὲ ὅλο τὸ ἄλλο πλήρωμα... Μὰ ἡ μητέρα του τὸν περίμενε πάντοτε, ἔλπιζε πὼς θὰ γυρίσῃ καὶ δὲν εἶχε πιστέψει ποτὲ στὸ θάνατό του.

Μόλις μὲ ἀνεγνώρισε, μοῦ εἶπε μὲ στοργή :

— Ἐσεῖς εἶστε λοιπόν, κύριε Ζάν;... Εἶσθε πολὺ καλός, γιατὶ δὲν μὲ ξεχνᾶτε ποτέ... Ἡ γυναῖκα σας, ἡ ἀγαπημένη μου μικροῦλα ποὺ τόσες φορὲς τὴν ἐχόρεψα ἄλλοτε στὰ γόνατά μου, μοῦ εἶχε πῆ χθὲς πὼς θἄρχόσαστε νὰ μὲ δῆτε σήμερα, ἀλλὰ δὲν τόλμησα νὰ τὸ πιστέψω...

— Καὶ ἡ ὑγεία σας, πῶς πάει, κυρὰ Σουζόν;

— Ἔ!... ἔ!... ἔτσι κ' ἔτσι!... Στὴν ἡλικία μας δὲν μπορεῖ κανεὶς πειὰ νὰ λέῃ πὼς εἶνε γερός, ὅπως ἦταν νέος... Κλείνω τὸν ἄλλο μῆνα τὰ ἑβδομηνταεφτὰ χρόνια... Ξέρετε τί θὰ πῆ αὐτό; Καὶ σήμερα ὅμως ἀκόμα δὲν θὰ εἶχα κανένα παράπονο γιὰ τὴν ὑγεία μου, ἂν δὲν ἦταν τὸ στομάχι μου ποὺ μὲ πειράζει κάθε τόσο... Ἄ! κύριε Ζάν, ἐκεῖνος ποὺ θὰ μὲ κάνει καλά, εἶνε μονάχα Αὐτός...

Καί, ἀναστενάζοντας, ἐπρόσθεσε :

— Ὁ γυιός μου...

— Ὥστε τὸν περιμένεις ἀκόμα, κυρὰ Σουζόν; Τὸν περιμένεις πάντοτε;

— Πάντοτε, ἐπανέλαβε αὐτὴ μὲ δύναμι... Στὸ χωριὸ ὅλοι λένε πὼς τὸ φτωχό μου παλληκάρι πνίγηκε καὶ ὅτι τὰ ψάρια, ἀπὸ πολλὰ χρόνια τώρα, τοῦ ἔχουν φάει τὰ μάτια... Αὐτὸ εἶνε ψέμμα... ψέμμα!... Ἂν εἶχε πνιγῆ, δὲν θἄρχότανε νὰ μὲ δῆ στὸν ὕπνο μου καὶ νὰ μοῦ ζητήσῃ νὰ τοῦ κάνω τὸ μνημόσυνο;... Οἱ γονιοὶ τῶν ἄλλων ποὺ λένε πὼς πνίγηκαν μαζύ του, παρηγορήθηκαν πειὰ κ' ἡ χῆρες τους ξαναπαντρεύτηκαν... Μὰ ἐγὼ ξέρω καλὰ πὼς θὰ τὸν ξαναϊδῶ τὸν Πέτρο μου, πρὶν πεθάνω... Μονάχα ποὺ ἀργεῖ, ἀργεῖ πολύ!...

Καί, λέγοντας αὐτὰ τὰ λόγια, ἄρχισε νὰ κουνάῃ λυπημένα τὸ κεφάλι της, μὲ τὰ χείλη της σφιγμένα...

Ἐγώ, βλέποντας τὴ θλίψι της, προσπάθησα νὰ γυρίσω ἀλλοῦ τὴν κουβέντα καὶ τῆς εἶπα :

— Δὲν σοῦ λείπει τίποτε, κυρὰ Σουζόν;...

— Καὶ τί μοῦ χρειάζεται πειά, κύριε Ζάν; Μιὰ φτωχὴ γυναῖκα σὰν κ' ἐμένα, δόξα σοι ὁ Θεός, δὲν ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ πολλὰ πράγματα... Ἡ κυβέρνησις μοῦ ἔχει κόψει σύνταξι καὶ μ' αὐτὴ πληρώνω τὸ νοῖκι μου... Παίρνω καὶ μιὰ ἄλλη σύνταξι ἀπὸ τὸ Ναυτικὸ Ταμεῖο καὶ μὲ λίγα βοηθήματα, ποὺ μοῦ δίνουν οἱ καλοί μου γείτονες, τὰ καταφέρνω καὶ τὰ βγάζω πέρα... Ὤ! δὲν ἔχω κανένα παράπονο... Ζῶ πολὺ καλά... Χθὲς ἀκόμα ἡ γυναῖκα σας μοῦ ἄφησε πενῆντα φράγκα... Ὤ! τί εὐτυχισμένα γεράματα ποὺ θὰ περνοῦσα, ἂν εἶχα κοντά μου καὶ τὸ παλληκάρι μου... Ὤ! δὲν ἔχω κανένα παράπονο, γιατὶ εἶνε ἕνα σωρὸ ἄνθρωποι γύρω μου ποὺ δυστυχᾶνε καὶ ποὺ δὲν ἔχουν οὔτε καὶ τὸ ψωμί τους!

Σὲ λίγο ἀποχαιρέτησα τὴν κυρὰ Σουζὸν κ' ἔφυγα. Ἤμουν βαθειὰ συγκινημένος, γεμάτος θαυμασμὸ πρὸς τὴν αἰσιοδοξία τῆς καλῆς αὐτῆς γρηᾶς, ἡ ὁποία, μέσα στὴ φτώχεια της καὶ τὴ συμφορά της, εὕρισκε τὸν τρόπο νὰ λέῃ πὼς εἶνε εὐτυχισμένη, συγκρίνοντας τὴ δυστυχία της μὲ τὴ δυστυχία τῶν ἄλλων...

⁂

Μερικὲς μέρες ἀργότερα, ἡ καμπάνα τοῦ χωριοῦ, χτυπῶντας πένθιμα, ἀνήγγελλε πὼς ἡ κυρὰ Σουζὸν ἦταν ἑτοιμοθάνατη.

Ἀμέσως ἔτρεξα στὸ σπίτι της γιὰ νὰ τὴν προλάβω στὶς τελευταῖες της στιγμές. Πολλοὶ φίλοι βρισκόντουσαν κιόλας ἐκεῖ, γεμίζοντας τὸ σπιτάκι της.

Ὅταν ἡ γυναῖκα μου κ' ἐγὼ μπήκαμε μέσα στὴν κάμαρά της, ἡ κυρὰ Σουζὸν δὲν ἀναγνώριζε πειὰ κανέναν. Ὡστόσο μιὰ ἔκφρασι μεγάλης χαρᾶς, μιᾶς χαρᾶς οὐρανίας, φώτιζε τὸ φτωχὸ καὶ μαραμένο της πρόσωπο.

Ἁπλώνοντας τὰ κάτισχνα χέρια της ἔξω ἀπὸ τὰ σκεπάσματά της, πρὸς κάποιο ὅραμα ποὺ ἔβλεπε ἐκείνη τὴ στιγμὴ μπροστά της, ἡ ἑτοιμοθάνατη παραληροῦσε :

— Ὤ, ἔλεγε, ξαναγύρισες ἐπὶ τέλους, Πέτρο μου, ἀγαπημένο μου παιδί, μοναχογυιέ μου!... Γιατί λοιπὸν ἔλεγαν οἱ ἄλλοι πὼς δὲν θὰ σὲ ξαναδῶ πειὰ πρὶν πεθάνω, κι' ὅτι τὰ ψάρια σοῦ ἔφαγαν τὰ μάτια; Κύτταξέ με, ἀγάπη μου, ἀκόμα!... Δὲν ἄλλαξες καθόλου... Εἶσαι πάντα ὁ ἴδιος... Πάντα ὥμορφος καὶ δυνατὸς καὶ νέος, ὅπως ἦσουν τὸ πρωῒ ποὺ ἔφυγες γιὰ τὸ τελευταῖο ταξεῖδι... Ὤ! πόσο ἔκλαψα, Πέτρο μου, τὴν ἡμέρα ἐκείνη!... Κ' ἐσὺ ὅμως ἔκλαιγες, ἂν καὶ ἤθελες νὰ κρύψῃς τὰ δάκρυά σου ἀπὸ τοὺς συντρόφους σου, φτωχό μου παλληκάρι!... Μά, τελείωσε... τελείωσε... Δὲν θὰ χωρίσουμε πειὰ ποτέ, Πέτρο μου... Ποτέ!... Γέρασα πολύ, καθὼς βλέπεις... κι' ἂν δὲν ἐγύριζες ἐσύ, ποιὸς θὰ μοῦ ἔκλεινε τὰ μάτια τὴν ἡμέρα ποὺ θὰ πέθαινα;... Ὤ, Πέτρο μου, Πέτρο μου!...

Καί, λέγοντας αὐτά, ἔφερε τὰ χέρια της πρὸς τὸ στῆθος της σὰν νὰ ἔσφιγγε κάποιον μὲ λαχτάρα, σὰν νὰ ἔσφιγγε τὸ παιδί της, τὸ ἀγαπημένο της παιδί, ποὺ τόσα χρόνια τὸ εἶχε περιμείνει...

Ἕνα χαμόγελο ὑπερτάτης χαρᾶς ζωγραφίστηκε στὰ χείλη της ποὺ σάλεψαν λίγο ἀκόμη, τραυλίζοντας λέξεις ἀκατάληπτες... Ἔπειτα ἔβηξε ἐλαφρὰ καὶ τὰ μάτια της ἔκλεισαν γιὰ πάντα, σφραγίζοντας πίσω ἀπὸ τὰ βλέφαρά της τὸ δρᾶμα τοῦ πνιγμένου παιδιοῦ της, τὸ δρᾶμα ἐκεῖνο ποὺ εἶχε κάνει εὐτυχισμένες τὶς τελευταῖες της στιγμές...

Ἡ γρηὰ Σουζὸν εἶχε πεθάνει — ἡ γρηὰ Σουζὸν εἶχε πεθάνει εὐτυχισμένη — ἡ γρηὰ Σουζὸν εἶχε ξαναδῆ τὸ μοναχογυιό της...

MAXIME AUDOUIN

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

ΟΙ ΔΥΟ ΓΑΪΔΑΡΟΙ...

Ὁ πρίγκηψ Κάουνιτς εἶχε ὑποβάλει κάποτε στὸν αὐτοκράτορα τῆς Αὐστρίας Ἰωσὴφ τὸν Β΄ ἕνα σχέδιο νόμου γιὰ νὰ τὸ ὑπογράψῃ. Ὁ αὐτοκράτωρ, χωρὶς νὰ δῆ τὸ περιεχόμενό του, ἐπειδὴ ἦταν δυσαρεστημένος μὲ τὸν πρίγκηπα, ἔγραψε κάτω ἀπὸ τὸ διάταγμα μὲ μεγάλα γράμματα τὴ φράσι : «Ὁ Κάουνιτς εἶνε ἕνας γάϊδαρος!...» Καὶ ὑπέγραψε.

Ὅταν σὲ λίγο παρουσιάστηκε ὁ Κάουνιτς γιὰ νὰ πάρῃ ἀπάντησι, ὁ Ἰωσὴφ τοῦ ἔδωσε τὸ διάταγμα καὶ τοῦ εἶπε :

— Αὐτὴ εἶνε ἡ γνώμη μου... Διαβάστε την μόνος σας!...

Ὁ Κάουνιτς, ποὺ εἶχε δῆ τὴ φράσι, φάνηκε διστακτικός. Ἀλλά, ἐπειδὴ ὁ αὐτοκράτωρ ἐπέμενε, ὁ ἔξυπνος πρίγκηψ, ἀφοῦ ὑποκλίθηκε μπροστά του καὶ τὸν εὐχαρίστησε γιὰ τὴν τιμὴ ποὺ τοῦ ἔκανε, διάβασε τὴ φράσι ὡς ἑξῆς :

«Ὁ Κάουνιτς εἶνε ἕνας γάϊδαρος, Ἰωσὴφ ὁ δεύτερος!...»

ΑΠΟ ΤΗ ΔΡΑΣΙ ΤΩΝ ΓΑΛΛΩΝ ΦΙΛΕΛΛΗΝΩΝ

ΜΙΑ ΦΙΛΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΙΣ ΤΩΝ ΓΑΛΛΩΝ ΔΙΑΝΟΟΥΜΕΝΩΝ ΤΟ 1897

Ὁ φιλελληνισμὸς τῶν Γάλλων φοιτητῶν. Ἱδρύουν Κομιτᾶτον καὶ γράφουν στὴν ἐφημερίδα τους φλογερὰ ἄρθρα ὑπὲρ τῆς Ἑλληνικῆς ὑποθέσεως. Ἕνα φιλολογικὸ συλλαλητήριο. Ποιοὶ ἐπρόκειτο νὰ μιλήσουν. Καὶ ποιοὶ δὲν... ἐμίλησαν! Ἡ ὑπεκφυγὴ τοῦ Μωρὶς Μπαρρές. Τὰ παθήματα τοῦ Λεὼν, Πὼλ-Φάργκ. Ὅπου οἱ φοιτηταὶ ἔρχονται στὰ χέρια. Ἡ ἀπόφασίς των νὰ κατεβοῦν νὰ πολεμήσουν γιὰ τὴν Ἑλλάδα.

(Τελευταίως, ὁ γνωστὸς Γάλλος συγγραφεὺς Εὐγένιος Μονφὸρ δημοσίευσε σὲ μιὰ μεγάλη Παρισινὴ ἑβδομαδιαία ἐφημερίδα τὶς ἀναμνήσεις του σχετικῶς μὲ τὶς ἐνέργειες καὶ τὰ διαβήματα ποὺ ἔκαναν οἱ Γάλλοι φιλέλληνες φοιτηταὶ νὰ βοηθήσουν τὴν Ἑλλάδα κατὰ τὸν ἀτυχῆ πόλεμο τοῦ 97. Καὶ ἐπειδή, στὴν κίνησι αὐτή, ἀνεμίχθησαν καὶ πολλοὶ διανοούμενοι, ποὺ ἔγιναν διάσημοι ἀργότερα, δὲν θεωροῦμε ἄσκοπο νὰ παραθέσουμε στοὺς ἀναγνώστας μας τὰ κυριώτερα σημεῖα ἀπὸ τὶς ἱστορικὲς αὐτὲς σελίδες τοῦ Εὐγενίου Μονφόρ).

1897!... **Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη εἴμαστε** φοιτηταί!... Ἀντί ὅμως νὰ πηγαίνουμε στὸ Πανεπιστήμιο, περνούσαμε τὴν ἡμέρα μας στὸ... Καρτιὲ Λατέν. Ἐκεῖ, μαθαίναμε πῶς νὰ ξελογιάζουμε τὶς μοδιστροῦλες καὶ πῶς ν' ἀντέχουμε στὸ μεθῦσι καὶ στὰ ξενύχτια... Ξαφνικά, μιὰ μέρα, μάθαμε ἀπὸ τὶς ἐφημερίδες ὅτι εἶχε κηρυχθῆ ὁ πόλεμος μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας. Ἡ Ἑλλάδα, ἡ ἀρχαία πατρίδα ὅλων τῶν ποιητῶν, βρισκότανε σὲ κίνδυνο!... **Μερικοὶ ἀπὸ ἐμᾶς** ἐξεμάνησαν στὸ ἄκουσμα αὐτῆς τῆς εἰδήσεως καὶ ἀποφάσισαν νὰ ἐγκαταλείψουν τὶς σπουδές των, νὰ κατεβοῦν στὴν Ἑλλάδα καὶ νὰ πολεμήσουν στὸ πλευρὸ τῶν ἀπογόνων τοῦ Πλάτωνος. Τότε ὅμως ἐπενέβησαν οἱ ψυχραιμότεροι—καὶ οἱ πιὸ λογικοί, μὰ τὴν ἀλήθεια!—οἱ ὁποῖοι ἀνεχαίτισαν τὴν ὁρμὴ τῶν θερμοαίμων, λέγοντάς τους ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ μὴ βιαστοῦνε καὶ ὅτι προτιμώτερο ἦταν νὰ φροντίσουν νὰ δημιουργήσουν προηγουμένως ρεῦμα συμπαθείας στὸ Παρίσι ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος, γιὰ νὰ μπορέσουν ἔτσι νὰ τὴν βοηθήσουν θετικώτερα καὶ ἀποτελεσματικώτερα.

Καὶ τότε ἱδρύθη ἕνα Κομιτᾶτον φιλελλήνων φοιτητῶν, ἐνῶ συγχρόνως ἡ φοιτητικὴ ἐφημερίδα—τὸ «Βῆμα τῶν Φοιτητῶν»—ἀφιέρωσε ἕνα ὁλόκληρο φύλλο της ὑπὲρ τῆς μεγάλης Ἑλληνικῆς προσπαθείας ν' ἀποτινάξη τελειωτικῶς τὸν Τουρκικὸ ζυγό. Ἐντωμεταξύ, ὁ Μωρὶς Σεβριὲ καὶ ὁ Λεὼν Πὼλ-Φάργκ—ἕνας ἀπὸ τοὺς μεγαλειτέρους σημερινοὺς ποιητὰς τῆς Γαλλίας—ἄρχισαν νὰ τρέχουν δεξιὰ κι' ἀριστερὰ στὸ Παρίσι καὶ νὰ ἐργάζωνται μὲ ζῆλο κ' ἐνθουσιασμὸ γιὰ τὴν ὀργάνωσι ἑνὸς φιλελληνικοῦ συλλαλητηρίου. Τέλος, μιὰ μέρα ἀνηγγέλθη στὸ «Βῆμα τῶν Φοιτητῶν» ὅτι ἡ συγκέντρωσις αὐτὴ θὰ γινότανε στὴ μεγάλη αἴθουσα τῆς Λέσχης τῶν Ἐπιστημόνων. Συγχρόνως σ' ὅλους τοὺς τοίχους τοῦ Καρτιὲ Λατὲν ἐτοιχοκολλήθησαν φλογερὲς κ' ἐνθουσιώδεις προκηρύξεις, στὶς ὁποῖες ἡ διοργανωτικὴ ἐπιτροπὴ προσκαλοῦσε κάθε ἠθικὸν καὶ τίμιο ἄνθρωπο νὰ παρευρεθῆ σ' αὐτή. Μεταξὺ τῶν ρητόρων εἶχαν δηλώσει πὼς θὰ μιλήσουν καὶ οἱ διάσημοι συγγραφεῖς Μωρὶς Μπαρρές, Λουΐ Μενάρ, Πὼλ Ἀδάμ, Ὀκτάβιος Μιρμπώ, Λουκιανὸς Ντεκάβ—καὶ ὁ Μωρεάς, φυσικά... Ἐπίσης ὁ διάσημος ἠθοποιὸς καὶ ἑταῖρος τῆς «Γαλλικῆς Κωμωδίας» ντὲ Μὰξ θ' ἀπήγγελε διάφορα ποιήματα γιὰ τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τ' «Ἀνατολίτικα» τοῦ Οὐγκώ... Τὸ πρόγραμμα, καθὼς βλέπετε, ἦταν πλῆρες. Τιμὴ εἰσιτηρίου—γιατὶ ἡ συγκέντρωσις αὐτὴ θὰ γινότανε μὲ πληρωμένη εἴσοδο—ὡρίσθησαν πεντάρες μόνον **τρεῖς...**

* * *

Ἡ ἡμέρα τῆς συγκεντρώσεως ἔφτασε τέλος... Τὴν ὡρισμένη ὥρα, ἡ αἴθουσα ἦταν γεμάτη ἀπὸ φοιτητάς. Τὴν στιγμὴ ὅμως ποὺ ἐπρόκειτο ν' ἀρχίσουν οἱ ρήτορες νὰ μιλοῦν, οἱ μὲν Μπαρρὲς καὶ Ἀδὰμ μᾶς εἰδοποίησαν ὅτι τοὺς ἦταν ἀδύνατο νὰ ἔλθουν, οἱ δὲ ἄλλοι, ἀπὸ τοὺς γνωστοὺς διανοουμένους ποὺ θὰ μιλοῦσαν ἐπίσης, ὄχι μόνο δὲν εἶχαν ἔλθει, ἀλλ' οὔτε κἂν ἔλαβαν τὸν κόπο νὰ μᾶς εἰδοποιήσουν γιὰ τὴν ἀπουσία τους! Φαντάζεσθε τὴν ἀγωνία μας! Πῶς νὰ τὸ ἀναγγείλουμε αὐτὸ στὸ ἀκροατήριο, τὸ ὁποῖο εἶχε ἀρχίσει ν' ἀνυπομονῆ καὶ νὰ χτυπᾶ τὰ πόδια του;

Λεὼν Πὼλ - Φάργκ

Τέλος, ἀποφασίσαμε ν' ἀρχίσουμε ὅπως-ὅπως. Ἀνεβήκαμε στὸ βῆμα, ὁρίσαμε πρόεδρο τῆς συγκεντρώσεως κάποιο γερουσιαστή, τοῦ ὁποίου δὲν θυμᾶμαι τὸ ὄνομα, καὶ παρακαλέσαμε τὸν ντὲ Μὰξ ν' ἀρχίσῃ τὴν ἀπαγγελία. Ἐλπίζαμε, βλέπετε, ὅτι ἡ ποίησις θὰ ἐξευμένιζε καὶ θὰ γαλήνευε τὸ ἐξαγριωμένο ἀκροατήριο. Καὶ ἐνῶ ἐμεῖς ἀνταλλάσσαμε χαμηλοφώνως τὶς σκέψεις μας, πῶς δηλαδὴ θὰ δικαιολογούσαμε τὴν ἀπουσία τῶν ρητόρων, ὁ ντὲ Μὰξ ἀπήγγελε διαρκῶς τραγούδια. Ἀπήγγειλε ἕνα ποίημα, δύο, τρία, δέκα—εἶπε ἀπέξω ὅλον τὸν ὀγκώδη τόμο τῶν «Ἀνατολίτικων»!... Εἶχε κουραστῆ πειά!... Τὰ μάτια του εἶχαν πεταχτῆ πειὰ ἔξω ἀπὸ τὶς κόγχες των, ὁ ἱδρὼς ἔσταζε ποτάμι ἀπὸ τὸ μέτωπό του, ἡ φωνή του εἶχε βραχνιάσει. Μόλις τελείωνε ἕνα ποίημα, μᾶς ἔρριχνε μιὰ ἱκετευτικὴ ματιά, σὰν νὰ μᾶς ρωτοῦσε πότε θὰ πάψη αὐτὸ τὸ μαρτύριο. Ἀλλ' ἐμεῖς πολὺ λίγο σκοτιζόμαστε γιὰ τοὺς πνεύμονας τοῦ ντὲ Μάξ. Ἐκεῖνο ποὺ μᾶς ἐνδιέφερε, ἦταν πῶς νὰ σώσουμε τὴν κατάστασι. Καὶ διαρκῶς τοῦ λέγαμε:

— Κουράγιο, ντὲ Μάξ! Πὲς ἀκόμα ἕνα τραγοῦδι!...

Καὶ ὁ ντὲ Μὰξ ἀνέβαινε πάλι στὸ βῆμα καὶ ἄρχιζε ἄλλο ποίημα.

Μὰ ἡ ὥρα περνοῦσε, ἐμεῖς δὲν εἴχαμε λάβει ἀκόμα καμμιὰ ἀπόφασι καὶ ἡ συγκέντρωσις δὲν μποροῦσε, φυσικά, νὰ γίνη μονάχα μὲ τραγούδια. Τότε ὁ Μωρὶς Σεβριὲ ἔλαβε τὴν ἡρωϊκὴ ἀπόφασι ν' ἀναγγείλῃ στὸ ἀκροατήριο ὅτι ὁ Πὼλ Ἀδὰμ δὲν θὰ μιλοῦσε. Γιουχαϊσμοὶ καὶ σφυρίγματα κατὰ τοῦ Ἀδὰμ ὑπεδέχθησαν αὐτὴ τὴ δήλωσι. Καὶ ἀμέσως οἱ φοιτηταὶ ἄρχισαν νὰ ζητοῦν τὸν Μπαρρές:

— Ὁ Μπαρρές! Ὁ Μπαρρές! Νὰ μιλήσῃ ὁ Μπαρρές! Θέλουμε λόγο! Λόγο! Λόγο!...

— Στείλαμε τὸν Πὼλ-Φάργκ νὰ τὸν βρῆ καὶ νὰ τὸν φέρη ἐδῶ διὰ τῆς βίας. Στὸ μεταξύ, ἡ ἀξιότιμος ὁμήγυρις θὰ λάβη τὴν εὐτυχία ν' ἀκούσῃ τὸν μεγάλο συγγραφέα Λουΐ Μενάρ, ἕνα ἀπὸ τοὺς ἀκραιφνέστερους φιλέλληνας...

Διάφορα ἐπιφωνήματα: «Ἄ!... Ὤ!... Ἴ!...» ὑπεδέχθησαν τὴν ἄνοδο στὸ βῆμα τοῦ «μεγάλου» Μενάρ... ποὺ, σημειώσατε, ἦταν μικροσκοπικώτατος...

Ὁ λόγος τοῦ Μενάρ, ἀναφερόμενος μᾶλλον στοὺς ἀρχαίους Ἕλληνας, παρὰ στοὺς σημερινούς, ἦταν ὡραῖος κ' ἐνθουσιώδης, ἀλλὰ εὐτύχησαν νὰ τὸν ἀκούσουν μονάχα ὅσοι στεκόντουσαν δίπλα του, στὸ βῆμα. Ἡ φωνή του ἦταν πολὺ σιγανή. Τοῦ κάκου οἱ φοιτηταὶ διεμαρτύροντο ἀπὸ κάτω:

— Δυνατώτερα! Δὲν ἀκοῦμε τίποτα!

Ὁ φτωχὸς ὁ Μενὰρ δὲν μποροῦσε νὰ μιλήσῃ πιὸ δυνατά. Στὴν ἀρχή, οἱ φοιτηταὶ ἐσεβάσθησαν τ' ἄσπρα μαλλιά του καὶ διεμαρτύροντο... κοσμίως. Ὅσο ὅμως προχωροῦσε ἡ ὥρα καὶ ἔβλεπαν τὸν ρήτορα νὰ μιλάῃ, νὰ μιλάῃ, νὰ μιλάῃ χωρὶς ν' ἀκούγεται, ἡ διαμαρτυρίες ἔγιναν πιὸ ἔντονες καὶ κατέληξαν σὲ θορυβώδη ἀποδοκιμασία... Καὶ ὁ ἀγαθὸς Μενὰρ κατέβηκε ἀπὸ τὸ βῆμα, ἀφοῦ τελείωσε τὸ λόγο του, εὐχαριστημένος καὶ ἱκανοποιημένος ἀπὸ τὸν ἑαυτό του, ἐπειδὴ προσέφερε μιὰ ἀνεκτίμητη ἐκδούλευσι στὴν ἀγαπημένη του Ἑλλάδα.

* * *

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἐπέστρεψε καὶ ὁ Λεὼν Πὼλ-Φάργκ, ὁ ὁποῖος εἶχε πάει νὰ φέρη διὰ τῆς βίας τὸν Μπαρρές. Ἀπὸ τὴν ἔκφρασι τῆς φυσιογνωμίας του, καταλάβαμε ὅτι δὲν εἶχε κάνει τίποτε. Καί, πρὶν προφτάσῃ ὁ δυστυχὴς νὰ πάρη ἀναπνοή, ὁ Σεβριὲ τὸν ἄρπαξε καὶ τὸν ἀνέβασε στὸ βῆμα.

—Ἰδού, φώναξε στὸ ἀκροατήριο, ὁ φίλος μας ὁ Φάργκ, ποὺ τὸν στείλαμε στὸ Νεϋγύ, νὰ μᾶς φέρη τὸν Μπαρρές!... Θὰ σᾶς ἀνακοινώσῃ τ' ἀποτελέσματα τῶν διαβημάτων του.

Τότε ὁ ταλαίπωρος ὁ Φάργκ, φοβισμένος ἀπὸ τὴν ἐξαγριωμένη ὄψι τῶν ἀκροατῶν, ἀναγκάστηκε νὰ ὁμολογήσῃ τὴν θλιβερὴ ἀλήθεια.

— Ὁ Μπαρρὲς εἶνε ἄρρωστος, ἐψέλλισε. Τὸν εἶδα στὸ κρεββάτι. Λυπᾶται πολὺ ἐπειδὴ δὲν θὰ μπορέσῃ νὰ παρευρεθῆ σ' αὐτὴ τὴ συγκέντρωσι καὶ νὰ μιλήσῃ, ὅπως εἶχε ὑποσχεθῆ. Μὲ παρεκάλεσε ὅμως νὰ κάνω ἐξ ὀνόματός του τὴ δήλωσι ὅτι ἐνδιαφέρεται πολὺ γιὰ τοὺς Ἕλληνας, ὅτι τοὺς ἀγαπᾶ καὶ ὅτι ἐπιθυμεῖ...

Μὰ δὲν μπόρεσε νὰ πῆ περισσότερα...

Ἡ δυσάρεστη εἴδησις ποὺ ἔφερε, ἔκανε τοὺς φοιτητὰς νὰ ἐκμανοῦν καὶ νὰ ξεσπάσουν σὲ θορυβώδεις ἀποδοκιμασίες ἐναντίον του. Τὸ πανδαιμόνιο ποὺ ἐπηκολούθησε ἦταν ἀπερίγραπτο. Τὸν ἔβρισαν, τὸν ἐγιουχάϊσαν, τὸν ἐσφύριξαν! Μοῦ φαίνεται δὲ ὅτι ἡ σημερινὴ δόξα του δὲν θὰ τὸν ἔκανε νὰ λησμονήσῃ τὶς ἀποδοκιμασίες ἐκείνης τῆς ἡμέρας. Τὸν δυστυχῆ τὸν Φάργκ!

Θεέ μου! πῶς θὰ τελείωνε αὐτὴ ἡ συγκέντρωσις; Τὰ πνεύματα ἦσαν «ἐξημμένα»! Προεμηνύετο θύελλα! Τοῦ κάκου ὁ πρόεδρος προσπαθοῦσε νὰ ἐπιβάλῃ τάξι καὶ σιωπὴ στὸ μαινόμενο ἀκροατήριο. Ἡ σεμνὴ αἴθουσα τῆς Λέσχης τῶν Ἐπιστημόνων εἶχε μεταβληθῆ σὲ σπήλαιο ἀνθρωποφάγων καὶ τὸ φιλελληνικὸ συλλαλητήριο σὲ σύναξι δαιμόνων!...

Καὶ τὸ μοιραῖον τέλος τῆς συγκεντρώσεως δὲν ἄργησε νὰ ἐπέλθη.

Ἕνας νεαρὸς φοιτητής, μὲ μακρυὰ μαῦρα μαλλιὰ καὶ μὲ μακρύτερη γενειάδα, βρέθηκε ἄξαφνα μ' ἕνα σάλτο ἀπὸ τὰ θρανία τῆς αἰθούσης ἐπάνω στὸ βῆμα! Τὰ μάτια του ἐγυάλιζαν ἄγρια. Τὸ στόμα του ἄφριζε. Τὸν εἶχε πιάσει παροξυσμός.

Καὶ ἄρχισε τότε νὰ βρίζῃ τὴ διοργανωτικὴ ἐπιτροπή, νὰ μᾶς ἀπειλῆ μὲ τὶς τεράστιες γροθιές του.

Κατόπιν, ἐστράφη πρὸς τὸ ἀκροατήριο καὶ ἄρχισε νὰ βγάζῃ αὐτὸς λόγο:

— Κάτω οἱ φιλόλογοι! ἐβρυχήθη.

Δὲν μᾶς χρειάζεται τώρα φιλολογία, ἀλλὰ δρᾶσις καὶ ἀνδρεία ψυχῆς!... Οἱ Ἕλληνες μᾶς περιμένουν!... Δὲν θὰ τοὺς βοηθήσουμε μὲ ποιήματα καὶ λόγους! Πρέπει νὰ τοὺς βοηθήσουμε πιὸ θετικά. Ἔχει ἀνοιχθῆ κατάλογος ἐκείνων ποὺ θέλουν νὰ κατεβοῦν νὰ πολεμήσουν γιὰ τὴν Ἑλλάδα. Ἀντὶ λοιπὸν νὰ καθόμαστε ἐδῶ καὶ νὰ ἀκοῦμε τὶς ἠλιθιότητες διαφόρων ψευτοφιλολόγων, καλύτερα εἶνε νὰ πάρουμε τὰ ὅπλα καὶ νὰ κατεβοῦμε νὰ πολεμήσουμε μαζὺ μὲ τοὺς Ἕλληνας! Ὅποιος θέλει, ἂς μ' ἀκολουθήσῃ!...

Τὰ λόγια αὐτὰ ἐνθουσίασανε τὸ ἀκροατήριο.

Οἱ πιὸ θερμόαιμοι ἀπὸ τοὺς φοιτητὰς σκαρφάλωσαν ἀμέσως στὸ βῆμα καὶ ἄρχισαν νὰ ζητωκραυγάζουν ὅλοι ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος, διατρανώνοντας τὴν ἀπόφασί τους νὰ χύσουν καὶ τὴν τελευταία ρανίδα τοῦ αἵματός των ὑπὲρ τῆς ἐνδόξου αὐτῆς χώρας...

Μέσα στὸ γενικὸ ἐνθουσιασμό, τὸ φρενιασμένο παραλήρημα, πολλοὶ φοιτηταὶ ἦρθαν στὰ χέρια καὶ ἀλληλοδάρθηκαν. Στὸ μεταξύ, ὁ ἐπιστάτης τῆς αἰθούσης, φοβηθεὶς μήπως οἱ μαινόμενοι φοιτηταὶ σπάσουν τοὺς πάγκους, ἐθεώρησε φρόνιμον... νὰ σβύσῃ τὰ φῶτα. Καὶ ἡ φιλελληνικὴ αὐτὴ συγκέντρωσι διαλύθηκε μέσα σὲ βαθὺ σκοτάδι, ἐνῶ οἱ φοιτηταὶ ἐξακολουθοῦσαν νὰ ὠρύωνται, νὰ καταφέρωνται κατὰ τῶν ἀνικάνων φιλολόγων καὶ νὰ ζητωκραυγάζουν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος.

* * *

Ἀλλοίμονον ὅμως! Ἡ ὡραῖες ἐκεῖνες χειρονομίες ἦσαν ἁπλῶς... ὡραῖες χειρονομίες καὶ τίποτε περισσότερο! Κανεὶς ἀπὸ τοὺς ἐνθουσιῶντας ἐκείνους φοιτητὰς δὲν κατετάγη στὸν Ἑλληνικὸ Στρατό, κανεὶς δὲν ἐδέχθη ν' ἀφήσῃ τὰ καφενεῖα καὶ τὶς ταβέρνες τοῦ Καρτιὲ Λατὲν γιὰ νὰ κατέβη καὶ ν' ἀγωνισθῆ ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος.

Ἔχουν ὡστόσο κάποια δικαιολογία: Ἦσαν ὅλοι τους νέοι.

Κ' ἐξ ἄλλου δὲν τοὺς ἔλειπε ἡ καλὴ πρόθεσις...

ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΜΟΝΦΟΡ

ΙΣΤΟΡΙΟΥΛΕΣ

Η ΓΕΝΝΑΙΟΨΥΧΙΑ ΕΝΟΣ ΣΚΥΛΟΥ

Σὲ μιὰ Παρισινὴ συνοικία ὑπῆρχαν πρὸ ἐτῶν δυὸ σκύλοι, οἱ ὁποῖοι ἐχθρεύονταν θανασίμως ὁ ἕνας τὸν ἄλλον καὶ κάθε φορὰ ποὺ ἀνταμώνονταν στὸ δρόμο, ἦταν ἀδύνατο νὰ μὴν τσακωθοῦν. Μιὰ μέρα συναντήθηκαν κοντὰ στὴν προκυμαία, πιαστῆκαν ὅπως πάντα καὶ πάνω στὸν καυγᾶ τους ἔπεσαν κ' οἱ δυὸ μέσα στὸ Σηκουάνα. Τὸ νερὸ σὲ κεῖνο τὸ μέρος ἦταν πολὺ βαθὺ καὶ τοὺς παρέσυρε σὲ ἀρκετὴ ἀπόστασι. Ὁ ἕνας ἀπ' αὐτούς, ὁ ὁποῖος ἤξερε νὰ κολυμπᾶ ἐξαίρετα, κατώρθωσε ὕστερα ἀπὸ λίγο νὰ βγῆ στὴν ξηρά. Ὁ ἀντίπαλός του ὅμως, παρ' ὅλες τὶς ἀπεγνωσμένες προσπάθειές του, ἐκινδύνευε νὰ πνιγῆ. Τότε ὁ πρῶτος σκύλος βλέποντας τὸν κίνδυνο τοῦ ἐχθροῦ του, ρίχτηκε πάλι στὴ θάλασσα, τὸν ἅρπαξε ἀπ' τὸ λαιμό, καὶ βαστῶντας ψηλὰ τὸ κεφάλι του, τὸν ἔβγαλε σῶον καὶ ἀβλαβῆ στὴν προκυμαία. Ἀπὸ τότε οἱ δυὸ ἄσπονδοι ἐχθροὶ ἔγιναν ἀχώριστοι φίλοι...

ΦΡΙΚΙΑΣΤΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΕΣ ΣΤΙΓΜΕΣ ΤΩΝ ΠΑΠΩΝ

Ὁ οἰκτρὸς θάνατος τῶν παντοδυνάμων Ποντιφήκων. Ἡ τρομερὴ ἀγωνία τῶν τελευταίων στιγμῶν. Διαρπαγὲς καὶ λεηλασίες τοῦ Βατικανοῦ. Ἐγκατάλειψις τῶν ἑτοιμοθανάτων. Πῶς πέθανε ὁ Γρηγόριος ὁ 16ος. Ἡ περιπέτεια ἑνὸς ἐργάτου. Δολοφονίες Παπῶν. Μιὰ προφητεία ποὺ πραγματοποιεῖται. Ὁ Πάπας ποὺ ἔζησε σὰν λιοντάρι καὶ πέθανε σὰν σκύλος. Τὸ τέλος τοῦ Πάπα Ἀλεξάνδρου Βοργία. Καὶ ἕνας Πάπας ποὺ πέθανε ἥσυχα, κλπ. κλπ.

Οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς Πάπας τῆς Ρώμης ἐπέρασαν τὶς τελευταῖες ἡμέρες τῆς ζωῆς των μὲ πραγματικὴ ἀγωνία. Ἀντικρύζοντας τὸ θάνατο, ἔννοιωθαν ἕνα τρομερὸ καὶ ἀλλόκοτο φόβο, ὁ ὁποῖος τοὺς παρέλυε τὶς αἰσθήσεις καὶ ἐσκότιζε τὴ διάνοιά τους, γιατὶ τὰ ἐγκλήματα ποὺ εἶχαν διαπράξει ἦσαν ἀπάνθρωπα.

Μόλις ἀνηγγέλλετο πῶς ὁ Πάπας ἦταν ἑτοιμοθάνατος, ἀμέσως παρέλυε κάθε τάξις καὶ πειθαρχία στὸ Βατικανό. Τὸ πλῆθος τῶν παπικῶν ἀκολούθων καὶ ὑπηρετῶν μόλις ἐμάθαιναν ὅτι ὁ ἀνώτατος ἐκκλησιαστικὸς ἄρχων, στοῦ ὁποίου τὸ βλέμμα ἄλλοτε ἔτρεμαν, βρισκόταν στὴν ἐπιθανάτιο ἀγωνία του, προσπαθοῦσαν νὰ ἐπωφεληθοῦν ὅσο μποροῦσαν καλύτερα τοῦ μικροῦ χρονικοῦ διαστήματος ποὺ θὰ μεσολαβοῦσε ὥς τὴν ἀνάρρησι τοῦ νέου Πάπα. Τότε λοιπὸν ἄρχιζε γενικὴ ὁρμοῦλα καὶ καθένας ἅρπαζε ὅ,τι τοῦ τύχαινε μπροστά του: Καλλιτεχνήματα, χρήματα, ἔγγραφα καὶ ἄλλα πολύτιμα πράγματα... Καὶ ἐνῶ στὰ ἀπέραντα ἀνάκτορα τοῦ Βατικανοῦ διεξήγετο ἡ ἀγριώτερη λεηλασία, ὁ ἑτοιμοθάνατος Πάπας, κλεισμένος στὴν κάμαρά του, ὁλομόναχος, ἐπάλευε ἀπεγνωσμένα μὲ τὸ θάνατο, χωρὶς νἄχη δίπλα του οὔτε ἕναν πιστὸν ὑπηρέτη γιὰ νὰ τοῦ βρέξῃ μὲ λίγο νερὸ τὰ στεγνωμένα χείλη.

* * *

Ὅταν ὁ Πάπας Γρηγόριος ΙΣΤ' ἔπνεε τὰ λοίσθια—καθὼς ἀναφέρει κάποιος σύγχρονός του ἱστορικὸς—ἕνας ἐργάτης τοῦ Βατικανοῦ, θέλησε νὰ τὸν ἰδῆ γιὰ τελευταία φορά. Ὕστερα ἀπὸ πολλὲς ἀναζητήσεις ἀνακάλυψε μιὰ σκάλα μυστικὴ καί, ἀνεβαίνοντάς την, ἔφτασε στὸ διαμέρισμα τοῦ Πάπα. Χτύπησε τότε μιὰ πόρτα ποὺ εἶδε τυχαῖα μπροστά του καὶ ἐπειδὴ δὲν τοῦ ἐδόθη καμμιὰ ἀπάντησις, ἐμπῆκε μέσα στὸ δωμάτιο, ἀλλὰ δὲν βρῆκε κανέναν. Προχώρησε τότε στὸ παρακείμενο δωμάτιο, ὅπου εἶδε κατάπληκτος μπροστά του τὸν ἑτοιμοθάνατο Πάπα. Τὸ κεφάλι του ἔγερνε ἔξω ἀπ' τὸ κρεββάτι, ταλαντευόμενο δεξιὰ κι' ἀριστερά.

Ὁ ἐργάτης μόλις εἶδε τὸν Ποντίφηκα σ' αὐτὴ τὴ στάσι, ἔσπευσε νὰ τὸν τοποθετήσῃ κάπως καλύτερα στὸ κρεββάτι κ' ἔπειτα ἄρχισε νὰ τοῦ μιλάῃ, προσπαθῶντας νὰ τὸν κάνη ν' ἀπαντήσῃ. Μὰ τοῦ κάκου!... Τότε ἔβαλε τὸ χέρι του ἀπάνω στὸ πρόσωπό του καὶ ἀντελήφθη πὼς ὁ πρώην παντοδύναμος, ὁ κύριός του ἦταν πειὰ ἄψυχο πτῶμα!...

Ὁ καλὸς ἐργάτης μὲ δακρυσμένα μάτια ἔπεσε γονατιστὸς μπροστά του γιὰ νὰ προσευχηθῆ. Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ὅμως μπῆκε μέσα κάποιος συγγενὴς τοῦ Πάπα, ὁ ὁποῖος, φαίνεται, ὅτι εἶχε διαρπάσει ἀρκετοὺς θησαυροὺς καὶ ἐφρόντισε νὰ τοὺς ἐξασφαλίσῃ ἐγκαίρως. Μόλις εἶδε τὸν ἐργάτη, ἔβγαλε μιὰ κραυγὴ λύσσας καὶ τὸν ἀπείλησε μὲ θάνατο, ἂν τολμοῦσε νὰ φανερώσῃ ὅτι ὁ Πάπας εἶχε ἐγκαταλειφθῆ ἀπ' ὅλους στὶς τελευταῖες του στιγμές.

Ὁ ἐργάτης, ὅμως, δὲν ἔλαβε ὑπ' ὄψιν τὶς ἀπειλὲς καὶ προέβη ἀργότερα σὲ ἀποκαλύψεις.

* * *

Ἡ ἱστορία ἀναφέρει πολλὲς δολοφονίες Παπῶν. Συνήθως οἱ Καρδινάλιοι ἔβαζαν κ' ἐδολοφονοῦσαν τὸν Πάπα γιὰ νὰ τοῦ πάρουν τὸ θρόνο, μὰ κατόπιν ὑφίσταντο κ' αὐτοὶ τὴν ἴδια τύχη. Ὁ συνηθέστερος τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον ἐπραγματοποιοῦντο ἡ δολοφονίες αὐτὲς ἦταν ὁ στραγγαλισμὸς καὶ ἡ δηλητηρίασις. Λέγεται μάλιστα ὅτι κάποιος Ἰταλὸς ἱστορικός, μόλις ἐπληροφορήθηκε τὴ δολοφονία τοῦ Πάπα τῆς ἐποχῆς του, περιορίστηκε νὰ πῆ μόνο:

—Ἀρκετὰ ἐκυβέρνησε... Ἔπρεπε νἄχε σκοτωθῆ ἀπὸ καιρό!...

* * *

Ὁ Ἰννοκέντιος ὁ Δ' τὴν ὥρα ποὺ πέθαινε, φώναξε στοὺς ἀνεψιούς του ἀπὸ τὸ κρεββάτι τῆς ἀγωνίας:

—Γιατί κλαῖτε, ἀχρεῖοι; Δὲν σᾶς ἀφίνω ὅλους γεμάτους ἀπὸ πλοῦτη;

Ὁ πανίσχυρος Πάπας τοῦ Μεσαίωνος Βονιφάτιος ὁ Η' σκοτώθηκε μόνος του κατὰ τὸν τραγικώτερο τρόπο.

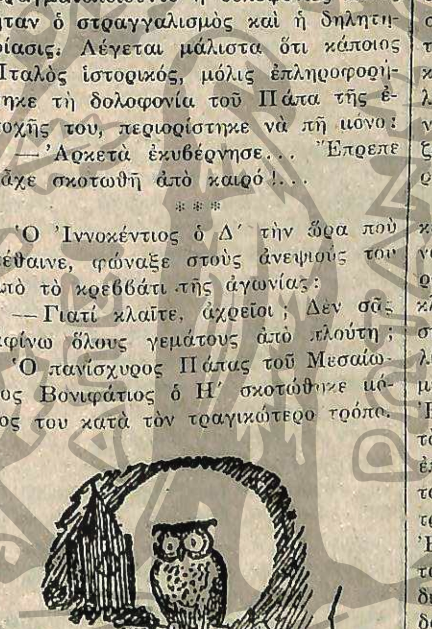

Ὁ προκάτοχός του Σελεστίνος, ὁ μόνος Πάπας ποὺ ἀπεχώρησε ἑκουσίως ἀπὸ τὴν ἐξουσία, εἶχε προείπει γι' αὐτὸν τὰ ἑξῆς προφητικὰ λόγια:

—Θὰ καταλάβη τὸν Παπικὸ θρόνο σὰν λύκος, θὰ κυβερνήσῃ σὰν λιοντάρι καὶ θὰ πεθάνῃ σὰν σκύλος...

Καὶ πραγματικά, ὁ Βονιφάτιος, ἀφοῦ γίνηκε Πάπας, κατελήφθη ἔπειτα ἀπὸ λίγον καιρὸ ἀπὸ μιὰ τέτοια τρομερὴ μανία, ὥστε συνέτριβε καθετί ποὺ εὕρισκε μπροστά του καὶ οὔρλιαζε σάν... θηρίο! Μιὰ μέρα κατὰ τὴ διάρκεια μιᾶς ἀπὸ τὶς κρίσεις του αὐτές, ἔπεσε ἀπάνω στὸν τοῖχο μὲ τόση ὁρμή, ποὺ τὸ κρανίο του γίνηκε κομμάτια. Οἱ ὑπηρέται ποὺ μπῆκαν τότε περίτρομοι μέσα νὰ ἰδοῦν τί συνέβαινε, βρῆκαν τὰ μυαλά του χυμένα στὸ πάτωμα καὶ τὸ κεφάλι του οἰκτρὰ παραμορφωμένο. Ἀλλὰ πρὶν ὁ παράφρων αὐτὸς σκοτωθῆ, εἶχε φροντίσει προηγουμένως νὰ θανατώσῃ τὸν προκάτοχό του Βονιφάτιο, τὸν ὁποῖον εὑρῆκαν μιὰ μέρα στραγγαλισμένον στὸ κελλί του.

* * *

Ἀπ' ὅλους τοὺς Πάπας, οἱ ἱστορικοὶ ἀναφέρουν μὲ περισσότερη βδελυγμία τὸν Ἀλέξανδρον Βοργία, ὁ ὁποῖος ἀπέθανε δηλητηριασθείς, ἔπειτα ἀπὸ πρωτοφανεῖς στὴν ἱστορία τῆς παπωσύνης ἀκολασίες καὶ ἐγκληματικὲς πράξεις. Τὴν ὥρα ποὺ ψυχορραγοῦσε, τὰ χαρακτηριστικά του εἶχαν ἀλλοιωθῆ κ' εἶχε γίνει τόσο ἀγνώριστος, ὥστε ὅσοι ἔτυχε νὰ ἰδοῦν κατόπιν τὸ παραμορφωμένο του πτῶμα, κατελήφθησαν ἀπὸ ἀηδία. Μερικοὶ μάλιστα ἔφτυσαν ἀπάνω του!... Πρέπει νὰ σημειωθῆ πὼς ὁ Πάπας αὐτὸς ὅσο ἀζοῦσε, ἐθεωρεῖτο ὡς ἕνας ἀπ' τοὺς ὡραιότερους ἄντρες τῆς ἐποχῆς του.

Ἀλλὰ καὶ ὁ προκάτοχός του Ἰννοκέντιος ὁ Η' πέθανε ἀπὸ οἰκτρὸ θάνατο. Ἐπειδὴ τὸ στομάχι του δὲν μποροῦσε νὰ χωνέψῃ τίποτε, εἶχε ὁλόκληρες ἑβδομάδες νὰ βάλῃ τροφὴ στὸ στόμα του. Ἡ μόνη τροφή του ἦταν λίγο γάλα. Ἔτσι, ὅσο περνοῦσαν ἡ μέρες, τόσο περισσότερο ἐξασθένιζε. Ἐπειδὴ καὶ τὸ γυναικεῖο γάλα ποὺ τὸν εἶχαν συμβουλεύσει νὰ πίνῃ δὲν ἐπέφερε καμμιὰ βελτίωσι στὴν ὑγεία του, ὁ ἑτοιμοθάνατος διέταξε τὸ γιατρό του νὰ τὸν σώσῃ μὲ κάθε τρόπο. Ἐκεῖνος τότε ἀναγκάστηκε νὰ τοῦ μεταγγίσῃ τὸ αἷμα τριῶν δεκαετῶν παιδιῶν, τὰ ὁποῖα πῆραν ὡς ἀμοιβὴ ἕνα δουκᾶτο τὸ καθένα. Δυστυχῶς ὅμως τὰ παιδιὰ ἀπέθαναν, χωρὶς ὡστόσο νὰ σωθῆ καὶ ὁ ἐγωϊστὴς Πάπας, χάριν τοῦ ὁποίου ἐθυσίασαν τὴ ζωή τους τρία ἄκακα πλάσματα.

ΓΑΛΛΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΤΟΥ J. H. ROSNY

ΕΝΑ ΦΙΛΗΜΑ

ΜΕ ρωτᾶτε ποιὰ ἦταν ἡ γυναῖκα ποὺ ἀγάπησα περισσότερο στὴ ζωή μου; Ὤ, ἔχουν περάσει πολλὰ χρόνια ἀπὸ τότε... Ἤμουν ἀκόμα πολὺ νέος ἐκείνη τὴν ἐποχὴ καὶ γύριζα κυνηγῶντας σὲ μιὰ ἄγρια περιφέρεια, γεμάτη δάση, λόφους καὶ γκρεμούς. Ἂν καὶ ἤξερα πὼς ἡ ληστεία ἦταν πειὰ μιὰ παράδοσις στὰ μέρη ἐκεῖνα, περιφερόμουν ξένοιαστος, χωρὶς νὰ φοβᾶμαι τίποτε.

Τὰ σπίτια ἦσαν λιγοστά, ἀπομονωμένα στοὺς ὄχθους ἀναρίθμητων ρυακιῶν, χτισμένα ἀπὸ τοῦβλα κ' ἐντελῶς πρωτόγονης ἀρχιτεκτονικῆς. Δάση μεγάλα ἁπλωνόντουσαν γύρω, στὰ ὁποῖα ἡ σιωπὴ βασίλευε αἰωνία.

Ἕνα βράδυ, ἀποκαμωμένος ἀπὸ τὴν κούρασι καὶ πεθαμένος ἀπὸ τὴν πεῖνα, ἔψαχνα ἐπὶ ὥρα νὰ βρῶ κανένα πανδοχεῖο ἢ καμμιὰ ἀγροικία, γιὰ νὰ φάω καὶ νὰ κοιμηθῶ. Ὁ ἥλιος εἶχε βασιλέψει πειὰ καὶ τὰ δάση κ' οἱ λόφοι ἔπαιρναν ἕνα χρῶμα βιολέ, πρὶν τὰ σκεπάση ἡ νύχτα. Οἱ τελευταῖοι κελαϊδισμοὶ ἔσβυναν σιγὰ-σιγὰ μέσα στὰ φυλλώματα κι' ὁ φλοῖσβος τῶν ρυακιῶν εἶχε ἀρχίσει νὰ γίνεται θλιβερός, μυστηριώδης καὶ σχεδὸν ἀπειλητικός.

Ἔξαφνα βρέθηκα μπροστὰ σ' ἕνα σπίτι πανάρχαιο, ἕνα εἶδος τετράγωνου πύργου, τρυπημένου μὲ πολεμίστρες, ἀρκετὰ μεγάλο, ποὺ ἀσφαλῶς ἀριθμοῦσε ἡλικία αἰώνων.

Ἕνας μεγάλος σκύλος ἀπειλητικὸς μ' ὑποδέχτηκε μ' ἄγρια γαυγίσματα κ' ἔπειτα ἕνας ἄντρας τεραστίων διαστάσεων, ποὺ τὰ μάτια του ἔλαμπαν σὰν τὴ φωτιά, παρουσιάστηκε.

— Τί θέλετε; μὲ ρώτησε μὲ ὕφος σχεδὸν ἀπότομο.

Καθὼς τὸν εἶδα, μιὰ ἔνστικτη δυσπιστία πρὸς αὐτὸν γεννήθηκε μέσα μου, μὰ ἐπειδὴ ἤμουν καλὰ ὁπλισμένος, δὲν ἐφοβήθηκα καθόλου.

— Θέλω νὰ μὲ φιλοξενήσετε, τοῦ ἀπάντησα.

Καί, ἐπειδὴ ἤξερα πὼς οἱ κάτοικοι τῶν μερῶν ἐκείνων, ἦσαν πολὺ φιλοχρήματοι, ἐπρόσθεσα:

— Θὰ σᾶς πληρώσω ὅπως θὰ πλήρωνα στὸ πανδοχεῖο.

— Καλά, μοῦ ἀπάντησε τότε ἐκεῖνος. Ἐμπᾶτε!

Καί, παραμερίζοντας στὴν πόρτα, μοῦ ἔκανε τόπο γιὰ νὰ μπῶ μέσα.

Ἐμπῆκα σὲ μιὰ κάμαρη χαμηλή, μὰ ἀρκετὰ εὐρύχωρη, ποὺ τὴ φώτιζε ἀμυδρὰ ἡ φωτιὰ τοῦ τζακιοῦ κ' ἕνα λυχνάρι ποὺ κρεμόταν στὸν τοῖχο.

Μέσα στὸ φῶς αὐτό, ξεχώρισα μιὰ νέα κόρη ποὺ στεκόταν ὄρθια καὶ μὲ κύτταζε μὲ περιέργεια. Εἶχε μεγάλα σκοτεινὰ μάτια, μαῦρα μαλλιά, λευκὴ ἐπιδερμίδα, χείλη φλογερὰ καὶ συγκέντρωνε ἀπάνω της ὅλη τὴ μαγεία καὶ τὴ γοητεία μιᾶς Ἀνατολίτισσας.

Γιὰ μιὰ στιγμή, στάθηκα κατάπληκτος, κυττάζοντάς την. Ἐκείνη, σὰν νὰ κατάλαβε τὸ θαυμασμό μου αὐτό, ἄρχισε τότε νὰ μὲ σερβίρῃ, μὴ βγάζοντας τὰ μάτια της ἀπὸ πάνω μου. Μοῦ ἔφερε ἕνα κομμάτι ἀρνί, βούτυρο, ψωμὶ καὶ ἄσπρο κρασὶ καί, καθὼς περπατοῦσε, ἐγὼ καμάρωνα τὴ μοναδικὴ χάρι τοῦ βαδίσματός της.

**

Ὅταν ἀπόφαγα, ὁ πατέρας τῆς νέας, μ' ὡδήγησε σὲ μ' ἄλλη κάμαρη, ὅπου μοῦ εἶχε στρώσει πρόχειρα, γιὰ νὰ κοιμηθῶ.

Μοῦ εἶπε μιὰ ξερὴ καληνύχτα καὶ κατόπιν ἔφυγε. Ὡστόσο ἐγώ, δυσπιστῶντας πάντοτε πρὸς αὐτόν, ἔκλεισα ὅσο μποροῦσα καλύτερα τὴν πόρτα. Ὅταν ἔπεσα στὸ στρῶμα μου, εἶδα ὅτι ὁ ὕπνος δὲ μοῦ ἐρχόταν εὔκολα... Δὲν ἤξερα κ' ἐγὼ σὲ τί ὠφείλετο αὐτό: Στὴν ἀνησυχία μου μήπως μοῦ ἐπιτεθοῦν ἄξαφνα τὴ νύχτα ἢ μήπως στὴ φωτιὰ ποὺ εἶχαν ἀνάψει τὰ μεγάλα μάτια τῆς κόρης; Πάντως λίγες ὧρες κοιμήθηκα μόνο, κι' αὐτὲς ὅμως ἀλαφιασμένες... Γι' αὐτό, ὅταν εἶδα τὸ πρῶτο φῶς τῆς αὐγῆς, νὰ μπαίνῃ ἀπὸ μιὰ χαραμάδα μέσα στὴν κάμαρή μου, μιὰ ἀπερίγραπτη χαρὰ μὲ πλημμύρισε... Μά, σὲ λίγο, τὴ χαρά μου αὐτὴ τὴ διαδέχτηκε κάποια θλίψη, γιατὶ θὰ ἤμουν ἀναγκασμένος νὰ φύγω ἀπὸ τὸ ἄγριο ἐκεῖνο σπίτι, ὅπου, ὡστόσο, ἔμενε ἡ ὑπέροχη αὐτὴ κόρη.

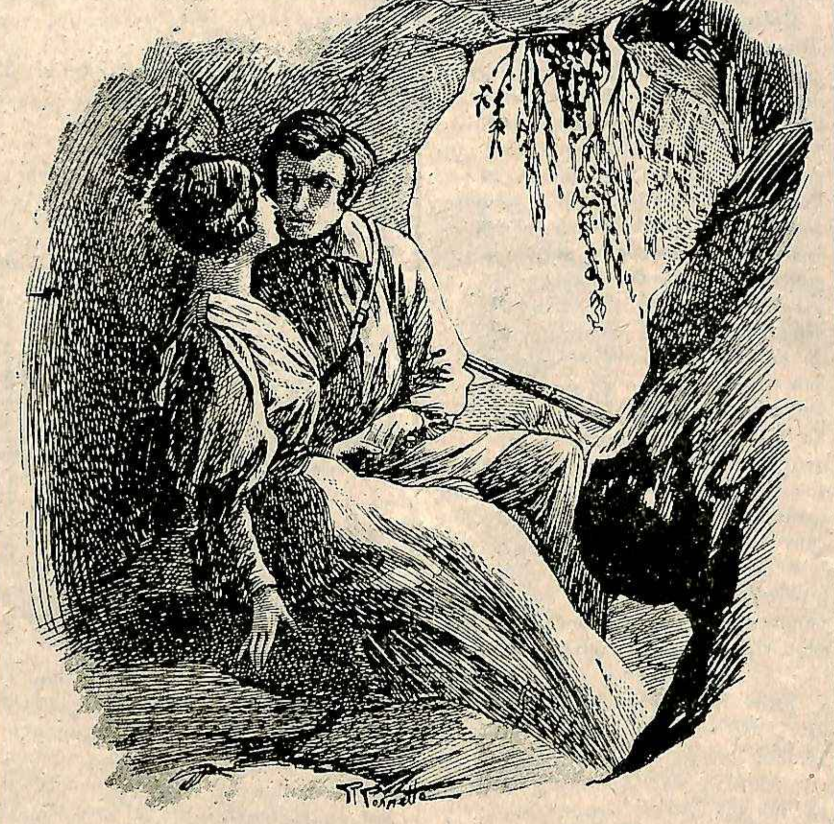

— Ἕνα φίλημα ἀγάπης, ἕνα μονάχα...

Πετάχτηκα ἀπὸ τὸ στρῶμα μου μ' ἕνα πήδημα, καί, ἀφοῦ πλύθηκα, ἄνοιξα τὴν πόρτα καὶ κατέβηκα κάτω στὴ μεγάλη κάμαρη. Ἐκεῖ βρῆκα τὴ νέα κόρη μονάχη της.

Καθόταν στὸ κατῶφλι τῆς πόρτας κι' ἀκούγοντας τὰ βήματά μου στράφηκε πρὸς ἐμένα.

Ἡ πρῶτες ἀχτῖνες τοῦ ἥλιου, πέφτοντας ἀπάνω της, σχημάτιζαν ὁλόγυρά της ἕνα λαμπρὸ φωτοστέφανο...

Ἔννοιωσα τὴ στιγμὴ ἐκείνη τὴν εἰκόνα της νὰ μπαίνῃ μέσα στὴν ψυχή μου, ὅπου ἔμελλε νὰ μείνῃ γιὰ πάντα, ζωντανή, ἄσβυστη... Βλέποντάς την ἔτσι, ἄρχισα νὰ τρέμω σύγκορμος...

Ποτὲ στὴ ζωή μου, ποτέ, ποτέ, μιὰ γυναῖκα δὲν μ' ἐμάγεψε ἔτσι, ὅπως μ' ἐμάγεψε, ἐκεῖνο τὸ πρωΐ, αὐτὸ τὸ ἀγριοκόριτσο, καθὼς στεκόταν στὴν πόρτα, στεφανωμένο ἀπὸ τὴν αὐγή...

Δὲν ξέρω τί τῆς εἶπα τότε, δὲν θυμοῦμαι τί τῆς ἐτραύλισα μέσα στὴν σαστιμάρα μου. Ὡστόσο τὴν ἄκουσα νὰ μοῦ ἀπαντάῃ καθαρά:

— Ὁ πατέρας μου ἔφυγε γιὰ τὸ παζάρι.

Μὰ κατάλαβα πὼς μοῦ ἔλεγε ψέμματα, γιατὶ τὴν κατεῖχε ὁλόκληρη κάποια ταραχή, τὴν ὁποία τοῦ κάκου προσπαθοῦσε νὰ καταστείλῃ. Κοκκίνισε καὶ χλώμιασε διαδοχικὰ καὶ ἔπειτα ἀπὸ λίγο, σὰν νὰ εἶχε ἀντιληφθῆ πὼς κατάλαβα τὸ ψέμμα της, ἐπρόσθεσε:

— Δὲν φαίνεσθε νὰ εἶσθε οὔτε ἄτιμος, οὔτε ψεύτης... Λοιπόν, ἂν σᾶς φανερώσω κάτι, θὰ μοῦ ὑποσχεθῆτε πὼς θὰ σωπάσετε καὶ δὲν θὰ τὸ φανερώσετε σὲ κανένα;...

— Αὐτὸ ποὺ θὰ ὑποσχεθῶ σὲ σᾶς, τῆς ἀπάντησα ἁπλά, θὰ προτιμοῦσα νὰ σκοτωθῶ παρὰ νὰ τὸ φανερώσω.

Ἡ νέα σώπασε, στενοχωρημένη, γιατὶ εἶχε καταλάβει τὴ σημασία τῶν λόγων μου. Ὡστόσο ἔπειτα ἀπὸ λίγο, μοῦ εἶπε:

— Μὴν ἐξακολουθήσετε τὸ δρόμο σας... Νὰ ξαναγυρίσετε ἀπὸ κεῖ ποὺ ἤρθατε καὶ νὰ πάρετε ἕναν ἄλλο δρόμο!...

— Γιατί; φώναξα γεμάτος περιέργεια.

Μὰ αὐτὴ χαμήλωσε τὰ μάτια της καὶ δὲν μοῦ ἀπάντησε τίποτε.

Αὐτὸ μοῦ ἔφτασε γιὰ νὰ καταλάβω. Νά τί εἶχε συμβῆ:

Ὁ πατέρας της, ποὺ εἶχε βγῆ ἀπὸ πολὺ πρωΐ, εἶχε πάρει τὸ δρόμο, τὸν ὁποῖο θὰ ἔπαιρνα κ' ἐγὼ σὲ λίγο κ' ἐκεῖ μοῦ φύλαγε καρτέρι, περιμένοντάς με νὰ μὲ δολοφονήσῃ καὶ νὰ μὲ ληστεύσῃ.

Ἡ νέα μάντεψε ἀσφαλῶς τὶς σκέψεις μου, ἔκρινε ἀνωφελὲς ν' ἀρνηθῆ καὶ θέλησε νὰ δικαιολογήσῃ τὸν πατέρα της.:

— Δὲ θὰ σκεφτόταν ποτὲ νὰ κάνῃ ἕνα τέτοιο πρᾶγμα, μοῦ εἶπε μὲ σιγανὴ φωνή. Ἦταν πάντοτε τίμιος. Μὰ τὸν ἔκανε ν' ἀποφασίσῃ νὰ σᾶς σκοτώσῃ καὶ νὰ σᾶς κλέψῃ, ἡ ἰδέα πὼς σὲ λίγο θὰ τοῦ πάρουν αὐτὸ τὸ σπίτι...

— Γιατί θὰ τοῦ τὸ πάρουν; ρώτησα. Ἔχει χρέη;

— Ναί, χρωστάει τριάντα πιστόλες.

Τὸ ποσὸν αὐτὸ ἦταν ἀσήμαντο γιὰ μένα, ὁ ὁποῖος εἶχα ἐκείνη τὴ στιγμὴ πάνω ἀπὸ ἑξῆντα πιστόλες στὴν τσέπη τοῦ γιλέκου μου καὶ ποὺ ἤξερα ὅτι ἕνα γενναῖο ἔμβασμα τῶν δικῶν μου μὲ περίμενε στὴ γειτονικὴ πολιτεία.

— Θὰ τὸ ξοφλήσῃ! τῆς ἀπάντησα. Θέλω αὐτὸ τὸ σπίτι νὰ μείνῃ σὲ σᾶς...

Καὶ ἔβγαλα ἀπὸ τὴν τσέπη μου καμμιὰ εἰκοσαριὰ λουδοβίκεια καὶ τὰ ἔβαλα ἀπάνω στὸ τραπέζι...

**

Ἡ νέα κόρη, βλέποντας τὴ χειρονομία μου αὐτή, μὲ κύτταξε παράδοξα.

— Μᾶς τ' ἀφίνετε αὐτά, μὲ ρώτησε, γιὰ νὰ μὲ πληρώσετε, ἐπειδὴ σᾶς πληροφόρησα ὅτι ὁ πατέρας μου σᾶς παραμονεύει νὰ σᾶς σκοτώσῃ;...

— Ὄχι, ψιθύρισα, δὲν σᾶς τὰ ἀφίνω γι' αὐτό.

— Τότε γιατί; μὲ ρώτησε μὲ μεγαλείτερη ἀκόμα περιέργεια;

Ἡ καρδιά μου λίγο ἔλειψε νὰ σβύσῃ ἐκείνη τὴ στιγμή. Τῆς εἶπα μὲ φωνὴ τρεμουλιαστή:

— Γιατί θὰ εἶμαι εὐτυχής, ἅμα δὲν σᾶς πάρουν τὸ σπίτι σας.

Ἐκείνη χαμογέλασε μὲ μιὰ γοητευτικὴ γλυκύτητα καὶ μιὰ θεία γοητεία πλημμύρισε τὰ μάτια της. Τότε παίρνοντάς με ἀπὸ τὸ χέρι, μ' ὡδήγησε σ' ἕνα εἶδος σπηλιᾶς, ποὺ σχημάτιζαν οἱ βράχοι ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι. Ἐκεῖ, ἀφοῦ μ' ἔβαλε κ' ἔκατσα πλάϊ της, κρατῶντας πάντα τὸ χέρι μου, μοῦ εἶπε:

— Δὲν μπορῶ νὰ σᾶς δώσω τίποτε γιὰ νὰ σᾶς ἀνταποδώσω τὸ καλὸ ποὺ μᾶς κάνετε...

Κ' ἐπρόσθεσε μὲ συστολή:

— Εἶμαι ἀρραβωνιασμένη καὶ στὸν τόπο μας ἡ ἀρραβωνιασμένες προτιμοῦν νὰ πεθάνουν παρὰ νὰ προδόσουν τοὺς ἀρραβωνιαστικούς των.

— Δὲν ζητάω τίποτε, τίποτε, τῆς εἶπα, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν εὐτυχία ποὺ θὰ σᾶς κάνω ν' ἀποφύγετε μιὰ δυστυχία.

— Ἄ! ἔκανε ἐκείνη ἁπλά.

Καὶ ἔμεινε σκεφτικὴ μὲ τὰ μάτια ριγμένα κάτω. Ἔβλεπα τὸ στῆθος της ποὺ ἀνεβοκατέβαινε πάλλοντας.

Ἔξαφνα μὲ πλησίασε συγκινημένη, τρυφερή, διστακτικὴ κι' ὡστόσο ἀποφασισμένη.

— Θέλετε νὰ σᾶς δώσω ἕνα φίλημα; μοῦ εἶπε.

— Ἕνα φίλημα εὐχαριστίας; ρώτησα.

— Ὄχι, μοῦ ἀπάντησε ἐκείνη ποὺ χλώμιασε ἄξαφνα,—ἕνα φίλημα ἀγάπης—μὰ ἕνα μονάχα κ' ἔπειτα θὰ φύγετε...

Δὲν ὑπῆρχε κανεὶς λόγος νὰ τῆς ἀπαντήσω. Τὰ μάτια μου μιλοῦσαν γιὰ μένα. Ἔγειρα μόνο λίγο πρὸς αὐτήν.

Τότε εἶδα τὰ δροσερά της χείλη νὰ πλησιάζουν τὰ δικά μου καὶ τὰ ἔννοιωσα νὰ ἑνώνονται μ' αὐτὰ σ' ἕνα ἀπερίγραπτο παρατεταμένο φίλημα, τὸ ὁποῖο, δὲν ξέρω, ποιὰ ἀπελπισία ἔκλεινε μέσα.

— Χαῖρε! μοῦ εἶπε κατόπιν καὶ σηκώθηκε ἀπ' τὸ πλάϊ μου καὶ γύρισε στὸ σπίτι.

Ἐγὼ ἔφυγα ἀμέσως. Στὸ στρίψιμο τοῦ δρόμου γύρισα τὸ κεφάλι μου πίσω καὶ εἶδα τὸ θεῖο ἐκεῖνο πλάσμα νὰ ἔχῃ τὰ μάτια του πλημμυρισμένα ἀπὸ δάκρυα...

**

Ἀπὸ τότε δὲν ἔπαψα ποτὲ νὰ τὴν συλλογίζομαι. Ἡ ἀνάμνησίς της ἔχει γιὰ μένα μιὰ τέτοια γλυκύτητα, ὥστε ὅσο περνοῦν τὰ χρόνια, γίνεται καὶ πιὸ μεγάλη, πιὸ νοσταλγική...

J. H. ROSNY

ΠΩΣ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΚΕΡΔΙΣΕ 10 ΦΡΑΓΚΑ

Κάποτε ὁ βασιλεὺς τῆς Ἰταλίας Βίκτωρ Ἐμμανουὴλ βγῆκε κυνῆγι μαζὺ μὲ τὰ κυνηγετικά του σκυλλιὰ καὶ χωρὶς κανέναν ἀκόλουθο, κατὰ τὴ συνήθειά του. Στὸ δρόμο ἀντάμωσε ἕνα χωρικὸ ποὺ στεκόταν μπρὸς στὸ σπίτι του καὶ τὸν ἐρώτησε:

— Ἔ, πατριώτη, εἶσαι εὐχαριστημένος ἀπ' τὴ ζωή σου;

— Καλὰ εἶμαι, ἀποκρίθηκε μὲ σεβασμὸ ὁ χωρικός, ὁ ὁποῖος ἀνεγνώρισε ἀμέσως τὸν βασιλέα, ἀλλὰ μοῦ ρήμαξε τὸ κοττέτσι μιὰ ἀλεποῦ καὶ δὲν μπορῶ νὰ τὴν πιάσω.

— Καὶ ποῦ εἶνε αὐτὴ ἡ ἀλεποῦ;

— Μέσα σ' αὐτὸ τὸ δάσος ποὺ βλέπεις.

— Καλά. Πρὶν γείρῃ ὁ ἥλιος θὰ σοῦ τὴν φέρω σκοτωμένη.

— Δὲν τὸ πιστεύω, Μεγαλειότατε, ἀποκρίθηκε ὁ χωρικὸς κουνῶντας τὸ κεφάλι του μ' ἀμφιβολία. Ἂν καὶ δὲν ἔχεις ἀνάγκη ἀπὸ λεπτά, θὰ σοῦ προσφέρω μὲ τὴν καρδιά μου δέκα φράγκα μόλις τὴν ἰδῶ σκοτωμένη...

— Σύμφωνοι, εἶπε ὁ βασιλεὺς κι' ἀνεχώρησε.

Πραγματικά, κατὰ τὸ ἀπόγευμα κατώρθωσε ν' ἀνακαλύψῃ τὴν ἀλεποῦ κι' ἀφοῦ τὴν σκότωσε, τὴν παρουσίασε στὸ χωρικό, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐπῆρε τὰ δέκα φράγκα λέγοντας:

— Αὐτὰ τὰ κέρδισα μὲ τὸν κόπο μου!...

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΖΩΩΝ ΚΑΙ ΠΟΥΛΙΩΝ

Πῶς διεμελίσθη ἕνας σκύλος γιὰ νὰ σώσῃ τὸν μικρό του κύριο. Ἡ ἀγάπη ἑνὸς σκύλου σὲ μιὰ γάτα. Πῶς τὴν ἔσωσε ἀπὸ τὸ πνίξιμο. Ἡ γενναιοδωρία τοῦ ἀλόγου. Ἡ ἀλληλεβοήθεια τῶν χελιδονιῶν. Ἡ καρδερίνα ποὺ πέθανε μαζὺ μὲ τὴν κυρία της. Τὰ θαλασσοχελίδονα κι' ὁ πληγωμένος σύντροφός τους. Πῶς ἕνας σκύλος ἔσωσε τὸν ἐχθρό του, κλπ.

Ἄπειρα εἶνε τὰ παραδείγματα ἀφοσιώσεως καὶ αὐταπαρνήσεως διαφόρων ζώων καὶ πουλιῶν πρὸς τὸν ἄνθρωπο, καθὼς καὶ τῆς μεταξύ των ἀλληλεγγύης.

Δημοσιεύουμε ἐδῶ μερικὰ σχετικὰ ἀνέκδοτα:

Ἐνῶ μιὰ μέρα ἕνας σιδηρόδρομος στὸν Καναδᾶ πλησίαζε σὲ κάποιο σταθμό, ὁ ὁδηγός του εἶδε ἄξαφνα ἀπάνω στὴ γραμμὴ ἕνα σκύλο, ὁ ὁποῖος γαύγιζε μ' ὅλη τὴ δύναμί του, σὰν νὰ ἤθελε νὰ σταματήσῃ τὸ τραῖνο. Ὁ ὁδηγὸς ἐσφύριξε ἐπανειλημμένως, ἀλλ' ὁ σκύλος δὲν ἐννοοῦσε νὰ ἀποσυρθῆ ἀπὸ τὶς γραμμές, καί, στὸ τέλος, κατεπλακώθη ἀπὸ τὴν ἁμαξοστοιχία ποὺ πέρασε ἀπάνω του. Ὅταν σὲ λίγο τὸ τραῖνο σταμάτησε στὸ σταθμό, οἱ ὑπάλληλοι ἀπὸ περιέργεια ἔτρεξαν ὥς τὸ μέρος ποὺ εἶχε διαμελισθῆ ὁ σκύλος. Ἐκεῖ ὅμως βρῆκαν κάτω ἀπὸ τὸ πτῶμα τοῦ σκύλου ἕνα μικρὸ παιδί, ἐπίσης διαμελισμένο. Φαίνεται ὅτι τὸ παιδὶ αὐτό, καθὼς ἔπαιζε μὲ τὸ σκύλο του ἀπάνω στὶς γραμμές, ἀποκοιμήθηκε. Τότε ὁ σκύλος βλέποντας τὸ τραῖνο νὰ πλησιάζῃ, ἀφοῦ τοῦ κάκου προσπάθησε νὰ τὸ σταματήσῃ, σκοτώθηκε μαζύ του, θῦμα τῆς ἀφοσιώσεώς του!...

**

Στὸ Ἀρμπούργ ζοῦσε πρὸ καιροῦ ἕνας σκύλος, ὁ ὁποῖος κυνηγοῦσε ἀγρίως ὅλους τοὺς γάτους τῆς γειτονιᾶς του, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ γάτο τοῦ σπιτιοῦ στὸ ὁποῖο ἀνῆκε κι' αὐτός. Ὁ γάτος ὅμως αὐτὸς ἔκανε ζημίες. ἦταν κλέφτης καὶ γι' αὐτὸ ἡ κυρία του ἀποφάσισε νὰ τὸν πνίξῃ. Τὸν ἔκλεισε λοιπὸν σ' ἕνα παληὸ σακκοῦλι μαζὺ μὲ λίγες πέτρες καὶ τὸν ἔρριξε στὸ γειτονικὸ ποτάμι. Ὁ σκύλος ὅμως, ὁ ὁποῖος ἦταν ἐκεῖ, μόλις εἶδε τὸ σακκοῦλι νὰ ἐξαφανίζεται στὸ νερό, ἔπεσε κι' αὐτὸς στὸ ποτάμι, βούτηξε ἐπανειλημμένως καὶ κατώρθωσε νὰ τὸ τραβήξῃ ἐπὶ τέλους στὴν ἐπιφάνεια. Σὲ λίγο βγῆκε στὴν παραλία, κρατῶντας θριαμβευτικὰ τὴ λεία του, ἀλλὰ ἐπειδὴ ἀντελήφθη ὅτι ἡ κυρία του εἶχε ἄγριες διαθέσεις ἐναντίον τοῦ φίλου του, ξαναπῆρε γρήγορα τὸ σακκοῦλι, ρίχτηκε μέσα στὸ ποτάμι κ' ἔφτασε κολυμπῶντας στὴν ἀντικρυνὴ ὄχθη, ὅπου, ἀπελευθέρωσε τὸ σύντροφό του. Ἡ κυρία τότε συγκινήθηκε τόσο ἀπ' τὰ εὐγενικὰ αἰσθήματα τοῦ σκύλου, ὥστε ἐχάρισε τὴ ζωὴ στὸν πολυπαθῆ γάτο.

**

Ἕνας Ἀμερικανὸς ὑπαξιωματικός, εἶχε πάει κάποτε σ' ἕναν ἀστυνομικὸ σταθμὸ στὰ περίχωρα τῆς Βοστώνης γιὰ κάποια ὑπηρεσία. Ἐκεῖ ἔδεσε τὸ ἄλογό του ἀπέξω ἀπὸ τὴν κιγκλιδωτὴ πόρτα ἑνὸς σταύλου, μέσα στὸν ὁποῖο βρισκόταν κ' ἕνα ἄλλο ἄλογο. Σὲ λίγο, τὸ ἄλογο τοῦ σταύλου, βλέποντας ὅτι ὁ συνάδελφός του ποὔδεσαν ἀπέξω πεινοῦσε, πῆρε ἕνα μεγάλο δεμάτι χόρτο ἀπ' τὸ δικό του, τὸ πέρασε μὲ τὸ στόμα του μέσ' ἀπ' τὶς κιγκλίδες καὶ τοῦ τὸ προσέφερε. Ὅταν ἀποτελείωσε αὐτό, τοῦ ἔδωσε κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο καὶ δεύτερο καὶ τρίτο δεμάτι, ἕως ὅτου κατέφθασαν οἱ περίεργοι καὶ τὸ εὔσπλαχνικὸ ἄλογο ἀναγκάστηκε νὰ διακόψῃ τὸ ἔργο του.

**

Κατὰ τὴ διήγησι γνωστοῦ Γάλλου ἐπιστήμονος, μερικὰ χελιδόνια εἶχαν χτίσει κάποτε τὴ φωλιά τους στὴν προεξοχὴ ἑνὸς τοίχου. Φαίνεται ὅμως πὼς τὴν εἶχαν χτίσει βιαστικὰ καὶ ἡ φωλιὰ ἔπεσε. Τότε τὰ χελιδόνια προσκάλεσαν δυὸ ἄλλα χελιδόνια γιὰ νὰ τὰ βοηθήσουν στὸ ξαναχτίσιμο τῆς φωλιᾶς, ἡ ὁποία ὅμως δὲν εἶχε καλύτερη τύχη ἀπ' τὴν πρώτη. Τότε μαζεύτηκαν ὅλα τὰ χελιδόνια τῶν περιχώρων, φέρνοντας συγχρόνως καὶ καινούργια ὑλικὰ γιὰ τὴν κατασκευὴ τῆς φωλιᾶς. Ὕστερα ἀπὸ τεσσάρων ὡρῶν ἐργασία, στὴν ὁποίαν ἔλαβαν μέρος δεκάδες χελιδονιῶν, ἡ φωλιὰ ἦταν ἕτοιμη. Ὅταν ὅμως ἔπεσε καὶ γιὰ τρίτη φορά, τότε τὰ χελιδόνια ἔβαλαν μιὰ μεγάλη ἀπελπισμένη κραυγὴ κι' ἀφοῦ πέταξαν πρὸς ὅλες τὶς διευθύνσεις, ξαναγύρισαν σὲ λίγο κατὰ ἑκατοντάδας μὲ νέο ὑλικὸ γιὰ τὴ φωλιά, ἡ ὁποία σὲ μιὰ ὥρα εἶχε τελειώσει καὶ δὲν ξανάπεσε πειά!...

**

Πρὸ ὀλίγων μηνῶν, ἀπέθανε στὴν Πράγα κάποια φτωχὴ ἐργάτρια, ἡ ὁποία εἶχε στὸ σπίτι της μιὰ ὡραιοτάτη ἐξημερωμένη καρδερίνα. Τὸ πουλὶ αὐτὸ τόσο πολὺ ἀγαποῦσε τὴν κυρία του, ὥστε, ὅταν ἐκείνη ξεψύχησε, βγῆκε ἀπ' τὸ κλουβί του ποὺ ἔμενε πάντοτε ἀνοιχτὸ κι' ἄρχισε νὰ φτερουγίζῃ γύρω ἀπ' τὴ νεκρή. Στὸ τέλος, κάθισε ἀπάνω στὸ κεφάλι της καὶ στάθηκε ἀδύνατο ν' ἀπομακρυνθῆ ἀπ' ἐκεῖ. Ὅσο κι' ἂν τὴν ἔδιωχναν, αὐτὴ ἐπέστρεφε πάντοτε στὴν ἴδια θέσι καί, ἐκτὸς αὐτοῦ, δὲν ἐδεχόταν καμμιὰ τροφή. Ὅταν ἐπρόκειτο τέλος νὰ κηδεύσουν τὴν ἐργάτρια, βρῆκαν κοντὰ τῆς νεκρὴ καὶ τὴν καρδερίνα, τὴν ὁποίαν ἔθαψαν μαζύ της μέσα στὸν ἴδιο τάφο!...

**

Ὁ περίφημος φυσιοδίφης Ἔντουαρτ διηγεῖται τὴν ἑξῆς ἱστορία ποὺ συνέβη στὸν ἴδιον:

«Μιὰ μέρα, λέγει, καθόμουν ἀπάνω σ' ἕνα βράχο καὶ μὲ τὸ ντουφέκι στὸ χέρι περίμενα νὰ φανοῦν θαλασσοχελίδονα γιὰ νὰ σκοτώσω κανένα. Σὲ λίγο πέρασε ἕνα ἀπὸ μπροστά μου καὶ τὸ πυροβόλησα. Τὸ πουλὶ πληγώθηκε κ' ἔπεσε μέσα στὴ θάλασσα μὲ σπασμένες τὶς φτεροῦγες. Τὴν ἴδια στιγμὴ δυὸ ἄλλα χελιδόνια, περιφρονῶντας τὸν κίνδυνο, πῆγαν κοντὰ στὸ πληγωμένο, τὸ πῆραν ἀπ' τὴ μιὰ φτεροῦγα κι' ἀπ' τὴν ἄλλη κι' ἀπομακρύνθηκαν. Μόλις προχώρησαν ἕξη μέτρα, πλησίασαν δυὸ ἄλλα χελιδόνια γιὰ ν' ἀντικαταστήσουν τὰ πρῶτα στὴ μεταφορὰ τοῦ τραυματίου, τὸν ὁποῖον διεπεραίωσαν ἔτσι σ' ἕναν ἀπόκρημνο βράχο, ὅπου δὲν μποροῦσε νὰ φτάσῃ σφαῖρα κυνηγοῦ».

**

Κάποιος μεγαλόσωμος σκύλος τῶν Νέων Χωρῶν, καθόταν μιὰ μέρα ἀπάνω σὲ μιὰ ξύλινη γέφυρα, κάτω ἀπ' τὴν ὁποία περνοῦσε ἕνας ὁρμητικὸς χείμαρρος, κ' ἔγλυφε ἕνα κόκκαλο. Σὲ μιὰ στιγμὴ τὸν ἀντελήφθη κάποιος ἄλλος σκύλος μπουλντώκ, ὁ ὁποῖος ὥρμησε γιὰ νὰ τοῦ ἁρπάξῃ τὸ κόκκαλο. Μεταξὺ τῶν δυὸ ζώων ἄρχισε τότε μιὰ πεισματώδης πάλη, τῆς ὁποίας τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν νὰ πέσουν καὶ τὰ δυὸ μέσα στὸ νερό. Καὶ ὁ μὲν σκύλος τῶν Νέων Χωρῶν κατώρθωσε νὰ βγῆ ἀμέσως στὴν ὄχθη, ἀλλὰ τὸ δυσκίνητο μπουλντὼκ τοῦ κάκου προσπαθοῦσε ν' ἀντισταθῆ στὸ ρεῦμα ποὺ τὸν παρέσυρε ὁλοένα πρὸς τὰ κάτω. Τότε ὁ ἀντίπαλός του, μόλις εἶδε τὸν κίνδυνο τοῦ συναδέλφου του χωρὶς νὰ χάσῃ καιρό, ἔπεσε πάλι μέσα στὸ νερό, ἔπιασε τὸ μπουλντὼκ ἀπ' τὸ λουρὶ τοῦ λαιμοῦ του καὶ τὸν ἔσυρε ὥς τὴν ὄχθη, ὅπου χώρισαν σὰν καλοὶ φίλοι.

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΠΩΛ ΡΟΥΖΕ

Ο ΑΠΟΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ

— Λοιπόν, παντρεύεσαι;

— Ναί, ἀπάντησε ὁ Ἀνδρέας μ' ἕνα χαμόγελο στὰ χείλη.

— Μὲ τὴν Κλαίρη Νορτιέ;

Ἐκεῖνος κούνησε καταφατικὰ τὸ κεφάλι του.

— Καὶ πότε;

— Ὕστερ' ἀπὸ τρεῖς βδομάδες.

Μιὰ μακρυὰ σιωπὴ ἐπακολούθησε, κατὰ τὴ διάρκεια τῆς ὁποίας ἔννοιωθε τὴν καρδιά της νὰ χτυπᾶ δυνατὰ καὶ τὸ αἷμα της ν' ἀνεβαίνη στὸ κεφάλι της. Ὡστόσο, ὕστερ' ἀπὸ λίγο, μπόρεσε νὰ συγκρατηθῆ καὶ ψιθύρισε:

— Τὰ συγχαρητήριά μου... Σοῦ εὔχομαι κάθε εὐτυχία...

Κάθησε σ' ἕνα ψάθινο καναπέ, ποὺ βρισκόταν πίσω της, στὴν ταράτσα καὶ εἶπε στὸ νέο:

— Κάθησε λοιπὸν κ' ἐσύ, Ἀνδρέα!

Ἤθελε νὰ φανῆ ἀδιάφορη, μὰ ἕνα ἐλαφρὸ τρεμούλιασμα ξεχώριζε στὴ φωνή της καὶ ἦταν πολὺ χλωμή.

Ὁ ἐπισκέπτης κάθησε στὸ πλάϊ της, σταυρώνοντας τὰ πόδια του καὶ χτυπῶντας τὶς πλάκες μὲ τὸ μπαστοῦνι του. Ἦταν ἕνας πολὺ ὡραῖος νέος, εἰκοσιπέντε, εἰκοσιεφτὰ χρόνων τὸ πολύ, κομψοντυμένος, μ' ἕνα λουλοῦδι στὴ μπουτονιέρα του, μὲ μάτια βαθυγάλαζα, μὲ λεπτὸ ξανθὸ μουστάκι πάνω ἀπὸ τὸ εἰρωνικὸ στόμα του καὶ μὲ λεπτὰ χαρακτηριστικά. Ἦταν μὲ δυὸ λόγια ἕνας ἀπὸ τοὺς ἄντρες ἐκείνους ποὺ κάνουν τὶς γυναῖκες νὰ χύνουν πολλὰ δάκρυα.

— Ὁ σύζυγός σας βρίσκεται σὲ ταξεῖδι; ρώτησε, ὕστερ' ἀπὸ λίγο τὴν κ. Φορτέλ.

— Ναί, ἀπάντησ' ἐκείνη, κάνει τὴν περιοδεία του στὴ Μεσημβρία, ὅπως κάθε χρόνο.

— Ἔχω τόσον καιρὸ νὰ τὸν ἰδῶ!

— Μά, δὲν βρισκόταν ποτὲ στὸ σπίτι, ὅταν ἐρχόσουν ἐσύ!

— Καὶ ἡ δουλειές του πῶς πᾶνε;

— Καλά, πάντοτε.

Ἐπὶ δέκα λεπτὰ ἀκόμη ἐξακολούθησαν νὰ μιλοῦν γιὰ πράγματα ἀδιάφορα, γιὰ πράγματα κοινά, ποὺ δὲν εἶχαν καμμιὰ σχέσι μὲ τὴν ταραχὴ τῆς φωνῆς τῆς νέας γυναίκας.

Γύρω τους, πολὺ τρυφερὰ φτερούγιζε ἡ ψυχὴ ἑνὸς μελαγχολικοῦ καὶ ὡραίου δειλινοῦ. Ὁ θόλος τ' οὐρανοῦ φαινόταν σὰν ἕνα γαλάζιο σατέν. Τ' ἀγιοκλήματα κ' ἡ ἀγριοτριανταφυλλιές, κατρακυλῶντας ἀπ' τὴν ταράτσα, ἔπεφταν σὰν καταρράχτες πρὸς τὸ ποτάμι. Πέρα, ὁ ὁρίζοντας ἄλλαζε διαδοχικὰ ὅλες τὶς ἀποχρώσεις τοῦ κόκκινου...

Καὶ ἡ Μαγδαληνὴ Φορτὲλ ἔννοιωθε τὴν καρδιά της νὰ λυώνη.

* * *

Ἦταν τριαντατεσσάρων χρόνων, μ' ἕνα τόνο μελαγχολίας καὶ μυστικοῦ πόνου ἁπλωμένο στὸ κανονικὸ πρόσωπό της, μὲ βαθειὰ καὶ σκοτεινὰ μάτια, καὶ εἶχε ἐπάνω της μιὰ χάρι ἀκατανίκητη καὶ μυστηριώδη...

Παντρεμένη πρὸ δέκα χρόνων, μ' ἕνα χοντρὸ ἔμπορο κρασιῶν, ποὺ εἶχε περάσει τὰ σαράντα, λατρευόταν ἀπὸ τὸ σύζυγό της, ὁ ὁποῖος ἔκανε ὅ,τι μποροῦσε γιὰ τὴν εὐτυχία της. Ὡστόσο ἡ Μαγδαληνὴ δὲν ἦταν εὐτυχισμένη. Ὁ σύζυγός της δὲν ἀνταποκρινόταν στὸ ἰδανικὸ ποὺ αὐτὴ εἶχε πλάσει γιὰ τὸ σύντροφο τῆς ζωῆς της. Κανένα παιδί, ἄνθος τῆς ζωῆς, δὲν εἶχε ἔλθει νὰ ρίξη τριανταφυλλένιο φῶς στὸν ὁρίζοντά της.

Ἤξερε τὸν Ἀνδρέα ἀπὸ τὴ νεότητά της, γιατὶ ἡ οἰκογένειές τους γνωριζόντουσαν. Ἀπὸ μαθητὴς ἀκόμα, τὴν εἶχε γοητεύσει μὲ τὸ μουσικό του τάλαντο, χύνοντας στὴν εὐαίσθητη ψυχὴ παραδεισιακὲς ἁρμονίες μὲ τὸ βιολί του.

Ὅταν ἀργότερα, ἡ Μαγδαληνὴ παντρεύτηκε, ἐξακολούθησε νὰ βλέπη τὸν παιδικό της φίλο.

Ὁ Ἀνδρέας, σχεδὸν κάθε μέρα, πήγαινε στὸ σπίτι. Τὴν εὕρισκε σχεδὸν πάντοτε μόνη, γιατὶ ὁ σύζυγός της ἔλειπε τὸν μισὸ χρόνο σὲ ταξεῖδια.

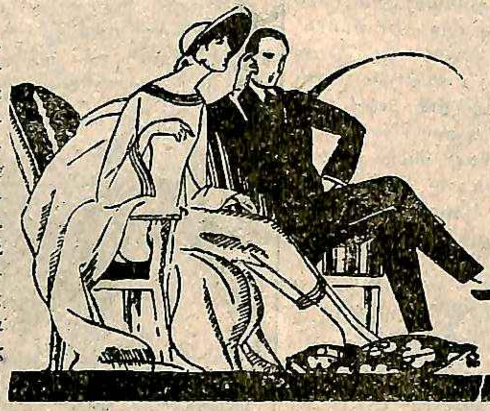

Μιὰ μέρα, ὁ νέος ἄξαφνα ἔννοιωσε πὼς τὴν ἀγαπᾶ... Σιγὰ-σιγά, ἄρχισε νὰ τῆς ἐκμυστηρεύεται τὸ αἴσθημά του... Ἐκείνη, χωρὶς στὴν ἀρχὴ νὰ τοῦ δείξη πὼς ἀνταποκρίνεται σ' αὐτό, ἔννοιωθε τὸν ἔρωτά του ν' ἁπλώνεται γύρω της σὰν ἕνα μεθυστικὸ ἄρωμα... Καὶ καταλάβαινε τὴν εὐτυχία νὰ φτερουγίζη κοντά της. Δὲν εἶχε παρὰ ν' ἁπλώση γύρω της τὰ χέρια γιὰ νὰ τὴν πιάση...

Μὰ τότε ἡ τιμιότης της ἐξεγέρθηκε καὶ ἔτσι στάθηκε στὴν ἄκρη τοῦ ἐπικίνδυνου γκρεμοῦ, στὸν ὁποῖον ἔμελλε νὰ κατρακυλίση...

Χωρὶς νὰ κρύψη ἀπὸ τὸ νέο τί ἔννοιωθε γι' αὐτόν, κατώρθωσε ν' ἀντισταθῆ στὸ φλογερὸ πάθος τῆς καρδιᾶς της. Ὡστόσο δὲν τοῦ στεροῦσε τὶς μικρὲς ἐρωτικὲς χαρές, τὶς ὁποῖες αὐτὸς τόσο λαχταροῦσε! Ἕνα βράδυ μάλιστα τῆς εἶχε πάρει ἕνα φίλημα, ἕνα μεγάλο φίλημα, ἕνα τρελλὸ φίλημα, ποὺ τὴν εἶχε κάνει νὰ νοιώση θεῖα καὶ οὐράνια συναισθήματα...

Ἔπειτα ὅμως σὰν νὰ ἔννοιωθε τύψεις γι' αὐτὸ ποὺ εἶχε κάνει, τὸν ἀπέφυγε ἐπὶ ἀρκετὲς ἡμέρες.

Αὐτὸ ἔκανε τὸ νέο πολὺ δυστυχῆ καὶ τὸν γέμισε ἀπελπισία. Ὡστόσο, γιὰ νὰ μὴν τὴν ἐνοχλῆ, ἀπομακρύνθηκε ἀπὸ κοντά της. Τότε ἡ νέα γυναῖκα ἔμεινε μόνη μὲ τὴ θλίψη της, ἀναλογιζομένη διαρκῶς τὴ χαμένη ἀγάπη της...

* * *

Ἔτσι ἐξακολουθοῦσε θλιμένη τὴ ζωή της, ὅταν μιὰ μέρα ἔμαθε, πὼς ὁ ἀγαπημένος της παντρευόταν. Πράγματι δέ, ὕστερ' ἀπὸ λίγο, πῆγε ὁ ἴδιος καὶ τῆς τὸ ἐβεβαίωσε...

Τώρα, ἡ Μαγδαληνὴ ἀναλογιζόταν τὸ παρελθόν της, ὅλη τὴν εὐτυχία, ποὺ τῆς εἶχε φύγει μέσ' ἀπ' τὰ χέρια της καὶ ἔννοιωθε τὴν ὀδύνη νὰ τῆς τρυπάη τὴν καρδιὰ σὰν σπαθί...

— Ἀνδρέα—εἶπε σὲ λίγο—σοῦ εὔχομαι καὶ πάλι κάθε εὐτυχία. Τὸ εὔχομαι ἐπίσης καὶ σὲ ἐκείνη ποὺ διάλεξες γιὰ σύντροφό σου καὶ ἡ ὁποία, ἐλπίζω, θὰ εἶνε ἀξία τῆς ἀγάπης σου. Θὰ μείνετε στὸ Παρίσι;

— Ναί, εἶπε, ἡ Κλαίρη τὸ θέλει αὐτό.

Ὁ Ἀνδρέας εἶχε ἀνάψει ἕνα σιγαρέττο. Κύτταξε τὴ Μαγδαληνὴ κ' ἐξακολουθοῦσε νὰ χαμογελάη... Ἐκείνη πάλι εἶχε καρφωμένα τὰ μάτια της στὸ λουλοῦδι τῆς μπουτουνιέρας του.

— Δὲν πιστεύω νὰ τὴ ζηλεύετε; εἶπε σὲ λίγο ὁ Ἀνδρέας.

— Ὤ! ὄχι! ψιθύρισε ἐκείνη, γυρίζοντας ἀλλοῦ τὰ μάτια της.

— Πρέπει μάλιστα νὰ εἶσθε εὐχαριστημένη...

— Γιατί;

— Γιατὶ ἀκολούθησα τὶς συμβουλές σας... Ὅταν μὲ ἀπομακρύνατε ἀπὸ κοντά σας, μοῦ συστήσατε νὰ παντρευτῶ... Θυμᾶστε;

— Ναί... Καὶ ἔκανες πολὺ καλά...

Ἔπειτα μὲ φωνὴ ἀργή, σοβαρή, σὰν νὰ ἔβγαινε ἀπὸ τὸ βάθος τοῦ πεθαμένου ὀνείρου της, ἀναπολῶντας μιὰ περασμένη βραδυά, κατὰ τὴν ὁποία στὸν ἴδιο ἐκεῖνο πάγκο, ὁ νέος τῆς εἶχε προσφέρει τὴ ζωή του καὶ τῆς εἶχε ὁρκιστῆ αἰωνία ἀγάπη, φιλῶντας τη στὸ λαιμό, ἐπρόσθεσε:

— Ναί, ἔκανες καλά... Δὲν μπορούσαμε ν' ἀγαπιόμαστε. Γιατί, ἂν συνέβαινε αὐτό, ἐγὼ θὰ ἔπαυα νὰ εἶμαι τιμία γυναῖκα κ' ἐσὺ θὰ ἔχανες τὴ σταδιοδρομία σου... Ἐκείνη ποὺ ἔπρεπε ν' ἀγαπήσης ἐσύ, ἔπρεπε νὰ εἶνε μιὰ νέα κόρη, ἀθώα κι' ὡραία, ὅπως αὐτὴ ποὺ διάλεξες τώρα. Καὶ σὺ δὲν ἤθελες στὴν ἀρχὴ νὰ μὲ ἀκούσης καὶ ἔκλαιγες... Θυμᾶμαι ποὺ σοῦ εἶπα τότε: «Φῦγε, Ἀνδρέα, ταξεῖδεψε... Θεραπεύσου ..Στὴν ἡλικία σου ἡ λήθη ἔρχεται γρήγορα, ἐνῶ στὴ δική μου, ἡ τύψεις διαρκοῦν μέχρι θανάτου...»

Δὲν συνέχισε ὅμως... Σταμάτησε συντριμμένη... Τὰ μάτια της εἶχαν ὑγράνει, ἕνας λυγμὸς τὴν ἔπνιγε...

Μὰ ὁ Ἀνδρέας, ποὺ ἦταν πειὰ ἀφοσιωμένος στὴν τωρινὴ εὐτυχία του καὶ εἶχε γιατρεφτῆ ἐντελῶς ἀπὸ τὸν ἔρωτά της, δὲν ἐμάντεψε τὸν τρομερό της πόνο.

— Στ' ἀλήθεια, Μαγδαληνή, τῆς εἶπε, ἤμουν τρελλὸς τότε... Τώρα ἔχω γίνει πειὰ καλὰ καὶ λατρεύω τὴ μνηστή μου... Θὰ φύγουμε μαζὺ μόλις γίνη ὁ γάμος...

— Σὲ ταξεῖδι;

— Ναί, γιὰ τὴν Ἱσπανία καὶ τὴν Ἰταλία... Ἔπειτα θὰ ἐγκατασταθοῦμε στὸ Παρίσι... Ἡ Κλαίρη λαχταράει τὴν κοσμικὴ ζωή... Γιὰ τὴ χάρι της, λοιπόν, θ' ἀγωνιστῶ καὶ θὰ προσπαθήσω νὰ γίνω ἔνδοξος μουσικός...

— Θὰ τὸ κατορθώσης! τοῦ ἀπάντησε αὐτὴ ἕτοιμη νὰ λιποθυμήση.

Ὁ νέος μιλοῦσε τώρα μ' ἐνθουσιασμό. Ἡ θερμότης αὐτὴ τῆς φωνῆς του σκότωνε τὴν παρατημένη φίλη του, ἡ ὁποία, καταβάλλοντας μιὰ ὑπερτάτη προσπάθεια, ἔσφιγγε τὰ χείλη της γιὰ νὰ μὴ ξεσπάση σὲ λυγμούς, ἔκλεινε τὰ μάτια της γιὰ νὰ συγκρατήση τὰ δάκρυά της.

Καὶ αὐτός, αὐτὸς ὁ ἀχάριστος, βασανίζοντας τὴ φτωχὴ γυναικεία καρδιά της, τῆς μιλοῦσε ἀκόμα γιὰ τὸν καινούργιο του ἔρωτα, γιὰ τὴν ἀρραβωνιαστικιά του.

Τέλος σηκώθηκε γιὰ νὰ φύγη.

— Ἀντίο, Μαγδαληνή, τῆς εἶπε.

— Ἀντίο, Ἀνδρέα.

Ἔσφιξαν τὰ χέρια τους τυπικά, ἀδιάφορα, εὐγενικά.

Ἐκείνη εἶχε σηκωθῆ καὶ τοῦ χαμογελοῦσε, μέσα στὸ σπαραγμό της.

Ἕνα ἀηδόνι κελαϊδοῦσε μέσ' στὸ γειτονικὸ δάσος. Ποτὲ τὸ τραγοῦδι του δὲν ἦταν τόσο χαρούμενο, τόσο τρυφερὸ καὶ ποτὲ ἐπίσης δὲν ἦταν πιὸ μεθυστικὰ τ' ἀρώματα τῶν τριανταφύλλων καὶ τῶν ἀγιοκλημάτων.

— Ἀντίο, Ἀνδρέα, τοῦ εἶπε πάλι. Νὰ ζήσης εὐτυχισμένος.

Κι' ὅταν ἐκεῖνος εἶχε ἀπομακρυνθῆ πειά, ἡ Μαγδαληνὴ ψιθύρισε πάλι τὴν ἴδια εὐχή...

* * *

Ἔπειτα, μόνη, ὁλομόναχη, τρομερὰ μόνη, μὲ τὰ δάκρυα ποὺ πλημμύριζαν ἄφθονα τὰ χλωμὰ μάγουλά της, πῆγε κι' ἀκούμπησε ἐπάνω στὸ κιγκλίδωμα τῆς ταράτσας καὶ κύτταξε τὸ γλαυκὸ νερὸ ποὺ κυλοῦσε στὸ ποτάμι, ποὺ ἔκλαιγε καὶ θρηνοῦσε πικρά, ὅπως ἐκείνη...

PAUL ROUGET

ΑΓΟΡΑΖΟΥΜΕ εἰς ἀπολύτως ἱκανοποιητικὴν τιμὴν παλαιὰ περιοδικὰ καὶ ἐφημερίδας, πρὸ πεντηκονταετίας. Γράψατέ μας: Περιοδικὸν «Οἰκογένεια», Λέκα 7, Ἀθήνας.

ΑΛΗΘΙΝΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΦΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΜΟΥ

Το ΜΑΤΩΜΕΝΟ ΠΑΝΔΟΧΕΙΟ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου).

Ο Λεμπλὰν ἀπάντησε.

—Δὲν βαρυέστε πάτερ μου... Δὲν σκέπτομαι νὰ πεθάνω... Ἔχω κάμει αἴτησι χάριτος καὶ θὰ γίνη ἴσως δεκτή.

Ὁ Λεμπλὰν ἀγνοοῦσε ἀκόμη τὴν ἀπόρριψι τῆς αἰτήσεώς του, καὶ ὁ ἀγαθὸς ἱερεὺς δὲν θέλησε νὰ τὸν βγάλη ἀπὸ τὴν πλάνη του αὐτή.

Μολαταῦτα προσπάθησε νὰ τὸν κάμη νὰ μετανοήση γιὰ τὶς πράξεις του. Μὰ εἶδε πὼς τὰ λόγια του πηγαῖναν στὰ χαμένα. Γι' αὐτό, ἀφοῦ τοῦ εἶπε μερικὲς ἀκόμα παρηγορητικὲς φράσεις, ὁ ἀββᾶς κατέληξε:

— Θέλεις νὰ ξανάρθω νὰ σοῦ μιλήσω γιὰ τὴ σωτηρία τῆς ψυχῆς σου;

— Εὐχαρίστως, ἀπάντησε ὁ ληστής. Θὰ περάση ἔτσι κ' ἡ ὥρα κομμάτι!...

Ὁ ἀββᾶς κούνησε τὸ κεφάλι του καὶ διευθύνθηκε στὸ κελλὶ τῆς Μαρίας Μπρές, ἀποφασισμένος νὰ μὴ ξαναγυρίση.

* * *

Ἡ Μαρία Μπρὲς δὲν πίστευε πὼς ἡ θανατικὴ καταδίκη της θὰ ἐξετελεῖτο. Ἦταν βέβαιη πὼς θὰ τῆς ἔδιναν χάρι. Γι' αὐτό, μόλις ἀντίκρυσε τὸν παπᾶ, τὰ ἔχασε.

— Ἦρθα νὰ σοῦ μιλήσω γιὰ τὴ Δικαιοσύνη τοῦ Θεοῦ! τῆς εἶπε ὁ ἱερεὺς τῶν φυλακῶν.

— Εὐχαριστῶ! Ἂν μοιάζη κι' αὐτὴ μὲ τὴν ἀνθρώπινη δικαιοσύνη, προκόψαμε!...

— Γιατί μιλᾶς μὲ τόση ἀσέβεια, τέκνον μου;

Ἡ κυρία Μπρὲς ἐξωργίσθη.

— Δὲν τὰ παρατᾶς αὐτά, παπούλη μου! Ἔννοια σου, κι' ὅταν πεθάνη κανένας, πεθαίνει γιὰ καλά. Τὸ Θεό, τὸ Διάβολο καὶ τοὺς Ἁγίους τοὺς ἔχετε ἐφεύρει σεῖς γιὰ νὰ κάνετε λειτουργίες! Δὲν θέλω νὰ ἐξομολογηθῶ. Δὲν θέλω νὰ μεταλάβω. Φύγετε γρήγορα ἀπὸ δῶ.

Ὁ παπᾶς εἶχε χλωμιάσει, ἔτρεμε ὁλόκληρος. Σήκωσε τὰ μάτια του ψηλά, ψιθύρισε κάτι κ' ἔφυγε.

* * *

Ἔμενε ἀκόμη ὁ Φετίχ.

Ὁ Φετὶχ ἀντιλαμβανόταν τὸν κίνδυνο ποὺ διέτρεχε. Ἤξερε ὅτι ἡ αἴτησίς του γιὰ τὴν χάρι θ' ἀπερρίπτετο. Καὶ τὸ εἶχε πάρει ἀπόφασι.

Γι' αὐτὸ ἐδέχθη τὸν ἀββᾶ μὲ ἠρεμία καὶ νηφαλιότητα.

— Ἔχεις θάρρος, φίλε μου; τὸν ἐρώτησε ὁ παπᾶς.

— Ναί, ἀπάντησε ὁ Φετίχ.

— Εἶσαι χριστιανός, Φετίχ;

— Ναί, ἀπάντησε ὁ μαῦρος.

— Τότε προσπάθησε, πρὶν παρουσιασθῆς στὸ Θεό, νὰ μετανοήσης. Κάθε σκέψι σου, νὰ τὴν ἔχης στραμμένη πλέον στὸν οὐρανό...

Ὁ Φετίχ, γιὰ νὰ ξεφορτωθῆ τὸν παπᾶ, τοῦ ὑποσχέθηκε πὼς θ' ἀκολουθήση τὴ συμβουλή του. Κ' ἔτσι ὁ ἀββᾶς, ἀπὸ αὐτὸν τοὐλάχιστον, ἔφυγε ἱκανοποιημένος...

Ὅταν εἶδε ὅτι δὲν ἔμενε πλέον καμμιὰ ἐλπὶς σωτηρίας, ὁ Φετὶχ ἄλλαξε καὶ πάλιν ταχτική. Μὲ τὴν μεγαλείτερη πόρρωσι, ὡμολόγησε ὅλα τὰ ἐγκλήματά του στὸν δεσμοφύλακα.

— Ὥστε δὲν εἶνε ὑπερβολὲς αὐτὰ ποὺ λὲν γιὰ τὸ «Ματωμένο Πανδοχεῖο»; ρώτησε ὁ δεσμοφύλακας κατάπληκτος.

— Ὄχι. Εἶνε ἡ ἀλήθεια.

— Πόσους ἀνθρώπους ἔχεις σκοτώσει;

— Χθὲς ἀκριβῶς τοὺς μετροῦσα... Πενῆντα τρεῖς! Δὲν πιστεύω νὰ λησμόνησα κανένα!... Ἐννοεῖται ὅμως ὅτι ἀπὸ τοὺς φόνους αὐτοὺς ἐμάζεψα ἕνα σωστὸ θησαυρό... Θέλεις νὰ στὸν δώσω;...

— Πῶς αὐτό;

— Ἀρκεῖ νὰ μὲ βοηθήσης νὰ δραπετεύσω!

Στὸ ἄκουσμα τῆς προτάσεως αὐτῆς, ὁ δεσμοφύλακας τάχασε.

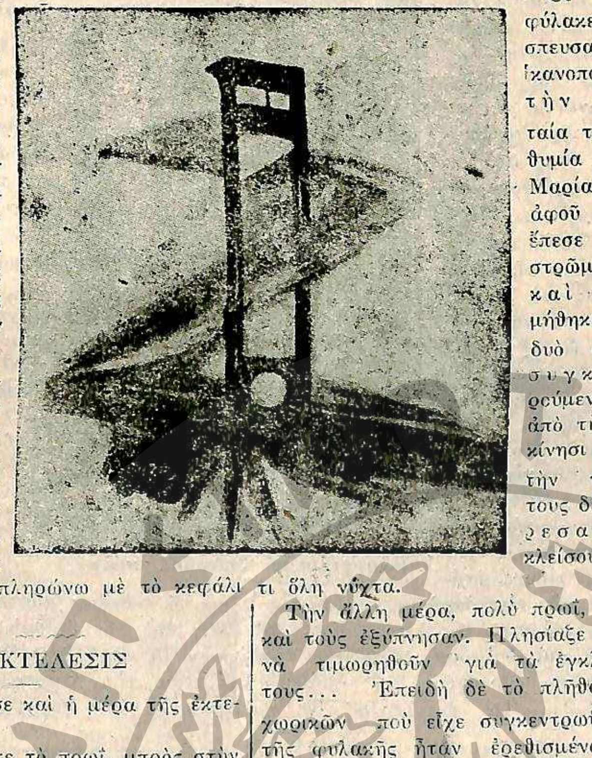

— Πῶς τολμᾶς νὰ μοῦ προτείνης τέτοιο πρᾶγμα; εἶπε μὲ ἀγανάκτησι. Αὐτὰ τὰ λεφτὰ θἄπρεπε νὰ τὰ μοιράσης στοὺς κληρονόμους τῶν θυμάτων σου...

— Δὲ βαρυέσαι! ἀπάντησε σαρκάζοντας ὁ Φετίχ. Ψέμματα σοῦ εἶπα! Ἀλλὰ κι' ἂν εἶχα λεφτά, θὰ ἦσαν δικά μου, ἀφοῦ τὰ πληρώνω μὲ τὸ κεφάλι μου!...

Η ΕΚΤΕΛΕΣΙΣ

Τέλος, ἔφθασε καὶ ἡ μέρα τῆς ἐκτελέσεως...

Ἀπὸ τὶς πέντε τὸ πρωΐ, μπρὸς στὴν πόρτα τῆς φυλακῆς σταμάτησε τὸ λεωφορεῖο τῶν καταδίκων καὶ δύναμις χωροφυλακῆς.

Οἱ κατάδικοι ὡδηγήθησαν στὸ γραφεῖο τοῦ διευθυντοῦ γιὰ νὰ γίνη ἡ παράδοσίς των στὴ φρουρὰ ποὺ θὰ τοὺς μετέφερε στὸν τόπο τῆς ἐκτελέσεως.

Εἶχαν πολὺν καιρὸ νὰ συναντηθοῦν μεταξύ τους. Παραδόξως, ἐν τούτοις, δὲν ἀντάλλαξαν οὔτε μιὰ λέξι...

Κατόπιν τοὺς ἀνέβασαν στὸ λεωφορεῖο, ποὺ περίμενε ἔξω ἀπὸ τὴ φυλακή, καὶ ξεκίνησαν γιὰ τὴν Πιερμπύλ, τὸν τόπο τῶν ἐγκλημάτων τους, ὅπου, σύμφωνα μὲ τὴν ἀπόφασι τοῦ δικαστηρίου, θὰ γινόταν ἡ ἐκτέλεσίς των.

Μέσα στ' ἁμάξι, πλάϊ στοὺς καταδίκους, κάθοταν ὁ ἱερεύς..

Τὸ πλῆθος ἔβριζε καὶ καταριόταν τοὺς καταδίκους.

Τέλος ἡ συνοδεία ἔφτασε στὸ Μέρ, τὸ πλησιέστερο στὸ ξενοδοχεῖο χωριό, καὶ ὡδηγήθη στὴ φυλακὴ γιὰ νὰ περάση τὴ νύχτα.

Ἡ Μαρία Μπρὲς εἶχε δυὸ μέρες νὰ φάη. Ἡ πρώτη της δουλειά, ὅταν τὴν ἔκλεισαν στὴ φυλακή, ἦταν νὰ ζητήση λίγη τροφή.

Οἱ δεσμοφύλακες ἔσπευσαν νὰ ἱκανοποιήσουν τὴν τελευταία της ἐπιθυμία καὶ ἡ ΜαρίαΜπρές, ἀφοῦ ἔφαγε, ἔπεσε στὸ στρῶμα της καὶ ἀποκοιμήθηκε. Οἱ δυὸ ἄλλοι συγκατηγορούμενοί της, ἀπὸ τὴν συγκίνησι καὶ τὴν ταραχή τους δὲν μπόρεσαν νὰ κλείσουν μάτι ὅλη νύχτα.

Τὴν ἄλλη μέρα, πολὺ πρωΐ, πῆγαν καὶ τοὺς ἐξύπνησαν. Πλησίαζε ἡ ὥρα νὰ τιμωρηθοῦν γιὰ τὰ ἐγκλήματά τους... Ἐπειδὴ δὲ τὸ πλῆθος τῶν χωρικῶν ποὺ εἶχε συγκεντρωθῆ πρὸ τῆς φυλακῆς ἦταν ἐρεθισμένο κατὰ τῶν καταδίκων, τὸ στρατιωτικὸ ἀπόσπασμα ποὺ θὰ τοὺς συνώδευε ὥς τὸν τόπο τῆς ἐκτελέσεως, εἶχε ἐνισχυθῆ.

Ἡ ἐμφάνισις τῶν καταδίκων στὴν πόρτα τῆς φυλακῆς ἔγινε δεκτὴ ἀπὸ τὸ πλῆθος μὲ σφυρίγματα καὶ γιουχαϊσμούς.

Στὴν Πιερμπύλ, σὲ μιὰ μικρὴ πλατεία, ἀπέναντι ἀκριβῶς ἀπὸ τὸ «Ματωμένο Πανδοχεῖο», ἡ λαιμητόμος εἶχε στηθῆ ἀπὸ τὴ νύχτα.

Πλήθη περιέργων εἶχαν καταλάβει ὅλον τὸν γύρω χῶρο καὶ περίμεναν τὴν ἄφιξι τοῦ λεωφορείου μὲ τοὺς καταδίκους.

Κατὰ τὸ μεσημέρι, μιὰ μακρυνὴ βουὴ ἀνήγγειλε τὴν ἄφιξι τῶν καταδίκων...

Ὅταν ἀντίκρυσαν τὴν πλατεία τῆς Πιερμπύλ, ἡ Μαρία Μπρὲς καὶ ὁ Φετὶχ ἔχασαν τελείως τὴν ψυχραιμίαν τους. Ὁ Λεμπλάν, παραδόξως, φαινόταν ἤρεμος.

Ὅταν τὸ κάρρο ἐσταμάτησε μπροστὰ στὴ λαιμητόμο, τὸ πλῆθος ἐσιώπησε.

— Τί κόσμος!... εἶπε ἔξαφνα σαρκαστικὰ ὁ Λεμπλάν, ρίχνοντας μιὰ ματιὰ ὁλόγυρά του. Οὔτε παζάρι νἄτανε!...

Ὁ Φετίχ, τρέμοντας ἀπὸ συγκίνησι, γύρισε καὶ τοῦ φώναξε:

— Εἶδες, Λεμπλάν, ποῦ μᾶς ὡδήγησαν τὰ κακουργήματά σου!

— Δὲν βαρυέσαι, ἀπάντησε μὲ κτηνώδη ἀπάθεια ὁ Λεμπλάν. Ἀργὰ ἢ γρήγορα πεθαίνει κανείς...

Καὶ γυρίζοντας πρὸς τὸν ἀββᾶ, ἐπρόσθεσε:

— Πάρτε τὸ κομπολόϊ μου, κύριε ἀββᾶ. Δὲν τὸ χρειάζομαι πλέον... Σᾶς τὸ χαρίζω...

Ἡ Μαρία Μπρές, ὅταν κατέβηκε ἀπὸ τ' ἁμάξι, ἔβγαλε τὴν ποδιά της κι' ἀφοῦ ἐτύλιξε μέσα ἐκεῖ τὸ φακιόλι της καὶ τὸ μαντῆλι ποὺ φοροῦσε γύρω ἀπὸ τὸ λαιμό της, ἔδωσε τὸ δέμα σ' ἕνα χωροφύλακα καὶ τοῦ εἶπε:

— Πρόσεξε νὰ μὴ χαθῆ!... Εἶνε γιὰ τὶς κόρες μου...

Τὴν στιγμὴ ἐκείνη, ὁ γραμματεὺς τοῦ δικαστηρίου ἐπλησίασε τοὺς τρεῖς καταδίκους καὶ τοὺς ἐδιάβασε τὴν περικοπὴ τῆς ἀποφάσεως, διὰ τῆς ὁποίας κατεδικάζοντο εἰς θάνατο.

Τὴν στιγμὴ ποὺ οἱ χωροφύλακες ἀπήγαγαν τὴν Μαρία Μπρὲς γιὰ νὰ τὴν ἀνεβάσουν στὴ λαιμητόμο, ὁ ἱερεὺς ἐπεχείρησε νὰ τῆς δώση νὰ φιλήση τὸν Ἐσταυρωμένο. Ἡ μέγαιρα ὅμως τὸν ἔβρισε καὶ γυρίζοντας πρὸς τὸ πλῆθος ποὺ ἦταν συγκεντρωμένο ἔξω ἀπὸ τὸ πανδοχεῖο, ἐφώναξε:

— Δολοφονοῦν μιὰ ἀθώα!

Κατόπιν, μὲ βῆμα σταθερό, πλησίασε τοὺς δημίους καὶ τοὺς ἄφησε νὰ τὴ δέσουν κάτω ἀπὸ τὸ λεπίδι τῆς λαιμητόμου.

Ὁ Λεμπλὰν ἐσήκωσε τὴ στιγμὴ αὐτὴ τὰ μάτια του, κύτταξε πρὸς τὴν γκιλοτίνα κι' ἀμέσως ἐχλώμιασε καὶ κλονίστηκε. Εἶχε ἀντικρύσει τὸ κεφάλι τῆς γυναίκας του τὴν στιγμὴ ἀκριβῶς ποὺ ἔπεφτε μέσα στὸ καλάθι!....

Κατόπιν ἦλθε ἡ σειρά του.

Εἶχε σχεδὸν χάσει τελείως τὶς αἰσθήσεις του. Δὲν μποροῦσε οὔτε κἂν νὰ περπατήση.

Ὁ δήμιος τὸν ἔδεσε στὸ σανίδι τῆς γκιλοτίνας καὶ σὲ λίγο τὸ κεφάλι του ἔπεφτε στὸ καλάθι!

Ὁ Φετὶχ παρακολουθοῦσε σιωπηλῶς τὶς τραγικὲς αὐτὲς σκηνές.

Ὅταν ἀντελήφθη ὅτι ἦλθε ἡ σειρά του, προχώρησε μονάχος του πρὸς τὴ λαιμητόμο.

Ἀπεκεφαλίσθη τέλος καὶ αὐτὸς ἐν μέσῳ νεκρικῆς σιωπῆς.

Αὐτὸ ὑπῆρξε τὸ φρικτὸ τέλος τῶν ἀπαισίων κακούργων τῆς Πιερμπύλ, ποὺ, ἐπὶ εἰκοσιέξη χρόνια εἶχαν σφάξει καὶ ληστέψει ὅσους δυστυχισμένους εἶχαν πάει νὰ ζητήσουν φιλοξενία στὸ πανδοχεῖο τους.

ΤΕΛΟΣ

ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗ

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ Η... ΡΕΚΛΑΜΑ!

Ἡ δύσκολες ἡμέρες τῆς ἐκκλησίας. Τί σοφίστηκαν οἱ Ἀμερικανοὶ πάστορες γιὰ νὰ προσελκύσουν τοὺς πιστοὺς στὶς λειτουργίες. Ἡ ρεκλάμες στοὺς δρόμους!... Ὅπου ἡ ἐκκλησία μεταβάλλεται σὲ... βαριετέ! Τὸ αὐτοκίνητο, ἐχθρὸς τῆς ἐκκλησίας. Ἡ ὑπαίθριες ἐκκλησίες. Ἐκκλησίες-αὐτοκίνητα!... Ὅπου ἡ λειτουργία γίνεται ἐπὶ μιᾶς σχεδίας. Ἡ ἐκκλησία καὶ τὸ...γκόλφ! Ὁ ἱεροκῆρυξ διδάσκει μὲ κοστοῦμι γκόλφ! Ἡ καινοτομίες τοῦ πάστορος Γκουθρ. Τὰ ἀποτελέσματα, κλπ.

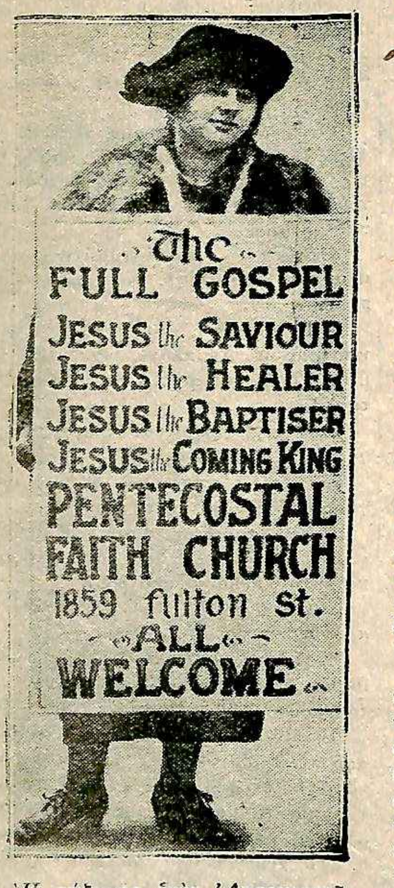

Ἡ σύζυγος ἑνὸς Ἀμερικανοῦ πάστορος γυρίζει στοὺς δρόμους φορτωμένη μιὰ ρεκλάμα ὑπὲρ τῆς ἐκκλησίας του!

Ἡ ἐκκλησία περνάει δύσκολες ἡμέρες! Αὐτὸ τὸ παράπονο θὰ ἀκούσετε ἀπὸ τὸ στόμα ὅλων τῶν κληρικῶν. Οὔτε τὰ 25 ο/ο τῶν χριστιανῶν δὲν πηγαίνουν πειὰ τὶς Κυριακὲς τὸ πρωῒ στὴν ἐκκλησία γιὰ ν' ἀκούσουν τὴ θεία λειτουργία καὶ νὰ προσευχηθοῦν πρὸς τὸ Θεό τους. Προτιμοῦν τὸ καφενεῖο, τὴν ἐκδρομὴ καί... τὸν ὕπνο. Καὶ ἡ ἐκκλησίες μένουν ἄδειες, συχναζόμενες μόνο ἀπὸ μερικὲς γυναικοῦλες καὶ ἀπὸ μερικοὺς γέρους.

Αὐτὰ δὲν συμβαίνουν μόνον ἐδῶ. Τὰ ἴδια καὶ χειρότερα συμβαίνουν καὶ στὴν Εὐρώπη καὶ στὴν Ἀμερική. Οἱ Ἀμερικανοὶ παπάδες ὅμως, βλέποντας τὶς ἐκκλησίες τους ν' ἀδειάζουν καὶ τὸ ποίμνιό τους νὰ λιγοστεύῃ κάθε μέρα, δὲν ἔμειναν μὲ σταυρωμένα χέρια. Καὶ σὰν πρακτικοὶ Ἀμερικανοί, χρησιμοποίησαν τὴ ρεκλάμα γιὰ νὰ ἑλκύσουν τοὺς πιστούς!... Ἔτσι βλέπει κανεὶς σήμερα τοιχοκολλημένες στοὺς δρόμους ὅλων σχεδὸν τῶν μικρῶν καὶ τῶν μεγάλων πόλεων τῆς Ἀμερικῆς πελώριες ρεκλάμες, διὰ τῶν ὁποίων προσκαλοῦνται οἱ πιστοὶ μὲ τὰ ἑλκυστικώτερα λόγια στὴν ἐκκλησία. Ὑπάρχουν ἐπίσης καὶ φορητὲς ρεκλάμες, τὶς ὁποῖες κουβαλοῦν ἄνθρωποι στὴ ράχη τους καὶ στὸ στῆθος τους. Πολλὲς φορὲς δὲ τὶς ρεκλάμες αὐτὲς δὲν τὶς κουβαλοῦν ἁπλοὶ ἀχθοφόροι ποὺ πληρώνονται γιὰ τὸν κόπο τους, ἀλλὰ ὁ ἴδιος ὁ παπᾶς τῆς ἐκκλησίας, τῆς ὁποίας γίνεται ἡ διαφήμισις, ἢ ἡ παπαδιά του, ἢ τὰ παιδιά τους!

Καὶ τί γράφουν τάχα αὐτὲς ἡ ρεκλάμες; Πῶς ἐπιζητοῦν νὰ προσελκύσουν τὸν κόσμο; Ἁπλούστατο μὲ τὸν ἴδιο τρόπο περίπου, μὲ τὸν ὁποῖο προσπαθοῦν καὶ τὰ θέατρα νὰ προσελκύσουν τὸ Κοινόν. Νά, π. χ., μιὰ ἀπ' αὐτές:

*«Ὁ Χριστὸς εἶνε σωτήρ. Ὁ Χριστὸς εἶνε ὁ λυτρωτής. Ὁ Χριστὸς εἶνε ὁ μέλλων βασιλεύς. Ἐκκλησία τῆς **Φοῦλτον - στρήτ**, ἀρ. 1859. Ὅλοι καλῶς νὰ ἔλθουν!»*

Ἄλλες πάλι γράφουν:

*«**Ἑτοιμασθῆτε νὰ συναντήσετε τὸν Θεὸν κατὰ τὴν λειτουργίαν τῆς Κυριακῆς εἰς τὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Παύλου!... Σπεύσατε λοιπόν!...**»*

Ἀλλὰ μὲ τὶς ρεκλάμες μόνο δὲν γίνεται δουλειά. Κι' ἂν ἀκόμη προσελκυσθοῦν οἱ πιστοὶ χάρις σ' αὐτές, ὅταν θὰ πᾶνε στὴν ἐκκλησία καὶ ἰδοῦν πῶς γίνονται ἐκεῖ ὅλη τὴν ὥρα τὰ ἴδια καὶ τὰ ἴδια, στὸ τέλος θὰ βαρεθοῦν καὶ θὰ φύγουν!... Ἔπρεπε λοιπὸν καὶ τὸ πρόγραμμα τῆς λειτουργίας νὰ μεταβληθῇ καὶ νὰ γίνῃ τέτοιο, ὥστε ν' ἀλλάζῃ τακτικά, γιὰ νὰ μὴν τὸ βαρυοῦνται οἱ πιστοί. Προσετέθησαν λοιπὸν στὴ λειτουργία τραγούδια, τὰ ὁποῖα δὲν εἶνε μόνο θρησκευτικά, ἀλλὰ καὶ παντὸς εἴδους, φτάνει νὰ μὴν εἶνε ἀνήθικα. Ἐπίσης, κατὰ τὴ διάρκεια τῆς λειτουργίας, παίζονται καὶ διάφορα κομμάτια, ἔργα διασήμων μουσικῶν, σὲ πιάνο ἢ σὲ βιολί. Ὡς ἐκτελεσταὶ δὲ καλοῦνται οἱ καλύτεροι βιρτουόζοι, πιανίστες, τενόροι κλπ. Ἔτσι στὴ ρεκλάμα μιᾶς ἐκκλησίας τῆς Νέας Ὑόρκης, ἡ ὁποία, γιὰ μεγαλείτερη φιγούρα, περιφέρεται ἐπ' αὐτοκινήτου, διαβάζει κανεὶς τὰ ἑξῆς:

*«Ξέχασες τὴν ἐκκλησία; Ξύπνησε αὔριο νωρὶς καὶ πήγαινε σ' αὐτή! Ἐκκλησία Μεθοδιστῶν, 173 ὁδοῦ Μπροντγουαίη. Ἐκεῖ μόνο θὰ περάσετε εὐχάριστα τὴν Κυριακή σας! Ὁ διάσημος βιολιστὴς **Βέρτσαμπ** θὰ ἐκτελέσῃ διάφορα ἐκλεκτὰ κομμάτια! **Καθημερινῶς νέαι ἀτραξιόν!**».*

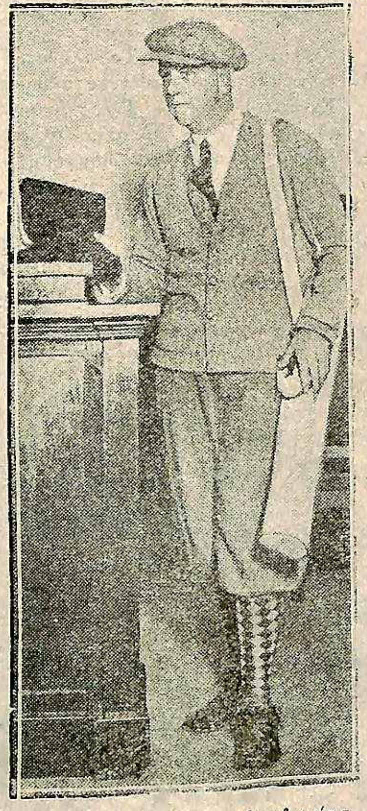

Ὁ πάστωρ μιᾶς ἐκκλησίας στὴν Καλλιφορνία ἐξηγεῖ τὸ Εὐαγγέλιο μὲ κοστοῦμι γκόλφ!

Οἱ δυστυχισμένοι παπάδες, βλέπετε, φροντίζουν μὲ κάθε τρόπο νὰ συγκεντρώσουν τὸ ποίμνιό τους στὴν ἐκκλησία, ἔστω καὶ μεταβάλλοντες τὸ ναὸ τοῦ Κυρίου εἰς «Βαριετέ». Φροντίζουν δὲ πάντοτε, ὥστε νὰ ὑπάρχῃ στὴ λειτουργία καὶ μιὰ νέα «ἀτραξιόν», γιατὶ ἀλλοιῶς ὑπάρχει φόβος νὰ χάσουν τοὺς «θαμῶνας» των!

Καὶ παρ' ὅλ' αὐτὰ ὅμως, ἀκόμη δὲν μένουν ἱκανοποιημένοι οἱ εὐσεβεῖς πάστορες τῆς Ἀμερικῆς ἀπὸ τὸν ἀριθμὸ τῶν «θαμώνων» των. Γι' αὐτὸ ἕνας ἔξυπνος παπᾶς στὸ Κάνσας τῆς Ἀμερικῆς προσπάθησε νὰ βρῇ τὸ λόγο, γιὰ τὸν ὁποῖον οἱ ἐνορῖτες του δὲν σύχναζαν στὴν ἐκκλησία καὶ στὸ τέλος ἐξηκρίβωσε ὅτι αὐτὸ ὠφείλετο στὸ ὅτι ἄλλοι μὲν δὲν εἶχαν ἐνδυμασία κατάλληλη γιὰ νὰ παρουσιασθοῦν στὸν Οἶκο τοῦ Θεοῦ, ἄλλοι δὲ γιατὶ βαρυόντουσαν ἢ δὲν εἶχαν καιρὸ νὰ φορέσουν τὰ καλά τους ροῦχα. Τότε ὁ παπᾶς σκέφθηκε ὅτι καλύτερα θὰ ἦταν νὰ πήγαιναν στὴν ἐκκλησία οἱ ἐνορῖτες του, ἔστω καὶ κακοντυμένοι, παρὰ νὰ μὴ πηγαίνουν καθόλου, καί, χωρὶς νὰ χάνῃ καιρό, ἐτοιχοκόλλησε πελώριες ρεκλάμες στοὺς δρόμους καὶ ἔξω ἀπὸ τὴν ἐκκλησία, μὲ τὶς ὁποῖες προσκαλοῦσε τοὺς πιστοὺς νὰ πηγαίνουν στὴν ἐκκλησία του μὲ τὰ ροῦχα τῆς δουλειᾶς καὶ τοῦ σπιτιοῦ. Ἀπὸ τότε δὲ ἡ ἐκκλησία τοῦ εὐσεβοῦς πάστορος εἶνε πάντοτε γεμάτη.

Μέγας ἐχθρὸς τῆς ἐκκλησίας στὴν Ἀμερικὴ εἶνε τὸ αὐτοκίνητο. Ἐκεῖ κάθε σχεδὸν οἰκογενειάρχης ἔχει τὸ αὐτοκίνητό του. Τὴν Κυριακὴ λοιπὸν πρωῒ-πρωΐ, ἀντὶ νὰ πάῃ στὴν ἐκκλησία, βάζει μέσα στὸ αὐτοκίνητο τὴν οἰκογένειά του καὶ πάει στὴν ἐξοχή. Μὰ κι' αὐτοὺς δὲν τοὺς ἀφίνουν ἔτσι οἱ παπάδες. Σὲ ὡρισμένα σημεῖα τῶν δρόμων, ἀπὸ τὰ ὁποῖα περνοῦν πολλὰ αὐτοκίνητα τὶς Κυριακές, ἔχουν στήσει ἀγάλματα ἁγίων, ἰδίως τοῦ Ἁγίου Χριστοφόρου τοῦ προστάτου τῶν ὁδοιπόρων. Δίπλα στὸ ἄγαλμα ὑπάρχει μιὰ παραγκοῦλα μὲ λίγες καρέκλες καὶ τραπέζια, ὅπου οἱ ταξειδιῶτες, ἀφοῦ ἀκούσουν τὴ λειτουργία καὶ δεχθοῦν τὶς εὐχὲς καὶ τὶς εὐλογίες τῆς ἐκκλησίας γιὰ τὴν ἐπιτυχία τῆς ἐκδρομῆς τους, μποροῦν νὰ κάτσουν καὶ ν' ἀναπαυθοῦν λιγάκι καὶ νὰ πιοῦν ἕνα ποτῆρι νερό.

Ἕνας ἄλλος ὅμως Ἀμερικανὸς κληρικός, ὁ πάστωρ Γιόνταρ, βρῆκε ἕνα ἄλλο μέτρον ἀκόμη πιὸ ἀποτελεσματικό: Ἀντὶ νὰ περιμένῃ τὶς Κυριακὲς τοὺς πιστοὺς στὴν ἄδεια ἐκκλησία, ἔκρινε καλύτερο νὰ πηγαίνῃ νὰ τοὺς βρίσκῃ μόνος του στὶς ἐξοχές, ὅπου διασκεδάζουν. Κάθε Κυριακὴ λοιπὸν ἐπιβαίνει αὐτὸς σ' ἕνα αὐτοκίνητο καί, πηγαίνοντας στὶς ἐξοχές, κάνει ἐκεῖ τὴ θεία λειτουργία στὸ ὕπαιθρο. Πολλὲς φορὲς μάλιστα τὴν κάνει καὶ ἀπάνω στό... νερό! Γιατί, κοντὰ στὴν περιφέρειά του, ὑπάρχει μιὰ λίμνη, στὴν ὁποία συχνάζουν πολλοὶ ἐκδρομεῖς μὲ τὶς βαρκοῦλες τους. Ὁ πάστωρ λοιπὸν στήνει στὴ μέση τῆς λίμνης μιὰ σχεδία, συγκεντρώνει γύρω του ὅλες τὶς βάρκες καὶ κάνει ἀπάνω στὴ σχεδία του τὴ θεία λειτουργία καὶ τὸ κήρυγμά του!...

Τὴν ἴδια ἐπάνω-κάτω μέθοδο μεταχειρίζεται κ' ἕνας ἄλλος πάστωρ, ὁ ὁποῖος, χάριν περισσοτέρας μεγαλοπρεπείας, διεσκεύασε τὸ αὐτοκίνητό του σὲ ἐκκλησία!... Μέσα στὴν ἐκκλησία-αὐτοκίνητο αὐτὴν κάνει τὴν περιοδεία του, συνοδευόμενος ἀπὸ τὴν γυναῖκα του καὶ τὸν βοηθό του. Κάθε τόσο, ὅπου βλέπει συγκεντρωμένους ἐκδρομεῖς, στέκεται, καὶ παίρνοντας αὐτὸς τὸ σαξόφωνο καὶ ἡ γυναῖκα του τὴν σάλπιγγα, ἐνῷ ὁ βοηθός του κάθεται στὸ ἁρμόνιο, ἀρχίζουν κ' οἱ τρεῖς τους νὰ παίζουν διάφορες μελωδίες καὶ νὰ καλοῦν τοὺς πιστοὺς στὴν ἐκκλησία.

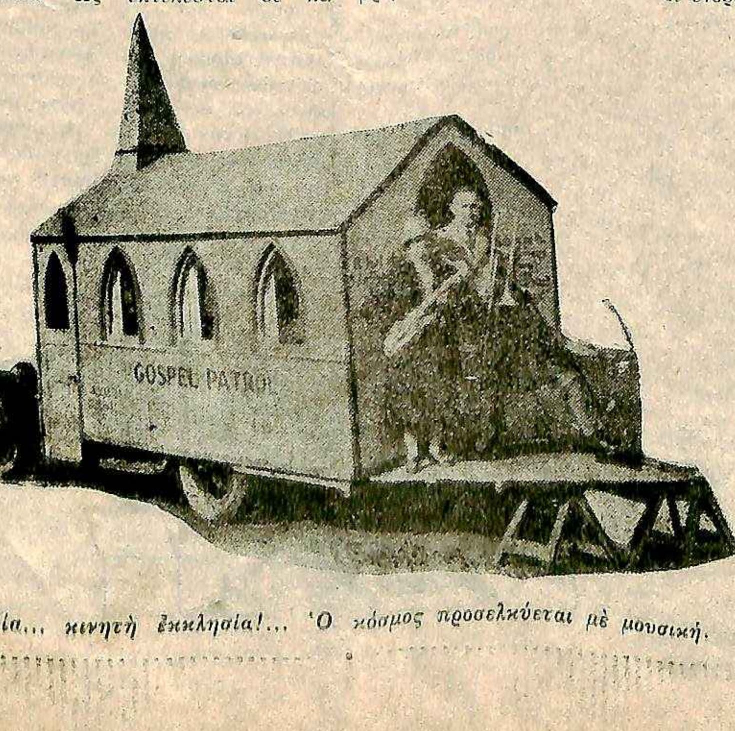

Μία... κινητὴ ἐκκλησία!... Ὁ κόσμος προσελκύεται μὲ μουσική.

Ἕνας ἄλλος ἐχθρὸς τῆς ἐκκλησίας εἶνε καὶ τὸ γκόλφ! Τὸ ἠλίθιο καὶ ἄχαρο αὐτὸ παιχνίδι ἔχει ξετρελλάνει σὲ τέτοιο σημεῖο τοὺς Ἀμερικανούς, ὥστε, ὄχι μόνον τὴν ἐκκλησία ξεχνοῦν γιὰ τὸ χατῆρι του, ἀλλὰ καὶ τὸ σπίτι τους ἀκόμα. Τί σοφίστηκε λοιπὸν νομίζετε ἐναντίον τοῦ γκόλφ ὁ πάστωρ τῆς ἐκκλησίας τοῦ Ντένβιρ; Παρεχώρησε δωρεὰν τὴν μεγάλη πλατεία ποὺ εἶνε μπρὸς στὴν ἐκκλησία του γιὰ νὰ παίζουν οἱ ἐνορῖται του γκόλφ. Ἔτσι κάθε παίκτης πρὶν ν' ἀρχίσῃ τὸ παιχνίδι του, μπαίνει μέσα στὴν ἐκκλησία ποὺ βρίσκεται μπροστά του καὶ κάνει τὸν σταυρό του, ἂν ὄχι γι' ἄλλο λόγο, ἀλλὰ τοὐλάχιστον γιὰ νὰ εὐχαριστήσῃ τὸ Θεὸ ποὺ τοῦ παρεχώρησε ἕνα τόσο ὡραῖο γήπεδο γιὰ τὸ παιχνίδι του καὶ νὰ τὸν παρακαλέσῃ νὰ τὸν βοηθήσῃ νὰ κερδίσῃ. Ἀκόμη περισσότερο ἐκαινοτόμησε ἕνας ἄλλος πάστωρ ἀπὸ τὴν Καλλιφορνία. Αὐτός, ὄχι μόνον ἀνεγνώρισε στοὺς ἐνορίτας του τὸ δικαίωμα νὰ παίζουν γκόλφ, ἀλλὰ τὸ χρησιμοποίησε καὶ ὡς θέμα ἱεροῦ κηρύγματος!... Μιὰ Κυριακή, δηλαδή, ἀνέβηκε στὸν ἄμβωνα, ντυμένος μὲ κοστοῦμι γκόλφ τῆς ὥρας καὶ φορτωμένος μὲ τὰ μπαστούνια τοῦ γκόλφ, ἄρχισε ν' ἀναπτύσσῃ τὸ θέμα: «Ἕνα παιχνίδι γκόλφ μὲ τὸ Θεό». Τώρα τί σχέσι ἔχει ὁ Πανάγαθος μὲ τὸ γκόλφ, αὐτὸ μόνον ὁ αἰδεσιμώτατος πάστωρ τὸ γνωρίζει...

Μεγάλο θόρυβο ἐπίσης εἶχε προκαλέσει πρὸ ὀλίγων ἐτῶν στὴ Νέα Ὑόρκη καὶ ὁ πάστωρ Γκοῦθρ, μὲ τοὺς νεωτερισμούς του. Γιὰ ν' αὐξήσῃ τὸ Κοινὸν τῆς ἐκκλησίας του, ὁ πάστωρ αὐτὸς ἄρχισε νὰ κάνῃ ἑσπερινὲς λειτουργίες μὲ μυστικοπαθεῖς χορούς, σὰν τὰ μπαλλέτα τῆς Ὄπερας, μὲ καλλιτεχνικὰ διαβαθμισμένον φωτισμό, μὲ παθητικὴ μουσικὴ καὶ μὲ τραγούδια!... Οἱ νεωτερισμοί του προκάλεσαν μεγάλο σκάνδαλο καὶ ὅλες ἡ ἐφημερίδες ἄρχισαν νὰ γράφουν, ἄλλη ὑπὲρ καὶ ἄλλη κατὰ τοῦ νεωτεριστοῦ πάστορος. Ὁπωσδήποτε τὸ ἀποτέλεσμα τῆς φασαρίας αὐτῆς ἦταν ἐκεῖνο ποὺ ἐπεδίωκε ὁ αἰδεσιμώτατος πάστωρ, γιατὶ ἡ ἐκκλησία του γέμιζε πάντοτε ὥς τὴν πιὸ ἀπόμερη γωνίτσα της.

Σήμερα στὴν Ἀμερικὴ κάθε ἐκκλησία ἔχει τὸ ἑβδομαδιαῖο πρόγραμμά της. Διοργανώνει διαλέξεις, χορούς, καλλιτεχνικὲς ἐκδρομές, κινηματογραφικὲς παραστάσεις, γεύματα κλπ. Ὁ πάστωρ κάνει ὁμιλίας διὰ τοῦ ραδιοφώνου, ἐνῷ συγχρόνως ὁ γραμματεύς του γράφει ἄρθρα γιὰ τὶς ἐφημερίδες, ὅπου κάνει λόγο γιὰ τὴν ἐκκλησία του καὶ τὰ ἔργα τοῦ πάστορος, γράφει γράμματα σὲ γιατρούς, τοὺς ὁποίους παρακαλεῖ νὰ τοῦ στείλουν τοὺς ἀρρώστους ποὺ ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ ἠθικὴ ὑποστήριξι καὶ πνευματικὴ θεραπεία.

Ἀπ' ὅλα αὐτὰ βλέπετε πῶς οἱ παπάδες στὴν Ἀμερικὴ δὲν ἔχουν τόσο ἀναπαυτικὴ ζωὴ σὰν τοὺς δικούς μας. Πρέπει νὰ εἶνε ὄχι μόνον ἕτοιμοι πάντοτε νὰ βοηθήσουν καὶ νὰ ὑποστηρίξουν τὸ ποίμνιό τους, ἀλλὰ καὶ νὰ καταλαβαίνουν τί θέλει καὶ τί εἶνε ἐκεῖνο ποὺ θὰ τοῦ προξενήσῃ εὐχαρίστησι. Ὁ δρόμος ποὺ μεταχειρίζονται γιὰ νὰ κατακτήσουν τὸ ποίμνιό τους εἶνε βέβαια ἐκεῖνος ποὺ ἔχει χαραχθῆ ἀπὸ τὴν παληὰ ἐποχή. Ἀλλὰ καὶ μὲ τὶς λοξοδρομίες τους ἀκόμα, οἱ Ἀμερικανοὶ πάστορες φθάνουν στὸ ἴδιο τέρμα. Εἶνε οἱ πνευματικοὶ σύμβουλοι τῶν πιστῶν, ἔστω κι' ἂν φορᾶνε κοστοῦμι τοῦ γκόλφ καὶ ἂν ὁδηγοῦν μόνοι τους τὸ αὐτοκίνητό τους!...

ΓΙΑ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ ΚΕΦΙ

ΕΥΘΥΜΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

(Ἀπὸ τὰ Εὐρωπαϊκὰ σατυρικὰ φύλλα)

Ὁ... καλοπληρωτὴς πελάτης!

— Ἄκουσε, φίλε μου. Ὁ καινούργιος ἰδιοκτήτης τοῦ Μπάρ, δὲν μ' ἀρέσει καθόλου.

— Δὲν ἔχεις δίκηο! Ἴσα-ἴσα εἶνε πολὺ συμπαθητικὸς καὶ γλυκομίλητος στοὺς πελάτες του.

— Συμπαθητικός; Γιὰ τὄνομα τοῦ Θεοῦ!... Δὲν θὰ τὸν ἐπρόσεξες φαίνεται καλὰ πῶς στραβοκυττάζει τοὺς πελάτες του, ὅταν φεύγουν ἀπὸ τὸ μαγαζί του. Χθές, ἔξαφνα, τὴ στιγμὴ ποὔβγαινα ἀπὸ τὸ Μπάρ, τὸν εἶδα νὰ μοῦ ρίχνῃ τόσο ἄγρια βλέμματα, σὰν νὰ μὴν εἶχα πληρώσει τὸ λογαριασμό μου!..

— Καὶ σὺ δὲν τοῦ εἶπες τίποτε;

— Ἐγώ; Ἂν μ' ἔβλεπες ἐκείνη τὴ στιγμὴ πῶς τὸν κύτταζα!... Μ' ἕνα ὕφος..., μ' ἕνα ὕφος..., φίλε μου, σὰν νὰ... εἶχα πληρώσει τὸ λογαριασμό μου!...

* * *

Ἡ φτηνότερη θέσις

Ὁ Ἄγγελος καὶ ὁ Πεπῖνος, περιοδεύοντες παραγγελιοδόχοι ὕστερα ἀπὸ τὸ δεῖπνο τους ἀπεφάσισαν νὰ πᾶνε στὸ θέατρο. Μόλις ἔφτασαν στὴν εἴσοδο τοῦ θεάτρου, ὁ Πεπῖνος ρωτάει τὸ φίλο του:

— Τί θέσεις θὰ πάρουμε, Ἄγγελε;

— Γιὰ νὰ ἰδοῦμε τὸ τιμολόγιο... Θεωρεῖα, 100 φράγκα..

— Ἀστειεύεσαι!

— Πλατεία, 50 φράγκα.

— Κι' αὐτὰ πολλὰ εἶνε!

— Ὑπερῷον, 10 φράγκα.

— Πιὸ φτηνότερα ἀκόμα!

— Γκαρνταρόμπα 50 λεπτά!

— Ἄ, ὡραῖα! φώναξε ὁ Ἄγγελος. Ἐκεῖ θὰ πᾶμε!...

Καὶ πλησιάσας στὴ θυρίδα, λέει στὸν ταμία:

— Δόστε μου δυό... γκαρνταρόμπες!

* * *

Βαρύτονος... τελάλης!

Μόλις ἐτελείωσε ἡ παράστασις τοῦ Μελοδράματος, στὰ προπύλαια τοῦ θεάτρου μιὰ νεόπλουτη κυρία, πολυτελέστατα ντυμένη, πλησιάζει ἕνα παχύσαρκο κύριο καὶ τοῦ λέει:

— Ἂν δὲν ἀπατῶμαι, ἔχω τὴν τιμὴν νὰ συνομιλῶ μὲ τὸν κύριο βαρύτονο τοῦ μελοδράματος. Δὲν εἶνε ἔτσι;

— Μάλιστα, κυρία. Ἀλλὰ σὲ τί μπορῶ νὰ σᾶς ἐξυπηρετήσω;

— Ξέρετε, ἔχασα τὸν σωφέρ μου, κύριε βαρύτονε. Θἄχετε τὴν καλοσύνη νὰ μοῦ τὸν φωνάξετε.... Κάρλο τὸν λένε... Εἶνε τόσο δυνατὴ ἡ φωνή σας, ὥστε ὅπου κι' ἂν βρίσκεται, θὰ σᾶς ἀκούσῃ!

* * *

Ὡραία συνεννόησις!...

Μερικοὶ περιηγηταὶ θαυμάζουν στὸ Μουσεῖο ἕνα ὑπέροχο γυναικεῖο ἄγαλμα. Ὁ τσιτσερόνε τοὺς ἀναφέρει τὴ χρονολογία τῆς κατασκευῆς του καθὼς καὶ τὸ ὄνομα τοῦ γλύπτου.

Σὲ μιὰ στιγμὴ τὸν ρωτάει ἕνας ἀπὸ τοὺς περιηγητάς:

— Πεντελικὸν εἶνε;

Καὶ ὁ τσιτσερόνε σπεύδει νὰ τοῦ ἀπαντήσῃ:

— Ὄχι, εἶνε ἡ... Ἀφροδίτη!...

* * *

Ὁμολογία χωρὶς ντροπὴ

— Θέλω, Βίκτωρ, νὰ μοῦ ἀπαντήσῃς σ' αὐτὸ ποὺ θὰ σ' ἐρωτήσω: Πόσες φορὲς μ' ἔχεις ἀπατήσει ὥς τὰ σήμερα;

— Καμμιά!

— Δὲν πιστεύω νἄκαμες καμμιὰ κουταμάρα ὕστερα ἀπ' τὸ γάμο μας;

— Ὄχι, ἀγάπη μου. Αὐτὴ ἦταν ἡ τελευταία κουταμάρα τῆς ζωῆς μου!...

* * *

Ὁ Φάρος καὶ τὰ καράβια

Ἕνα ἀντρόγυνο νεοπλούτων παραθερίζει γιὰ πρώτη φορὰ σὲ κάποια λουτρόπολι. Ἀπὸ τὸ μπαλκόνι τοῦ ξενοδοχείου, ἡ κυρία παρακολουθεῖ μὲ περιέργεια τὸ φῶς τοῦ φάρου ποὺ ἀναβοσβύνει.

— Τί κυττάζεις τόση ὥρα, γυναῖκα;

— Σκέπτομαι —τοῦ ἀπαντᾶ ἐκείνη— πόση ἀγωνία θἄχουν τὰ καράβια στὸ πέλαγος, ὥσπου νἄμπουν σ' αὐτὸ τὸ λιμάνι... Φυσάει τρομερὸς ἄνεμος.

— Πῶς τὸ κατάλαβες;

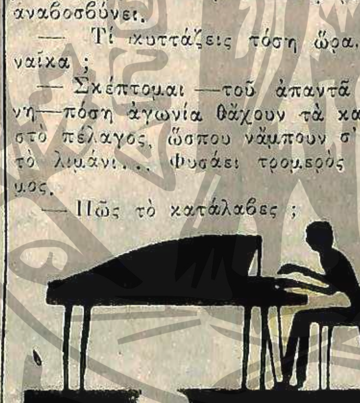

— Νά, ἐμέτρησα καὶ εἶδα πὼς μέσα σὲ πέντε λεπτὰ ὁ ἄνεμος... ἔσβυσε δεκοχτὼ φορὲς τὸν ἀντικρυνὸ φάρο!...

* * *

Ἡ λογικὴ ἑνὸς κρασοπατέρα

Κάποιος κρασοπατέρας, ἀφοῦ ἄδειασε δυὸ μποτίλιες κρασί, ἑτοιμάζεται ν' ἀνοίξῃ καὶ τὴν τρίτη. Ἕνας φίλος του ὅμως τοῦ λέει:

— Γιὰ τὄνομα τοῦ Θεοῦ!... Μὴ πίνεις πειά!... Θὰ καταλήξῃς ἀπόψε στὸ τμῆμα καὶ τὸ πρωῒ θ' ἀκούσῃς τὴν καταδίκη σου!...

— Νὰ μὲ καταδικάσουν; Ἀδύνατο πρᾶγμα! Τὸ κρασὶ ποὺ πίνω ἔχει βραβευθεῖ στὴ Διεθνῆ Ἔκθεσι.

— Τὸ ξέρω, ἀλλὰ τί σημαίνει αὐτό;

— Δὲν μπορεῖ, φίλε μου, νὰ βραβεύουν ἕνα πρᾶγμα κ' ὕστερα νὰ τὸ καταδικάζουν!..

* * *

Στὸ σπίτι τοῦ χωριάτη

Ὁ Σιλβέστρος, ὅταν γύρισε ἀπὸ τὴν ἐξοχή, ὅπου παραθέριζε, εἶπε σ' ἕνα φίλο του:

— Ἄ, δὲν ξέρεις, φίλε μου, πόσο θαυμάσια τὰ πέρασα! Ὤμορφη τοποθεσία, δροσιά, ἐρημιά, ἡσυχία. Ἔμεινα οἰκότροφος στὸ σπίτι ἑνὸς πλούσιου χωριάτη...

— Κι' ἀπὸ φαγητό;

— Ὄχι ἄσχημα, ὁπωσδήποτε. Τὴν πρώτη βδομάδα τοῦ ψόφησε ἕνα γουροῦνι, ἀπὸ τὸ ὁποῖο τρώγαμε δέκα ἡμέρες. Ὕστερα τοῦ ψόφησε ἕνα βῶδι. Ἐφάγαμε καὶ μ' αὐτὸ ἄλλες εἴκοσι μέρες. Τώρα, τελευταῖα, ἀρρώστησε βαρειὰ ἡ πεθερά του. Τότε φοβήθηκα μὴν πεθάνῃ κι' αὐτὴ κι' ἔφυγα!

* * *

Παρεξήγησις

Κάποιος ἐπῆγε σ' ἕναν ἀγράμματο ἀνθοπώλη καὶ τοῦ παρήγγειλε ἕνα στεφάνι μὲ μιὰ μαύρη ταινία.

— Στὴν ταινία νὰ γράψετε, τοῦ εἶπε, μὲ χρυσᾶ γράμματα «Ἀναπαύσου ἐν εἰρήνῃ» κι' ἀπὸ τὶς δυὸ μεριὲς κι' ἀκόμη «Καλὴ ἀντάμωσι στοὺς οὐρανοὺς» ἂν μείνῃ θέσις.

Ὅταν ὁ πελάτης πῆγε νὰ πάρῃ τὸ στεφάνι, ἔμεινε κατάπληκτος. Ἐπὶ τῆς μιᾶς πλευρᾶς τῆς ταινίας εἶχε γράψει ὁ ἀνθοπώλης: «Ἀναπαύσου ἐν εἰρήνῃ κι' ἀπὸ τὶς δυὸ μεριές», καὶ ἐπὶ τῆς ἄλλης πλευρᾶς: «Καλὴ ἀντάμωσι στοὺς οὐρανοὺς ἂν μείνῃ θέσις»!...

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

— Ὅταν φτωχαίνῃ ὁ διάβολος, γίνεται κουμερκιάρης.

— Κάλλιο νὰ δώσῃς στὸν ἐχθρό, παρὰ νὰ δανείσῃς τὸ φίλο.

— Ἐμεῖς γελοῦμε δώδεκα κι' ἐμᾶς τριανταέξη.

ΕΚΛΕΚΤΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ JULES LEMAITRE

ΟΙ ΓΑΜΟΙ ΤΟΥ ΤΗΛΕΜΑΧΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΝΑΥΣΙΚΑΣ

Ο Τηλέμαχος ζύγωνε πειὰ στὰ εἴκοσι. Οἱ γονεῖς του ἤθελαν νὰ τὸν παντρέψουν, ἀλλὰ δυσκολευόντουσαν νὰ τοῦ βροῦν γυναῖκα. Ὅλες ἡ βασιλοποῦλες τῆς Ζακύνθου καὶ τοῦ Δολιχίου συγγένευαν μὲ τοὺς σκοτωμένους μνηστῆρες τῆς Πηνελόπης καὶ γι' αὐτὸ δὲν τὶς ἤθελαν. Τότε ὁ Ὀδυσσεὺς θυμήθηκε τὴ Ναυσικᾶ μὲ τὴν ἀσύγκριτη ὠμορφιὰ καὶ τὴ θεία καλοσύνη της, στοὺς γονεῖς τῆς ὁποίας χρωστοῦσε τὸ γύρισμά του στὴν πατρίδα του.

— Θυμᾶμαι, εἶπε μιὰ μέρα στὸ γυιό του, πὼς ὁ βασιλῆας Ἀλκίνοος, ἐπειδὴ μὲ θεωροῦσε ἄγαμο, ἤθελε πολὺ νὰ μὲ κάνη γαμπρό του. Ἂν καὶ ἤμουν λιγάκι μεγάλος στὰ χρόνια γιὰ τὴ Ναυσικᾶ, ἔχω ὡστόσο τὴν πεποίθησι πὼς θὰ μ' ἔπαιρνε μ' εὐχαρίστησι γιὰ σύζυγό της. Ἐσένα φυσικὰ θὰ σὲ δεχθῆ πολὺ προθυμώτερα... Θὰ σὲ δεχθῆ σὰν ἕνα νέο Ὀδυσσέα, μὲ ὡραιότερη ὅμως κόμη καὶ γενειάδα. Ἴσως νὰ μὴν παντρεύτηκε ἀκόμα. Γι' αὐτὸ μόλις φυσήξη πρίμος ἀγέρας, ἑτοίμασε ἕνα πλοῖο καὶ σύρε νὰ δῆς τὸ βασιλῆ Ἀλκίνοο, στὸ νησὶ τῶν Φαιάκων.

— Καὶ βέβαια θὰ πάω, ἀπάντησε ὁ Τηλέμαχος.

Μὰ τὴν ἴδια μέρα ἀποβιβάστηκε στὸ λιμάνι τῆς Ἰθάκης κάποιος ἀπεσταλμένος τοῦ βασιλῆ τῆς Σπάρτης Μενελάου μὲ πλούσια δῶρα γιὰ τὸν Ὀδυσσέα.

— Ὁ γυιός σου Τηλέμαχος, τοῦ εἶπε, ἄφησε τὶς καλύτερες ἐντυπώσεις στὸ βασιλῆ Μενέλαο καὶ στὴ γυναῖκα του Ἑλένη. Σὲ λίγον καιρὸ πρόκειται νὰ φιλοξενήσουν στ' ἀνάκτορά τους τὸ βασιλῆ τῶν Φαιάκων καὶ τὴ θυγατέρα του Ναυσικᾶ. Ἂν λοιπὸν ὁ γυιός σου θέλει νὰ τὴν παντρευτῆ, ἂς ἔρθη στὴ Σπάρτη καὶ θὰ τὴ βρῆ ἐκεῖ. Αὐτὰ μοῦ εἶπε ὁ βασιλῆας Μενέλαος. Τώρα ἂν ὁ Τηλέμαχος δέχεται τὴν πρόσκλησί του, μπορῶ νὰ τὸν πάω ἐγὼ στὴ Σπάρτη μὲ τὸ πλοῖο ποὺ μ' ἔφερε ἐδῶ...

— Πολὺ ὡραῖα! σκέφτηκε ὁ Ὀδυσσεύς, ἀναγνωρίζοντας τὴ φρόνησι καὶ τὴν καλὴ διάθεσι τοῦ ἐνδόξου Μενελάου.

— Πατέρα, θὰ φύγω αὔριο τὸ πρωΐ, εἶπε ὁ Τηλέμαχος.

* * *

Ὁ βασιλῆας Μενέλαος κ' ἡ θεία Ἑλένη, μόλις ὁ Τηλέμαχος ἔφτασε στὴ Σπάρτη, τὸν ὑποδέχτηκαν μ' ἐξαιρετικὴ ἐγκαρδιότητα στ' ἀνάκτορα. Ἀφοῦ ἡ θεραπαινίδες τὸν ἔλουσαν καὶ τὸν ἀρωμάτισαν, οἱ βασιλεῖς τῆς Σπάρτης τοῦ παρέθεσαν πλουσιώτατο συμπόσιο.

— Ποῦ εἶνε ἡ βασιλοποῦλα Ναυσικᾶ; τοὺς ρώτησε στὸ τραπέζι.

— Δὲν ἦρθε ἀκόμα, ἀποκρίθηκε ἡ Ἑλένη, ἀλλὰ τὴν περιμένουμε ἀπὸ μέρα σὲ μέρα μαζὺ μὲ τοὺς εὐγενεῖς γονεῖς της.

Ὁ Τηλέμαχος δὲν μπόρεσε νὰ κρύψη τὴν στενοχώρια του βλέποντας τὶς ἐλπίδες του νὰ διαψεύδωνται, ἀλλ' ἡ Ἑλένη προσπάθησε νὰ τὸν παρηγορήση καὶ νὰ τὸν διασκεδάση. Στὸ παλάτι, στὸν κῆπο ὅπου ἀνάσαιναν τὴ δροσερὴ αὔρα, εἶχε πάντα τὸν Τηλέμαχο κοντά της. Διάταξε τὸν ἀοιδὸ Δημόδοκο στὰ γεύματα νὰ ψάλλη μονάχα τὰ κατορθώματα τοῦ Ὀδυσσέως, κ' ἐνῶ αὐτὸς ἔψαλλε, ἐκείνη κύτταξε τὸν Τηλέμαχο στὰ μάτια καὶ τοῦ χαμογελοῦσε. Πολλὲς φορὲς ἐξέφραζε τὸν ἄπειρο θαυμασμό της πρὸς τὴν πιστὴ Πηνελόπη. ἐνῶ ἄλλοτε, καθισμένη κοντὰ στὸ τζάκι καὶ γνέθοντας τὸ πορφυρὸ μαλλί, διηγόταν στὸν Τηλέμαχο μ' εὐχαρίστησι τὰ σπουδαιότερα ἐπεισόδια τῆς πολιορκίας τῆς Τροίας, χωρὶς ν' ἀναφέρη τίποτε γιὰ τὸν Πάρι.

Ἡ Ἑλένη ἦταν τριανταπέντε χρόνων τότε, ἀλλὰ διατηροῦσε πάντα τὴν ἐξαίσια καλλονή της. Τὰ βλέμματά της φαινόνταν πιὸ γοητευτικὰ ἀπὸ τῶν ἄλλων γυναικῶν, ἡ φωνή της πιὸ διαπεραστικὴ καὶ μελωδική. Μιὰ βραδυὰ εἶπε στὸν Τηλέμαχο:

— Τὸ πλοῖο ποὺ φέρνει τοὺς βασιλεῖς τῶν Φαιάκων καὶ τὴ θυγατέρα τους φάνηκε νἄρχεται ἀπ' τὴν Πύλο, καὶ στὸ λιμάνι τοὺς περιμένει ἕνα ἅρμα. Αὔριο θἆναι ἐδῶ.

Καὶ πράγματι τὴν ἄλλη μέρα ἔφτασαν.

Ἡ Ναυσικᾶ εἶχε ὅλη τὴ δροσιὰ τῆς πρώτης νειότης, ἀλλ' αὐτὸ οἱ νέοι τὸ προσέχουν πολὺ λιγώτερο ἀπὸ τοὺς ὥριμους ἄντρες. Ἔτσι ὁ Τηλέμαχος δὲν ἔδωσε μεγάλη σημασία στὴ μικρὴ βασιλοποῦλα. Τὴν εὐχαρίστησε μὲ λόγια ὡραῖα γιὰ ὅσα εἶχε κάμει γιὰ τὸν πατέρα της, ἀλλὰ δὲν βρῆκε νὰ τῆς πῆ τίποτε περισσότερο. Μονάχα τὴν Ἑλένη συλλογίζοταν τώρα ποὺ ἡ εἰκόνα της τοῦ βασάνιζε τὸν ὕπνο τὶς νύχτες. Στὸ τέλος ὁ βασιλῆας Ἀλκίνοος κ' ἡ γυναῖκα του παρατήρησαν τὴν ψυχρότητά του αὐτὴ πρὸς τὴ Ναυσικᾶ. Ὁ Μενέλαος, γιὰ νὰ τοὺς παρηγορήση, τοὺς ἔλεγε:

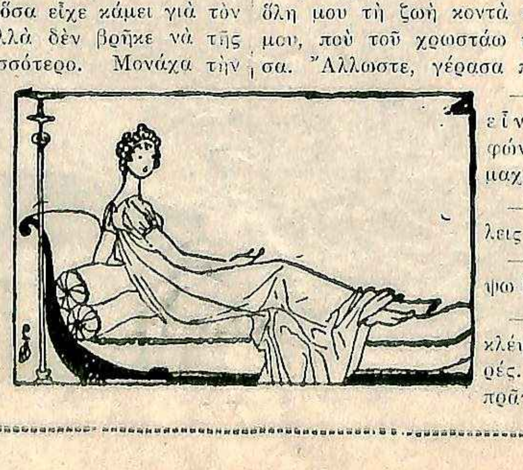

— Ὑπομονή! Ὁ καιρὸς θὰ τὰ διορθώση ὅλα. Ὁ καιρὸς μοὔδωσε πίσω τὴ γυναῖκα μου...

Ἡ Ἑλένη ὅμως ποὺ εἶχε μαντέψει τὸ μυστικὸ τοῦ Τηλεμάχου, τὸν πῆρε παράμερα καὶ τοῦ εἶπε:

— Ἀγαπημένο μου παιδί, σκέψου λιγάκι... Ἡ Ναυσικᾶ εἶνε κόρη ἑνὸς δυνατοῦ καὶ πλούσιου βασιλῆ, στὸν ὁποῖον ὁ πατέρας σου ἔχει μεγάλες ὑποχρεώσεις. Εἶνε νέα, ὤμορφη, φρόνιμη, ἐνάρετη καὶ θὰ κυβερνήση θαυμάσια τὸ σπίτι σου. Σ' ἀγαπάει τρελλὰ κ' ἔμαθε πώς, ἐπειδὴ ἡ ὑπερηφάνειά της δὲν τῆς ἐπιτρέπει νὰ ἐξομολογηθῆ τὸν ἔρωτά της στὴ μητέρα της, κλαίει συχνὰ ἐξ αἰτίας σου στὴν ἀγκαλιὰ τῆς ἀφοσιωμένης της τροφοῦ Εὐρυμέδουσας. Γιατί θλίβεις λοιπὸν μὲ τὴν ψυχρότητά σου μιὰ κόρη τόσο ἀξιολάτρευτη; Καὶ γιατὶ κλείνεις τὰ μάτια σου μπροστὰ στὴν εὐτυχία ποὺ σοῦ στέλνουν οἱ θεοί:

— Ἀφοῦ θέλεις νὰ τὸ μάθης, θὰ σοῦ τὸ πῶ, ἀπάντησε ὁ Τηλέμαχος. Ἐκείνη ποὺ ἀγαπῶ ἐγώ...

— Σώπα, καλό μου παιδί, τὸν διέκοψε ἡ Ἑλένη. Ξέρω πὼς ἔπεσες κ' ἐσύ, ὅπως καὶ τόσοι ἄλλοι θῦμα τῆς φαρμακερῆς γοητείας ποὺ βγαίνει ἀπὸ μέσα μου, χωρὶς νὰ τὸ θέλω. Ἡ θλιβερὴ φήμη μου ἐτάραξε τὸ νοῦ σου. Εἶμαι ἐκείνη ποὺ γίνηκα αἰτία νὰ σκοτωθοῦν τόσες χιλιάδες ἀνθρώπων, γιὰ τοὺς ὁποίους ἔχυσαν κύματα δακρύων τόσες μανάδες, γυναῖκες κι' ἀρραβωνιαστικές. Αὐτὸ βέβαια εἶνε γιὰ μένα κάπως κολακευτικό, ἀλλὰ ἀπὸ πολὺν καιρὸ ἔπαψα νἆμαι περήφανη... Δὲν θέλω πειὰ νὰ προξενήσω δυστυχία σὲ κανένα. Χόρτασα ἀπὸ περιπέτειες. Ὁ μόνος πόθος μου εἶνε νὰ μείνω σ' ὅλη μου τὴ ζωὴ κοντὰ στὸ Μενέλαό μου, ποὺ τοῦ χρωστάω τόσα καὶ τόσα. Ἄλλωστε, γέρασα πειά...

— Αὐτὸ δὲν εἶνε ἀλήθεια! φώναξε ὁ Τηλέμαχος.

— Μὰ τί θέλεις ἐπὶ τέλους;

— Νὰ σὲ κλέψω!

— Μ' ἔχουν κλέψει τόσες φορές. Αὐτὸ τὸ πρᾶγμα δὲν σοῦ ψυχραίνει τὴν ἐπιθυμία, καλό μου παιδί;

— Κάθε ἄλλο.

— Ἆ! Δυστυχισμένε, δυστυχισμένε. Πές μου λοιπόν, ποῦ θὰ μ' ὁδηγήσης;

— Βαστῶ πολλὰ χρήματα ἀπάνω μου, κ' ἡ μητέρα μου μοῦ ἔχει χαρίσει ἕνα παλάτι στὴ Ζάκυνθο... Θὰ σὲ πάω ἐκεῖ...

— Καὶ δὲν ντρέπεσαι νὰ κλέψης τὴ γυναῖκα τοῦ βασιλέως ποὺ σὲ φιλοξενεῖ;

— Δὲν θὰ τὸ κάνω ἀπὸ ἔχθρα πρὸς αὐτόν. Ἄλλωστε τὄκαναν κι' ἄλλοι πρὶν ἀπὸ μένα.

— Μὰ ἂν ὁ ἄντρας μου ἀρματώση καράβια γιὰ νὰ μὲ φέρη πίσω;

— Δὲν ἔχει πειὰ κανένας ὄρεξι γιὰ καινούργιους Τρωϊκοὺς πολέμους. Κ' ἔπειτα, τί μᾶς νοιάζει;

— Ἐμένα ὅμως μὲ νοιάζει, γιατὶ θέλω νὰ πεθάνω ἥσυχη. Πέρασα τόσα πολλὰ στὴ ζωή μου... Ἡ Ναυσικᾶ εἶνε παρθένα...

— Δὲν μοῦ ἀρέσει...

— Λυώνει ἀπ' τὸν πόνο της...

— Εἶνε κουτή...

— Ἀγαπητό μου παιδί, βλέπω πὼς σὲ κυρίεψε ὁ ἄσπλαχνος ἔρωτας, ὁ ἀπαίσιος αὐτὸς θεός, γιατὶ ἄρχισες κ' ἐσὺ νὰ γίνεσαι σκληρός. Φύγε, φύγε! Βαρέθηκα πειὰ νὰ δίνω ἀφορμὲς κακῶν στοὺς ἀνθρώπους...

Ἡ Ἑλένη, ἀφοῦ εἶπε τὰ λόγια αὐτά, τὸν ἄφησε μόνο καὶ χώθηκε μέσα στοὺς ἀπέραντους κήπους τοῦ βασιλῆ Μενελάου γιὰ νὰ σκεφθῆ. Ἐκεῖ βρῆκε μέσα σ' ἕνα μοναχικὸ ἄλσος τὴ Ναυσικᾶ νὰ κλαίη πικρά. Μόλις τὴν εἶδε ἡ κόρη, ρίχτηκε στὴν ἀγκαλιά της καὶ τῆς ἐψιθύρισε:

— Βασίλισσα, ἐξ αἰτίας σου ὑποφέρω καὶ σὲ σένα καταφεύγω, γιατὶ εἶσαι καλόκαρδη καὶ μυαλωμένη γυναῖκα.

Καὶ μὲ λόγια ποὺ τὰ ἔκοβαν οἱ λυγμοί, διηγήθηκε στὴν Ἑλένη τὸν ἔρωτά της πρὸς τὸν Τηλέμαχο, ὁ ὁποῖος παρ' ὅλη του τὴν ψυχρότητα ποὺ τῆς ἔδειχνε, τῆς φαινόταν χαριτωμένος. Τῆς εἶπε ἀκόμα πὼς ὀνειροπολοῦσε νὰ περάση μαζύ του μιὰ ζωὴ εὐτυχισμένη κι' ὡραία στὸ ἥσυχο νησὶ τῶν Φαιάκων.

* * *

Τὸ βράδυ, ὅταν ἡ Ἑλένη βρέθηκε μόνη μὲ τὸν Τηλέμαχο σὲ μιὰν ἄκρη τῆς στοᾶς τῶν ἀνακτόρων, τοῦ εἶπε μὲ χαμηλὴ φωνή:

— Ψέμματα σοῦ ἔλεγα τὸ πρωΐ. Σ' ἀγαπῶ. Ἔλα νὰ φύγουμε...

— Ἤμουν βέβαιος γι' αὐτό, ἀπάντησε ἀπλοϊκὰ ὁ Τηλέμαχος καὶ γι' αὐτὸ ὅλα εἶνε ἕτοιμα γιὰ τὴν ἀναχώρησί μας. Στὴν Πύλο μᾶς περιμένει ἕνα πλοῖο νὰ φύγουμε. Θὰ σὲ περιμένω αὔριο, τὴν ὥρα ποὺ θὰ σουρουπώση, στὸ λιμάνι.

— Θἄρθω μὲ μιὰ θεραπαινίδα μου, τοῦ ἀποκρίθηκε ἡ Ἑλένη.

* * *

Εἶχε βραδυάσει πειά... Ὁ Τηλέμαχος εἶδε ἀπ' τὴν παραλία νὰ σιμώνουν διὸ γυναῖκες σκεπασμένες μὲ πέπλα, ἀπ' τὶς ὁποῖες ἡ μιὰ φαινόταν νέα καὶ λυγερὴ καὶ περπατοῦσε μ' ἀνάλαφρα βήματα.

— Ἆ! Τί νεανικὸ βάδισμα! εἶπε ὁ νέος ἀπὸ μέσα του. Ἀπ' ὅλες τὶς θνητές, μονάχα ἡ Ἑλένη ἔχει κορμοστασιὰ θεᾶς...

Σὲ λίγο βρισκόταν κοντά της. Αὐτὴ ἀμέσως ἔφερε τὸ δάχτυλό της στὸ στόμα της, ἐπιβάλλοντάς του σιωπή. Τὴν ἐβοήθησε ν' ἀνεβῆ στὸ πλοῖο μαζὺ μὲ τὴ θεραπαινίδα της καὶ τὴν ὡδήγησε στὴ γέφυρα, ὅπου εἶχε ἑτοιμαστῆ ἕνα πολυτελέστατο κρεββάτι.

Ὅταν τὸ πλοῖο ἀπομακρύνθηκε ἀπ' τὴν παραλία, ὁ Τηλέμαχος θέλησε νὰ σηκώση τὸν πέπλο τῆς ταξειδιώτισσας, ἀλλ' αὐτὴ τὸν ἔσπρωξε ἐλαφρά, ψιθυρίζοντας:

— Αὔριο...

Ὁ νέος δικαιολόγησε τὴ σεμνότητά της αὐτὴ καὶ πῆγε νὰ ξαπλωθῆ στὴν πρύμνη, ὅπου κακοκοιμήθηκε. Τὴν αὐγὴ ξαναπῆγε στὴ γέφυρα γιὰ νὰ ἰδῆ τὴν Ἑλένη, ἀλλά, ἀντὶ αὐτῆς, βρῆκε τὴ Ναυσικᾶ καὶ τὴν τροφό της. Ἡ νέα καθόταν ἀπάνω στὸ κρεββάτι καὶ τὸν ἐκύτταξε μὲ τρόμο, προσπαθῶντας νὰ τοῦ χαμογελάση καὶ ἱκετεύοντάς τον μὲ δακρυσμένα μάτια. Ὁ Τηλέμαχος ὅμως ὀργίστηκε γιὰ τὴν ἀπάτη κ' ἐφώναξε:

— Αὐτὸ τὸ παιγνίδι μονάχα σὲ βλάκες ταιριάζει!... Δὲν ἤξερα πὼς στὸν τόπο σου ἡ τίμιες κοπέλλες συνηθίζουν νὰ τρέχουν πίσω ἀπ' τοὺς ἄντρες καὶ νὰ τοὺς παντρεύωνται μὲ δόλο. Δὲν σ' ἀγαποῦσα ποτέ, Ναυσικᾶ, ἀλλὰ τώρα τί αἰσθήματα θέλεις νἄχω ἀπέναντί σου;

Ἡ Ναυσικᾶ ἀναλύθηκε σὲ δάκρυα καὶ ψιθύρισε:

— Ἐγὼ δὲν ἤθελα, ἡ Ἑλένη μ' ἀνάγκασε... Ἐκείνη μὲ βεβαίωσε πὼς ἂν γινόταν αὐτό, ὅλα θὰ πήγαιναν καλά. Ἀρνήθηκα μ' ὅλη μου τὴ δύναμι, ἀλλὰ στὸ τέλος ἡ Ἑλένη μὲ κατάφερε νὰ σοῦ παίξουμε αὐτὴ τὴν κωμωδία...

— Ἡ Ἑλένη, εἶπες; Ἡ Ἑλένη; Μὰ τότε...

Ἀμέσως ὅλη ἡ ὀργὴ τοῦ Τηλεμάχου στράφηκε ἐναντίον τῆς Ἑλένης. Ἐπειδὴ ὅμως ἐκείνη βρισκόταν μακρυὰ καὶ δὲν μποροῦσε νὰ τὴν ἐκδικηθῆ, εἶπε πάλι στὴ Ναυσικᾶ:

— Αὐτὸ ποὺ ἔκαμες ἦταν ἀνόητο. Τί θέλεις νὰ σὲ κάμω τώρα;

— Δὲν ξέρω...

— Θέλεις νὰ σὲ πάρω δούλα μου, ἀφοῦ μόνη σου ἦρθες κ' ἔπεσες στὰ χέρια μου;

— Δὲν θὰ τὸ κάμης, γιατὶ δὲν εἶσαι πρόστυχος.

— Κι' ἂν γυρίσω πίσω στὴν πόλι καὶ σ' ἀφήσω στὴν ἀκρογιαλιὰ νὰ σὲ περιγελοῦν οἱ διαβάτες;

Ἡ Ναυσικᾶ ἔφερε τὸ χέρι στὴν καρδιά της, ἄφησε μιὰ κραυγὴ καὶ λιποθύμησε. Ἐνῶ ἡ Εὐρυμέδουσα τῆς πρόσφερε τὶς πρῶτες περιποιήσεις, ὁ Τηλέμαχος τὴν ἐκύτταξε προσεχτικώτερα. Γιὰ πρώτη φορὰ δὲ παρετήρησε ὅτι, ἂν δὲν ἦταν ὡραία, σὰν τὴν Ἑλένη, ἦταν ὅμως πιὸ δροσερὴ καὶ πιὸ χαριτωμένη ἀπὸ αὐτή... Ἐξ ἄλλου ἡ ἀγάπη της πρὸς αὐτὸν καὶ ὁ ἄκακος δόλος της τὸν εἶχαν συγκινήσει ὥς τὰ κατάβαθα τῆς καρδιᾶς του.

Ὅταν ἡ Ναυσικᾶ συνῆλθε καὶ κύτταξε τὸν Τηλέμαχο στὰ μάτια, κατάλαβε πὼς δὲν ἤθελε πειὰ τὸ κακό της κι' ἀφοῦ ἀνασηκώθηκε λίγο, ρίχτηκε στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ γυιοῦ τοῦ Ὀδυσσέως, λέγοντας:

— Σῶσε με, φίλε μου!... Κάνε με γυναῖκα σου, ἀφοῦ δὲν μπορεῖς νὰ μὲ σώσης ἀλλοιῶς!...

Ὁ Τηλέμαχος, καθὼς τὸν ἔσφιγγαν τὰ δροσερὰ χέρια της κι' αἰσθανόταν κοντά του τὸ νεανικὸ ἐκεῖνο σῶμα, ὡμολόγησε ὅτι εἶχε νικηθῆ κ' εἶπε:

— Θὰ πᾶμε λοιπὸν στὴν Ἰθάκη καὶ θὰ σὲ παρουσιάσω στοὺς εὐγενεῖς γονεῖς μου!... Ἡ Ἑλένη ὅμως μὲ γέλασε...

— Συχώρεσέ την, εἶπε ἡ Ναυσικᾶ, γελῶντας μέσ' ἀπ' τὰ δάκρυά της!

ΖΥΑ ΛΕΜΑΙΤΡ

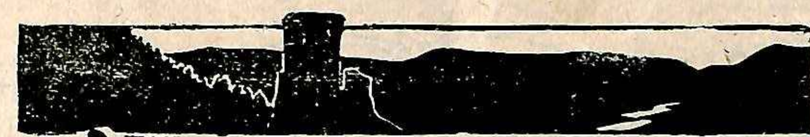

ΑΝΑΤΟΛΙΤΙΚΟΙ ΜΥΘΟΙ

Ο ΠΑΣΣΑΣ ΚΙ' Ο ΔΙΑΒΟΛΟΣ

Ἕνας φτωχὸς ποὺ κάθε ἡμέρα ἦταν πεινασμένος καὶ ποὺ ὅποια δουλειὰ κι' ἂν ἔπιανε στὰ χέρια του, ὅλο καὶ στραβὰ τοῦ πήγαινε, πῆγε μιὰ ἡμέρα, ντάλα μεσημέρι, σὲ μιὰ ἐρημιὰ καὶ ἐπεκαλέστηκε τὸ Σατανᾶ γιὰ νὰ τὸν βοηθήση.

Μαῦρος καὶ τριχωτός, παρουσιάστηκε σὲ λίγο ἐμπρός του ὁ Σατανᾶς.

— Τί μὲ θέλεις, ἄνθρωπε; τὸν ρώτησε.

— Θέλω νὰ μὲ βοηθήσης νὰ γίνω πλούσιος κ' ἐγώ, τοῦ ἀπάντησε ὁ χωριάτης.

— Πολὺ καλά. Πρόσεξε μόνο νὰ κάνης ὅ,τι θὰ σοῦ πῶ...

— Στὶς διαταγές σου.

— Ἄκουσε, εἶπε τότε ὁ Σατανᾶς. Αὔριο εἶνε Σάββατο καὶ γίνεται τὸ παζάρι τῆς ἑβδομάδος στὴ χώρα. Ἐγὼ λοιπὸν θὰ μεταμορφωθῶ σὲ γάϊδαρο καὶ σὺ θὰ μὲ ὁδηγήσης ἐκεῖ γιὰ νὰ μὲ πουλήσης. Θὰ παρουσιαστοῦν πολλοὶ ἀγορασταὶ γιὰ νὰ μὲ ἀγοράσουν. Σὺ ὅμως θὰ ζητήσης χίλιες λίρες, οὔτε μιὰ δεκάρα παρακάτω. Θὰ κατεβῆ καὶ ὁ Πασσᾶς τοῦ τόπου καὶ θα σαστίση ἀπὸ τὴν ὠμορφιά μου. Θα τοῦ ζητήσης χίλιες λίρες καὶ αὐτοῦ, οὔτε μιὰ δεκάρα παρακάτω.

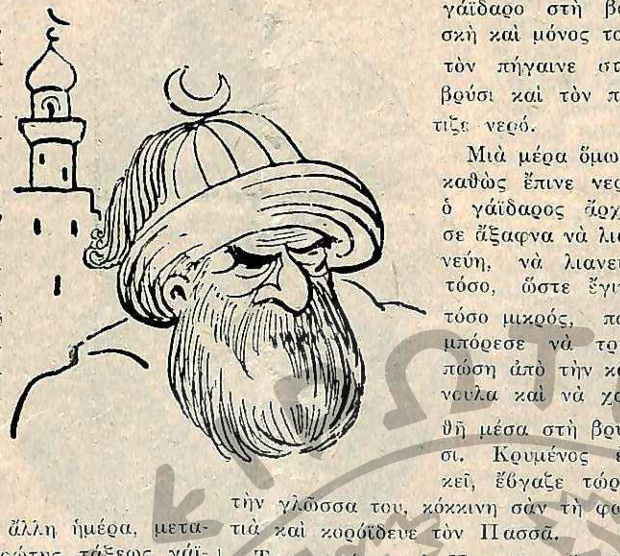

Ὅπως εἶπε ὁ Σατανᾶς, ἔτσι κ' ἔγινε.

Τὸν ἐπῆγε τὴν ἄλλη ἡμέρα, μεταμορφωμένον σὲ πρώτης τάξεως γάϊδαρο στὸ παζάρι, μὲ χρυσὸ σαμάρι καὶ γκέμια ἀσημοστολισμένα, κι' ὅλος ὁ κόσμος ἐκεῖ τὸν ἐθαύμαζε. Κανεὶς ὅμως δὲν μποροῦσε νὰ τὸν ἀγοράση σὲ τόσο ἀκριβὴ τιμή.

Ἦρθε καὶ ὁ Πασσᾶς τοῦ τόπου. Ἅμα τὸν εἶδε, δὲν τὸν χόρταινε.

— Βάϊ, βάϊ, μασσαλᾶ! Μασσαλᾶ! Πόσο τὸ πουλᾶς ἐτοῦτο τὸ ἐσσὲκ (γαϊδοῦρι).

— Χίλιες λίρες, πολυχρονεμένε μου, ἀπάντησε ὁ φτωχός.

— Ἀμάν, γιαβρούμ, μπρὲ ἀντὰμ (ἄνθρωπε). Χίλιες λίρες γάϊδαρος, ὀλοῦρμε;

— Ὀλοῦρμε καὶ ξεολοῦρμε, χίλιες λίρες θέλω!

Καβαλικεύει ὁ Πασσᾶς τὸν γάϊδαρο γιὰ νὰ τὸν δοκιμάση. Σπίθα ὁ γάϊδαρος! Ἀστραπὴ μονάχη! Ἐνθουσιασμένος ὁ Πασσᾶς, πληρώνει τὶς χίλιες λίρες καὶ παραλαμβάνει τὸ περίφημο τετράποδο στὸ σεράϊ του.

— Τὰ μάτια σας τέσσερα, λέει ὁ Πασσᾶς στοὺς ὑπηρέτες του, μὴν πάθη τίποτε ὁ γάϊδαρος, γιατὶ χαθήκατε.

Οἱ ὑπηρέτες πρόσεχαν πολύ, ἀλλὰ καὶ πάλιν ὁ Πασσᾶς δὲν τοὺς εἶχε ἐμπιστοσύνη καὶ ἔβγαζε μόνος του τὸν γάϊδαρο στὴ βοσκὴ καὶ μόνος του τὸν πήγαινε στὴ βρύσι καὶ τὸν πότιζε νερό.

Μιὰ μέρα ὅμως, καθὼς ἔπινε νερὸ ὁ γάϊδαρος ἄρχισε ἄξαφνα νὰ λιανεύη, νὰ λιανεύη τόσο, ὥστε ἔγινε τόσο μικρός, ποὺ μπόρεσε νὰ τρυπώση ἀπὸ τὴν κάνουλα καὶ νὰ χαθῆ μέσα στὴ βρύσι. Κρυμένος ἐκεῖ, ἔβγαζε τώρα τὴν γλῶσσα του, κόκκινη σὰν τὴ φωτιὰ καὶ κορόϊδευε τὸν Πασσᾶ.

Τρομαγμένος ὁ Πασσᾶς, ἔτρεξε στὴν πολιτεία καί, τραβῶντας τὰ μαλλιὰ τῆς κεφαλῆς του, διηγήθηκε τὸ περίεργο αὐτὸ περιστατικό.

Κανένας ὅμως δὲν τὸν πίστευε.

— Βαλλαχί, Μπιλλαχί, τρελλάθηκε ὁ Πασσᾶς! ἐφώναζε ὁ κόσμος καὶ ἐπειδὴ ὁ Πασσᾶς πείσμωνε καὶ ἀγρίευε, τὸν πέρασαν γιὰ μανιακὸ καὶ πῆραν σκοινιὰ καὶ ἁλυσσίδες καὶ τὸν ἔδεσαν.

Ἔτσι δεμένο τὸν ἐπῆγαν στὴ βρύσι ποὺ τρύπωσε ὁ γάϊδαρος.

Ὁ Σατανᾶς, μόλις τὸν εἶδε, ἔβγαλε πάλιν ἀπὸ τὴν κάνουλα τὴν γλῶσσα του.

— Νά τος! φωνάζει ὁ Πασσᾶς καὶ λυσσασμένος ἀπὸ τὸ θυμό, πάει νὰ σπάση τὶς ἁλυσσίδες.

Κυττάει ὁ κόσμος, τίποτε. Ἥσυχη ἡ βρύσι, κυλοῦσε τὰ νερά της.

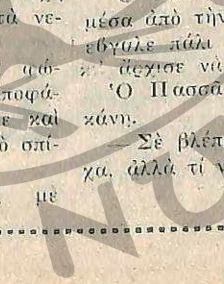

— Εἶνε τρελλός! φώναξε ὁ λαὸς καὶ ἀποφάσισαν νὰ τὸν πᾶνε καὶ νὰ τὸν κλείσουν στὸ σπίτι του.

Ἐκεῖ τὸν δέσαν, μὲ μεγάλη λύπη, οἱ συγγενεῖς καὶ οἱ φίλοι του, ἕως ὅτου ἡσύχαζε. Γιὰ νὰ βεβαιώνονται ὅμως ὅτι τοῦ γύρισε τὸ μυαλό, σὰν τὸν ἔβλεπαν νὰ λογικεύεται τὸν ξαναπήγαιναν στὴ βρύσι.

Μόλις ὅμως πλησίαζε ἐκεῖ, ὁ διάβολος [illegible] τοῦ ἔβγαζε τὴ γλῶσσα του.

— Νά τος, ὁ γάϊδαρός μου, φώναζε ὁ Πασσᾶς καὶ οἱ ἄνθρωποι τὸν ξαναδέναν.

Κ' ἐξακολούθησε αὐτὸ ἐπὶ πολὺν καιρό, ἕως ὅτου εἶδε καὶ ἀποεῖδε ὁ Πασσᾶς καὶ ἔπαψε πειὰ νὰ μιλάη γιὰ τὸ γάϊδαρο ποὺ εἶχε τρυπώσει μέσα στὴ βρύσι...

Οἱ δικοί του πιστέψανε πειὰ πὼς ἔγινε καλά, ἀλλὰ γιὰ νὰ βεβαιωθοῦνε, τὸν ξαναπήγανε στὴ βρύσι.

Ὁ διάβολος, καθὼς τὸν εἶδε ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὴν βρύσι νὰ τὸν φέρνουνε, ἔβγαλε πάλι τὴν κόκκινη γλῶσσα του κι' ἄρχισε νὰ τὸν κοροϊδεύη.

Ὁ Πασσᾶς τὸν εἶδε, ἀλλὰ τί νὰ κάνη.

— Σὲ βλέπω, μωρέ, τοῦ εἶπε μονάχα, ἀλλὰ τί νὰ κάνω ποὺ μὲ δένουνε!

Ο ΝΑΣΤΡΑΔΙΝ

ΑΡΧΑΙΑ

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΙΣ ΑΓΑΛΜΑΤΑ

Τόσον ζωντανὰ ἀπέδιδαν τὰ πρότυπά τους στὰ ἔργα τους οἱ ἀρχαῖοι ζωγράφοι καὶ γλύπται, ὥστε πολλοὶ ἀρχαῖοι ποιηταί, θαυμάζοντας τὴν θεία τους τέχνη, ἀφιέρωσαν ὡραῖα ἐπιγράμματα στὰ ἀριστουργήματά τους.

Ἀπὸ αὐτὰ δημοσιεύουμε μερικὰ ἐδῶ σὲ μετάφρασι πεζή.

Ἐπίγραμμα στὸ ἄγαλμα τῆς Νιόβης, τὴν ὁποίαν, ὡς γνωστόν, ἀπελίθωσαν οἱ θεοί:

— Ἀπὸ ζωντανὴ ποὺ ἤμουνα, οἱ θεοὶ μὲ κάνανε ἕνα λιθάρι, ὁ Πραξιτέλης ὅμως ἔβαλε καὶ πάλιν ζωὴ στὸ λιθάρι αὐτό!...

* * *

Στὸ ἄγαλμα τῆς Ἀριάδνης:

— Ξένε, μὴν ἀγγίξης τὴν μαρμαρένια αὐτὴ Ἀριάδνη, γιὰ νὰ μὴν ἀναπηδήση ζητῶντας τὸν Θησέα!

* * *

Στὸ ἄγαλμα ἑνὸς Σατύρου, ἔργο τοῦ γλύπτου Διοδώρου:

«Τὸν Σάτυρον ὁ Διόδωρος τὸν ἐκοίμισε, δὲν τὸν ἐτόρνευσε.

Ἂν τὸν τσιμπήσης, θὰ τὸν κάνης νὰ πεταχτῆ ἀπάνω ὀργισμένος.

Κοιμᾶται, μὴν νομίσης πὼς εἶνε ἀπὸ μάρμαρο».

* * *

Στὸ ἄγαλμα ἑνὸς μικροῦ μόσχου:

— Ἐδῶ ὅπου μὲ βλέπετε, ἐμὲ τὸ μοσχαράκι, μὲ ἔστησε ὁ Μύρων. Οἱ βοσκοὶ ὅμως γελιοῦνται πολλὲς φορὲς ἀπὸ τὴν ὁμοιότητα ποὺ ἔχω μὲ πραγματικὸ μοσχάρι καὶ μὲ χτυποῦνε μὲ λιθάρια, γιατὶ μὲ νομίζουν πὼς εἶμαι κανένα ἀπὸ τὰ μοσχάρια τους, καὶ ἔμεινα πίσω.

* * *

Νά ἀκόμα κ' ἕνα ἐπίγραμμα ἀφιερωμένο στὸ ἄγαλμα μιᾶς γελάδας, ἔργο τοῦ ἴδιου Μύρωνος, ποὺ ἦταν στημένο στὴν Πνύκα:

— Μόσχε, (λέει τὸ ἄγαλμα τῆς γελάδας στὰ μοσχαράκια ποὺ γελιόντουσαν νομίζοντάς την γι' ἀληθινὴ κ' ἔτρεχαν κοντά της νὰ βυζάξουν), γιατί τρυπώνεις κάτω ἀπ' τὰ πόδια μου; Γιατί μυκᾶσαι; Ἡ τέχνη δὲν κατώρθωσε νὰ βάλη γάλα στοὺς μαστούς μου!...

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΔΑΝΔΗΔΕΣ

Ο ΘΛΙΒΕΡΟΣ ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΩΡΑΙΟΥ ΜΠΡΟΥΜΜΕΛ

Μιὰ ζωὴ γεμάτη διασκεδάσεις. Ἡ μυθικὴ πολυτέλεια τοῦ γόητος Μπροῦμμελ. Ἀκμὴ καὶ παρακμή. Πρῶτα νέφη στὸν ὁρίζοντα. Ὁ κατήγορος. Ὁ Μπροῦμμελ ἐγκαταλείπεται ἀπὸ τοὺς φίλους του. Ἡ φυγὴ ἀπὸ τὴν Ἀγγλία. Τὰ ἄχαρα γεράματα ἑνὸς καλομαθημένου κυρίου. Ὁ Μπροῦμμελ στὴ φυλακή. Ὁ ὡραῖος δανδῆς ἄσχημος καὶ συχαμερός. Ὁ θάνατός του στὸ γηροκομεῖο.

Ὁ Μπροῦμμελ ὑπῆρξε ἕνας ἀπὸ τοὺς μεγαλειτέρους δανδῆδες τῶν αἰώνων. Ἡ ζωή του ἦταν ἕνα διαρκὲς γλέντι, ἕνα ἀτελείωτο μεθῦσι, ἕνα συνεχὲς ὀργιαστικὸ συμπόσιο. Ἡ ὠμορφιά του, ἡ ἐξυπνάδα του, ἡ χάρις του τὸν εἴχανε κάνει διάσημο σ' ὅλον τὸν κόσμο. Ἡ γυναικεῖες κατακτήσεις του ἦσαν ἀμέτρητες καὶ παντοῦ τὸν ἐδέχοντο μὲ μεγάλη προθυμία. Ἔτσι, στὸ τέλος, πίστεψε καὶ ὁ ἴδιος πὼς ἦταν ἕνας ἡμίθεος καὶ ἄφινε τοὺς λάτρας καὶ θαυμαστάς του—ὁ Μπροῦμμελ δὲν ἐγοήτευε μόνον τὶς γυναῖκες, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄνδρες, οἱ ὁποῖοι προσπαθούσανε νὰ τὸν μιμηθοῦν στὸ ντύσιμο, στὴν ὁμιλία, στὰ φερσίματα—νὰ τὸν περιποιοῦνται καὶ νὰ φροντίζουν γι' αὐτὸν σὰν νὰ ἦταν κανένα ἱερὸ πρόσωπο.

Ἔχουμε γράψει καὶ ἄλλοτε γιὰ τὴν περιπετειώδη ζωὴ τοῦ χαριτωμένου, τοῦ κυνικοῦ καὶ ἄκαρδου αὐτοῦ ἀνθρώπου—αὐτοῦ τοῦ γόητος, τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα ὁ Βύρων, ἄλλος περιφανὴς δανδῆς, ἐπρόφερε πάντα μὲ σεβασμὸ καὶ ζήλεια... Στὸ σημερινό μας ἄρθρο θὰ σᾶς ἐξιστορήσουμε τὰ κρύα καὶ ἄχαρα γεράματα, καθὼς καὶ τὸ θλιβερὸ θάνατο τοῦ ὡραίου Μπροῦμμελ... Ἀλλοίμονο! ἡ ζωὴ δὲν εἶνε πάντα ἕνα γοητευτικὸ ὄνειρο... Ἔρχεται μιὰ μέρα ποὺ τὰ πράγματα ἀλλάζουν... Τὰ φῶτα καὶ τὴ μουσικὴ τὰ διαδέχονται ἡ μαύρη σιωπή, ἡ βουβὴ ἀπελπισία. Ἡ ἀκμὴ ἀκολουθεῖται πάντοτε ἀπὸ τὴν παρακμή. Καὶ τὴν πικρὴ αὐτὴ ἀλήθεια, τὴν ὁποία ὁ Μπροῦμμελ δὲν ἤθελε νὰ τὴν παραδεχθῆ ὅσο ἦταν νέος καὶ ὡραῖος, ἀναγκάστηκε νὰ τὴν κατανοήση ὅταν ἐγέρασε, ὅταν βρέθηκε χωρὶς χρήματα, ὅταν τὸν ἐγκατέλειψαν οἱ φίλοι του καὶ ἡ γυναῖκες τοῦ ἐγύρισαν περιφρονητικὰ τὶς πλάτες...

* * *

Ἡ Γαλλικὴ Ἐπανάστασις εἶχε ἀναστατώσει τὴν ἐποχὴ ἐκείνη τὴ Γαλλία καὶ τὸν κόσμο. Ὁλόκληρες αὐτοκρατορίες ἱδρύοντο καὶ διελύοντο μὲ καταπληκτικὴ ταχύτητα, ἡ ἀνθρωπότης προσέβλεπε μὲ ἀγωνία τὸ μέλλον της, χωρὶς ὁ Μπροῦμμελ νὰ αἰσθανθῆ τὴν παραμικρὴ συγκίνησι. Ἐκεῖνος ἐξακολουθοῦσε τὴ δουλειά του. Ἀδιαφορῶντας γιὰ τὰ πάντα, νοιαζότανε μόνο πῶς ν' ἀλλάζη κάθε μέρα δέκα καινούργιες γραβάτες καὶ τρία κοστούμια...

Ὅταν ἡσύχασαν κάπως τὰ πράγματα, ἕνα σωρὸ πλούσιοι καὶ κακομαθημένοι ἄνθρωποι—οἱ «νεόπλουτοι» τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως—ἐπῆγαν στὸ Λονδῖνον, ὅπου βρισκότανε ὁ Μπροῦμμελ, γιὰ νὰ διασκεδάσουν καὶ νὰ ξεχάσουν τὶς θλιβερὲς ἡμέρες τοῦ ἐμφυλίου σπαραγμοῦ. Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ ἔπαιξαν στὰ χαρτιὰ μεγάλα ποσά. Ὁ Μπροῦμμελ τότε ἀναγκάστηκε νὰ μπῆ κι' αὐτὸς στὸ χορό. Καὶ ἀπὸ τότε ἄρχισε τὸ ραγδαῖο κατρακύλημά του. Μέσα σὲ λίγο καιρὸ ἔχασε τεράστια ποσά. Δέκα χιλιάδες λίρες τοῦ ἔμεναν ἀκόμα, ὅταν σκέφτηκε γιὰ μιὰ στιγμὴ νὰ διακόψη τὸ παίξιμό του. Μὰ ἔπαιξε καὶ πάλι καὶ τὶς ἔχασε κι' αὐτές, χάνοντας συγχρόνως καὶ ἕνα τρυπημένο πενηνταράκι ποὺ τὸ εἶχε πάντα ἀπάνω του καὶ τὸ ὁποῖο νόμιζε πὼς τοῦ ἔφερνε γοῦρι. Τὸ εἶχε δώσει κατὰ λάθος σ' ἕναν ἁμαξᾶ... Ἀργότερα ὁ Μπροῦμμελ ἔλεγε ὅτι τὸ πενηνταράκι αὐτὸ ἔπεσε στὰ χέρια τοῦ Ρότσχιλδ καὶ ὅτι αὐτὸ ἦταν ἡ ἀρχὴ τῆς τεραστίας περιουσίας ποὺ ἔκανε ἀργότερα...

Ὁ Μπροῦμμελ

Ὅταν ὁ Μπροῦμμελ ἔχασε ὅλη τὴν περιουσία του, ἄρχισε νὰ δανείζεται. Ξανάπαιξε, ξανάχασε, ξαναδανείστηκε, ξανάχασε... Τότε, πιεζόμενος ἀπὸ τοὺς δανειστάς του, κατάλαβε ὅτι δὲν μποροῦσε νὰ μείνη πειὰ στὸ Λονδῖνο. Τὸ ἄστρο του στὴν Ἀγγλικὴ πρωτεύουσα εἶχε δύσει. Καὶ τὴν 16 Μαΐου 1816, ἀφοῦ ἔφαγε μονάχα μιὰ φτερούγα ὄρνιθας κ' ἤπιε ἕνα ποτηράκι φτηνὸ κρασί, πῆγε καὶ παρακολούθησε τὴν παράστασι τῆς Ὄπερας καὶ ὕστερα ἔφυγε μὲ τὸ ἁμάξι γιὰ τὴ Δούβρη. Ταξείδεψε ὅλη τὴ νύχτα καὶ τὴν ἄλλη μέρα βρισκότανε στὸ Καλαί. Ποτὲ πειὰ δὲν θὰ ξαναπατοῦσε τὸ πόδι του στὴν Ἀγγλία...

* * *

Ἀπὸ τὴ στιγμὴ ὅμως ποὺ ὁ Μπροῦμμελ ἔφτασε στὸ Καλαί, ἄρχισε καὶ ἡ μεγάλη δυστυχία του. Ἡ ἀριστοκρατικὴ κοινωνία τοῦ Λονδίνου τὸν εἶχε βοηθήσει ὡς τότε νὰ κρύψη τὴ φτώχεια του κάτω ἀπὸ τὸ μανδύα τῆς μεγάλης φήμης του. Δὲν μποροῦσε ὅμως νὰ συμβῆ τὸ ἴδιο καὶ στὸ Καλαί, τοῦ ὁποίου οἱ ἐπαρχιῶται κάτοικοι, ἄνθρωποι φιλύποπτοι καὶ περιωρισμένης ἀντιλήψεως, δὲν ἐκτιμοῦσαν τὸν ἄνθρωπο, παρὰ μονάχα ἀπὸ τὴν περιουσία του, ἀδιαφορῶντας γιὰ τοὺς καλοὺς τρόπους του καὶ τὴν ὠμορφιά του... Στὴν ἀρχὴ ὁ Μπροῦμμελ δὲν ὑπέφερε καὶ πολύ. Διάφοροι φίλοι του ἀπὸ τὸ Λονδῖνο καὶ τὸ Παρίσι τοῦ ἔστελναν δῶρα, σὲ χρήματα καὶ σὲ εἴδη. Ἔτσι ὁ ὡραῖος Μπροῦμμελ ἐξακολούθησε γιὰ λίγον καιρό, καὶ στὸ Καλαί, τὴν παληὰ ζωή του. Σηκωνότανε τὸ μεσημέρι, διέθετε ὁλόκληρες ὧρες γιὰ τὴν τουαλέττα του, ἔβγαζε μὲ μιὰ ἀσημένια τσιμπίδα τὶς ἄσπρες τρίχες ἀπὸ τὰ μαλλιά του καὶ ἔτριβε τὰ δόντια του μὲ μιὰ κόκκινη ρίζα. Ἔκανε τὸν τακτικὸ ἀπογευματινό του περίπατο στὸν κεντρικώτερο δρόμο τοῦ Καλαί, μὲ τὴν διαφορὰ μόνο ὅτι δὲν ἔβλεπε ἐκεῖ τοὺς ἀριστοκρατικοὺς τύπους ποὺ συναντοῦσε στὰ πάρκα τοῦ Λονδίνου...

Μὰ σιγὰ-σιγὰ τὸν ἐμυρίστηκαν οἱ νέοι τοῦ Καλαί, οἱ ὁποῖοι, ζηλεύοντάς τον γιὰ τὴν κομψότητα καὶ τοὺς τρόπους του, τὸν διέβαλαν σ' ὅλα τὰ καλὰ σπίτια, παρουσιάζοντάς τον ὡς αἰσχρὸ καὶ διεφθαρμένο τύπο...

Ἐντωμεταξύ, οἱ φίλοι τοῦ Μπροῦμμελ βαρέθηκαν πειὰ νὰ τὸν ὑποστηρίζουν, τὸν ἐλησμόνησαν καὶ ὁ ὡραῖος δανδῆς βρέθηκε στὴν ἀφιλόξενη ἐκείνη ἐπαρχιακὴ πόλι χωρὶς πόρους ζωῆς —καὶ χωρὶς νὰ εἶνε σὲ θέσι νὰ κάνη καμμιὰ δουλειὰ γιὰ νὰ βγάλη τὸ ψωμί του.

Τότε ἄρχισε νὰ γράφη στίχους καὶ νὰ ζωγραφίζη διαφόρους μικροὺς πίνακας, τοὺς ὁποίους ἔστελνε στὰ μᾶλλον σημαίνοντα πρόσωπα τῆς κοινωνίας τοῦ Καλαί, γιὰ νὰ τὸν προσκαλοῦνε σὲ γεύματα καὶ νὰ τοῦ δίνουν, ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρό, καμμιὰ «μικρὴ χρηματικὴ βοήθεια...»

Μὰ ὁ Μπροῦμμελ ἦταν γεννημένος γιὰ νὰ περάση τὴ ζωή του ἄεργος.

Ἔτσι πολὺ σύντομα βαρέθηκε νὰ γράφη στίχους καὶ νὰ ζωγραφίζη.

Τὸ τρομερώτερο ὅμως ἦταν ὅτι, μὲ τὴν πάροδο τῶν χρόνων, τὸ πνεῦμα του εἶχε χάσει τὴν παληὰ λάμψι καὶ ἀκτινοβολία. Ὁ Μπροῦμμελ δὲν ἦταν πειὰ ὁ παλαιὸς πνευματώδης συνομιλητής, ὁ περιζήτητος στὰ ἀριστοκρατικὰ σαλόνια τοῦ Λονδίνου... Καί, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ πνεῦμα του, ἄρχισε νὰ παθαίνη ἀβαρίες καὶ ἡ καρδιά του. Ὁ Μπροῦμμελ, ὁ ἄνθρωπος ὁ ὁποῖος, σὰν ἄλλος Δὸν Ζουάν, ἀπέφυγε ἐπιμελῶς σ' ὅλη τὴ ζωή του νὰ χαρίση τὴν καρδιά του σὲ μιὰ γυναίκα, ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ποὺ εἶδε τὶς ὡραιότερες γυναῖκες τῆς Ἀγγλικῆς ἀριστοκρατίας νὰ εἶνε πρόθυμες σ' ἕνα βλέμμα του νὰ σωριαστοῦν στὰ πόδια του, κατάντησε νὰ ἐρωτεύεται καὶ νὰ παρακολουθῆ τὰ μικρὰ κοριτσάκια στοὺς δρόμους...

Εἶχε καταντήσει σκιὰ τοῦ ἑαυτοῦ του. Παραμελοῦσε τὴν τουαλέττα καὶ τὴν καθαριότητά του. Εἶχε μεταβληθῆ πειὰ σ' ἕνα ἀηδὲς γερόντιο, στὸ πρόσωπο τοῦ ὁποίου ἦταν ἀδύνατο ν' ἀναγνωρίση κανεὶς τὸν παληὸ καὶ ὡραῖο Μπροῦμμελ. Μιὰ μέρα, τέλος, τὸν ἔκλεισαν στὴ φυλακὴ γιὰ μερικὰ ἀσήμαντα χρέη. Καὶ ὅταν τὸν ἔβγαλαν, ὁ Μπροῦμμελ ἦταν ἕνα ζωντανὸ πτῶμα!

Τότε, μὴ ἔχοντας πειὰ κανένα πόρο ζωῆς, φρόντισε καὶ μπῆκε στὸ γηροκομεῖο τοῦ Καλαί, ὅπου καὶ πέθανε, ἀποβλακωμένος σχεδόν, ἄσημος, ἄσχημος, παραπεταμένος, αὐτὸς ποὺ εἶχε λάμψει ἄλλοτε μὲ τὸ πνεῦμα καὶ τὴν ὠμορφιά του στὰ καλύτερα σαλόνια τῶν Παρισίων καὶ τοῦ Λονδίνου.

ΜΙΚΡΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

ΓΙΑ ΤΑ ΧΕΡΙΑ

Ἂν θέλετε ν' ἀσπρίζετε καὶ ν' ἁπαλύνετε τὰ χέρια σας, νὰ τ' ἀλείφετε κάθε βράδυ μὲ βαζελίνα, νὰ φορᾶτε δὲ κατόπιν ὅλη τὴ νύχτα γάντια. Τὸ πρωῒ πάλι νὰ ξεπλύνετε τὰ χέρια σας μὲ νερό, μέσα στὸ ὁποῖο νὰ ἔχετε βράσει ἀρκετὸ πίτουρο, δεμένο σ' ἕνα ἄσπρο καθαρὸ πανί.

ΤΡΥΦΕΡΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ MAXIME AUDOUIN

ΟΡΚΟΙ ΑΓΑΠΗΣ...

Ἐκεῖνο τὸ ἀπόγευμα, εἶχα πάει νὰ ἐπισκεφθῶ μαζὺ μὲ τὸ παιδί μου σ' ἕνα Ἄσυλο Ἀνιάτων τῆς Βρετάνης, μιὰ φτωχὴ γρηά, παληὰ γνώριμη τῆς οἰκογενείας μας. Τῆς εἶχα πάει λίγα χρήματα καὶ μερικὰ γλυκίσματα, καί, καθὼς ἄκουγα ἀφηρημένος τὶς εὐχαριστίες της, κύτταζα συγκινημένος τὴ γυμνότητα καὶ τὴ φτώχεια τῆς αἰθούσης. Τὸ φῶς τῆς ἡμέρας ἔμπαινε χλωμὸ μέσ' ἀπὸ δυὸ στενὰ παράθυρα, ποὺ ἔβλεπαν σὲ μιὰ αὐλή, χωρὶς βλάστησι καὶ χωρὶς ἥλιο... Στὴν ἀτμόσφαιρα ἦταν χυμένη ἡ ἀηδὴς μυρωδιὰ ποὺ ἔχουν ὅλα σχεδὸν τὰ νοσοκομεῖα καὶ κανένας ἄλλος θόρυβος δὲν ἀκουγόταν ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ὁμιλία τῆς γρηᾶς.

Ὁ μικρός μου Ζὰκ σφιγγόταν κοντά μου σὰν νὰ φοβόταν μέσα στὸ περιβάλλον αὐτό. Φαίνεται πὼς καταλάβαινε κι' αὐτὸς τί τρομερὸ θὰ ἦταν νὰ ζῆ κανεὶς μέσα σ' αὐτὸ τὸν τάφο, ζωντανὸς νεκρός...

Ἔξαφνα μιὰ πόρτα ἄνοιξε.

Τότε εἶδα στὸ διπλανὸ δωμάτιο μιὰ σειρὰ ἀπὸ κρεββάτια, στὰ ὁποῖα κείτονταν ἄρρωστες γυναῖκες καὶ μιὰ ἀδελφὴ νοσοκόμα. Κομψὴ καὶ λυγερή, ἐκείνη πήγαινε ἀπὸ τὴ μιὰ στὴν ἄλλη, περιποιόταν τὶς πληγές τους, χωρὶς νὰ δίνη καμμιὰ ἀποστροφή, λέγοντας στὴν καθεμιὰ ἀπὸ ἕνα καλὸ λόγο, μ' ἕνα γλυκὸ χαμόγελο...

Ἐντωμεταξὺ ὅμως, κουρασμένος χωρὶς ἄλλο ἀπὸ τὶς φλυαρίες τῆς γρηᾶς, περίεργος, ὅπως ὅλα τὰ παιδιά, ὁ μικρός μου Ζὰκ ξέφυγε ἀπὸ κοντά μου καὶ γλύστρησε ὡς τὸ διπλανὸ δωμάτιο. Τὸν εἶδα νὰ διευθύνεται πρὸς τὴν ἀδελφὴ καὶ κατόπιν εἶδα τὴν ἀδελφὴ νὰ σκύβη πρὸς αὐτὸν καὶ νὰ τὸν φιλάη...

Ὅταν ἐκείνη ἀνορθώθηκε, μπόρεσα, τέλος, κάτ' ἀπὸ τὴν καλύπτρα της, νὰ διακρίνω τὸ πρόσωπό της.

Μὰ ἦταν δυνατόν!... Ὢ! τί τρομερὴ ἀμφιβολία...

Ἀλλοίμονο ὅμως! οἱ ἄτακτοι χτῦποι τῆς καρδιᾶς μου δὲν μ' ἄφησαν ἐπὶ πολλὴ ὥρα ν' ἀμφιβάλω...

Ἦταν Ἐκείνη, Ἐκείνη!...

Κι' ἀμέσως, μέσα σ' ἕνα λεπτό, ξανάζησα, μέσα στὴ φαντασία μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ ἀγαπημένες ἐποχὲς τῆς ζωῆς μου...

* * *

.... Πᾶνε πολλὰ χρόνια ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη... Ἤμουν τότε στὰ λουτρὰ τοῦ Τ...

Ἐκεῖνο τὸ βράδυ, καθόμαστε μόνοι, Ἐγὼ καὶ Ἐκείνη, στὴν ἄκρη τῆς προβλῆτος, στὴν ὁποία δὲν ὑπῆρχε πειὰ κανεὶς περιπατητής. Μπροστά μας ἁπλωνόταν ἡ θάλασσα σκοτεινή, μὴ προδίδοντας τὴν παρουσία της παρὰ μόνο ἀπὸ ἕνα ἀνάλαφρο φλοίσβημα καὶ ἀπὸ ἕνα μακρυνὸ θρῆνο της ποὺ ἔφτανε, κάθε τόσο, ὑπόκωφος, ἀπὸ πέρα, ἀπ' τὸν ὁρίζοντα... Στὸν οὐρανό, οὔτε ἕνα ἄστρο δὲν ἔλαμπε...

Σφιγμένοι ὁ ἕνας κοντὰ στὸν ἄλλο, εἴχαμε παραδοθῆ στὴ γοητευτικὴ σιωπὴ τῆς βραδυᾶς, ἡ ὁποία εἶχε ἁπλωθῆ ὕστερ' ἀπὸ μιὰ μέρα θυέλλης... Μιὰ θεία εὐτυχία πλημμύριζε τὴν καρδιά μας, μιὰ ἀνείπωτη εὐτυχία...

— Ἰωάννα, σ' ἀγαπῶ!... ψιθύρισα ἔξαφνα.

Ἐκείνη δὲν μοῦ ἀπάντησε, μά, τρέμοντας σύγκορμη, ἄφησε νὰ γείρη τὸ χαριτωμένο της κεφαλάκι ἀπάνω στὸν ὦμο μου... Ἔννοιωσα τότε, μέσ' ἀπὸ τὸ κορσάζ της, τὴν καρδιά της νὰ χτυπᾶ δυνατά—καὶ καθὼς τῆς ἐπαναλάμβανα, μὲ τὸ στόμα μου κολλημένο στὸ στόμα της, μὲ τὰ χείλη μου ἀπάνω στὰ δικά της τό: «Σ' ἀγαπῶ!...», ἐκείνη μοῦ ὡμολόγησε ὅτι κι' αὐτὴ μ' ἀγαποῦσε ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τῆς γνωριμίας μας.

Ἐκείνη ἦταν δεκαοχτὼ χρόνων, ἐγὼ μόλις εἰκοσιδύο.

Κι' ὁρκιστήκαμε τότε ὁ ἕνας στὸν ἄλλον αἰωνία πίστι κι' ἀγάπη... Βρισκόμαστε, βλέπετε, κ' οἱ δυό μας στὴν ἡλικία, κατὰ τὴν ὁποία ἀτενίζει κανεὶς τὸ μέλλον σὰν νὰ μὴν ἔχη ὅρια καὶ δὲν διστάζει νὰ δεσμευθῆ μὲ αἰωνίους ὅρκους.

Μὰ εἶν' ἀλήθεια πὼς τότε τῆς ὁρκιζόμουν μὲ εἰλικρίνεια, γιατὶ τὴν ἐλάτρευα. Ἦταν ἐξαιρετικὰ ὡραία, γλυκειὰ καὶ γοητευτική, παρὰ τὴν σοβαρότητά της, ἡ ὁποία, κατὰ τὶς ἀρχὲς τῆς γνωριμίας μας, μοῦ ἐπιβαλλόταν καὶ μὲ κρατοῦσε σὲ ἀπόστασι...

— Ἰωάννα, σ' ἀγαπῶ!...

Ἦταν κοπέλλα τῆς θάλασσας, κορίτσι τῆς Βρετάνης. Καὶ τὰ κορίτσια τῆς Βρετάνης πρὶν ἀγαπήσουν, διστάζουν πολύ, μά, ὅταν ἀγαπήσουν, ἀγαποῦν αἰώνια καὶ θυσιάζουν τὴ ζωή τους στὸν ἔρωτά τους. Εἶχε χάσει πολὺ γρήγορα τὴ μητέρα της καὶ ὁ πατέρας της, παληὸς καπετάνιος, κατοικοῦσε δίπλα στοῦ θείου μου, ὁ ὁποῖος μὲ εἶχε προσκαλέσει νὰ περάσω τὶς διακοπές κοντά του.

Ἂν καὶ εἶχε ἀνατροφὴ ἐλεύθερα, ἡ Ἰωάννα ἦταν χαρακτῆρος ἐπιφυλακτικοῦ καὶ ἀπόφευγε τὶς συντροφιές, ὅπως κ' ἐγὼ ἀπόφευγα τὴ συναναστροφὴ τῶν ὁμηλίκων μου. Μά, μόλις πρωτοϊδωθήκαμε, νοιώσαμε, ὅπως ὁμολογήσαμε ὁ ἕνας στὸν ἄλλον κατόπιν, κάτι νὰ μᾶς τραβάη ἀμοιβαῖα. Κ' ἔτσι ζήσαμε πανευτυχεῖς μερικὲς βδομάδες ἕνα ὑπέροχο ἐρωτικὸ μυθιστόρημα, ἕνα ἀπὸ τὰ ἐρωτικὰ ἐκεῖνα μυθιστορήματα τῆς νεότητος, ποὺ δὲν εἶνε, ἀλλοίμονο! προωρισμένα νὰ συνεχισθοῦν σὲ ὅλη τὴ ζωή.

Ὅταν τελείωσαν ἡ διακοπὲς καὶ ἔφτασε ἡ στιγμὴ ν' ἀποχαιρετιστοῦμε, ἐπαναλάβαμε τοὺς ὅρκους μας, ποὺ ἔμοιαζαν, ἐκείνη τὴ στιγμή, μὲ ἐπίσημους ἀρραβῶνες μας.

— Ἀγαπημένε μου Ζάν, μοῦ ἔλεγε, θὰ ξαναγυρίσης, δὲν εἶν' ἔτσι;... Ὅσο γιὰ μένα, ὅ,τι κι' ἂν συμβῆ, σοῦ ὑπόσχομαι νὰ σὲ περιμένω αἰώνια... Κι' ἂν ἀκόμα ἡ Μοῖρα τὰ φέρη ἔτσι, ὥστε νὰ μὴν ξαναγυρίσης, ἂν δὲν παντρευτοῦμε ποτέ, ἐγώ...

— Ἰωάννα!... φώναξα, διακόπτοντάς την.

Μὰ ἐκείνη ἐξακολούθησε:

— .... Ἐγώ, ἀγαπημένε μου, σοῦ ὑπόσχομαι νὰ μὴν παντρευτῶ ποτέ!...

Ὁ ὅρκος αὐτός, καθὼς τὸν ἐπρόφερε ἡ κόρη αὐτὴ ἡ σοβαρὴ καὶ σκεπτικὴ μὲ τὰ σκοτεινὰ μάτια, εἶχε μιὰ ἐξαιρετικὴ ἐπισημότητα...

* *

Ἀλλοίμονο! τὸν ἄλλο χρόνο κιόλας ὁ θεῖος μου, ὁ ὁποῖος ἦταν ἔφορος στὴ λουτρόπολι, ὅπου ἔμενε ὁ πατέρας τῆς Ἰωάννας, μετετέθη σὲ ἄλλο μέρος, κ' ἔτσι δὲν ξαναπῆγα ἐκεῖ νὰ περάσω τὶς διακοπές μου... Τὸ πεπρωμένο εἶχε κανονίσει διαφορετικὰ τὴ ζωή μου καὶ παντρεύτηκα ἔπειτ' ἀπὸ λίγα χρόνια, μὰ ὄχι τὴν Ἰωάννα...

Ἔπειτα ἀπὸ πολλὰ χρόνια, ἐπειδὴ ὁ γιατρὸς μοῦ συνέστησε λουτρὰ γιὰ τὸ παιδί μου, δὲν ξέρω τί μὲ ἔκανε καὶ ξαναπῆγα στὴν πόλι, ὅπου ἔμενε ἡ Ἰωάννα.

Μόλις ἔφτασα ἐκεῖ, ἔτρεξα νὰ δῶ τὸ σπίτι της, μὰ στὰ παράθυρά του ἀντίκρυσα καινούργια καὶ ἄγνωστα πρόσωπα. Μὲ τὴν καρδιὰ σφιγμένη τότε, ζήτησα πληροφορίες καὶ ἔμαθα ὅτι ὁ πατέρας τῆς Ἰωάννας εἶχε πεθάνει καὶ ὅτι ἡ κόρη του, ἀφοῦ πούλησε τὴν κληρονομία της, εἶχε φύγει...

Κανεὶς δὲν ἤξερε ποῦ εἶχε πάει...

* * *

Καὶ νά ποὺ τὴν συνάντησα, ἔτσι ἀπρόοπτα, ἐκεῖνο τὸ ἀπόγευμα στὸ Ἄσυλο τῶν Ἀνιάτων...

Ναί, ἦταν ἐκείνη, ἡ φτωχὴ ἐγκαταλειμένη μνηστή μου... Εἶχε ἀφοσιωθῆ πειὰ στοὺς δυστυχισμένους ἀνθρώπους, θυσιάζοντας τὰ νειάτα της καὶ τὴν ὠμορφιά της ἔπειτα ἀπὸ τὴν ἐπιορκία καὶ τὴν ἐγκατάλειψί μου... Σὲ λίγο ἡ Ἰωάννα, κρατῶντας ἀπ' τὸ χέρι της τὸ παιδί μου, μπῆκε μέσα στὴν αἴθουσα ὅπου βρισκόμουν κ' ἐγώ...

Καὶ τότε μ' ἀντίκρυσε καὶ μ' ἀνεγνώρισε ἀμέσως.

Χλώμιασε καὶ τὰ χείλη της τρεμούλιασαν λίγο. Μιὰ θολοῦρα πέρασε στὸ βάθος τῶν σκοτεινῶν της ματιῶν καὶ μὲ φωνὴ ποὺ ἔτρεμε, μὲ ρώτησε:

— Δικό σας εἶνε, κύριε, τὸ ὡραῖο αὐτὸ παιδί;

— Ὤ! ἐτραύλισα τότε ἐγώ, συγγνώμην, Ἰωάννα! Συγγνώμην!...

Ἐκείνη μὲ κύτταξε μὲ μιὰν ἄφατη ἔκφρασι θλίψεως καὶ μομφῆς, ποὺ μοῦ ξέσκισε τὴν καρδιά, τράβηξε κοντά της τὸ παιδί μου μὲ μιὰ κίνησι πάθους, τὸ φίλησε μὲ λαχτάρα, καί, ὅταν ἀνασηκώθηκε, τὸ πρόσωπό της, ἂν καὶ θανάσιμα χλωμό, εἶχε ξαναπάρει τὴν ἐπίσημη σοβαρότητά του.

— Χαίρετε, κύριε, μοῦ εἶπε.

Καὶ ὁλόρθη, ἴσια μέσα στὰ λευκὰ φορέματά της, χωρὶς νὰ γυρίση πίσω, ἀπομακρύνθηκε καὶ χάθηκε σ' ἕνα διάδρομο, ἀφίνοντάς με συντριμμένο ἀπὸ τὴ θλίψη καὶ τὶς τύψεις...

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ο ΜΠΕΡΝΑΡΝΤ ΣΩ ΚΑΙ ΤΑ ΡΟΥΧΑ ΤΟΥ

Ὁ διάσημος Ἄγγλος συγγραφεὺς Μπέρναντ Σῶ εἶνε πάντοτε κακοντυμένος. Τὰ ροῦχα του εἶνε φαρδιὰ καὶ τὸ κορμί του πλέει μέσα σ' αὐτά.

Κάποτε, ἕνας φίλος του, νομίζοντας πὼς σ' αὐτὸ ἔφταιγε ὁ ράφτης του, ἐπῆγε τὸν Μπέρναρντ Σῶ στὸ δικό του ράφτη, ποὺ ἦταν ἕνας ἀπὸ τοὺς καλύτερους τοῦ Λονδίνου, καὶ τοῦ συνέστησε νὰ καταβάλη ἰδιαίτερη προσοχὴ στὸ κοστοῦμι τοῦ μεγάλου συγγραφέως.

Σὲ λίγο καιρὸ ὅμως εἶδε τὸ Μπέρναρντ Σῶ νὰ φοράη τὸ καινούριο κοστοῦμι ποὺ ἦταν ἐξ ἴσου κακοραμμένο, ὅπως καὶ τὰ ἄλλα! Ἔξω φρενῶν λοιπὸν ἐπῆγε στὸ ράφτη του καὶ τοῦ εἶπε:

— Δὲν ντρέπεσαι νὰ ράψης τόσο ἐλεεινὰ τὸ κοστοῦμι τοῦ κυρίου ποὺ σοῦ ἐσύστησα;

— Τί νὰ σᾶς κάνω, κύριε, ἀπάντησε ὁ δυστυχισμένος ράφτης. Ἐσεῖς ξέρετε ὅτι ράβω πάντοτε καλά, ἀλλὰ ὁ κύριος Σῶ ἤθελε καλὰ καὶ σώνει νὰ τοῦ πάρω μέτρα ἐνόσω καθόταν στὴν καρέκλα, γιατί μοῦ εἶπε ὅτι τὶς περισσότερες ὧρες τῆς ἡμέρας του τὶς περνάει καθιστὸς στὸ γραφεῖο του καὶ γι' αὐτὸ θέλει νὰ τοῦ ἔρχονται τὰ ροῦχα καλὰ σ' αὐτὴ τὴ στάσι!...

Η ΣΕΛΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

Η Α. Μ. Η ΜΟΔΑ

ΤΙ ΘΑ ΦΟΡΕΣΩΜΕ

Τὰ περισσότερα ἐφετεινὰ καπέλλα θὰ εἶνε τόσο πολὺ ἐφαρμοστά, ὥστε τὰ κεφάλια τῶν κυριῶν θὰ προβάλλουν μέσα ἀπὸ τοὺς μεγάλους γιακάδες τῶν ἐπανωφοριῶν, μικρὰ—μικρὰ σὰν κεφαλάκια πουλιῶν μέσα ἀπὸ τὴ φωληά τους !

— Θὰ φορεθοῦν ἐφέτος χαριτωμένα μικρὰ καὶ ἰδιόρρυθμα καπελλάκια ἀπὸ φέτρ, ἀπὸ πὰν καὶ ἀπὸ βελοῦδο διαφόρων σχεδίων καὶ χρωμάτων. Τὰ περισσότερα ἀπ' αὐτὰ θὰ εἶνε μαῦρα, πράσινα ἀνοιχτά, κόκκινα, γερανιά, καφέ, μπὲζ καὶ μπρίκ. Θὰ φορεθοῦν ἐπίσης πολὺ καὶ καπέλλα ποὺ θ' ἀφίνουν ἀνοιχτὸ τὸ μέτωπο καὶ θὰ σκεπάζουν πίσω τὸ σβέρκο. Τὰ καπέλα αὐτὰ θυμίζουν πολὺ τὶς κάσκες τῶν ἀεροπόρων καὶ πηγαίνουν σὲ πολὺ νέες καὶ ὑψηλὲς γυναῖκες. Ὅσες ὅμως ἔχουν κοντὸ λαιμὸ πρέπει νὰ τ' ἀποφεύγουν. Πολλὲς φορὲς τὸ πίσω μέρος τῶν καπέλλων αὐτῶν τὸ ὁποῖον σκεπάζει τὸ σβέρκο, εἶνε πλισσέ.

— Θὰ ἰδοῦμε ἀκόμη ἐφέτος καὶ ἀρκετὰ κλός, μπερέ, τόκες, μπρετόν, μποννὲ καὶ μερικὲς καπελίν. Θὰ φορεθοῦν ἐπίσης καὶ χαριτωμένα καπελλάκια, καμωμένα ἀπὸ ἀλλεπάλληλες σειρὲς χρωματιστῆς κορδέλλας.

— Τὰ καπέλλα ἀπὸ φέτρ θὰ γαρνίρωνται ὅπως πάντοτε, πολὺ λίγο. Ἡ πιὸ συνηθισμένες τῶν γαρνιτοῦρες θὰ εἶνε καὶ ἐφέτος ἡ κορδέλλα γκρὸ-γκραίν, μονόχρωμη ἢ τριῶν ἀποχρώσεων, τὸ βελοῦδο καὶ μερικὰ μοτὶφ μὲ πέτρες ἢ μετάλλινα, καθὼς καὶ καρφίτσες μὲ στράς. Τὰ καπέλλα λούσου θὰ γαρνίρωνται μὲ πούφ ἀπὸ φτερὰ δύο ἀποχρώσεων, μὲ κονκάρδες ἀπὸ φτερὰ καὶ μὲ αἰγκρέττες βαλμένες πρὸς τὰ κάτω καὶ ὄχι ὑψηλὰ σὰν ἄλλοτε.

— Ἕνα ἀπὸ τὰ πιὸ μοντέρνα καπέλλα, εἶνε τὸ μικρὸ μποννὲ ἀπὸ τώπ, γαρνιρισμένο μ' ἕνα λουλοῦδι καμωμένο ἀπὸ φτερὰ χρωματιστά.

— Τὰ βραδυνὰ καπέλλα γίνονται ἀπὸ πὰν καὶ ἀπὸ δαντέλλα σὲ σχέδιο τυρμπάν, καὶ γαρνίρονται μὲ χρυσᾶ καὶ ἀσημένια στρογγυλὰ ἢ τετράγωνα καρφάκια, εἰδικὰ γιὰ τὴ γαρνιτούρα αὐτή.

— Ἐφέτος, καθὼς ἀναγράφουν τὰ τελευταῖα παρισινὰ φιγουρίνια μόδας, θὰ φορεθοῦν καὶ βέλα ἀρκετὰ μακρυὰ ἢ κοντά, ἀπὸ τοῦλι ἢ δαντέλλα. Τὰ βέλα αὐτὰ θὰ ἔχουν συχνὰ μιὰ στενὴ μπορντούρα ἀπὸ βελοῦδο ἢ μιὰ στενὴ κορδελλίτσα γυαλιστερή.

— Μὲ τὰ μικρὰ καπέλλα, ποὺ δὲν ἔχουν καθόλου μπὸρ ἢ εἶνε πολὺ σηκωτὰ ἐμπρός, πηγαίνουν πολὺ τὰ βέλα. Εἶνε μιὰ γαρνιτούρα ἐλαφρά, ἡ ὁποία κολακεύει πολὺ τὸ πρόσωπο. Τὰ ἐντελῶς χωρὶς μπὸρ καπέλλα πηγαίνουν μόνο σὲ πολὺ νέα, ὡραῖα καὶ δροσερὰ πρόσωπα. Ἐπειδὴ ὅμως τὰ καπέλλα αὐτὰ εἶνε πολὺ τῆς μόδας, ἀναγκαστικῶς θὰ ὑποχρεωθοῦν νὰ τὰ φορέσουν καὶ ὅσες δὲν ἔχουν τέλεια χαρακτηριστικὰ καὶ ἀνθηρὸ δέρμα. Ἡ Μόδα ὅμως ἔχει προνοήσει καὶ γιὰ ὅλες. Ἐλάνσαρε δηλαδὴ τὰ βέλα κ' ἔτσι μπορεῖ ἄφοβα κάθε κυρία νὰ φορέση ἕνα χαριτωμένο μικρὸ καπελλάκι χωρὶς μπόρ, φθάνει νὰ φορέση ἀπὸ πάνω καὶ βέλο.

— Τὰ ἐφετεινὰ βέλα γίνονται ἀπὸ διαφόρων εἰδῶν τοῦλι. Ἀπὸ τοῦλι ἰλλυζιόν, ἀπὸ τοῦλι μὲ βοῦλες, ἀπὸ φιλὲ μὲ βοῦλες καὶ ἀπὸ δαντέλλα. Εἶνε μαῦρο, ἄσπρο ἢ τοῦ αὐτοῦ χρώματος μὲ τὸ καπέλλο, μικρά, ὥστε νὰ σκεπάζουν μόνο τὰ μάτια ἢ μακρυὰ ὡς στὸ λαιμό. Μερικὰ πάλι εἶνε ἄνισα, ὅπως καὶ ἡ γραμμὴ τῶν ἐφετεινῶν φορεμάτων, εἶνε δηλαδὴ πιὸ μακρυὰ στὸ ἕνα πλάγι ἢ ἐμπρός. Προσαρμόζονται στὸ καπέλλο μὲ καρφίτσες ἢ μὲ μιὰ στενὴ κορδέλλα, ποὺ δένει πίσω, καὶ πέφτουν ἐπάνω στὸ πρόσωπο ἐλεύθερα καὶ κυματιστά. Μερικὰ βέλα πάλιν ἀποτελοῦνται μόνο ἀπὸ ἕνα κομμάτι δαντέλλα, κομμένο «ἀν φόρμ».

— Τὰ βραδυνὰ φορέματα μακραίνουν διαρκῶς. Ἄλλα ἀπ' αὐτὰ κόβονται ἐξ ἀρχῆς μακρυὰ καὶ ἄλλα ἔχουν πρόσθετα παννὼ καὶ πάν, πολὺ μακρυὰ στὸ ἕνα πλάγι ἢ πίσω.

— Θὰ εἶνε ἐφέτος πολὺ «ἀν βόγκ» τὰ φορέματα ἀπὸ δαντέλλα χρώματος μελιτζάνας, κόκκινα, καφέ, μπλὲ-μαρέν, μαῦρα, καὶ θὰ συνοδεύωνται ἀπὸ μικρὰ ἐπανωφοράκια καμωμένα ἀπὸ τὴν ἴδια δαντέλλα καὶ περλέ.

— Θὰ φορεθοῦν ἐπίσης τὸ βράδυ φορέματα ἀπὸ σατὲν ντραπέ, μὲ οὐρὰ καὶ μὲ κεντήματα ἀπὸ στράς.

— Τὸ πιὸ μοντέρνο βραδυνὸ φόρεμα εἶνε φούστα ἀπὸ τοῦλι, πολὺ σουρωτή, καὶ κορσάζο ἀπὸ κρέπ, κεντημένο ὅλο μὲ χάνδρες.

— Ἕνα ἀσυνήθιστο βραδυνὸ φόρεμα γίνεται ἀπὸ σατὲν καὶ ἀπὸ δαντέλλα. Τὸ πίσω μέρος ὅλο, ἀπὸ τὴν πλάτη ὡς κάτω, εἶνε ἀπὸ δαντέλλα καὶ τὸ ἐμπρὸς ἀπὸ σατέν. Ὁ συνδυασμὸς αὐτός, ὁ ὁποῖος ὅμως ἀπαιτεῖ πολλὴ τέχνη, κάνει πολὺ ὡραία ἐντύπωσι.

— Θὰ ἰδοῦμε ἐπίσης ἐφέτος ὡραιότατες βραδυνὲς τουαλέττες ἀπὸ λαμέ, καὶ ἀπὸ σιφφόν, ἐμπριμὲ μὲ μεγάλα λουλούδια καὶ σιφφὸν ἁπλό.

— Τὰ φορέματα αὐτὰ γίνονται μὲ ἴσια γραμμή, ἐφαρμοστὰ στὸ σῶμα, σχεδὸν «πρενσὲς» καὶ φαρδαίνουν μόνο πίσω τόσο, ὥστε τὸ φάρδος των νὰ καταλήγῃ σὲ μακρυὰ οὐρά.

— Τὰ ἐφετεινὰ ντεκολτὲ θὰ εἶνε συνήθως ντραπέ, ὅπως στὰ ἀρχαῖα φορέματα. Συχνὰ ἡ πλάτη τῶν βραδυνῶν φορεμάτων θὰ γαρνίρεται μὲ ἕνα εἶδος μακρᾶς κάπας, πολὺ ἀν-φόρμ.

— Τὰ ντεκολτὲ θὰ κόβονται πολὺ ἀνοιχτὰ καὶ μυτερὰ πίσω στὴν ράχι, σὲ σχῆμα γαλλικοῦ V. Μὲ τὰ μεγάλα αὐτὰ ντεκολτὲ θὰ φορεθοῦν περιδέραια μὲ ὀκτὼ σειρὲς ἀπὸ κρυστάλλινα μαργαριτάρια.

— Μερικὰ φορέματα πολὺ ντεκολτὲ θὰ προσαρμόζωνται στοὺς ὤμους μὲ μπρετέλλες καμωμένες ὁλόκληρες ἀπὸ σειρὲς μικρῶν ἢ μεγάλων λουλουδιῶν. Κάποτε ἡ μία μπρετέλλα μόνο θ' ἀποτελῆται ἀπὸ ἄνθη, ἡ δὲ ἄλλη θὰ εἶνε ἀπὸ ὕφασμα. Θὰ ἰδοῦμε ὅμως καὶ φορέματα μὲ μιὰ μπρετέλλα μόνο καὶ ντραπὲ στὸν ἄλλον ὦμο. Ἀλλ' αὐτὰ τὰ σχέδια ἀπαιτοῦν τελείους ὤμους.

— Τὰ φορέματα δεῖπνου δὲν διαφέρουν πολὺ ἀπὸ τὰ φορέματα χοροῦ. Ἔχουν ὅμως πολὺ μικρότερο ντεκολτὲ ἀπ' αὐτά. Γίνονται χωρὶς μανίκια, μὲ ἴσιο κορσάζο, μὲ φούστα ἀν-φόρμ στὰ πλάγια καὶ πιὸ μακρυὰ πίσω. Τὸ κάτω μέρος τῆς φούστας εἶνε συνήθως κομμένο ὁλόγυρα σὲ μεγάλα φεστόν. Μία ἐσάρπα ἀπὸ τὸ ἴδιο ὕφασμα προσαρμόζεται στὸ κορσάζο μ' ἕνα μοτὶφ ἀπὸ στράς. Τυλίγεται ἔτσι στὸ λαιμό, ὥστε ἡ ἄκρες της νὰ πέφτουν ἡ μιὰ ἐμπρὸς καὶ ἡ ἄλλη πίσω. Τὰ φορέματα αὐτὰ γίνονται συνήθως ἀπὸ μπροσὲ σατέν, εἶνε ἁπλᾶ καὶ πλούσια συγχρόνως.

— Φορέματα γιὰ δεῖπνα, ὄχι πολὺ ἐπίσημα, γίνονται μὲ μακρυὰ μανίκια, ἀλλὰ ἀπὸ ὕφασμα διαφανές, μουσελίνα, ζωρζέτ, ἢ δαντέλλα. Πάντως, τὰ φορέματα δεῖπνου ἔχουν ὅσον τὸ δυνατὸν λιγώτερες γαρνιτοῦρες.

Η ΜΟΝΤΑΙΝ

ΤΡΙΑ ΜΟΝΤΕΛΛΑ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ

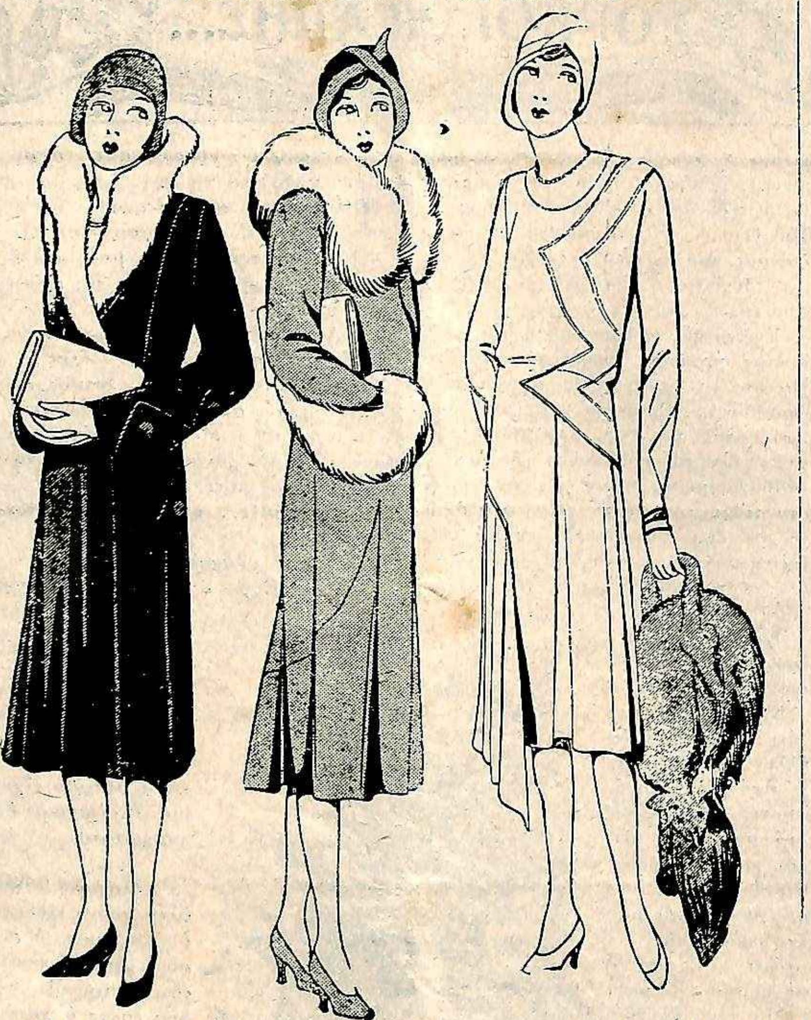

Α΄) Ἐπανωφόρι ἀπὸ μαῦρο βελοῦδο, γαρνιρισμένο μὲ πρόσθετα ἴσια κομμάτια στὰ πλάγια καὶ μὲ κουμπιὰ ἀπὸ τὸ ἴδιο ὕφασμα. Κάτω εἶνε ἀν-φόρμ. Ὁ γιακᾶς γίνεται ἀπὸ ἑρμίνα.
Β΄) Ἐπανωφόρι ἀπὸ ντρᾶ, μπλέ-γκρί, μὲ ἴσια γραμμή, καὶ μὲ βολὰν ἀν-φόρμ, προσαρμοσμένο πίσω καὶ στὰ πλάγια. Γαρνίρεται στὸ γιακᾶ καὶ στὰ μανίκια μὲ γοῦνα ἀλεποῦς γκρίζα, ἀνοιχτή.
Γ΄) Φόρεμα ἀπὸ κρὲπ-ντὲ-σὶν μπέζ, γαρνιρισμένο μὲ νερβύρ. Ἡ φοῦστα εἶνε ἀν-φόρμ, μὲ πὰν δεξιά.

ΔΥΟ ΝΕΑ ΚΑΠΕΛΛΑ

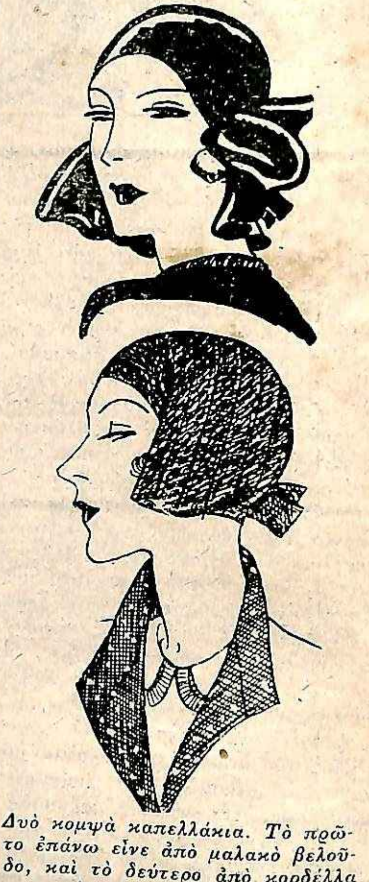

Δυὸ κομψὰ καπελλάκια. Τὸ πρῶτο ἐπάνω εἶνε ἀπὸ μαλακὸ βελοῦδο, καὶ τὸ δεύτερο ἀπὸ κορδέλλα μαύρη, κόκκινη καὶ μπλέ.

ΒΑΦΕΤΕ ΤΑ ΦΟΡΕΜΑΤΑ ΣΑΣ ΜΟΝΑΙ ΣΑΣ ΜΕ ΓΕΡΜΑΝΙΚΑΣ ΒΑΦΑΣ ARTI
Ἀντιπρόσωπος μετὰ διαρκοῦς παρακαταθήκης Π. ΤΣΑΓΚΑΡΗΣ, Ἀθῆναι Λέκκα 21α

ΜΟΝΟΝ ΤΟ ΝΕΟΝ
ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ
ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗ
ΚΑΙ
ΧΡΗΣΤΟΥ
ΣΤΑΔΙΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΑΣΤΕΙΟΥ ΓΩΝΙΑ
ΕΧΕΙ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ
ΕΙΣ ΤΑ ΠΑΙΔΙΚΑ ΕΙΔΗ

Τὰ ἐσωτερικὰ Κουφώματα τῶν σπιτιῶν Σας
νὰ ἀπαιτεῖτε νὰ βάφωνται μὲ τὰ εἰδικὰ Γερμανικὰ βερνικοχρώματα »TEMPEROL« τὰ ὁποῖα εἶνε ἀνθεκτικὰ εἰς πλύσιμον καὶ δίδουν εἰς τὸ σπίτι ἐξαιρετικὸν λοῦσο χωρὶς μεγάλην ἐπιπρόσθετον δαπάνην.
Πωλοῦνται : Γραφεῖον Π. ΤΣΑΓΚΑΡΗ, Ἀθῆναι, Λέκκα 21α.

ΓΕΩΡ. Ν. ΜΟΥΜΟΥΤΖΗΣ
Ἰατρὸς Δερματολόγος. Ἐπὶ δεκαεξαετίαν Ἐπιμελητὴς τῆς Ἰδιαιτέρας Κλινικῆς τοῦ καθηγητοῦ κ. Γεωργίου Φωτεινοῦ. Δέχεται καθ' ἑκάστην ὁδὸς Κεφαλληνίας 60.
Ὧραι 9—11 π.μ. καὶ 4—7 μ.μ.
Ἀριθ. Τηλ. 7—62 (Παλαιόν).

Τὰ προηγούμενα φύλλα τῆς «Οἰκογενείας» τιμῶνται δραχμὰς 3.

ΕΤΟΙΜΑΖΕΤΑΙ
ΤΟ "ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ
ΤΟΥ ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ„
ΤΟΥ 1930
ΘΑ ΕΙΝΕ ΑΛΗΘΙΝΟ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ
ΔΙΑ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΩΝ ΑΠΕΥΘΥΝΘΗΤΕ
ΟΔΟΣ ΛΕΚΚΑ ΑΡΙΘ. 7

ΚΑΙ ΣΕΙΣ?

Αὐτό εἶναι ἄξιον προσοχῆς. Ὅλοι οἱ Πελάται μου ζητοῦν Μαγνησία Σ. Πελλεγρίνο καί ἐπιμένουν νά ἔχῃ τήν εἰκόνα τοῦ Προσκυνητοῦ καί τήν ὑπογραφήν «Prodel». Ἀληθῶς ἔχουν δίκαιον νά τήν προτιμοῦν διότι εἶναι ἀναμφισβητήτως τό καλλίτερο καθαρτικό, τό πλέον εὔγευστον.

ΜΟΝΟΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΑΙ
LABORATORIO CHIMICO-FARMACEUTICO MODERNO. TORINO
ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ Θ. Σ. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ 6 ΑΘΗΝΑΙ

MAGNESIA
S. PELLEGRINO

ΜΑΓΝΗΣΙΑ
Σ. ΠΕΛΛΕΓΡΙΝΟ

Ἀντιπρόσωπος δι' ὅλην τὴν Ἑλλάδα: Θεόδωρος Σ. Βασιλειάδης, Εὐριπίδου 6 — Ἀθῆναι

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ